

Herkes 115 TL Değerinde 6 Muhteşem Hediye!

02

2009

CHIP

CHIP

02/2009

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

TEST LCD TV'ler40/42" HD zevki için en yeni
TV'ler mercek altında 74**10**
TL DEĞERİNDE**TAM SÜRÜM EĞİTİM****15**
TL DEĞERİNDE**TAM SÜRÜM SÖZLÜK****30**
TL DEĞERİNDE**TAM SÜRÜM OYUN****20**
TL DEĞERİNDE**DVD FİLM**

Yeni oyunlar ve HD filmler için PC yenileme rehberi

UPGRADE

- Bütçenize en uygun terfi tavsiyeleri
- Eski PC'nizi kolayca geliştirin 46

CPU/GPU Rehberi
Tam 100 işlemci testte

Windows masalları

XP ve Vista üzerine internette dolanan söylentilerin ne kadarı doğru? Arkasında yatan gerçekler CHIP'te 116

Kendi kendini onaran PC

Kendini koruyabilen, bakımını ve güncellemelerini kendi yapan bir PC ister misiniz?

BIOS'a ince ayar zamanı

Overclock ve benzeri diğer donanım ayarlarını Windows altından yapmak ister misiniz? Tüm araçlar DVD'de 120

TEST Blu-ray Player

En yüksek kalitede filmler için en uygun oynatıcıları inceledik 66

İlk defa CHIP'te: AMD Phenom II ve Geforce GTX295 incelemede

Kurulum rehberi

Windows 7

Yeni sistemle ilgili adım adım kurulum detayları ve ipuçları

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYELERİ

LEVEL ŞUBAT 2009 SAYISI

LEVEL'da bu ay birbirinden önemli üç dosya konusu yer alıyor. Bu dosya konularından en renklisiyse yıllardır oyun yazarlarına söylenen "Oyun oynayıp para kazanıyorsunuz." konusundaki itiraf. LEVEL, bu konudaki itiraflarını bir dosya konusu olarak gözler önüne seriyor.

Şubat sayısının önemli başlıklarıysa şöyle: **Tekken 6**, **Company of Heroes**; **Tales of Valor**, **Resident Evil 5** ilk bakışları; **Warhammer 40.000: Dawn of War II** yakın planı ve röportajı; **The Lord of the Rings: Conquest**, **Mirror's Edge**, **Saints Row 2**, **Street Fighter IV**, **Skate 2** incelemeleri; detaylı **Mirror's Edge** rehberi.

LEVEL'in bu ay okuyucularına armağan ettiği tam sürüm oyunsa **FlatOut 2**. Bir yandan yarışırken diğer yandan rakipleri saf dışı bırakmaya çalıştığımız oyun, Şubat ayında tüm LEVEL okurlarına hediye ediliyor.

1004 YAZILIM CHIP ÖZEL SAYISI

Yılın ilk CHIP özel sayısı raflardaki yerini aldı. "1004 Yazılım" özel sayımızda 10 tam sürüm yazılımın dışında en iyi iş-ofis, güvenlik, internet, masaüstü, sistem,

eğlence ve multimedya programlarını bulabilirsiniz. Bu dev yazılım arşivi sayesinde ADSL kotanızı yazılım indirerek harcamamış olacaksınız. Bilgisayar başında ihtiyaç duyabileceğiniz tüm yazılımlar özel sayımızın DVD'sinde mevcut.

Tasarruf mu, israf mı?

PC'ler giderek birbirine benzemeye başladı. Ucuz kasalar yavaş çalışıyor, pahalı olanlarsa hızlı. HD film, DirectX 10 ve Windows Vista etrafında dönen pazarlama stratejileri de tıkanmış görünüyor. Bu noktada popüler olarak karşımıza sadece netbook'lar ve çok ucuz PC'ler çıkıyor. Satıcılar "Green IT" ve "çevreye duyarlı bilişim" gibi kulağa hoş gelen ifadelerle, kullanıcıların bilincinde iyi bir şey yaptıkları hissini (sadece satın alarak) uyandırmaya çalışıyorlar. Bu bağlamda müşterilerin kafasını gerçek değerlerle karıştırmak istemiyorlar. Bu yüzden de çoğu PC üreticisi ürünlerinin gerçek güç tüketimi değerini belirtmiyor, bunun yerine ürünlere güzel görünen melek, çiçek veya kuğu etiketleri yapıyorlar.

Bir ürünün üzerinde açık bir şekilde güç tasarrufu yaptığına dair bir ifade yoksa o ürün büyük ihtimalle güç israfında bulunuyor. Dell de yeni Studio PC'leriyle bu söylemi doğruladı. Yeni PC'ler gereğinden fazla güç tüketiyorlar. IT dünyasında maa- lesef gönüllü otokontrol, diğer alanlardaki kadar iyi gerçekleşmiyor. Bu yüzden açık ifadelerle sahip etiketlerin zorunlu tutulması lazım. Mesela tasarruflu bir PC yeşil etiketle, çok güç harcayan bir PC de kırmızı etiketle işaretlenmeli ve harcadıkları watt açık bir şekilde belirtilmeli. Sonuçta otomobil satın alanlar da CO2 değerlerine veya beyaz eşya alanlar da A+ enerji verimliliği etiketlerine dikkat ediyorlar.

Donanım bileşenlerinde ilk adımlar atıldı. Eskisine göre daha verimli ve tasarruflu çalışan işlemciler, güç kaynakları ve ekran kartları piyasaya çıktı. Ancak bu gelişmeler küresel ısınma tartışmaları sona erdiğinde ve enerji fiyatları düştüğünde aynı şekilde devam edecek mi? Buna olumlu cevap vermek için, biz müşterilerin verimli ve tasarruflu olan teknolojileri satın almamız gerekiyor. Ürünler şimdi piyasada. Ancak bunları kimse satın almak istemiyor, zira sundukları özellikler ve fiyat-performans oranları daha düşük.

Halen biraz daha hızlı olan bilgisayarı tercih etmeye devam ediyoruz, yavaş çalışan netbook'u ikinci veya üçüncü PC olarak kullanıyoruz. Oysa netbook'un üretiminin çevreye verdiği zararı, sağladığı tasarruf ile telafi etmek mümkün değil. Ve ADSL yönlendiriciler, NAS diskler veya ev sunucuları evlerdeki elektrik sayaçlarının devamlı dönmesine neden oluyor.

Çözüm olarak enerji verimliliğini daha cazip hale getirmek gerekiyor. Daha az güç harcayarak, daha fazla performans sunan ürünlerin yaygınlaşmasını bekliyoruz. 1000 hatta 1500 watt'lık güç kaynaklarına veya üç tane ekran kartına kimsenin ihtiyacı yok. Bunları satın alanların sayısı zaten çok düşük ve çevreye verdikleri zarar da ciddiye alınamayacak kadar az. Asıl PC'lerin enerji tüketiminde ise tam tersi bir durum söz konusu. Bunlar üst uç bileşenler kadar güç harcamasa da, milyonlarca kişi tarafından kullanıldıkları için, boşa harcanan enerji inanılmaz miktarda. Bu yüzden PC kullanıcılarının kendi tasarruflarını kendileri yapmaları gerekiyor. Sadece ihtiyacı olanı satın alan biri hem dünyanın çok değerli kaynaklarını hem de kendi cebini korumuş olur.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

KAPAK KONUSU

- 46 PC UPGRADE**
Her bütçeye uygun terfi seçenekleriyle eski sisteminizi terfi edin

GÜNCEL

- 8 TEKNOLOJİ TRENDLERİ**
2009 yılının en önemli teknolojik gelişmeleri
- 14 GÜNCEL HABERLER**
- 26 TEKNİK SÖZLÜK**
JavaFX ile webde yeni bir boyut
- 38 RÖPORTAJ**
Microsoft ve güvenlik
- 40 GÜVENLİK RAPORU**
- 42 COOL TECH**
- 44 CHIP FİYAT BAROMETRESİ**
Fiyat gelişimleri, PC ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

- 58 GPU TRENDLERİ**
nVidia, AMD ve Intel'in 2009 için planları
- 60 SEMANTİK WEB**
Google kombinasyonu öğreniyor
- 66 BLU-RAY OYNATICILAR**
Piyasadaki en yeni Blu-ray oynatıcılar karşılaştırmalı testte
- 70 PHENOM II**
AMD'nin yeni dört çekirdekli işlemcisi Intel'e meydan okuyor
- 72 WINDOWS 7**
Beta 1'in kurulumu hakkında bilmeniz gereken her şey
- 74 TEST: LCD TV'LER**
40 ve 42 inç LCD televizyonlar testte
- 78 CHIP ZAMAN TÜNELİ**
Taşınabilir medyaların tarihçesi
- 80 İZ SİLİCİLER**
Gereksiz verileri ve izlerinizi kökünden temizleyen araçlar
- 82 YENİ ÜRÜNLER**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte
- 100 DONANIM GÜNLÜĞÜ**
- 102 CHIP TOP10 Testleri**
En iyi donanımlar

106 PC'NİZ KENDİNİ TAMİR EDEBİLİR

Kendi bakımını ve optimizasyonu yapan ve kendi kendini koruyabilen bir sisteme ne dersiniz? Otomatik olarak verilerinizin güvenliğini sağlayacak ve güncellemeleri yapacak!

46 KAPAK KONUSU PC'NİZ GELECEĞE HAZIR

Mantıklı bir terfi ile hem paradan tasarruf edip, hem de emektar PC'nizi güncel oyunları ve HD filmleri oynatabilecek bir seviyeye getirebilirsiniz.

72 TEST + TEKNOLOJİ WINDOWS 7 KURULUMU

Microsoft Windows 7'nin ilk resmi test sürümünü download'a sundu. CHIP, yeni işletim sistemini problemsiz bir şekilde kurmanız için yol gösteriyor.

74 TEST + TEKNOLOJİ 42 İNÇLİK TV'LER TESTTE

Fiyatlardaki düşüşün sonu gelmiyor ve yeni yıl, yepyeni teknolojilerin çıkışına sahne oluyor. Büyük boyutlu LCD televizyonlarda büyük patlama var.

PRATİK

- 106 OTOMATİK PC TAMİRİ**
Kendi kendini tamir eden bir Windows'unuz olabilir
- 112 MICROSOFT ONENOTE**
Arkadaşlarınızla fikirlerinizi kolayca paylaşabilirsiniz
- 116 WINDOWS MASALLARI**
Microsoft hakkındaki dedikoduların gerçeklik payı
- 120 BIOS TUNING**
Windows altından da sisteminize ince ayar yapabilirsiniz
- 124 CELESTIA**
Evreni kendi PC'nizden de izleyebilirsiniz
- 128 OUTLOOK 2007**
E-postalarınızı düzenleyip sorunlardan kurtulun
- 132 CHIP E-AKADEMİ**
Çizgi Tagem işbirliği ile dev eğitim dizisi devam ediyor
- 134 YAZILIM GÜNLÜĞÜ**
Yazılım dünyasındaki ilginç gelişmeler
- 136 EN İYİ FREWARE'LER**
Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar
- 140 İPUÇLARI**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet
- 146 AYIN WEB SİTELERİ**
Bu sitelere uğramakta fayda var
- 148 ŞUBAT 2009 DVD İÇERİĞİ**
DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar
- 150 TAM SÜRÜMLER**
eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

DİĞERLERİ

- 3 SEYİR DEFTERİ**
- 6 OKUR YORUMLARI**
- 153 ABONE FORMU**
- 156 RAPOR: İnternet mafyası**
- 161 KÜNYE**
- 162 GELECEK SAYIDA CHIP**

116 YEDİ PERİ MASALI

XP ve Vista üzerine şüpheli uyarılar da dâhil olmak üzere bir çok söylenti dolanıyor. Eğer bunlara inanırsanız başınız kolaylıkla belaya girebilir. CHIP gerçekleri açıklıyor.

Photoshop eğitimi

Merhaba, CHIP dergisi ocak sayısı ile verdiğiniz Photoshop eğitimiyle bilgime bilgi kattım, açıkça söylemek gerekirse eğitime başlamadan önce biraz küçümsedim, ama inanın neredeyse 5 bin TL'lik sözde grafik tasarım eğitimi veren kurslardan daha fazlası var... Diğer web/grafik tasarım programlarının eğitimlerini vermeniz dileğiyle, selamlar...

MUHAMMED EMİN

Adobe CS4

Lütfen Şubat sayınızda Adobe CS4 sürümlerinin Trial (deneme) sürümlerini yayınlarmısınız (Photoshop, Dreamweaver, Go Live vb...)? Eğer iletişim bölümü açıtıysanız mesajlarımızı da dik-kate alırsanız sevinirim. Saygılar...

HAKAN

CHIP: Geçtiğimiz ay DVD'de Photoshop CS4 yazılımına yer vermiştik. Yeni çıkan 1004 Yazılım Özel sayımızda Photoshop ile birlikte Dreamweaver CS4'ün de deneme sürümünü bulabilirsiniz.

CHIP

DSLR seçimi

İyi Günler CHIP, ben bir DSLR fotoğraf makinesi almak istiyorum ama kafam karıştı. 2008/02 ayında çıkan "Dijital Fotoğraf" konulu derginizi almak istiyorum. Ya da dijital fotoğraf makineleriyle ilgili özel bir sayınız var mı? DSLR fotoğraf makinelerinin tanıtıldığı özel bir sayınız varsa bana yardımcı olabilir misiniz? İlgilinize şimdiden teşekkür ederim.

RAMAZAN ÖZDEMİR

CHIP: Özel sayılarımız hakkında abone@doganburda.com adresinden bilgi alabilirsiniz. Geçtiğimiz ay DSLR fotoğraf makineleri testine yer vermiştik. Test tablosunu ayrıca bu ayki TOP10 listelerimizde de bulabilirsiniz.

CHIP

CHIP arşivi

1996-2005 yıllarının arşivini DVD'de verebilir misiniz?

EFSER NECİ

Derginin yanında ücretsiz verilemiyorsa ayrı bir özel sayı yapabilirseniz çok memnun oluruz. Eminim benim gibi düşünen çok sayıda okuyucunuz vardır. Selamlar....

SELMAN GEZİCİ

CHIP: Bu arşivi daha önce vermiştik. Önümüzdeki senelerde daha kapsamlı olarak tekrar DVD'de vermeyi düşünüyoruz.

CHIP

DVD okumuyor

Merhaba DVD yazıcım çift katmanlı yazabilmesine rağmen derginizle birlikte verilen 8 GB'lık DVD'lerin hiçbirini okumuyor. Arkadaşımın bilgisayarımda denedik onda okuyor. Acaba sorun benim yazıcımda mı yoksa herhangi bir program kullanmam gerekiyor mu? İyi çalışmalar.

OKAN BÖGE

CHIP: Normalde DVD'lerimizin DVD yazıcılarda okunması gerekir. DVD sürücünün otomatik başlangıç seçeneğini etkinleştirin. Bunun dışında bir de yazıcınız için firmware güncellemesi yüklemenizi öneriyoruz.

CHIP

Eğitim setleri

İyi günler, 2008 yılında vermiş olduğunuz İngilizce, Almanca, İspanyolca dil setlerini yeniden temin etme durumu olup olmadığı ve başka dillerle ilgili de (özellikle İtalyanca ve Çince) eğitim setleri vermenizin mümkün olup olmadığını tarafıma bildirmenizi rica ederim.

CHIP: Bu dil setlerini temin etmek için abone@doganburda.com adresine eski sayı siparişi vermeniz gerekiyor.

CHIP

Nero deneme sürümü

CHIP dergisinin değerli çalışanları, öncelikle gerek içeriği, tasarımı ile bilgisayar ve programlar ile ilgili çok doyurucu bir dergi hazırladığınız için teşekkür ederim. Elinize, emeğinize sağlık. Ben bir firmada güvenlik görevlisi olarak çalışıyorum ve şu hayatta en büyük zevkim internet. Çok kısa süredir (2 ay) bir arkadaşımın tavsiyesiyle derginizle tanıştım ve sevdim. Vermiş olduğunuz DVD içerisindeki programlar işlerliği olan, her bilgisayar kullanıcısının sahip olması gereken sürümler.

Önceden bilgisayarımda donma, yavaşlama, internette sörf yaparken kasma oluyordu ve bu durumlar beni çok rahatsız ediyordu. CHIP dergisinin Kasım sayısındaki DVD'den lobit Advanced Windowcare Personal'ı kurup kullanmaya başlayınca bilgisayarım serileşti ve hızı arttı. İnanın yavaş bir bilgisayarı kullanmaktan daha sinir bozucu bir şey olamaz. Değerli CHIP yetkilileri sizden bir ricam ve de sorum olacak; ricam Şubat sayınızda Nero programını verme imkanınız olabilir mi? Eğer 1 Aylık bile olsa bu programı verebilirseniz sevinirim. İnternette 15 günlük demo sürümler var ve doğrusunu söylemek gerekirse kısa süreli bir kullanım için indirmek istemiyorum. Sorum da size şu olacak Ben lobit Advanced Windowcare Personal programını 2-3 günde bir kullanıyorum, bu durumun bilgisayarımı olumsuz bir etkisi olur mu? Ay-

rica sistem dosyalarını taratıp onardıktan sonra bilgisayarı res-tart yapıp mı başlatmak gerekir? Derginizde mailime yer vermeniz bile bana mail yazabilirseniz çok sevinirim. Sizlere şimdiden teşekkür ederim.

EMRAH KAMİL BALTACI

CHIP: DVD'de Basic Kit bölümünde Nero'nun 15 günlük deneme sürümünü bulabilirsiniz. Daha uzun süreli bir deneme sürümü maalesef yok. Bahsettiğiniz yazılımı sık aralıklarla kullanmanızın bir sakıncası yok. Sistemi onardıktan sonra yeniden başlatmanızı tavsiye ediyoruz.

CHIP

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI CHIP YAZI İŞLERİ

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR yardim@chip.com.tr

DERGİ VE DVD İLE İLGİLİ SORULAR okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR Tel: (212) 478 0 300, Faks: (212) 410 35 12 - 13 abone@doganburda.com www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.
(► S. 161)

Teknoloji trendleri

2009

Düşük fiyata ağır iş dizüstüleri, cep telefonları için daha fazla oyun gücü ve enerji tasarrufu yapan PC'ler. CHIP 2009'da bizi bekleyen teknolojik trendleri inceledi.

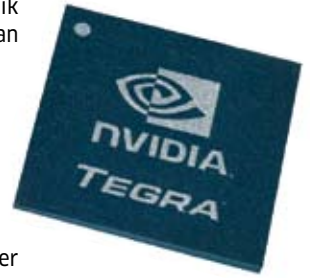
CEM ŞANCI

CEP TELEFONLARI

PC olarak cep telefonu

Cep telefonlarında dokunmatik ekranlar ve web tarayıcısından sonra telefon üreticilerinin yeni hedefi, cep telefonlarını bilgisayar haline getirmek. Bu yüzden de cep oyunlarını icat ettiler. nVidia'nın Tegra işlemcisi sayesinde artık cep telefonlarında 3D grafikler mümkün olacak ve telefonlar mobil oyun konsollarına dönüşecek. Ayrıca Nokia gibi üreticiler Facebook gibi internet sitelerini ve internet ile cep telefonu etkileşimini güçlü bir şekilde destekliyor dolayısıyla cep telefonu ile internet ilişkisi çok daha yoğunlaşacak.

TİCARİ RİSK

Cep filmleri Cep telefonları için ödemeli film fikri 2009'da daha popülerleşmeden ölebilir. Daha önce cep telefonundan televizyon seyretme fikrinin de pek tutmaması gibi, insanlar küçük bir ekran üzerinden video yayınları seymekten keyif almıyor ve sinema gibi eğlenceye yönelik video kayıtlarının cep telefonlarında tutunamaması muhtemeldir.

SSD'LER Telefonların PC gibi kullanılması için önemli ve pahalı bir sorunun üstesinden gelmek gerekiyor. Solid State Disk'ler minik bir hacimde 250 GB veri depolama imkânı sunuyor ama fiyatları henüz çok yüksek. Intel, Hitachi ile birlikte 2010 yılında ucuz SSD'ler üreteceğini açıkladı ama 2009'da veri depolama hala sorun olacak.

DOKUNMATİK EKРАНLAR

Dokunun

Donanım üreticileri geçen yılı Vista için mükemmelleşmek ile harcadılar ve şimdi Windows 7 gelirken yeni bir işletim sistemine hazırlanıyorlar. Bu aşamada dokunmatik ekranların ön plana çıktığını göreceğiz. Üstelik dokunmatik ekranlar tüketicilerin satın alma kararlarını da etkilemek için çok etkileyici bir unsur. 2009'da sık sık göreceğiz.

USB YERİNE E-SATA

Çok hızlı diskler

USB 2.0 diskler ilk çıktıklarında ihtiyacı karşılıyordu ancak artık yavaş kalmaya başladıkları söylenebilir. USB 3.0'ın çıkması ise 2010'u bulacak ve yaygınlaşması da zaman alacak. Bu sırada eSATA diskler kullanıcıların hızlı disk ihtiyacını karşılayacak. Saniyede 60 MB veri transfer hızıyla USB'den iki kat hızlı olan eSATA'ların tek dezavantajı, USB portu gibi kendiliğinden güç kaynağına sahip olmamaları.

MOBİLİTE

Mobil dört çekirdek

Dört Çekirdek Gittikçe daha fazla dizüstü bilgisayar dört çekirdekle geliyor. Ancak dört çekirdekli işlemciler henüz dizüstüler için uygun değil ve enerji tasarrufu yapamıyor. Ancak Intel 2009 içinde dizüstüler için dört çekirdekli işlemcisi "Clarkfield"i çıkaracak böylece bu enerji canavarı güçlü dizüstülerini bir saatten uzun çalıştırmak mümkün olacak. Ayrıca Calpella da, Centrino gibi, yeni bir platform olarak hizmet verecek.

ELEKTRONİK KİTAP

Kitaplar için iPod

Amerika'da başarı kazanmasının ardından elektronik kitaplar Avrupa'da da hız kazanıyor. Burada öne çıkan ürünlerden biri Amazon'un Kinde isimli cihazı. Bir tür, kitaplar için iPod. Cihaz, kablosuz bağlantı üzerinden Amazon'a bağlanıp kitapları indiriyor ve okumaya sunuyor. Ayrıca Sony'nin benzer bir ürünü de okurların ilgisini çekti ve 2009'da yıldızları yükselecek.

YENİ ATOM İŞLEMCİLERİ

Ağır görevler için netbook'lar

Asıl olarak gelişmekte olan ülkeler için üretilen ve asıl amacı internete her yerden giriş imkânı vermesi olan küçük Netbook'lar yeni yılda iyice gözde olacak. Intel bu cihazlar için Atom isimli yeni bir işlemci de çıkaracak ve standart bir Netbook'un pil şarjı altı saat kadar idare edebilecek.

DÜŞEN FİYATLAR

Herkes için Blu-Ray

Blu-ray oynatıcıların hızla düşen fiyatları Blu-ray mecrasını popüler yapacak. 100 dolar seviyelerine düşecek olan oynatıcılar sayesinde kalabalık kitlelerin evine Blu-ray cihazları girecek. Yüksek çözünürlüklü Hollywood filmle-ri 50 GB'lık disklerde, dolu dolu efektler ve etkileşim ile beraber gelerek, ev eğlencesine yeni bir boyut katacak.

SLOTMUSIC

CD niyetine

İnternette şarkı indirmek pratik olabilir ama hala pek çok kullanıcı satın aldıkları şarkılar fiziksel bir medyanın içinde görmek, elleriyle tutarak satın almak istiyor. Ne var ki büyük boyutlu CD ve DVD'ler hızla demode olurken piyasa, yeni bir medya olarak SanDisk'in SlotMusic isimli flash diskinde karar kıldı. Bu 1 GB'lık minik hafıza kartları eskinin kasetleri, CD'leri yerine geçecek ve raflarda satılan albümler için standart mecra olacak.

EĞLENCE NETWORK

AKILLI EVLER

Cep telefonu ile ev kontrolü

Çok yakında yerinizden kalkmadan, cep telefonunuzla evinizdeki ışıkları kapatıp açmak mümkün olacak. 2009 sonunda Nokia güç sistemleri üreten RWE ile beraber "Nokia Home Control" konseptini tanıtacak. Bu teknoloji evlerin içinde farklı bir kablosuz ağ kurulmasına dayanıyor ve evdeki elektrikli aletlere, çamaşır makinesine, buzdolabına, ışıklarla, kombiye telefon üzerinden ulaşım emir vermeye yarıyor.

ONLİNE FİLMER

İnternet film kütüphanesi

2009'da tüm dünyada online film kütüphaneleri yükselecek ve geniş bant sayesinde insanlar belirli bir abonelik ücreti karşılığında, daha indirirken izlemeye başlayacaklar. Dijital televizyonculuk yükselirken, isteğe göre program yayını kavramı hayatımıza girecek. 3G'nin yaz aylarında Türkiye'ye oturmasıyla, karasal ADSL hatları da yerini VDSL2 teknolojisine ADSL'den 20-70 kat daha hızlı internete bırakacak.

Ticari Risk

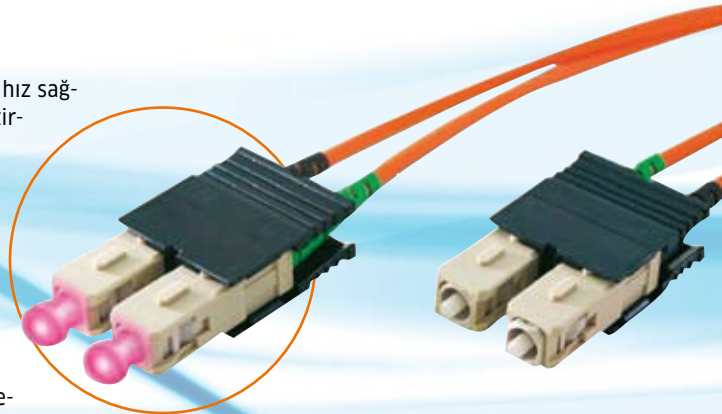
WiMax Umutla beklenen WiMax standardının, 3G UMTS servisinin devreye girmesi ve herkesin kolayca UMTS üzerinden 7-14 mbps hızla ulaşabilmesi, WiMax'ı gereksiz kılabilir.

Kablosuz USB Kablosuz USB hayalleri 2009'da frekans yetersizliği yüzünden suya düşebilir. Aynı anda hem elektrik hem veri taşıyabilen USB portunu kablosuz hale getirmek şu anda ekonomik değil ve 2010'dan önce prototip bir modelin de çıkması beklenmiyor. Ama eğer mümkün olursa kablosuz USB cihazları havadan 480 mbps hızında veri transferi yapabilecek.

FİBERGLAS İNTERNET

Gigabit internet

Türk Telekom hala 30 mbps hız sağlayacak VDSL2'yi getirip getirmemeyi düşünse, Avrupalı internet servis sağlayıcıları saniyede 1 GB veri aktaracak hızlara ulaşmak için şehirleri fiber kablolarla döşemeye devam ediyorlar ve 2009 içinde Avrupalı kullanıcılar, Japonya'da ve ABD'de mümkün olan bu hızları evlerinde görmeye başlayacak.

RESİM TANIMA

Bakan yazılım

Görselleri işaretlemek onları arayıp bulmayı kolaylaştıran bir yöntem ama elle tek tek her fotoğrafın neyi anlattığını yazmak çoğu zaman bir kâbustur. Ancak artık bunu yapan yazılımlar olacak. Google'ın Picassa gibi yazılımları, bir kere tanıttığınız yüzü başka fotoğraflarda da gördüğünde kendiliğinden tanıyıp isimlendirecek, manzara-ları, heykelleri, binaları tanıyıp otomatik olarak etiketlendirecek. Aynı şekilde Adobe Premiere Elements 7 de objeleri videolar içinde tanıyıp işaretleyecek.

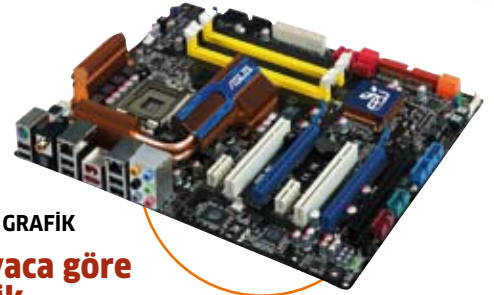
İNTERNET DONANIM

16:9-LCD'LER

Geniş ekranda Windows

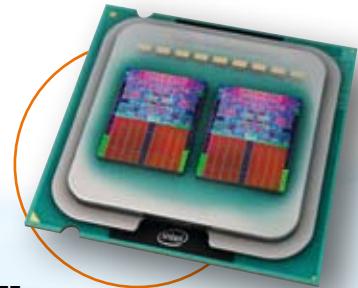
Çok yakın zamanda hem dizüstü hem de masaüstü monitörleri tamamen 16:9 formatında olacak ki, bu zaten sinema izlemek için ideal boyut. Ayrıca, hem enerjiyi koruyan hem de renk derinliğini arttıran LED'li arka ışıklandırmalar LCD ekranların içinde yer alacak ve LCD teknolojisi büyük bir değişim gösterecek.

MELEZ GRAFİK

İhtiyaca göre grafik

Yongasetleri ve grafik kartlarındaki gelişmeler sayesinde artık PC üreticileri sadece internette dolaşma ihtiyacına karşılık verecek ekonomik tasarımlar veya tam güçle oyunları çalıştıracak canavar tasarımlar yapabiliyor. nVidia ve ATI 2009 içinde daha fazla, ihtiyaca yönelik özel grafik ürünleri ve sürücülerini çıkarmaya devam edecekler.

LARRABEE

Tek yonga iki fonksiyon

DirectX 11 sayesinde grafik kartları farklı işlemleri yapabilmek için programlanabilecek ve bu farklı çözümler üretilmesini sağlayacak. Intel'in Larrabee işlemcisi aynı anda iki farklı fonksiyonu gerçekleştirebilecek ve bu oyunlarda daha önce görülmemiş kalitelere ulaşılmasını sağlayacak.

CORE i7

Ekonomik süper işlemci

Bu yıl, ultra hızlı sekiz çekirdekli Core i7 işlemcisi göreceğiz. Yılsonunda 45 nm'den 32 nm işlemci üretimi teknolojisi-ne geçilmesiyle işlemcilerde yeni bir devrim yaşanacak. DDR3 ile birlikte artık bilgisayarlarda 6 GB RAM standart hale gelecek. 64 bit işletim sistemleri de sesini daha fazla duyuracak.

PC OYUNCULARINA LOGITECH'TEN ARMAĞAN

Oyun için özel bir klavye

Oyun sırasında ister rehineleri kurtarıyor ister insanlığı koruyor olun, elinizin yorulacağını ya da yanlış tuşa basacağınızı düşünerek endişelenmek istemezsiniz. Logitech bu amaçla klavye ve mouse'unuzu tamamlamak için tasarlanmış hibrid oyun klavyesi Logitech G13 advanced gameboard'u piyasaya sundu. Logitech G13 Advanced Gameboard oyun oynamanın şeklini değiştiren bir konfor sunarken, Mac ya da PC'nizi kontrol etmenizi de sağlıyor. Logitech oyun ürünleri pazarlama direktörü Ruben Mookerjee G13 ile ilgili şunları söyledi, "Eğer sıkı bir oyunun içindeyseniz, oyuna G13 ile devam etmekten daha iyi şey olamaz. Sadece programlamaya odaklanan diğer gameboard'lardan farklı olarak, G13 advanced gameboard ödüllü Comfort Wave tasarımının özelliklerini bir araya getiriyor. Böylece G13 gameboard, World of Warcraft oynarken ya da bir

sonraki LAN partisine hazırlanırken size güçlü bir avantaj sunuyor."

Ergonomik şekli ve fonksiyonelliği ile Logitech G13 advanced gameboard, Logitech G15 oyun klavyesi ve diğer G-serisi ürünleri tamamlayarak vites ihtiyacınızı da karşılıyor. Yüksek konfor ve konturlu tasarım sunan ürün, el ve parmaklarınızın doğal şekline uyum sağlıyor. Yumuşak, içbükey home-row tuşlar, tuşları dokunarak bulmanıza yardımcı oluyor. Üç oyun modu, 25 adet programlanabilir tuş ve bir programlanabilir analog çubuğuna sahip G13 size, oyununuzu kontrol etmenin 87 yolunu sunuyor (yazılım kurulumu gerekli). G13 ile her bir favori oyununuz için kişiselleştirilebilir tuş profilleri ayarlayabilir, oyunu durdurmak zorunda kalmadan makro ayarlar da yaratabilirsiniz. Bir başka avantaj olarak G13 gameboard, 160'a 43 piksel GamePanel LCD ile canlı oyun du-

rumu, sistem bilgisi ve hatta diğer oyuncuların gelen mesajları da gösteriyor. G13 gameboard ile arkadan ışıklandırılmalı tuşlara da sahip olacaksınız, bu tuşlar sayesinde yetersiz ışık koşullarında ya da ışısız ortamda doğru tuş bulabileceksiniz. Yüzlerce arkadan ışıklandırma renginden dilediğinizi seçebilir, böylece gameboard'unuza istediğiniz gö-

rünümü verebilirsiniz. G13 gameboard laptop kullanıcıları için beşe kadar hazır oyun profilini programlamaya ve profilleri bir sonraki LAN partisinde kullanmaya imkan veren onboard hafıza da sahip. G13 gameboard aynı zamanda World of Warcraft: Burning Crusade, Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar, Call of Duty 4: Modern Warfare ve diğer birçok popüler oyun için önceden yapılandırılmış ayarlar sunuyor.

Fiyatı: 200 dolar

BİLGİ İÇİN: www.logitech.com.tr

TOP500 LİSTESİ

IBM süper bilgisayar

Enerji verimi kategorisinde tüm rakiplerini geride bırakan IBM'in süper bilgisayarları, üst üste 9. kez dünyanın en güçlü bilgisayarı seçilerek yeni bir rekora imza attı. www.top500.org/ sitesi tarafından yılda iki kez yapılan ve dünya çapındaki en güçlü süper bilgisayarları değerlendiren son "TOP 500" listesi yayınlandı. Sonuçlar, 1.105 petaflop (saniyede 1000 trilyon işlem) hıza ulaşan IBM'in Los Alamos sisteminin, ikinci sıradaki bilgisayara kıyasla iki kat fazla enerji verimine sahip olduğunu gösteriyor. En yüksek enerji verimine sahip ilk 20 bilgisayarın tamamı ve listede yer alan ilk 50 sistemden 21'i ise IBM ürünlerinden oluşuyor.

BİLGİ İÇİN: www.ibm.com

CHIP ARTIK HER AN YANINIZDA

CHIP Online cep telefonunuzda

İnternete her zaman bağlanamıyorsunuz, ancak cep telefonunuz var ve CHIP Online'daki en güncel gelişmeleri takip etmek mi istiyorsunuz? Teknoloji dünyası çok hızlı değişiyor ve CHIP Online da çok hızlı güncelleniyor. Her zaman bir bilgisayara erişiminiz olmayabilir. Ama cep telefonunuz her zaman yanınızda, değil mi? O zaman cep telefonunuzdaki web tarayıcısının bookmark listesine eklenecek yeni bir adres veriyoruz. CHIP Online'ı artık cep telefonunuzdan da rahatça takip edebilirsiniz. Sizin için özel olarak hazırladığımız sayfanın adresi: <http://www.chip.com.tr/mobil>

Cep telefonunuzdan bu adrese girdiğinizde CHIP Online'a eklenen en son haber, makale, ürün inceleme ve galerileri kendi tab'larının içerisinde izleyebileceksiniz. Cep telefonunuzun marka, model veya ekran çözünürlüğünün önemi yok. Önemli olan bir web tarayıcısının olması!

EKRANIN İÇİNDE KAMERA

Ekranı bakarak konuşun

Günümüzde satışa sunulan notebook'ların birçoğu artık dâhili webcam'ile birlikte kullanıcılara ulaşıyor. Bu nedenle kullanıcıların notebook dışında ayrıca bir webcam almasına da gerek kalmıyor. Apple ise webcam'li dizüstü PC modellerinde radikal bir değişikliğe gitmeye hazırlanıyor. Ekranın üzerinde yer alan kamera yerine ekranın arkasında yer alan bir kameralı notebook konsepti üzerinde çalışmalarını yoğunlaştıran Apple, böylece göz teması kurarken kişilerin ekranın yukarısına bakmasına gerek kalmadan, doğrudan ekranın ortasından karşısındakinin gözlerinin içine bakabilmesine olanak sağlamayı planlıyor. Yakında bu tip dizüstüler piyasada olacak

BİLGİ İÇİN: www.apple.com

YENİ SERIAL ATA STANDARDI

6 Gbps hızında veri aktarımı

Serial ATA standardının gelişiminden sorumlu Serial ATA International Organization (SATA-IO) tarafından geçtiğimiz günlerde yapılan bir açıklamaya göre,

SATA 6Gb/s standardı çok yakında bilgisayar kullanıcılarıyla buluşacak.

SATA sürücülerine baktığımızda günümüzde kullanılan masaüstü ve notebook

PC'lerin hemen hemen hepsinde bu standardın kullanıldığını görüyoruz. Bunun yanında External SATA yani e-SATA standardı da günümüz laptop ve masaüstü sistemlerin büyük bir bölümünde kullanılıyor. Yeni SATA standardıyla birlikte hız sınırının 3Gbps'den 6Gbps'e çıkacağını ifade eden SATA-IO'dan Conrad Maxwell, bu yeni hızlı SATA standardıyla kullanıcıların en geç bu yılın ikinci yarısında buluşabileceğinin altını çizmeyi de ihmal etmedi.

BİLGİ İÇİN: www.serialata.org

ENVİRE

Uzun süre dayanan piller

Dizüstü bilgisayarlarda kullanılan Lithium Ion piller şarj edildikçe zayıfladıkları için zamanı yavaş yavaş dolarken, HP, yeni bir pil teknolojisi ile soruna çözüm bulmaya çalışıyor. "Sonata" olarak isimlendirdikleri yeni piller ile daha sık şarja rağmen, üç yıl boyunca performansı korumayı başardıklarının altını çiziyorlar. Ayrıca şarj süresinin de normal pillere oranla yarı yarıya düştüğü belirtiliyor. HP'nin bu yeni pilleri, yeni çıkardığı netbook'larda kullanmayacağı ama dileyen kullanıcıları için ayrıca satacağı açıklandı. HP'nin yeni pillerinin Enviro serisi altında yer alacak.

BİLGİ İÇİN: www.hp.com.tr

CANON 'HEPSİ BİR ARADA'

Sevgililer günü yazıcısı

14 Şubat Sevgililer Günü yaklaşırken, biricik 'aşkı' için farklı bir hediye arayanlara Canon'un bir önerisi var! Sevgiliniz ile en özel fotoğraflarınızı tüm güzelliği ile yazdırmanız ve ölümsüzleştirmeniz için; yüksek kalitede baskı yapan, küçük ve modern tasarımıyla oldukça şık, yaratıcı kullanıcıları heyecanlandırmaya yetecek bir 'Hepsi Bir Arada' yazıcı, PIXMA MP630. Yaratıcı kullanıcılara kendi fotoğraf stüdyolarını kurma imkânı veren PIXMA MP630, 1pl mürekkep damlacıkları ve 9600x2400 dpi'ye kadar baskı çözünürlüğüyle etkileyici fotoğraflar sunuyor. PIXMA serisinin

bütün üstün özelliklerini içeren bir model olan PIXMA MP630, yeni 5 tek mürekkep sistemini kullanıyor. Yeni fotoğraf kâğıdı, yeni mürekkepler ve PIXMA MP630 bir araya geldiğinde, yazdırılan görüntülerin güzelliğini ve uzun süreli dayanıklılığını artıran sistemin bir parçası olan ChromaLife100+ fotoğraflar ortaya çıkıyor, basılan fotoğraflar 300 sene kadar renkleri solmadan korunabiliyor. Fotoğrafçı kalitesinde

10x15 cm kenarlıksız bir fotoğrafın baskısı yaklaşık 20 saniye sürüyor. Fotoğraflarda ek kontrast için bir siyah boya ve belgelerde canlı metinler için pigment siyah ile yeni tek mürekkep sistemi üstün kalite sağlıyor. Hızlı Başlangıç, akıllı menü navigasyonu için Kolay Kullanım Butonu, parlak ve kendiliğinden açılan kâğıt tepsisi gibi özelliklerle kullanıcı deneyimi artırılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.canon.com.tr

HTC TOUCH 3G TÜRKİYE'DE

iPhone 3G'nin rakibi geldi

HTC Touch 3G, Turkcell markası ile Türkiye'de pazara sunuluyor. Dokunmatik telefon TurkcellPDA HTC Touch 3G kullanıcıların kişiler, mesajlar ve diğer bilgilere tek dokunuşla hızlı erişmelerini sağlayan TouchFLO teknolojisi ile keyifli internet deneyimi yaşıyor. Böylelikle Turkcell HTC Touch 3G ile kullanıcılar anında e-postalarını ve mesajlarını alabiliyor, Microsoft Windows Mobile 6.1 işletim sistemi sayesinde de gelen ekli dosyaları kolaylıkla açarak diledikleri değişiklikleri yapabiliyor. Kullanıcılara güçlü bir dokunmatik telefon ve genişbant deneyimi yaşatan Turkcell-PDA HTC Touch 3G, standart 3G'nin 18 katına kadar daha hızlı kablosuz veri indirme imkânı sunuyor. Kullanıcılar internet sitelerinde gezerken tek elle sayfaları yaklaştırabiliyor ve çevirebiliyor, bütünleşik RSS okuyucu sayesinde güncel haberleri kolaylıkla takip edebiliyorlar. 256 MB dahili hafızaya sahip olan TurkcellPDA HTC Touch 3G'nin bellegi, microSD kart yuvası sayesinde yükseltilebiliyor. Böylece kullanıcıların telefonlarında daha fazla bilgi ve belge taşımaları da mümkün oluyor. Turkcell-PDA HTC Touch 3G'nin son kullanıcı fiyatı 620 dolar + KDV olarak açıklandı.

BİLGİ İÇİN: www.turkcell.com.tr

TurkcellPDA HTC Touch 3G'nin özellikleri

- **Bağlantı seçenekleri:** GSM/EDGE: 850/900/1800/1900 MHz & WCDMA / HSDPA: 900/2100MHz. HSDPA 7.2 Mbps
- **Ölçüler:** 102 x 53,6 x 14,5 mm
- **Ağırlık:** 96g
- **İşletim sistemi:** Windows Mobile 6.1 Professional
- **Kullanıcı Arayüzü:** HTC TouchFLO
- **Ekran:** 2,8 inç QVGA ekran
- **Kamera:** 3,2 megapiksel
- **Dahili hafıza:** 256 MB flash; 192 MB RAM
- **Hafıza kartı:** microSD™
- **Bluetooth:** 2.0 - EDR
- **GPS:** GPS/AGPS
- **Arayüz:** HTC ExtUSB™ (mini-USB ve ses portu bir arada; USB 2.0 yüksek hız)
- **Pil:** 1100 mAh
- **Konuşma süresi:** WCDMA: 360 dakikaya kadar / GSM: 400 dakikaya kadar
- **Bekleme süresi:** WCDMA: 450 saate kadar / GSM: 365 saate kadar
- **İşlemci:** Qualcomm MSM7225™ 528 MHz

NVIDIA 3D VISION

3 boyutu oyunlar zamanı

Nvidia Las Vegas'taki CES fuarında oyunlarda gelişmiş 3D efektlerin gösterimini mümkün kılan üç boyutlu bir gözlük tanıttı. Gözlüğün işe yarayabilmesi için bir GeForce ekran kartı ve 120-Hz teknolojisi destekleyen bir görüntüleme aygıtı gerekiyor. 3D Vision gözlüğü PC ile kablosuz olarak kızıltötesi üzerinden haberleşiyor. USB üzerinden şarj edilebilen bir bataryaya sahip ve ortalama 40 saat dayanabiliyor. Erişim uzaklığı yaklaşık 6 metre; yani uzaktaki kanepenizden de oyun keyfi yapmanız mümkün. Kural olarak 3D efektler her oyunda kullanılabilecek; fakat sürücü şu an için ortalama 300 oyunu destekliyor. Yukarıda da belirttiğimiz gibi kullanım şartlarında 120-Hz'lik bir monitör veya projektör ifade ediliyor. Uygun modelleri bulmak şu sıralar çok zor fakat CES'te birçok yeni model tanıtılacak. Gözlüğün 120-Hz'lik televizyonlarla da çalışıp çalışmayacağı ise henüz belli değil. Türkiye'ye geliş tarihi şu an için belli değil.

BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

OXITE

Microsoft Blog Yazılımı

Microsoft yeni bir blog yazılımını tanıttı. Oxite isimli yazılım, lisans ücreti almadan dağıtılıyor. Ancak içerik yönetim sisteminin, hâlihazırda popüler olan Word Press gibi yazılımlarla rekabet edebilecek gibi görünmüyor. Bu nedenle Microsoft'un bağımsız geliştiricilere güvendiği düşünülüyor. Ancak, Microsoft'un da dâhil olması ile blog dünyasında daha renkli bir gelişme beklemek yanlış olmayacaktır.

BİLGİ İÇİN: <http://codeplex.com/oxite>

GOOGLE

Eski dergiler artık Google'da

Google, aynı eski kitaplara yaptığı gibi, eski dergileri de dijitalize ederek aramaya sundu. Bu gelişme ünlü arama motorunun Amerika'daki büyük dergi yayıncıları ile yaptığı bir işbirliği ile sağlandı. Google'ın kitap arama özelliği her ülkeye açık olmadığı için dünyanın bu hizmetten yararlanması kolay olmuyordu. Ancak kitap arama özelliğinin aksine, dergi aramasının daha fazla ülke için kullanılacağı anlaşıyor. Kitap arama özelliği Türkiye için de mümkün ancak beta aşamasındaki arama motoru Türkçe kitaplar için çoğunlukla isim ve künye araması yapıyor. Dergi aramasında ise şimdilik New York Magazine, Popular Mechanics, Ebony, Popular Science ve Atomic Science gibi popüler dergileri aramak mümkün.

BİLGİ İÇİN: <http://books.google.com>

SU SOĞUTMALI VE ÇİFT EKRANLI DİZÜSTÜ

Böyle dizüstü görülmedi

Su soğutma sistemi ve dokunmatik LCD ekran ile Fujitsu'nun Life-Book N7010'u hem dokunmatik ikinci ekranı, hem de su soğutma sistemi ile dikkat çeken bir laptop. Ana ekran 16 inç büyüklüğünde. Klavyenin hemen üzerindeki 4 inçlik ikinci ekran ise dokunmatik. Bu ekranı dilediğiniz bir uygulama için atama şansına sahipsiniz. Laptop'ta bunların dışında bir Blu-ray sürücü, bir TV alıcı ve 1,3 Megapikselli kamera sunuyor. Ayrıca bir HDMI çıkışı da mevcut. Çevre birimlerinizi 4 USB

girişi veya eSATA üzerinden bağlayabiliyorsunuz. Ağa bağlanma işlemi n-Draft WLAN veya Ethernet üzerinden gerçekleşiyor. Bilgisayarın içinde 2,4 GHz'lık Core 2 Duo P8600 işlemci ve 256 MB'lık AMD Radeon HD 3470 ekran kartı çalışıyor. 320 GB'lık bir sabit disk ve 4 GB bellek Windows Vista için yeterli performans sunuyor. Cihaz

Japonya'da 2.730 dolar karşılığında satışa sunuldu. ABD'ye has sürümün fiyatı ise 1.499 dolar. Fakat ABD'de satılan modelin TV alıcısı ve su soğutma sistemi bulunmuyor.

BİLGİ İÇİN: www.fujitsusiemens.com.tr
Telefon: (212) 335 67 62

PLAYSTATION HOME

Sony'nin 3D dünyası başladı

Playstation için üç boyutlu sanal bir dünya açmak Sony'nin 2007 planları içinde yer alıyordu. Ancak iki yıllık bir gecikmeyle bu yeni sanal topluluk nihayet hayata geçti. Gerçi henüz Beta versiyonu olsa da, Sony'nin dünyasında Second Life'da olduğu gibi, tamamen sizin istediğiniz gibi biçimlenmiş karakterinizle dilediğinizce dolaşip gezebiliyorsunuz. Ayrıca, bowling, bilardo gibi küçük oyunları arkadaşlarınızla oynayabilirken, topluluğunuzla beraber müzik dinleyebilirsiniz, film tanıtımlarını izleyebilirsiniz. Ayrıca diğer üyelerle VoIP üzerinden sohbet edebilirsiniz ya da metin mesajlaşmasına gidebilirsiniz. Elbette PS Home dünyası, oyunlarla son derece ilintili. Bu dünyadan FarCry 2 veya MotorStorm oyunlarının salonlarına ısınanıp, multiplayer partilerine katılabiliyorsunuz. İlerleyen tarihlerde bu dünyadaki avatari, olduğu gibi oyunlarda da kullanmak mümkün olabilecek. Sanal dünyanın kuruluşu için PS3 içinde 80 MB'lık sabit disk alanı gerekiyor ve 3GB'lık alanı da gelecek eklentiler için rezerve ediyor.

BİLGİ İÇİN: www.playstation.com

EEE-KEYBOARD

Klavye-PC

Asus CES etkinliğinde herkesi şaşırtarak klavye biçiminde bir PC'yi tanıttı. Eee-Keyboard isimindeki cihaz 5 inçlik bir ekran sahip ve bu ekranda istenirse Windows-masaüstü ya da ses ayarı gibi yapılandırma seçeneklerine ulaşılabilir. Geçen süre zarfında oturma odası PC'sinin tüm teknik detayları ortaya çıktı:

Ekrani: 5 inçlik dokunmatik ekran
İşletim sistemi: Windows XP Home Edition
CPU: 1,6 GHz Intel Atom işlemci
RAM: 1 GB DDR2 RAM
Sabit disk: 16 veya 32 GB'lık SSD
Kablosuz: 802.11 b/g/n ve Bluetooth 2.0
Bağlantı arayüzleri: Wireless HDMI, HDMI, iki USB portu, VGA, ses girişi/çıkışı
Ağırlık: Yaklaşık 900 gram

Fiyat önceki gibi henüz belli değil fakat Asus CEO'su Johnny Shih piyasaya çıkış tarihi olarak önümüzdeki 3 - 6 ay arası gösterdi.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com

GIGABYTE AMD ULTRA DAYANIKLI 3

İki kat bakırla soğuyan anakart

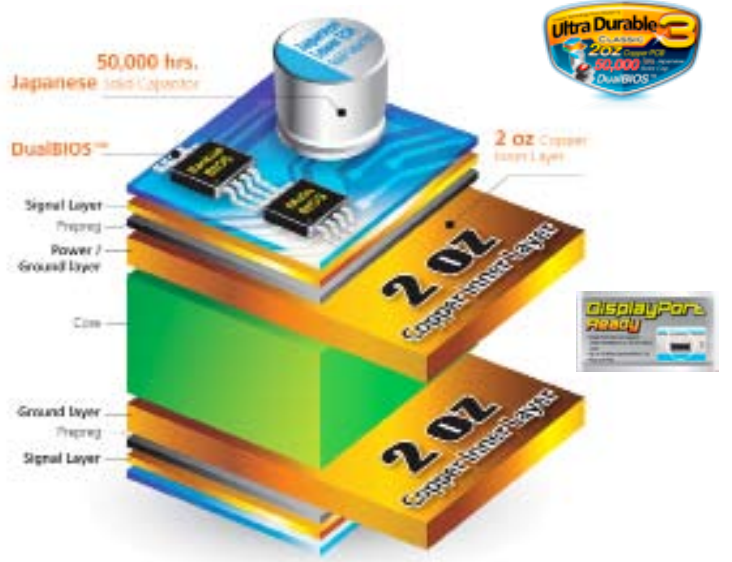
Dünyanın önde gelen anakart ve ekran kartı üreticisi Gigabyte, bugün mevcut birçok AMD anakartı üzerinde önemli ölçüde düşük sistem sıcaklığı, artırılmış enerji verimliliği ve overclock stabilitesi için hem güç (Power) hem de toprak (Ground) katmanları için daha fazla bakır içeren, devrim niteliğindeki Ultra Dayanıklı 3 Klasik teknolojisini piyasaya sundu.

Gigabyte AMD 790GX, 790X, 780G ve 770 başta olmak üzere en son AMD yonga seti tabanlı çözümlerle donatılmış olan Gigabyte Ultra Dayanıklı 3 Klasik anakartlar PCB'nin güç ve toprak katmanları için iki katı bakır içeriyor. En geleneksel anakart tasarımları her bir katman için 28,5gr. (1 OZ) bakır kullanırken, Gigabyte'ın Ultra Dayanıklı 3 anakartlarda her bir katman için 57gr. (2 OZ) bakır kullanılıyor.

Bakır miktarının iki katına çıkartılması, tüm PCB genelinde anakartın işlemci güç bölgesi gibi

kritik alanlarında ısıyı daha etkin biçimde yayarak, etkili bir termal soğutma çözümü sağlıyor. Neticede, Gigabyte Ultra Dayanıklı 3 Klasik anakartlar, klasik anakartlara kıyasla 50°C'ye kadar daha düşük çalışma ısısı sağlayabiliyor.

Bakır miktarının iki katına çıkartılması aynı zamanda PCB öz direncini %50 düşürür. Öz direnç, devrenin akım akışını ne kadar engellediğini gösteren ölçüdür. Ne kadar az akım akışı engellenirse, o kadar az miktarda enerji israf edilir. Gigabyte Ultra Dayanıklı 3 Klasik anakartlar için bu, toplam PCB elektrik israfının %50 oranında azaltıldığı anlamına gelmektedir; bir başka deyişle daha az ısı oluşması demektir. 57gr. (2 OZ) bakır, ayrıca daha iyi bir sistem stabilitesi sağlayarak ve overclock için daha yüksek sınırlara imkan vererek artırılmış sinyal kalitesi ve daha düşük EMI (Electro Magnetic Interference / Elektromanyetik Para-

zit) sağlar. Gigabyte Ultra Dayanıklı 3 Klasik anakartlar, önde gelen Japon üreticileri tarafından geliştirilmiş katı kapasitörlerle donatılmış. 50,000 saatlik ortalama kullanım ömrüne sahip bu katı kapasitörler, günümüzün en yüklü uygulamaları ve oyunlarını çalıştıran üst seviye işlemcilerin ve diğer PC bileşenlerinin ihtiyaç duyduğu güç gereksinimlerini karşılamak için gerekli olan stabilite, güvenilirlik ve dayanıklılığı sağlamakta. DDR2 bellek için 1200+MHz'ye kadar gerçek destek sağlayan Gigabyte Ultra Dayanıklı 3 Klasik anakartlar, kullanıcıların HD (High Definition - yüksek tanımlı) video ve 3D görüntüleme gibi yoğun bellek

performansı gerektiren uygulamalarını dahi kolaylıkla çalıştırmakta ve daha az güç tüketimi ile daha fazla bellek performansından yararlanmalarına olanak tanımaktadır. Gigabyte güç tasarrufu için geliştirdiği yeni Easy Energy Saver (kolay enerji tasarrufu) teknolojisi ile kullanıcıların zahmetsizce enerji tasarrufu yapmalarına imkân sağlamakta. Geliştirilmiş özel bir yazılım tasarımı sunan Gigabyte Easy Energy Saver, sadece görev için gerekli olan doğru miktarda gücü vererek, işgücüne bağlı olarak CPU gücünün dinamik olarak ayarlanmasını sağlar.

BİLGİ İÇİN: www.Gigabyte.com.tr

NEDİR BU Zİİ?

Yeni multimedia standardı

Creative bir süredir özel bir pazarlama kampanyası sürdürerek yeni Zii adlı ürününü hemen herkesin merak etmesini sağlamayı başarmıştı. Zii, 10 yıldır 1.000 kişinin üzerinde çalıştığı milyar dolara mal olan bir yatırımın ürünü ve Creative, CES 2009'da nihayet Zii'yi halka tanıttı. Ortaya çıkarsa Zii'nin aslında tüketicilerden çok üreticilere hitap edecek bir ürün olduğu. Zii, yepyeni bir mantık ile üretilmiş bir yonga üzerinde yer alan usta işi bir medya uygulama işlemci geliştirme sistemi. Diğer bir deyişle, medya uygulama ürünleri geliştirecek üreticilerin

kullanabilecekleri özel bir işlemci. Creative'in daha önce tanıtımlarında bahsettiği "dünyayı değiştirecek" özelliklerin bu ufak siyah parçanın neresinde olduğunu söylemek zor. Çünkü Zii aslında tek başına, özellikle de son kullanıcılar için pek bir şey ifade etmiyor. Zii ancak diğer üreticilerin, ürün geliştirirken kullanabilecekleri ve diğer donanım aksamı ile birlikte pek çok açılıma olanak tanıyor olması açısından önemli. Görünüşe göre Creative'in "100 kat daha küçük, 100 kat daha doğa dostu ve 100 kat daha düşük maliyetli" olarak tanıttığı Zii'nin adını bir süre ortalıkta duymayacağız. İşin biz kullanıcıları ilgilendiren asıl kısmı, diğer üreticilerin Zii kullanarak hazırlayacakları cihazların çıkmasıyla başlayacak.

BİLGİ İÇİN: www.creative.tr

DORUKNET WEBO-FİS

Ofisinizi internete taşıyın

DorukNet'in bir firmanın tüm internet ihtiyaçlarını düşünerek hazırladığı Webo-fis paketleri Ocak ayı itibariyle satışa sunuldu. Büyük bir web sitesini barındırabilmek için yeterli web alanı, yoğun ziyaretçi trafiğini kaldırabilecek kadar trafik ve elektronik haberleşme için e-posta bu paketlerde. Paketlerin yanında verilen ADSL internet erişim hizmeti ise ücretsiz olarak sunuluyor. Benzerlerinin aksine paket içerikleri sunulan ek servislerle zenginleştirilebiliyor. Örneğin e-posta ihtiyacı fazla olan bir kişi dilediği kadar ek e-posta hesabı alabiliyor, sitesi büyüdükçe ise ek web alanı alabiliyor. Kurumsal ihtiyaçlara çözüm olmayı hedefleyen DorukNet bu paketlerinde de

internet hizmetinde de öncelikle kaliteli hizmet anlayışını ön planda tutuyor. Bu anlayış ile günlük haberleşmenin bel kemiği sayılabilecek e-posta trafiği hem spam hem de virüslere karşı taranıyor ve postaların daha adresine ulaşmadan kaybolmasına neden olan kara listelere takılma probleminin önüne geçilmesi için gerekli her türlü önlem alınıyor. Daha çok kobilere hitap eden Webo-fis'lerine düşük bütçeli işletmelerin bir web ajansının olmadığı düşünülerek WebPratik isimli site hazırlama aracı da dâhil edildi. Bu araç ile internet tasarımı anlamayan bir kişi bile birkaç dakika içerisinde kendi web sitesini hazırlayabiliyor. Webo-fis paketleri, 7/24 profesyonel destek ile beraber satılıyor.

BİLGİ İÇİN:
www.doruk.net.tr

CREA MINIC J100

Sınırsız bağlantı özgürlüğü

Bilgisayar, Tüketici Elektronik ve Telekomünikasyon alanlarında kullanıcılara özel çözümler sağlayan Crea'dan bir yenilik daha...Crea Minic J100

Mobilitede sınır tanımayan Crea, pazara sunduğu küçük ve sık tasarımlı Minic serisi Notebooklar ile kullanıcılara kolay kullanım ve sürekli erişim seçenekleri sunuyor.

Mobil iletişimde teknolojinin trendi haline gelen, kullanıcının istediği her yerden kolayca internete bağlanabilmesini sağlayan Mobile Connect USB Stick'ler ile kullanıcılar özgürlüğün keyfini çıkarıyor. Crea ve Vodafone arasında yapılan anlaşma kapsamında Crea marka Minic J100 model dizüstü bilgisayar alan kullanıcılar, Vodafone Mobile Connect USB Stick Kampanyası'na dâhil olmaları durumunda, Vodafone Mobile Connect USB Stick'e ücretsiz sahip olabilecekler. GPRS ve EDGE teknolojilerini destekleyen ürün doğrudan USB girişinden bağlantı yapıyor ve herhangi bir USB kablosuna ihtiyaç duymuyor. Mobil internet paketi sayesinde evde, okulda, işte, parkta, arabada, tatilde, kısaca Minic J100'un olduğu her yerde dizüstü bilgisayarınızdan zaman ve mekân sınırı olmadan internete bağlanabilirsiniz.

BİLGİ İÇİN: www.crea.com.tr

ASUS P320

Dünyanın en küçük PDA telefonu

En güncel GPS alıcı donanımına sahip olan Asus P320, Windows Mobile işletim sistemi için tasarlanmış çok sayıda navigasyon uygulamasıyla uyumlu olarak çalışıyor. Asus'un arayüzü sayesinde; saat, takvim, mesajlar, hava durumu ve medya oynatıcısı gibi birçok ikonu aynı anda tek ekranda görebilirsiniz. "Asus Bugün" ara yüzünün kişiselleştirilmiş duvar kağıdı uygulamasıyla, iş ve eğlence ortamları arasında geçiş yapabilir, tek tuşla, tek bir ekrandan tüm isteklerinize ulaşabilirsiniz. Asus P320, iş günleri ve hafta sonu ayrımı yaparak, otomatik olarak kişisel duvar kağıdınıza geçiş yapar. İçinde yaşadığınız günü kendi stilinize göre özelleştirmenize izin verir. Asus İş Uygulamaları ise kafede, parkta, işte, nerede olursanız olun yanınızda olur, zamanınızı boşa geçirmeden verimli kullanmanızı sağlar. Dünya saati, dört farklı zaman dilimine ait saati otomatik olarak hesaplar ve ekranda eş zamanlı görüntüler. Asus P320'deki Windows Mobile 6.1 Profesyonel işletim sistemi ile uygulamalarınızda zaman tasarrufu sağlar, PC'nizle kolayca senkronize olabilirsiniz.

Fiyat: 399 dolar.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com.tr

TEKİR

Tekir, topluluk sitesini duyurdu

Tekir Ön Muhasebe ve Ticari Otomasyon ile ilgili son gelişmeleri takip edebileceğiniz, sorularınıza yanıt alabileceğiniz, geliştirici ya da kullanıcıların blog girdilerini izleyebileceğiniz ve Tekir'i indirebileceğiniz yeni topluluk sitesi yayında. Tekir'in yeni topluluk sitesinde, Pardus'un topluluk sitesi Özgürlükçin.com'da kullanılan Django web geliştirme çatısı kullanılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.tekir.com.tr

TASARRUF

Vodafone enerji tasarrufu sağlıyor

Çalışanlarda enerji tasarrufu bilincini oluşturmak amacıyla "Enerji Verimliliği ve Atık Yönetimi Komitesi" kuran Vodafone Türkiye, kuzey ve doğu bölgelerindeki bazı istasyonlarında doğal soğutma sistemleri, güney illerinde ise güneş ışınlarına karşı yalıtım sağlayan özel bir boya kullanarak yüzde 35'lere varan enerji tasarrufu hedefliyor. Şirket içinde evsel atıkların geri kazanımıyla da çok büyük bir alanın kirlenmesi önleniyor. Vodafone Türkiye Kurumsal İletişim ve Regülasyondan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Alp Sevinç, çalışanlarda enerji tasarrufu bilinci oluşturmak ve enerjinin verimli kullanılmasının gerekliliğine ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla Vodafone Türkiye Enerji Verimliliği ve Atık Yönetimi Komitesi'nin kurulduğunu belirterek, "Sosyal sorumluluk politikamız ve enerji hedeflerimizi baz alan komite, kısa, orta ve uzun vadeli enerji tasarruf eylem planları hazırlayıp uygulamaya geçirdi" dedi.

BİLGİ İÇİN: www.vodafone.com.tr

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Netbook dönemi başladı

“Çevrenizdeki tüm bu minik değişimlere dikkatle bakın, alıştığımız dünyanın hızla değiştiğine tanık olacaksınız.”

■ İlanları inceleyip, teknoloji mağazalarını gezenler fark edecektir, irice bir avuçtan biraz daha büyük, 8-9-10 inç boyutundaki, tam işlevli dizüstü bilgisayarlar raflarda kullanıcılarını bekliyor. Üstelik de 300-400 dolarlı fiyatları ile büyük dizüstü bilgisayarlardan çok daha avantajlı fiyatlar sunuyorlar.

Neredeyse bir paltonun cebine veya çantanızın gözüne sığacak kadar hafif ve minik olmalarının yanında, internete girmekten, ofis programlarını çalıştırmaya kadar tam donanımlı bir bilgisayarın yaptığı her işe yetiştirebilen yeni nesil bu mini dizüstü bilgisayarlara Netbook isminin verildiğini de duymuş olmalısınız. Bazılarının Linux tabanlı kendi işletim sistemleri olsa da, artık birçoğunun bildiğimiz Windows XP'yi çalıştırıyor olması, onlar hakkındaki uyumluluk endişelerini de ortadan kaldırıyor.

Kafelerde, alışveriş merkezlerinde, toplu taşıma araçlarında insanların netbooklarını açıp internete bağlandıklarını, film seyredip, yazı yazdıklarını, müzik dinlediklerini görmek artık kimseyi şaşırtmıyor ki, daha geçen seneye kadar çevremdeki herkesin dizüstü bilgisayarların ağırlığından şikâyet edip de uygun bir dizüstü bulamamaktan yakındığını çok iyi hatırlıyorum. Son bir yılda, hatta birkaç ayda yaşanan bu hızlı dönüşüm ve Netbook'ların piyasayı istila etmesinin, bu yılın ortasında 3G servislerin

de devreye girmesiyle, dijitalleşen günlük yaşantımızın hızla değişmesine yardım edeceğini düşünüyorum. Televizyon yayınlarına, gazetelere, online dergilere internet üzerinden, sabah işe gidiş sırasında cebindeki minik bilgisayarla ulaşabilen insanların televizyon kanalı yöneticilerinin zihnindeki düşük profilli TV izleyicisi imajını kırıp, eğitilmiş, donanımlı, geniş kültür birikimli, dünyayı internetten izleyen milyonlarca insana hitap etmek için yayın politikalarını gözden geçirmelerine neden olacağı gibi, sokaktaki herkesin potansiyel bir muhabir olması ve çektiği görüntüleri, yorumları derhal, anı anına gazetelerin online sitelerine ulaştırabilmesiyle, gazetecilikte de köklü değişimler yaşanacağını düşünüyorum.

Çevrenizdeki tüm bu minik değişimlere dikkatle bakın, alıştığımız dünyanın hızla değişmesine neden olacak, yepyeni bir dünyanın inşasını sağlayacak minik tuğlalar gibi, günbegün üst üste diziliyorlar. Sonra, bir anda şaşkına dönmeyin.

Düzeltilme

Geçen ay 3G ihalesi ile ilgili yazımda, Vodafone'u C tipi lisans alan operatör olarak belirtmişim. Şimdi yeri gelmişken, gözümüzden kaçan bu hatayı da, 3G için Turkcell'in A tipi, Vodafone'un B tipi, Avea'nın da C tipi lisans alan operatörler olduklarını hatırlatarak, düzeltelim.

ALAN ADI TESCİLİ KARLI BİR YATIRIM ARACI

Bir “tık” hayatınızı değiştirebilir

Alan adı tescili yeni yatırım araçlarından biri haline geliyor. İnternette özellikle kişisel alan adı tescillerinin önümüzdeki yıllarda kartvizitler gibi hayatın vazgeçilmezleri arasına gireceği belirtiliyor. Bugün ABD'de 66 milyon, Almanya'da 5.7 milyon, Hong Kong'da 1.5 milyon, Hollanda'da 1 milyon alan adı tesciline karşı bu rakamın Türkiye'de sadece 770 bin olduğu kaydediliyor. En düşük maliyet ile tanıtım olanağı sunan com, net, org gibi uzantılı internet adreslerinin, “ilk gelen alır” prensibinin işlediği sektörde çok hızlı bir şekilde tüketilmekte olduğunu belirten IHS Telekom Genel Müdürü Emre Sayın “Bir gün bütün kurum ve kuruluşların, dünya üzerindeki her bir bireyin bir web sitesi olacak. En düşük maliyetli tanıtım ve ifade şekli web sitesidir. Ayrıca, alan adı tescili geleceğe yapılacak en önemli yatırımlardan biridir. Türkçe ikinci el jenerik alan adları Türkiye'de 5-10 bin TL'ye, İngilizce jenerik alan adları ise uluslararası pazarda 2-3 Milyon dolar'a kadar alıcı bulabilmektedir. Dünya üzerinde satın alınabilecek en ucuz, buna karşılık en iyi yatırım ürünüdür” diyor.

İnternet Protokolü (IP) adresi alanı tahsis, protokol tanıtıcı ataması, genel (gTLD) ve ülke kodu (ccTLD) Üst Düzey Alan ismi sistemi yönetimi ve kök sunucu sistemi yönetimi işlevlerinden sorumlu kâr amacı gütmeyen bir kurum olan ICANN tarafından akredite edilen yüzde 100 yerli sermayeli Türk şirketi IHS Telekom, her gün kullandığımız com, net, org uzantılı internet adresleri için internet kullanıcılarına alan adı tescil servisi sağlıyor. 2008 istatistiklerine göre, en hızlı büyüyen alan adı yazmanları dünya sıralamasında 30'ncu sıraya, en çok alan adı tescili bulunduran alan adı yazmanları sıralamasında ise 110'ncu sıraya yerleştiğini söyleyen IHS Telekom Genel Müdürü Emre Sayın, Türkiye'de alan adı tescil ürünlerine büyük bir ilgi olduğunu ancak talebin gelişmiş ülke taleplerine bakıldığında oldukça geride olduğuna dikkat çekiyor. Türkiye'deki kullanıcılar incelendiğinde 300 bin alan adı tescilinin yabancı firmalardan sağlandığını belirten Sayın, “IHS Telekom olarak bir yıl için sadece 13,95 TL'ye alan adı tescili yapıyoruz. Bu sayede, herhangi bir sorunla karşılaştığınızda kendi dilinizde destek alabiliyorsunuz. Çok yakın gelecekte alan adı konusu çok ciddi bir yatırım aracı olarak ortaya çıkacaktır. Bunun yanında NIC.TR tarafından belirlenen yeni düzenlemelerle dileyen herkes T.C kimlik numarası ile adsoyad.com.tr veya adsoyad.net.tr tescil edebiliyor.” dedi. IHS tarafından alan adı tescili hizmetiyle birlikte URL yönlendirme, e-posta yönlendirme, park sayfası, DNS yönetimi, Name Server yönetimi, alan adı whois bilgileri gizleme hizmetleri de ücretsiz olarak sağlanıyor.

ICANN ve Nic TR Alan adı yönetimi tarafından akredite edilen IHS Telekom, Nic.TR onaylı kayıt operatörü statüsünde, Nic.tr onaylı kayıt operatörü olarak da hizmet vermeye devam ediyor. Bütün servis ve işletme altyapısını Linux üzerine oturtan IHS Telekom bugün 60 binden fazla alan adı tescil servisi, 35 binden fazla barındırma abonesi ile Türkiye'nin en büyük servis sağlayıcılarından biri olarak sektörteki yerini alıyor.

BİLGİ İÇİN: www.ihs.com.tr

JavaFX: İnternette yeni boyut

Çevrimiçi ile çevrimdışı artık birbirine karışıyor. Zengin İnternet Uygulamaları (RIA) sayesinde internet uygulamalarının masaüstü programlarından farkı kalmıyor. Microsoft ve Adobe'nin Silverlight ve AIR ile başını çektiği kervana, şimdi de **JAVAFX'LE SUN** katılıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / MM

Günümüzün internet kullanıcısı hala web'de eski usül sörf yapa dursun, yazılım endüstrisi çoktan yarının web deneyimini hazırladı bile: Web'de sörf yapmak etkileşimli olacak, internette gelen ve sabit diskinizde bulunan veriler birleşecek. Birçok durumda tarayıcıya gerek bile duyulmazken, yazılımlar web'le doğrudan iletişim kurabilecek. Bu programlar için, genel bir terim olan Zengin İnternet Uygulamaları (Rich Internet Applications) ya da RIA kısaltması kullanılıyor.

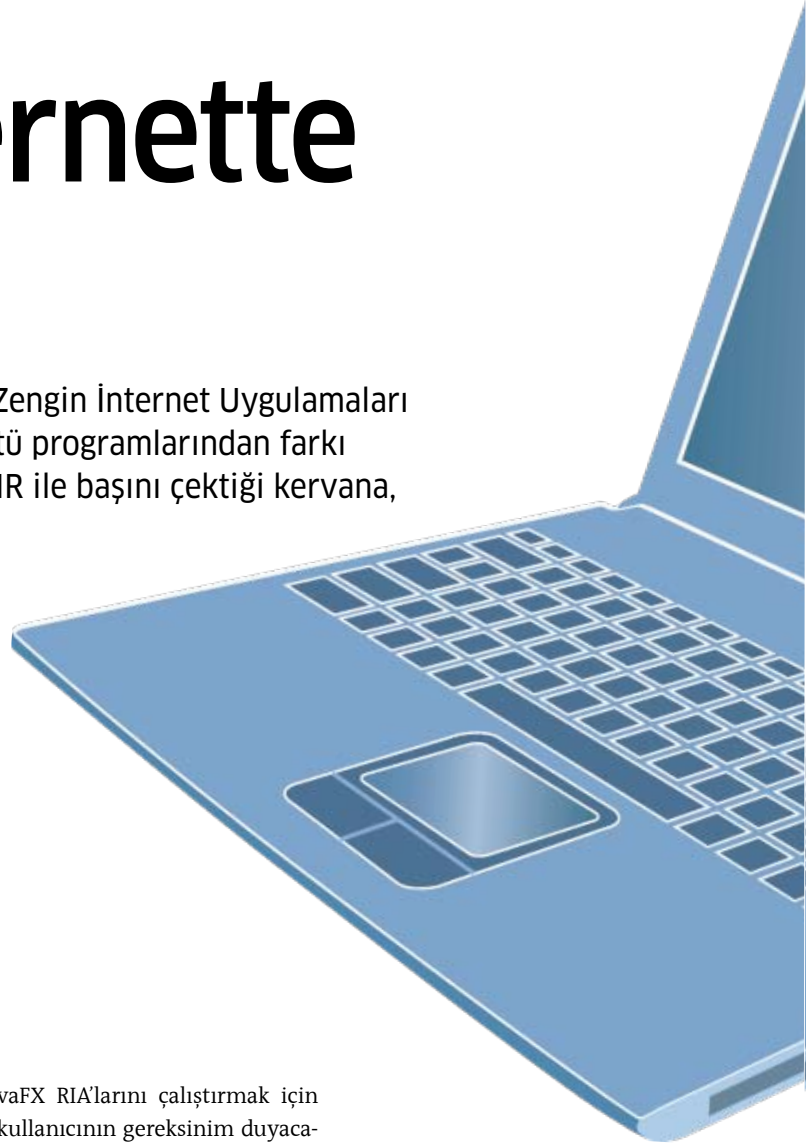
Örneğin Adobe, geleceğin nasıl görüneceğini Buzzword ile gösteriyor. Hızlı ve harika tasarımlı kelime işlemci, Java Script tabanlı Google Apps gibi çözümleri gölgede bırakıyor.

Kolay kullanımlı kelime işlemci, tarayıcı penceresinde çalışıyor ve resimleri, tabloları ve farklı dosya biçimlerini zahmetsizce ekleyebiliyorsunuz. Fakat Adobe alanında rakipsiz değil. Microsoft da RIA'lar üzerinde çalışıyor. Şimdi de rekabete Sun katıldı. JavaFX adlı proje kapsamında, Sun, RIA yaratımı ve kullanımına yönelik araçlar dağıtıyor. Böylelikle Microsoft'un Silverlight ve Adobe'nin AIR (Adobe Integrated Runtime: Adobe Tümlleşik Yürütme) teknolojilerine meydan okuyor.

Yürütüm yazılımı: JavaFX'i çalıştırma

Sun, JavaFX için ayrı bir programlama dili ve JavaFX kodları yazmak için araçlar sunuyor. Ja-

vaFX RIA'larını çalıştırmak için kullanıcının gereksinim duyacağı tek şey, kodları işleten bir program kütüphanesi, yani yürütüm yazılımı (runtime). Firmanın bu yürütüm yazılımını dağıtmakta hiçbir zorluğu yok, zira Sun'ın Java'sı dünyadaki tüm bilgisayarların %92'sinde zaten

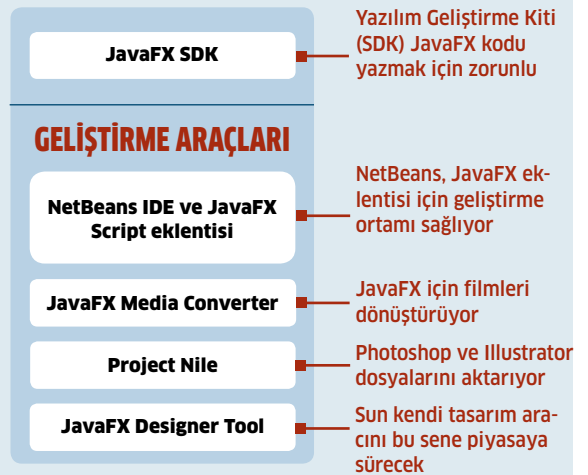

JavaFX ve rakipleri

Ürün	JavaFX	AIR	Silverlight
Üretici	Sun	Adobe	Microsoft
Anasayfa / indirme	www.javaafx.com	www.adobe.com/products/air	http://silverlight.net
İşletim sistemleri	Windows, MacOS, Linux (planlanıyor)	Windows, Mac OS, Linux	Windows, Mac OS, Linux
Programlama dilleri	Java, JavaFX betik dili	ActionScript	XAML ve .NET dilleri
Çalıştırmak için gereken	Java 6 Runtime 10. Güncelleme	AIR	Silverlight tarayıcı eklentisi
Sunulan uygulamalar	Çok az	Yüzden fazla araç, Adobe Media Player dahil	Yüzlerce web sitesi, NBCOlympics.com
Web erişimi	JWebPane (WebKit tabanlı)	WebKit	IE, Firefox
Web güvenliği	WebKit* ve Java gibi	WebKit* gibi	IE ve Firefox gibi
Asıl multimedya biçimi	VP6	Flash (H.264)	VC-1, H.264
Merkezi geliştirme araçları	JavaFX SDK, NetBeans	Flex, Flash	Microsoft Expression
Cep telefonunda kullanım	Evet (planlanıyor)	Evet (planlanıyor)	Hayır

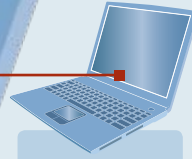
* Güvenlik Apple Safari'yle karşılaştırılabilir

JavaFX programlamak için

JavaFX programları nasıl çalışıyor?

JavaFX masaüstü

JavaFX cep telefonu (Ocak 2009'dan itibaren)

JavaFX TV (Ocak 2010'dan itibaren)

Platform Çıkış aygıtına bağımlı olarak, JavaFX'te uygulamaları çalıştırmak için uygun bir ortam var.

JAVAFX YÜRÜTME YAZILIMI

JwebPane: Web kodunu dönüştürüyor

SceneGraph: Arabirimi görüntülüyor

VP6 kodek: Filmleri oynatıyor

Motorlar JavaFX yürütme yazılımı web kodlarını işletiyor, multimedya ve verilerini görüntülüyor ve sık bir kullanıcı arabirimi sunuyor.

JAVA YÜRÜTME YAZILIMI

Java Standard Edition

Java Micro Edition

İşlevler Java yürütme yazılımı klasik uygulamalar için biçilmiş kaftan. Standard Edition PC'de, Micro Edition ise cep telefonunda çalışıyor.

çalışıyor. Hatta Ekim ortasında çıkan Java Runtime Engine 6'nın 10. güncellemesi, JavaFX'i de içe-riyor.

Bu da Sun'ın, pazar payını genişletmek için kıyasıya mücadele eden rakipleri karşısında en büyük avantajı. Zira kullanıcıların Microsoft ve Adobe'nin yürütüm yazılımlarını indirip kurması gerekiyor. Dahası, Java platformu taşınabilir aygıtların birçoğunda da geçerli. Ancak JavaFX platformunun ve uygulamaların geliştirilmesinde bir gecikme var. Geleneksel uygulamalar Java'yla kolayca yazılabilse de, web içeriğini tarayıcı dışında görüntülemeye, multimedya ile uğraşmaya sıra gelince, Sun'ın işe sıfırdan başlaması gerekiyor. Adobe ise Flash Player'ın AIR motorundan faydalanabiliyor.

Motorlar: JavaFX'e dahil

JavaFX'in Java dünyasına yeni çekirdek unsurlar duyurması da işte bu yüzden. Çekirdek, uygulamaların arabirimlerini görün-

tüleyen ve istenirse onlara hareket katan bir betik dili. Bu komutları yorumlayan üç motor var: Biri web içerikleri için, biri animasyonlar için, biri de film oynatımı için (yukarıdaki grafiğe bakınız). İnternet bileşenlerine gelince, Sun, HTML'i ve JavaScript'i çalıştırmak için halihazırda mevcut bir program kütüphanesinden, yani WebKit'ten yararlanıyor. Google'in tarayıcısı Chrome ve Adobe'nin AIR'i de WebKit'i kullanan diğer uygulamalar, zira bu kütüphane web kodlarını güvenilir ve hızlı bir şekilde işleyebiliyor. Sun, WebKit'i Java'yla işbirliği içinde çalışacak şekilde optimize etmiş ve adına da JwebPane demiş. Bildiğiniz gibi, genelde Java programlarının dörtgen pencerelerde çalışan gayet donuk arabirimleri vardır. JavaFX'le bu da değişiyor. JavaFX'te Scene Graph adlı bileşen, AIR'de hem Flash'ın hem de Action Script'in yaptığı görevi üstleniyor. Hem animasyonları

hem de renk değişimi ya da gölgeleme gibi görsel efektleri denetliyor. Üçüncü motor ise multimedya içeriğini görüntülemek için. JavaFX böylelikle ayrı bir medya oynatıcıya sahip. Bu oynatıcı şu an DirectShow videolarını Windows altında sadece bir multimedya arabirimi üzerinden gösterebiliyor. Kullanıcının da seçilmiş video biçimi için uygun DirectShow filtresine sahip olması şart. Ama gelecekte JavaFX'te On2'nin VP6 kodekini kullanarak film izlemek mümkün olacak ve bu, JavaFX yürütüm yazılımına dahil edecek. Bu çözüm DivX 6'yla kıyaslanabilecek bir görüntü kalitesi sunuyor ki bu da yeter de artar bile.

Araçlar: JavaFX kullanımı

JavaFX betik dili, ancak muazam genişlikteki Java programlama diliyle bir aradayken güç kazanıyor. Bununla kıyaslandığında AIR ve Action Script çok kısıtlı kalıyor. Ancak VB.NET ya da C# kullanımına izin veren

yeni Silverlight 2, Sun'a kafa tutabiliyor. Sun, JavaFX için geliştirme araçlarını ücretsiz olarak (soldaki grafik) sunuyor. Bunlara geliştirme ortamı olan NetBeans ile Photoshop ve Illustrator dosyalarını dönüştürebilen "Project Nile" dahil. Ayrıca 2009'un ilk çeyreğinde, ayrı bir JavaFX geliştirme yazılımı duyurulacak. Sun'ın JavaFX konusunda hedefleri büyük. Sun, bu teknolojiyi 2009'un başından itibaren cep telefonlarında kullanmayı, bir sene sonra da TV sektörüne yayılmayı planlıyor. ☑

balkim@chip.com.tr

KARAR

JavaFX, RIA camiasının en kapsamlı ve en son projesi. Sun'ın Microsoft ve Adobe'yle başa çıkması güç görünse de, henüz geç kalmış değil. Zira Sun'ın büyük kozu, cep telefonu platformu. Burada yakında önemli yenilikler olabilir.

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Korsanla savaş başladı!

Film ve müzik yapımcıları için yine de çok umut yok

■ Korsanla mücadelede ülkemizde de en sonunda somut adımlar atılmaya başlanması bu ay içinde aldığım en sevindirici haberlerden biri. Yazılım Günlüğü sayfalarım da bundan bahsettim. Ama üzerine söylenmesi gereken birkaç şey daha olduğunu düşünüyorum. Geçtiğimiz günlerde Kültür ve Turizm Bakanlığı, sanal korsanlığın önüne geçecek önemli bir çalışma başlattı. Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürü Doç. Dr. Abdurrahman Çelik, yürürlüğe girince sektör için devrim niteliği taşıyacak olan projeyi anlatırken alınacak önlemlerle hedeflerinin, internet ortamındaki korsan indirmenin yüzde 70 oranında önüne geçmek olduğunu belirtti.

Burada teknik olarak uygulanamayan hiçbir şey yok tabii ki. Biraz geç kalınmış bir önlem olsa da tüm dünyada uygulanan sistemin gerisinde kalmadan, eksiksiz bir şekilde, aynı kalitede ülkemize de uyarlanması hiç zor değil. Bu şekilde kullanıcıların bilgisayarlarından hangi şarkı, film veya elektronik kitabı indirdikleri dakika dakika tespit edilecek. Ardından kullanıcıya bakanlık tarafından yasal uyarı gönderilerek korsan indirim yapılması tebliğ edilecek. Korsan indirme devam ederse yasal işlem başlatılacak. Şu an yasada bir ceza maddesi olmadığı için bu işlemi yapanlara nasıl bir ceza verileceği henüz net değil. Ancak yapılacak yasal düzenlemeyle para cezası, işin yoğunluğuna göre de hapis cezası verilmesi hedefleniyor.

Zaten dediğim gibi teknik olarak bir sıkıntı yaşanacağını hiç sanmıyorum. Ancak özellikle hukuki sürecin işleminde yurtdışında yaşanan sıkıntıların bir benzerini yaşamamak için sadece teknik değil bu alandaki

deneyimlerin de göz ardı edilmemesi gerektiğini düşünüyorum ve zaten edilmeyeceğine de eminim. Aksi halde bizim mahkemelerimiz de "her indirilen dosyanın bir satışı engellediği" şeklindeki düşüncenin yanlış olduğu ve her dosya indiren kişinin, eğer bunu indirmeseydi gidip albüm veya film DVD'sini satın alacağını garanti edebilecek bir karar verene kadar bu işten birçok kişi haksız kazanç elde edebilir.

Yanlış anlaşılmasın korsanı desteklediğim için söylemiyorum, sonuna kadar her zaman karşımdayım. Ancak zaten korsan olarak indirmeye de gidip albüm ya da film alacak kadar gelir düzeyi yüksek olmayan ülkemizde yapımcıların korsanları bir bayii olarak göreceği bir konuma gelinmemesi gerekiyor. Korsanı bayii olarak görmekten kastım şu: Yurtdışında yakın zamana kadar RIAA ve film yapımcıları her korsan indirmenin birebir bir satışı engellediğinden yola çıkarak indirme sayısı kadar ürün bedelini korsan dağıtımcıdan talep etmekte direniyorlardı. Yurt dışında bile oldukça mantıksız olan bu talep üzerine ülkemiz için yorum yapmaya bile gerek yok. Eğer televizyonda, radyoda ya da bir şekilde korsan olarak dinlemiyorsa hal-kımanın ne yazık ki zaten o sanatçının albümüne bütçe ayırması şu durumda çok da mümkün değil. Dolayısıyla bu acı sosyal gerçeği de göz önüne alıp yapımcıların hayal kırıklığı yaşamamaları için korsanla savaştan çok fazla bir beklenti içine girmemeleri gerektiğini düşünüyorum. Bu çaba olsa olsa en fazla toplumsal bir yarayı tamir etmeye yarayacak.

LAST.FM, VODAFONE'LULARIN CEBİNE GİRİYOR

Eğlence ve müzik cepte

Dünyanın mobil iletişim devi Vodafone ile 200'den fazla ülkede 25 milyonu aşkın aktif bir kullanıcı topluluğuna sahip müzik-eğlence platformu Last.fm arasında imzalanan anlaşmayla yeni bir mobil uygulama başlatıldı. Vodafone Grubu Markalı İçerik Bölümü Başkanı Javier Foncillas, "Müzik, abonelerimiz için büyük bir tutku. Biz de Vodafone olarak kullanıcılarımızın istedikleri müziği istedikleri biçimde ve zamanda dinleyebilmeleri için çalışıyoruz. Yüksek hızlı, güvenilir şebekemiz üzerinden Last.fm ile birlikte milyonlarca müşterimize yeni bir müzik deneyimi sunuyor, sosyal iletişim ağlarına mobil cihazlardan katılmanın öncülüğünü yapmayı sürdürüyoruz" dedi. Last.fm'in "Scrobble" özelliğine dayalı bu yeni mobil uygulama, kullanıcıların o anda ne tür müzik dinlediğini izleyerek onlar için müzik dinleme alışkanlıklarına göre birer çevrimiçi müzik profili oluşturuyor. Last.fm uygulaması ilk olarak Last.fm'in www.last.fm/vodafone-scrobble adresinden N95, N96, N78 ve 6210 modelleri dâhil olmak üzere belirli Nokia modellerine yüklenebilecek. Bu cep telefonlarının tümü Vodafone mağazalarında, çevrimiçi olarak ve dolaylı kanallardan satın alınabilecek. Uygulama çok yakında başka cep telefonu modellerinde de bulunabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.vodafone.com.tr

LG MONİTÖRLERE İF TASARIM ÖDÜLÜ

En iyi tasarımı monitörler

Dünya düz panelli ekran pazarının öncülerinden LG Electronics, 2008 iF Ürün Tasarım Ödülleri'nde W2284F ve W52 serisi LCD monitörleriyle ödüle layık görüldü. Prestijli iF Ürün Tasarım Ödülleri her yıl, çeşitli sektörlerde ürün ve işlevsellik açısından önemli başarıları imza atan şirketlere veriliyor. LG'nin FLATRON W2284F monitör, ince çerçevesinden başlayıp monitörün arkasına, oradan da ayaklığa kadar uzanarak güzel bir görünüm oluşturan parlak siyah ön yüze sahip. 22 inç geniş ekranla donatılan bu monitör, şık ve sofistike bir görünüm sunuyor. Açma-kapama düğmesi, çerçevenin alt kısmına nazik biçimde yerleştirilmiş bir çiğ damlasına benziyor ve düğmenin içindeki, yumuşak bir şekilde parlayan mavi LED de bu imgeyi pekiştiriyor. Çeşitli boyutlarda temin edilebilen LG'nin geniş ekranlı FLATRON W52 serisi ise izleyicilerine adeta gülümsüyormuş gibi görünecek şekilde tasarlandı. Parlak siyah ön yüz bir zarafet etkisi yaratıyor ve yumuşak bir biçimde kıvrılmış kenarları da W52 serisinin çok ciddi görünmesini önüyor. Bu ödüllü monitörlerin dikkat çekici bir diğer özelliği ise, oyun severlere, çevrim içi video meraklılarına ve hatta görme engellilere hitap edecek unsurlardan oluşan özel bir menüye tek tuşla erişilmesini sağlayan, LG'nin 'Fun Key' (Eğlence Tuşu) özelliğine sahip olması.

BİLGİ İÇİN: www.lg.com.tr

RAY SİGORTA'DAN TÜRKİYE'DE BİR İLK: RAY EXPRESS

Sigortasız kalma zamanı değil

Ray Express ile sigorta işlemleri artık çok daha kolay

Sigorta kavramı Türk insanı için çok bilinmeyen, önemi anlaşılmayan bir finansal güvenlik enstrümanıdır. Oysa sağlıktan, maddi kayıplara kadar, sigorta güvencesi, minik bir yatırımla, büyük felaketlere yol açacak kayıpları önleyen çok gerekli bir unsurdur. Fakat insanların, sigorta ürünlerine kolay ulaşamayışı ve uzun, zaman alıcı bürokratik işlemler gerektirdiği algısı, sigorta ürünleri satın almayı devamlı ötelemenin asıl nedenidir. Ray Sigorta, Türkiye'de bir ilk gerçekleştirerek, internet üzerinden birkaç tıkla dilediğiniz konuda sigorta satın alabileceğiniz bir hizmeti kullanıcılara sunuyor: "Ray Express"

Sermayesini temsil eden yüzde 74.26 oranındaki payı, 2007 yılında, Avusturya'nın en büyük, Avrupa'nın ikinci büyük hayat ve emeklilik şirketi Vienna Insurance Group'un ana sermayedarı olduğu TBIH Financial Services Group NV'ye (TBIH) devreden Ray Sigorta, bankasürans, acenteler ve leasing ile birlikte çok kanallı yapısını tamamlamak adına doğrudan satış ile de hizmet vermeye başlı-

yor. Ray Sigorta, Ray Express ile kasko, trafik sigortası, konut, DASK ve seyahat sigortalarını yaptırmak isteyen müşterilerine yönelik olarak Türkiye'de ilk kez uygulanacak olan bir sistemi hayata geçiriyor. Ray Sigorta, Ray Express adını verdiği sigortacılık hizmetinde müşterilerine çağrı merkezi, SMS ve internet aracılığıyla kendi kendilerine sigorta yapabilme imkânı veriyor. Müşterilerinin o anki ihtiyaca uygun olan sigortayı kendilerinin belirleyip, kolayca satın alabilecekleri sistem olan Ray Express'in geliştirilmesinde, teknolojinin hızla ilerlemesi, yükselen yaşam temposu ve Türk insanının yapısal

özellikleri büyük rol oynuyor. 'Sigortacılığın kısa yolu' söylemiyle hizmete sunulan Ray Express, çağımıza ve insanımıza uygun bir sigortacılık anlayışı olarak tanınıyor.

Tüm mobil telefon operatörlerinden ulaşılan 4729 numaralı telefona mesaj gönderen müşterilerin çok kısa bir süre içerisinde geri aranarak sigorta işlemlerini tamamlayabildikleri

Ray Express'te ayrıca 444 4 729 numaralı telefonda müşteri temsilcilerine ulaşarak hizmet alınabiliyor. Farklı müşteri ihtiyaçlarına cevap verebilmek amacıyla sektöre öncülük edecek bazı çalışmalara başlayan Ray Sigorta, bu kapsamda; Petrol Ofisi istasyonlarında trafik sigortası, Sun Express Havayolları'nda seyahat sigortası uygulamalarına da başlıyor. Yeni yapılanmaları ve çoklu dağıtım kanalları hakkında bilgi veren Ray Sigorta Genel Müdürü Nüzhet Atabek "Müşterimiz neredeyse biz ordayız. Sigorta hizmetleri paketlenebilir ürün haline geldikçe, onları müşterilere ulaştırmak için katmanlı bir dağıtım kanalı yapısı bizi müşterilerimize daha çok yaklaştıracak. Ray Express kanalıyla müşterilerimize sadece DASK, Trafik, kasko, konut ve seyahat sigortası gibi perakende ürün ve hizmetleri sunacağız." dedi.

İştiraki bulundukları TBIH'in çoklu dağıtım kanallarındaki tecrübe ve birikimlerinden yararlandıklarının altını çizen Atabek, müşteri memnuniyetine verdikle-

Levenet Buluşan
Alternatif Dağıtım Kanalları
Pazarlama Müdürü
Ray Sigorta

Hava limanında bir kaç dakika

Bankacılık sektörü online olarak sigorta satışını uzun zamandır yapıyor ancak bu ürünler bankaların yan ürünleri kabul edildiği için ön plana çıkmıyor, hem bankaların ağır bürokrasisi hem de kullanıcılara getirdikleri sınırlamalar nedeniyle geniş kitlelere pratik olarak ulaşmıyor. Bir bankadan online olarak sigorta almak için önce bankanın müşterisi olmak, hesap açtırmak, online bankacılık hesabını aktifleştirmek, adrese gelip giden pek çok şifre ve kullanıcı ismiyle dolu yazışmaları takip etmek gerekiyor. Ray Express ise tüm kullanıcılara, internete girebilen herkese açık bir web sitesi ve amacı çok hızlı şekilde, birkaç dakikada dileyen herkese, dilediği sigortayı sağlamak. Örneğin, uçağa yetişmek üzere hızla evinizden çıktınız, bavulunuzun kaybolması ve gittiğiniz ülkede zor anlar yaşama ihtimalinize karşı bir seyahat sigortası yaptırmak istiyorsunuz, hava limanında dizüstünüzü açıp siteye bağlanarak birkaç dakika içinde seyahat sigortanızı alabilirsiniz. Kasko sigortanızın yenileme vakti geldiğinde, işinizi gücünüzü bırakıp bir kasko acentesi aramaya girişmek zorunda değilsiniz, ofisinizdeki bilgisayardan internete girip, birkaç dakikada kaskonuzu yaptırabilirsiniz. Ray Express hizmetinin böyle geniş kitlelere hızlıca ulaşmak gibi bir özelliği ve amacı var.

YENİ GÜVENLİK ÇÖZÜMLERİ

GE Aritech Türkiye'de

General Electric ARITECH güvenlik çözümleri ürünleri Koyuncu Elektronik ile artık Türkiye pazarına sunuluyor. Önemli teknolojik ilerlemelere sahne olan güvenlik sektörünün güçlü oyuncularından Genel Electric gerçekleşen işbirliği çerçevesinde ARITECH ürün ailesinin lansmanı, merkezindeki seminer salonunda gerçekleşti. 100 ülkede faaliyet gösteren General Electric ARITECH ürün ailesinde bulunan; CCTV, Yangın Algılama, Kartlı Geçiş ve Güvenlik Sistemleri ile bu sistemlerin entegrasyonunu sağlayan Alliance yazılımları platformu Koyuncu Elektronik tarafından piyasaya sunulacak. İşbirliği hakkında konuşan Koyuncu Elektronik Secura İş Birimi Müdürü Murat Terzioğlu Koyuncu Elektronik olarak güvenlik sektöründe öncü olan markaların dağıtıcılığına, GE-ARITECH ürün ailesini ekleyerek artık entegre güvenlik çözümlerinde de iddialı duruma geldiklerini belirtti. General Electric ve Koyuncu Elektronik işbirliği; güvenlik sektöründe yüksek kaliteli ürün ve hizmetler ile Türk tüketicisinin hayat standardını daha üst seviyeye çıkarma konusunda önemli bir adım atıyor.

BİLGİ İÇİN: www.koyuncu.com.tr

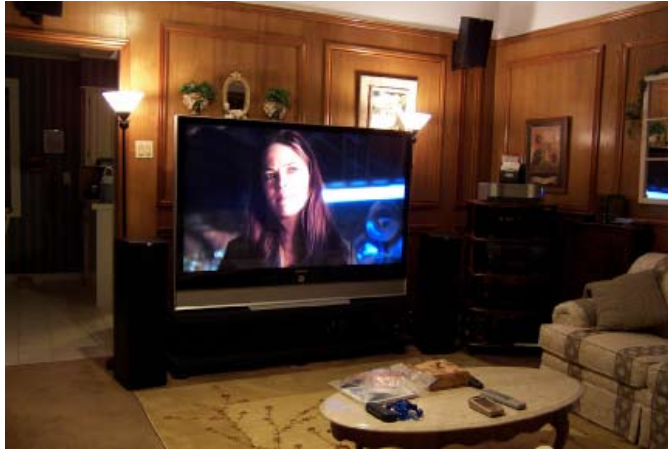
ri önemin farklı hizmetler ve uygulamalar ile devam edeceğini belirtti. 2007 yılı sonu itibarıyla elementer branşlarda 271 Milyon YTL prim üretimi gerçekleştirdiğini söyleyen Atabek, Ray Sigorta'nın 2008 sonu hedeflerinin 340 Milyon YTL olduğunu belirtti.

BİLGİ İÇİN: http://www.rayexpress.com.tr

TV'LER İNTERNETE BAĞLANACAK

Samsung ve Yahoo ortaklığı

Samsung ile Yahoo televizyon aygıtlarına internet bağlantısı sağlamak konusunda anlaşmalarını açıkladılar. Ortak açıklamada, Samsung'un bazı düz ekran ve yüksek çözünürlüklü televizyon modellerinin, Yahoo'nun, izleyicilere zengin içerik ve internetle etkileşime girme olanağı sağlayan 5. kuşak uygulama platformu "Widget Engine" ile donatılacağını belirttiler. Bu arayüzle donatılan TV'ler izleyiciyi, Yahoo'nun internet siteleri aracılığıyla haber, fotoğraf veya video, borsa bilgileri gibi içeriklerle buluşturacak. Samsung, bu "arayüz" uygulamasına sahip televizyonları bu yıl içinde 13 Amerika ve Avrupa ülkesinde piyasaya çıkarmaya hazırlanıyor. İttifakın diğer kanadında da, LG marka televizyonun alıcıları, internetten film indirmeye yarayan Netflix'in yüklü bulunduğu plaz-

ma veya LCD ekranlı yüksek çözünürlüklü "Broadband TV" (geniş bant TV) modellerini seçebilecek. İnternette sörf olanağı sunmayan LG'nin bu model televizyonları, Netflix programlarına ulaşmak için konsol veya konvertör satın alma gerekliliğini ortadan kaldırıyor.

LG ve Netflix'ten yapılan ortak açıklamada, Netflix abonelerinin, Netflix'in web sayfasına giderek istedikleri filmi veya televizyon dizilerini kendi dosyalarına ekleyebilecekleri belirtildi.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com

SANDISK
U3 teknolojisi

SanDisk'in Extreme Cruzer ContourT, Ultra Cruzer Titanium ve Cruzer Micro USB flaş sürücü modellerinde dâhili olarak bulunan U3 teknolojisi, kullanıcılarına, sevilen yazılım ve programları herhangi bir bilgisayara bağımlı kalmadan kullanma imkânı veriyor. Bir başka deyişle U3 teknolojisinin yüklü olduğu flaş sürücülerden birine sahip olan kişiler, tüm bilgisayarları kendi kişisel bilgisayarlarıymış gibi rahat ve güvenli bir şekilde kullanabiliyorlar. U3 Akıllı Sürücü Teknolojisi ayrıca, kendisiyle birlikte gelen ücretsiz yedekleme programı ile kullanıcıların tüm önemli dosyalarını otomatik olarak yedekliyor ve kişilere tüm dosyalarını hiçbir kaygı duymaksızın yanlarında taşıma olanağı sunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.sandisk.com

CANON POWERSHOT E1

Kadınlar için fotoğraf makinesi

Canon, kadınlar tarafından, yine kadınlar için tasarlanmış olan yeni 10 Megapiksel Canon PowerShot E1'i, günlük yaşam tarzına uygun sade fakat şık bir fotoğraf makinesi arayanların beğenisine sunuyor. Canon PowerShot E1, en ufak el çantalarına bile rahatça sığabilen kompakt boyutu, her kıyafete uygun beyaz, pembe, mavi renk seçenekleriyle oldukça dikkat çekici... Üstün Canon teknolojisinin bir ürünü PowerShot E1, fotoğraf makinelerini yanlarından ayırmak istemeyen ama aynı za-

manda moda ve tarzlarına uygun bir seçim yapmak isteyen genç kızlara en kaliteli fotoğrafları ve eğlenceli filmleri zahmetsizce çekebilme fırsatı sunuyor. Renkli ayrıntıları yansıtmak için akıllı Canon teknolojileri kullanılarak üretilmiş bir fotoğraf makinesi olan PowerShot E1; ister plajda olun, ister gece gezmesinde, 17 değişik fotoğraf çekme modu ile tamamen yeni başlayanların bile üstün kaliteli fotoğraflar çekmesine olanak tanıyor.

BİLGİ İÇİN: www.canon.com.tr

YENİ SWITCH ÜRÜNLERİ

ZyXEL switch'leriyle teknolojiyi yakalayın

Ülkemizde 1 milyonu aşkın ADSL kullanıcısı tarafından tercih edilen ZyXEL, switch ürünleriyle benzersiz ve yüksek performanslı çözümler sunuyor. ZyXEL'e özel iStacking ve iManage hizmetiyle rakiplerinden ayrılan ürünler, yeteneklerinin yanı sıra kolay kurulumu ve kalitesiyle de ön plana çıkıyor. ZyXEL switch ürünleriyle bireysel kullanıcılar için olduğu kadar kurumsal kullanıcılar için de zengin alternatifler sunan ZyXEL, birçok ilki ve yeniliği bünyesinde topluyor. ZyXEL switch ürünleriyle ev kullanıcısından internet servis sağlayıcılarına hatta telekom altyapılarına kadar uzayıp giden geniş bir yelpaze için çözüm üretiyor. Böylece tüm noktalarda kullanıcılara esneklik ve işlerlik kazandırıyor. Ürünlerinin fiyat performans oranlarıyla da dikkat çeken ZyXEL, modüler şa-

seye sahip MS-7206 switch ile üst segmentteki markalara güçlü bir alternatif oluşturuyor. ZyXEL switch ürünleri günümüzün yüksek hızlı hizmet veren Metro Ethernet'e uygun fiber hatlarını desteklemesinin yanı sıra GBit Ethernet'li ürünlerde yerel ağlarda da üzerine düşeni fazlasıyla yerine getiriyor. Metro Ethernet kullanımları için özel modelleri ile switch olmanın ötesinde özellikler sunarak ZyXEL farkını kullanıcılarına hissettiriyor.

BİLGİ İÇİN: www.zyxel.com.tr

MICROSOFT

Vista Service Pack 2: Tüm kullanıcılara Beta

Microsoft Vista için Service Pack 2'nin beta versiyonunu duyurdu. Bu kez eklenti paketi sadece geliştiriciler için değil, tüm kullanıcıların indirmesine açık. Böylece isteyen herkes SP2'yi test edebilecek. Fakat yine de dikkatli olmalısınız, bu haliyle SP2, iş üreten sistemler üzerinde kullanılmamalı. Zira çıkacak bir sorunda büyük zarar yaşayabilirsiniz.

Yeni Service Pack içinde, işletim sisteminin iki yıl önce yayınlandığı andan itibaren çıkarılmış bütün güncellemeler ve yamalar yer alıyor. Microsoftçular, hangi güncellemelerin daha önce yüklenip yüklenmediğini kontrol ederek gerekli olanları kuran bir kurulum sistemi geliştirmişler. Ayrıca yeni Service Pack, birkaç küçük ıcatla da beraber geliyor. Örne-

ğin, Windows Connect Client. Yeni versiyonda bu küçük yazılım kablolu ağı daha kolay tanıyıp, bağlanıyor ve daha kolay konfigüre edilebiliyor.

Stand-by moddan çıktıktan sonra yaşanan kablolu ağ hızı probleminin çözümü de SP2 ile beraber geliyor. Önceki versiyonda, uykudan kalkın bir bilgisayarın kablolu bağlantı hızı çok dramatik bir şekilde düşebiliyordu. Ayrıca servis paketine Windows Search 4.0 da eklenmiş. E-postalar, müzikler veya fotoğraflar artık çok daha hızlı şekilde aranıp bulunabilir. Yeniliklerden biri de Bluetooth 2.1 standardının destekleniyor olması. Bu standardı kullanan cihazlar artık Vista ile sorunsuz çalışabilecek. Ayrıca Blu-ray medyaların yazımıyla il-

gili sorunlar da SP2 ile çözülecek. Eski FAT sistemi de unutulmamış ve Vista'nın daha güçlü destek vermesi sağlanmış. FAT sisteminin artık UTC zaman damgası ile çalışması mümkün kılınmış. Bu küçük geliştirme, örneğin dünyanın farklı yerlerinde, farklı bilgisayarlarda senkronize edilmiş bir USB stick'in içindeki verilerin zaman bilgisinin tutarlı görünmesini sağlayacak. Geliştirilmiş bir RSS aracı da yeni eklentide olacak ve

Windows Sidebar içine yerleştirilecek. Fakat bu kez daha az sistem kaynağı tüketen bu uygulama işlemciyi de daha az meşgul edecek. Dahası, Vista artık VIA'nın 64 bit işlemcilerini algılayacak. 32 Bit Service Pack 2, 302 MB boyutunda olacak. 64 Bit varyasyonu ise 508 MB boyutuna ulaşacak. Microsoft final versiyonu 2009'un ilk yarısında yayınlayacağını ifade ediyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

GÖRSEL GERÇEKLİKTE SON NOKTA!

Asus LCD Monitör

ASUS, film izlerken ve oyun oynarken gerçekliği ve konsantrasyonu sağlama yolunun, mükemmel renk üretiminden geçtiğinin bilinciyle; yüksek çözünürlük

(1920x1200), HDMI girişi, yüksek kontrast (20000:1), griden griye 2 ms yanıtama süresi ve ASUS'un özel Splendid Görüntü Geliştirme Teknolojisi özelliklerine sahip yeni VK266H ve VW266H geniş ekran LCD monitörlerini piyasaya sunuyor. Splendid Görüntü Geliştirme Teknolojisi, oynatılan video içeriğinin özelliklerini analiz ederek, herhangi bir kullanım senaryosuna göre en iyi görsel sonuç için görüntü kalitesini otomatik olarak iyileştiriyor.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com.tr

CHIP ARTIK HER AN YANINIZDA

Intel 32 nm teknolojisi Yeni yonga jenerasyonu

Dünyanın en büyük yonga üreticisi Intel, yeni nesil 32 nm işlemcileri üretmek için gerekli olan teknolojiyi geliştirip, üretim işlemi için gerekli alt yapıyı kurdu. 32 nm işlemciler için kullanılan kod isim Medfield idi. Intel'in açıklamalarına göre yeni nesil işlemcilerin üretimi 2009'un son çeyreğinde başlayacak. Bu teknolojinin detayları aslında isminde gizli. İşlemcinin içine yerleştirilen kapasitörlerin boyutu 32nm'ye indiriliyor. Şu andaki en küçük kapasitörler 45 nm. Bu elbette transistör üretimi teknolojisinde bir devrim anlamına geliyor. Ayrıca işlemcilerin içinde daha küçük transistörlerden daha çok sayıda kullanılabildiği için işlemcinin gücü artmış oluyor. Ayrıca küçük transistörler daha az enerji kullandığı için enerji israfını önleyen daha yeşil işlemcilerin üretilmesini de sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

ENTWICKLUNGSTUFEN DER INTEL-CHIPS

Bezeichnung	Transistoren	Einführung	Technologie
Pentium M	77 Millionen	2003	130 nm
Pentium D	250 Millionen	2005	90 nm
Core 2 Duo	291 Millionen	2006	65 nm
Penryn	820 Millionen	2007	45 nm
Medfield	1,8 Milliarden	2009	32 nm

WINDOWS 7

DirectX 10 Sürprizi

Windows 7'nin haberleri pek çok sürpriz barındırıyor. Oyunlarda daha güzel görünüm elde etmek için kullanılan DirectX 10, bugüne dek sadece yeni nesil ekran kartları ile çalışabiliyordu. Ancak Microsoft Windows 7 ile daha eski model donanımlarda da DirectX 10 platformunun çalışacağını açıkladı. Böylece eski nesil ekran kartlarına sahip olanlar da, DirectX 10 gerektiren oyunları çalıştırabilecek. Böylece eski nesil x86 uyumlu işlemcilerde dahi yeni nesil oyunları çalıştırmak mümkün olabilecek ancak elbette oyunların muhteşem görünmesini beklemek hayalcilik olacaktır çünkü donanımların performans sınırları oyunların yüksek kalitede çalışmasını engelleyecek. Yine de kullanıcılar düşük ayarlarda diledikleri oyunları çalıştırabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

TAKIM YÖNETİN

İnternette menajerlik

spor.net

CETECH, bu kez tüm spor-severler için 3G teknolojiyle de uyumlu bir internet servisi sunuyor.

Türkiye'de bir 'ilk'e imza atarak futbolseverleri, 1. Amatör Küme'de oynayan Spor.Net Futbol Kulübü ile buluşturan site, üyelerine takımın yönetiminde aktif olarak rol olma fırsatı da sunuyor. Kulübün transfer ve o haftaki maçta oynayacak oyuncu seçimi de dâhil olmak üzere tüm teknik ve idari kararları, Spor.Net portalının üyeleri tarafından verilebiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.spor.net

İNTERNETE BAĞLI FOTOĞRAF MAKİNESİ

Cybershot'tan internete

Dijital fotoğraf makineleri, tüketici için fotoğraf çekme işlemini kolaylaştırmanın yanı sıra, alışkanlıkları da değiştirdi. Artık kolaylıkla çekilen fotoğraflar çok hızlı bir şekilde basılabilir ve ya internete yüklenebiliyor. Hatta internete yükleme konusunda artık fotoğraf makinesi üreticileri bile işlemi kolaylaştırmak için uğraşıyorlar. Sony'nin de bu konudaki çabaları sonunda meyvesini verdi. Yeni Wi-Fi Cybershot fotoğraf makinesi olan DSC-G3, halka açık kablosuz ağları tespit edebiliyor ve fotoğraflarınızı internete doğrudan yüklemenizi sağlıyor. Kullanıcılar için halka açık bir kablosuz bağlantı gerekiyor. DSC-G3, Sony'nin internet sitesinde 500 dolara (yaklaşık 775 TL) satışa sunuldu. Uluslararası satış noktalarına dağıtım için henüz bir tarih verilmedi.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com.tr

CREATIVE VADO HD

Mini HD video kamera

Creative 100 gram ağırlığındaki yeni bir kamerasını duyurdu. Vado ismindeki kameranın özelliği HD çözünürlüğünde kayıt yapabilmesi. 1280x720 piksel boyutlarında kayıt alabilen kamerayı çalıştırmaksa son derece kolay. Ne yazık ki sadece 2X zoom özelliği bulunan kamera, yine de karanlık ortamlarda bile kullanılabilir derecede kaliteli görüntü alabiliyor. 8GB boyutundaki hafızası en yüksek kalitede iki saat kayıt yapmaya yeterken, normal HD kalitesinde bu süre dört saate çıkıyor. Eğer normal VGA kalitesinde kayıt yapılacaksa 7 saatlik videoyu hafızaya sığdırmak mümkün. Filmler bilgisayara USB ara yüzünden aktarılıyor ama eğer istenirse kameranın içindeki yazılım videoyu

doğrudan YouTube hesabınıza yüklüyor. Ayrıca dâhil HDMI bağlantısı sayesinde cihazın hafızasındaki kayıtlar doğrudan HD televizyonlarda izlenebiliyor. Creative'in beyanına göre cihazın değiştirilebilir pili 2 saatlik kayıt süresi için yeterli oluyor. Ayrıca cihazı USB üzerinden şarj etmek de mümkün. Creative'in ilgi çekecek yeni kamerası şimdilik sadece Amerika'da 200 dolar fiyatla satışa sunuldu.

BİLGİ İÇİN: www.creative.com

MICROSOFT

RC versiyonu yayınlandı Internet Explorer 8

Merakla beklenen Internet Explorer 8'in "Release Candidate" (RC) versiyonu dağıtılmaya başlandı. Tarayıcının dağıtımına başlanan sürümünde, 8.0.6001.18343 versiyon numarası bulunuyor. IE8 ile uyumlu olmayan web sitelerini uyumluluk modunda çalıştırmak mümkün olacak ki burada eski IE7 motoru kullanılacak. Web geliştiricileri ise kaynak kodlarını görmek için artık herhangi bir editörü kullanabilecekler. Bu da IE8'e uyumlu sitelerin oluşmasını hızlandıracak. RC1 versiyonu şimdilik sadece teknik teste katılanlar için indirmeye açık ve Windows Vista ile XP için uyumlu. RC1'in bahar aylarında isteyen herkesin indirmesine açılacağı, yaz aylarında ise final versiyonunun yayınlanması bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

AMD'DEN 760G

Cep yakmadan performans

AMD 760G yonga seti, DirectX10 grafikleri ile benzersiz bir deneyim yaşıyor. ATI Hybrid CrossFireX teknolojisi, AMD 760G yonga setinin ATI Radeon HD 3450 veya ATI Radeon HD 2400 serisi ekran kartlarıyla birlikte kullanılmasını sağlıyor. AMD, önde gelen anakart üreticileriyle çalışarak, hazır bilgisayar deneyimini daha uygun fiyatlara elde etmek isteyen müşterilerin önündeki seçenekleri arttırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com.tr

DOĞAL İSTEMCİ

İnternet için daha fazla güç

İnternet uygulamaları şu andaki işlemcilerin gücünü sınırlarına kadar zorluyor. Google bu problemle baş etmek ve geleceği kurtarmak için Native Client isimli bir açık kaynak projesi başlattı. Projenin amacı web tabanlı programların optimal işlemci gücüyle çalışması. Böylece gelecekte internet tabanlı uygulamalar daha güçlü olacak. Örneğin Web üzerinden fotoğraf düzenleme yazılımları çalıştırılabilir. Bunun için Microsoft'un ActiveX'ine benzer bir eklenti ile doğrudan donanıma müdahale edebilecek çözümler üzerinde çalışılıyor. Ancak bu işin zor yanı, projenin açık kaynak kodlu olması ve gözden kaçabilecek bir hata halinde donanımlara zarar verebilecek tehlikeli kodların ortaya çıkabilmesi. Ancak bu eklenti yazılımı, IE dışındaki popüler tarayıcılarda da çalışacak, böylece uyumsuzluk problemleri ortadan kalkacak ve dileyen herkes dilediği tarayıcı üzerinden web üzerindeki uygulamaları çalıştırabilecek. Tabi elbette açık kaynak kodu sayesinde tüm bu uygulamalar PC, Mac ve hatta mobil cihazlar için de erişilebilir olacak.

BİLGİ İÇİN: www.google.com.tr

Uçtan uca güvenlik

CHIP ÖZEL: Microsoft güvenlik takımının yöneticisi Irfan Chaudry ile çok özel bir röportaj...

Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye gelen Microsoft'un güvenlik profesyonelleri ile çok özel bir öğle yemeğinde buluştuk. Fırsattan istifade takımın babalarından Microsoft'un "ace" güvenlik takımının yöneticisi Irfan Chaudry ile çok özel bir röportaj gerçekleştirmeyi ve en önemli sorulara cevap aramayı da ihmal etmedik!

CHIP: ACE'in açılımı nedir? Bu organizasyonun kuruluşu, amacı ve çalışan sayısı nedir?

Irfan Chaudry: ACE takımı, Microsoft Bilgi Teknolojileri (IT) departmanında Bilgi Güvenliği bölümünün bir parçasıdır. İsmi "Assessment Consulting & Engineering" (Değerlendirme, Danışmanlık ve Mühendislik) baş harflerinden almıştır. Başlangıçta Microsoft'un iş dünyası uygulamaları hakkında değerlendirmelerde bulunmak üzere 1999 yılında kurulan ACE, 2001'de bu uygulamaların güvenliği ve gizliliğine dayalı incelemelerden de sorumlu hale getirildi. Şu anda ACE bünyesinde 70'ten fazla kişi, dünya çapında uygulama güvenliği, yapısal güvenlik, performans değerlendirme ve gizlilik hizmetleri üzerinde çalışmaktadır.

Hizmetlerden MSIT, MS.COM ve MSN'in yanında Microsoft'un kurumsal müşterileri de yararlanmaktadır (ACE, harici hizmetler konusunda Microsoft Services ile işbirliği yapmaktadır).

CHIP: ACE takımı kurulduktan sonra (tehlikeli açıkların, önlenen saldırıların ve exploit'lerin sayısında) ne gibi değişiklikler oldu?

Irfan Chaudry: Yazılım güvenliği incelemesi işine başladığından beri, kod geliştirmeyle ilgili, çoğunlukla giriş doğrulamalarının eksikliğinden kaynaklanan problemleri daha kolay görmeye başladık.

Bu problemler genelde iki ana açığın, Cross-Site Script (siteler arası komutlar) ve SQL Injection'ın etrafında toplanmışlardı. Bunun sonucunda geliştiricilere, yazılım

geliştirme döngüsünün ilk evrelerinde problemleri görmelerini sağlayacak şekilde ileriye dönük yardım vermeye başladık. Geliştiricilerin Cross-Site Script saldırılarını önlemek için kullanabilecekleri bir referans kütüphane hazırladık. Bu kütüphane, Anti-XSS kütüphanesinden ve XSS Detect aracından (yazılım kodunu tarayarak Cross-Site Script saldırılarını tanımlamayan ücretsiz bir araç) oluşmakta.

Önlenen saldırı ve exploit'lerin sayısı konusunda ise, işkoluna yönelik yazılım güvenliği incelemesine başlandığından bu yana, işkolu uygulamalarımızda kayda değer bir güvenlik sorunu ortaya çıkmadı. Bu başarıyı, yazılım geliştirme döngüsüne güvenlik işlemlerini de dahil etmiş olmamıza borçluyuz.

Olabilecek saldırı türleri

CHIP: Okuyucularımıza, günümüzde karşılaşılabilecekleri saldırı türleri ve Web sitelerine yönelik tehditler hakkında kısa bir bilgi verebilir misiniz?

Irfan Chaudry: Web sitelerinin kredi kartı ve/veya kimlik bilgileri gibi kişiye özel, gizli bilgileri saklamak, işlemek veya yönetmek için kullanılması artık normal kabul ediliyor. Bu nedenle, Web siteleri için en büyük tehdidi, bu bilgilere ulaşmaya veya onları çalmaya, bozmaya yönelik saldırılar oluşturuyor. Verilerinizi bu saldırılara karşı korumak için belirli ölçülerde güvenlik önlemleri almak artık bir zorunluluk hali almış durumda. Güvenilir programlama teknikleri ile korunması gereken bu sitelere saldırılar birkaç farklı şekilde yapıyor.

Bunlardan bazıları, siteler arası komutlar (cross site scripting - XSS), SQL injection, uygun olmayan giriş işlemleri ve siteler arası sahte istek komutları şeklinde gerçekleşmekte. Saldırı türleriyle ilgili daha fazla bilgi www.msdn.com/security veya www.hellosecureworld.com sitelerinde bulunabilir.

cureworld.com sitelerinde bulunabilir. Hellosecureworld sitesi, geçtiğimiz yıl Microsoft tarafından, geliştiricileri bu saldırıların kullandıkları açıklar konusunda bilgilendirmek, daha da önemlisi bu saldırılardan korunmak için gerekli adımları göstermek için kuruldu.

CHIP: Web sitesi kurmak isteyen KOBİ'lere (Küçük ve Orta Bütçeli İşletme) yönelik tavsiyelerinizi ve çalışmaya başlamadan önce dikkat etmeleri gereken noktalara sıralar mısınız?

Verileri gizliliğine göre sınıflandırmak çok önemli

Irfan Chaudry, Microsoft ACE Takımı Direktörü, Talhah Mir, Microsoft ACE Takımı Kıdemli Program Yöneticisi

Irfan Chaudry: Web'de yer almayı planlayan KOBİ'ler, bu 3 önemli noktaya dikkat etmelidir:

A. Web sitesine yönelik tehditleri modellemek. Bu adım, site için herhangi bir kod yazmadan önce, siteye yönelik tehditleri ve sitenin açıklarını belirlemeye yardımcı olacaktır. Daha tasarım aşamasındayken bu açıkları belirlemek, zamandan, paradan ve kaynaklardan tasarruf sağlayacaktır. ACE Takımı, "Threat Analysis & Modeling" (Tehdit Analiz ve Modelleme) aracını, Microsoft'un işkolundaki uygulamalar için geliştirdi.

B. İkinci tavsiyemiz, Web sitesinin geliştiricilerinin uygulama güvenliği konusunda bir eğitimden geçirilmesi olacaktır. Bu konuda bir on-line alıştırma örneği www.hellosecureworld.com portalında mevcut. Yapılan yatırımın meyvelerini toplayabilmek için, bu eğitim, mutlaka site geliştirilmeye başlamadan önce gerçekleştirilmelidir.

C. Üçüncü adım ise, XSS Detect ve

Anti-XSS gibi tanımlama araçlarını yazılım geliştirme döngüsüne (Software Development Lifecycle - SDLC) dahil etmek. Bu tür araçlar, güvenlik açıklarını (kodlama aşamasında) bulmayı kolaylaştırmanın yanında, güvenlik kontrollerinin sisteme dahil edilmesini de sağlamaktadır. Bu sayede geliştirme işlemi bir bütün olarak daha kolay hale gelmektedir.

Doğru güvenlik planına giden yol

CHIP: Günümüzde neredeyse her ofis bir şekilde internete bağlı. BT departmanları, şirket içersinde fikri mülkiyetleri ve gizli şirket verilerini korumak için nasıl bir güvenlik planı oluşturmali?

Irfan Chaudry: Riskleri öngören bir yapı oluşturmak ve verileri gizliliğine göre sınıflandırmak bu

konuda çok büyük öneme sahip. Bu gerçekleştirildiğinde, şirket için en önemli verilerin hangileri olduğunu anlamak ve buna göre sistemi yapılandırmak mümkün oluyor.

Şirketlerin bu iş için kaynakları oldukça kısıtlı olduğu için, en önemli riskleri bilmek, kısıtlı kaynaklardan maksimum verimi almamızı sağlıyor. Güvenlikten sorumlu birim, hangi uygulamanın ticari önemi yüksek veriler içerdiğini bildiğinde, verilerin ve uygulamanın tamamını gözden geçirmeyi tercih edebilir. Söz konusu uygulamanın içerdiği verilerin ticari önemi düşük ise, güvenlik birimi yalnızca veriyi saklayan sunucular üzerinde tarama yapmayı seçer.

Son olarak şunu belirtmek isterim ki, SDLC'nin (Software Development Lifecycle - Yazılım Geliştirme Döngüsü) içine güvenlikle ilgili bazı adımlar eklemek artık bir zorunluluk haline almıştır ve bu adımlar kurumsal idare tarafından devreye alınmalıdır.

GERÇEKLER

Tehlike barometresi
Şubat ayında:

Şu sıralarda hacker saldırıları genel olarak bankaları ve kullanıcı bilgisayarlarına sızma olarak yoğunlaşmış durumda.

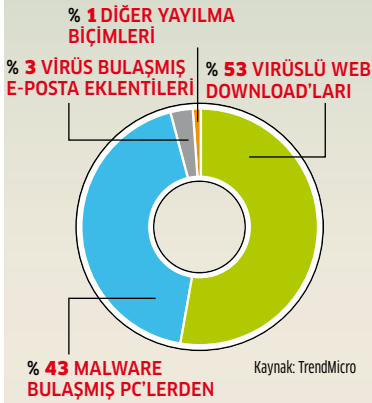
Virüslü siteler

% 37	1. A.B.D
% 27,7	2. Çin
% 9,1	3. Rusya
% 2,3	4. Almanya
% 23,9	5. Diğerleri

Kaynak: Sophos

Zararlı yazılımların çoğu Amerikan menşeli web sitelerinde bulunuyor.

Virüs kaynakları

Kaynak: TrendMicro

Web tehlikesi: Tüm virüslerin yarısından fazlası download dosyalarıyla geliyor.

Ayın oranı

81,2

Bu yüzdelik dilim, Symantec tarafından 2007 yılında yayınlanan posta olarak belirlenmiş e-postaların oranı.

Hacker'lar tüm verileri okuyor

Basit bir Truva atı sayesinde **GİZLİ BİLGİLERE** ulaşabilirsiniz. Bu saldırganlara karşı kendinizi korumanız ise hayli güç.

Tüm güvenlik önlemlerini aldınız: En son virüs tarayıcısı güvenlik duvarını etkinleştirdiniz ve Windows güncellemelerini bir bir yaptınız. Böyle yapmadıysanız önlem alması çok daha zor olan bir yöntemle hacker'lar tüm ağ trafiğinizi gözetleyebilir. Trojan.Flush.M tüm haberleşme ağını manipüle etme yeteneğine sahip bir Truva atı. Altında yatan fikir ise oldukça basit ve şaşırtıcı biçimde başarıyla çalışıyor: Zararlı, bulaştığı bilgisayarın kendi DHCP sunucusunda çalışıyor. Böylelikle bir ağ sürücüsü (NDISPro) yüklüyor ve bilgisayarın yaptığı tüm DHCP sorgularını yanıtlıyor. Buradaki ölümcül sorun ise şu: Virüs koruması olup olmadığına bak-

maksızın koruyucu bilgisayarda çalışmayı sürdürüyor, buradan hiçbir virüs gelmediğinden PC yanlış DHCP sunucusuna güveniyor ama yanlış paketler gelmeyi sürdürüyor. Bir kez istilacılar bilgisayarı ele geçirdiklerinde, tüm ağ trafiğini yönlendirebiliyorlar. Bu yöntem sayesinde kendi gerçek bankanıza, ziyaret ettiğiniz anasayfası üzerinden ulaşmanız mümkün olmuyor. Ancak hesap bilgilerinize ulaşması an meselesi olan hacker'ın yönlendirmeleri sayesinde benzer ana sayfalarından birine giriyorsunuz.

Bu, hacker'ların kullandığı detaylı hesap numarası prosedürlerinden biri. Girdikleri bilgisayara yeni bir adres sunu-

cusu (DNS) atıyorlar ve örneğin www.garanti.com.tr gibi web sitelerine girişleri yönlendiriyorlar. Bu yol sayesinde POP3 yoluyla gönderilen e-postalar üzerinden siteye tekrar bağlanıldığında şifreleri görebiliyorlar.

CHIP bir zararlı sayesinde yönlendirilmiş büyük bir şirkete konu hakkında detaylı bir rapor gönderdi bile. Yüksek güvenirlilikli ağlar bile hacker'lar için sorun teşkil etmiyor.

Yeni saldırı yöntemleri: Anti virüs üreticileri harekete geçmeli

Fark edilmeden bir Truva atının bu kadar fazla zarar vermesinin altında şu nedenler yatıyor: Bu saldırı yönteminin başarısının nedeni anti virüs üreticilerinin DHCP sunucularındaki tanımlanmış ağlara güven duymaları. Trojan.Flush.M örneğinde olduğu gibi tek bir ele geçirilmiş bilgisayar üzerinden diğer bilgisayarlara sıçramak ve kontrolü ele geçirmek mümkün.

Kullanıcının virüslü bilgisayarı kapatması halinde bile diğer PC'ler Truva atlı DHCP verilerini bir sonraki açılışa kadar kullanmayı sürdürüyor. Bir ağı güvenli hale getirebilmek için anti virüs tarayıcılarının son güncelleştirmelerini yüklemek ve tüm bilgisayarları taramak gerekiyor. Akabinde de bilgisayarı ağda yeniden çalıştırmak gerekiyor. İnternet kafelerde ise kullandığınız bilgisayarın ağ konfigürasyonunu mutlaka denetlemelisiniz. Eğer DNS sunucusundaki IP numaraları "85.255.112.36" ya da "85.255.12.41" ise ağ muhtemelen bahsi geçen Truva atı tarafından ele geçirilmiş demektir.

BİLGİ İÇİN: www.symantec.com

İnternet Cafe'ler Trojan. Flash.M için kolay lokma, kısa sürede PC'ler DHCP sunucusu üzerinden ele geçiriliyor.

GÜVENLİK GÖZ ARDI EDİLMEME BAŞLANDI

Veri merkezlerinde baskı var

Symantec, veri merkezlerinin 2008 yılına ilişkin kapsamlı bir analizini sunan 2008 State of the Data Center başlıklı raporunun bulgularını duyurdu. Raporun sonuçlarına göre, veri merkezi yöneticileri bir ikilem ile karşı karşıya. Öyle ki, bir yandan kullanıcıların beklentilerini çok daha etkin bir şekilde karşılamak ve çok daha ka-

liteli bir performans sunmak isterlerken diğer yanda ise veri merkezlerine (data center) ilişkin maliyetlerin en aza indirgenmesi gibi bir taleple de karşı karşıyalar. Rapor ayrıca, veri merkezlerinin içinde bulunduğu bir başka problematik durumu da ortaya koyuyor; sunucu ve depolama cihazlarından "kullanılabilirlik" anlamında

yeterince "fayda" sağlanmadığı gibi, kurumların yürütmekte olduğu felaket kurtarma planları da "yeterli" değil. Son olarak araştırmada yer alan katılımcılar, "çevreci veri merkezi" konseptini yakından takip etmekte olup, bu tür bir veri merkezini destekleyen uygulamaları kullanmaktan yanalar.

BİLGİ İÇİN: www.symantec.com

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

VMWARE

Saldırganlar donanım bileşenlerinize özel bir sorgu gönderebilir ve verilerinizi herhangi bir yönetici hakkına gerek duymadan aktarabilir.

► **Çözüm:** VMware Workstation'ın son sürümü olan 5.5.9 ve VMware Player 1.0.9 bu sorunu ortadan kaldırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.vmware.com

JAVA

Hacker'lar pek çok açık sayesinde Java kullanan bilgisayara hatalı kod'lar yükleyebiliyor.

► **Çözüm:** Java 6'nın yeni güncellemesi olan 11. sürümü sadece güvenlik sağlamıyor aynı zamanda güvenli olmayan yazılımları PC'nizden kaldırıyor.

BİLGİ İÇİN: <http://java.sun.com>

WINDOWS

Saldırganlar çoklu mesajlaşma yazılımı Trillian'daki tampon bellek taşması sayesinde bilgisayarınıza zararlı kodlar yükleyebiliyor. Bunun için hacker'lar uzun dosya adları kullanıyor.

► **Çözüm:** Üreticinin web sitesinden yeni sürüm 3.1.12.0'ı indirmeniz gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.ceruleanstudios.com

GOOGLE MAIL

Herkese açık

Google'ın e-posta servislerindeki bir açık, hacker'lara farklı posta kutularına yönlendirme olanağı sağlıyor. Bu sayede saldırdıkları kullanıcının adından değişik e-posta adreslerine mesajlar gönderebiliyorlar. Saldırganlar amaçları için bir CSRF (Çapraz site sorgu sahtekarlığı) kullanıyor: Kullanıcı gelen kutusuna bağlanıp eşzamanlı olarak hacker'ın sitesini başka bir pencerede açtığına çalışmaya başlayan bir betik, Google'ın posta filtresini harekete geçiriyor. Tarayıcı eklentisi NoScript, bu saldırıya bir çözüm getiriyor. Bunun için kullanıcılar hesaplarına şifrelenmiş bir HTTPS bağlantısı sayesinde erişimeliler. Ancak bunun için Google'ın ilk önce ikna edilmesi gerekiyor. Bunun için e-posta hesabınıza girin ve »Settings / General»a tıklayın. »Browser connection«ın altında »Always use https«i seçin.

BİLGİ İÇİN: www.googlemail.com

FARUK KEKEVİ
farukk@impeks.com

Bilişim ve güvenliği

Sosyal Mühendislik

■ İnternet korsanları, amaçlarına ulaşmak için her türlü yolu deniyorlar. Listenin başlarında "Sosyal Mühendislik" var. Merkez Bankası bir açıklama yayınlamak zorunda kalmış. Uzun süredir bankamatiklerden şifrelerin tehlike anında ters girilmesi halinde, polise imdat sinyali gideceği mesajları dolaşıp duruyordu. Son olarak bu mesaj Merkez Bankası yayınlamış gibi dolaştı ve Banka böyle bir yapının olmadığı açıklaması yaptı. Bugün aldığım bir e-posta, yabancı bir havayolundan gönderilmiş gibi düzenlenmişti, tutarı fazlaca olan bir bilet alışımla dolayısıyla promosyon bir bilet kazandığımı, detayının ekli dosyada olduğu yazıyordu. Ekli dosya, ziplenmişti ve içinde bir (exe) dosyası vardı. Eğer exe dosyasını çalıştırsaydım, kesinlikle bilgisayarımın başı belaya girecekti, bir casus program sahibi olacaktım. Döviz kuru hareketlendiğinde, Merkez Bankası adına kur takip programı göndermişlerdi. Beyanname döneminde, Maliye adına beyanname düzenleme programı göndermişlerdi. Bankalar adına yapılan phishing (olta) mailler, onbinlerce kişinin canını yaktı, halen yakmaya devam ediyor. Çekici bir kız resmini gönderir, seyahate engel durumu yoktur, CV'si mailin ekindedir. Verdiğim örnekler, birer sosyal mühendislik ürünüdürler. İyi bir konu seçilir, zamanlaması yapılır, mesajlar pompalanır. Alıcı bunun farkında değildir veya tam da ihtiyaç duyduğu şeydir ve ayağına gelmiştir. Sonrası mı? Pahalıya mal olur. Casus programı sahiplenilen kullanıcı tüm bilgilerini kaptırır, adına sahte kimlikler düzenlenir, banka hesabı boşaltılır, korsanının insafına kalmıştır artık, yaratıcı birine denk gelindiye, hayal edilemeyecek şeyler yaşanır.

ADOBE ACROBAT 9

Basit koruma

Yeni olan her zaman daha iyi demek değildir. Yeni Acrobat 9 sürümündeki şifre korumalı PDF'ler, Acrobat 8 sürümüne oranla daha kolay kırılabilir. Eski sürüm daha derin bir şifreleme özelliğine sahipti: Brute-Force saldırıları karşısında daha dayanıklı ama daha fazla işlemci gücü gerektiren eski sürümde PDF yazıcısı pek çok MD5 çeşitlemesi sağlayarak güvenliği güçlendiriyordu. Geliştiriciler yeni sürümün performansı arttırmasını istediğinden tek bir MD5 çeşitlemesine izin verdiler. Sonuçta Acrobat fark edilir ölçüde hızlandı ama bunun karşılığında da saldırganlar şifreleri eskiye oranla 100 kat daha hızlı kırabiliyor. Adobe'un ortaya attığı çözüm ise şu: Daha uzun bir şifre. Ancak pratikte gözlemleyebildiğimiz kadarıyla sekiz karakterli bir şifre bile hatırı sayılır kısalıktaki bir zaman diliminde kırılabilir. Gerçekten işe yarayan çözüm ise şifrede özel karakter ve işaretler kullanmaktan geçiyor

BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

VİRÜSLÜ SAMSUNG

Dijital fotoğraftan gelen virüs

Samsung'un dijital fotoğraf çerçevelerinden birine sahip olanların bilgisayarına virüs bulaşmış olma riski var. Çünkü ürünle dağıtılan CD'lere W32.Sality.AE virüsü bulaşmış. SPF-75H, SPF-85H, SPF-86H, SPF-85P, SPF-86P ve SPF-105P modelleri etkilenen ürünler arasında. Zararlı kurulum sırasında orijinal diskten sabit diske bulaşıyor ve ne yazık ki tüm anti virüs yazılımları bu zararlıyı tespit edemiyor. Bilgisayara yüklenen virüs zararlı kodları internetten çağırarak, bilgisayardaki çalışan dosyalara zarar veriyor. İşin en kötü noktası ise çok fazla dosyaya bulaştığında bunları tek tek ayıklamak neredeyse imkânsız. Ancak Symantec'in Norton ya da McAfee'nin anti virüs yazılımları gibi gelişmiş bir yazılımla bu zararlıdan kurtulmanız mümkün olabiliyor. Samsung ise çoktan bu durumun farkına varmış ve bu modellerin satışını durdurmuş. Bu fotoğraf çerçevelerine sahip olanların, ayıklanmış sürücü sürümü olan 1.082'yi yüklemeleri gerekiyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Tek tuşla yedeklemeli

SanDisk USB Flash Sürücü

SanDisk, tek bir tuşa dokunarak basit bir yedekleme yazılımını etkinleştirebilen dünyanın ilk USB flaş belleğini de içeren yenilikçi ve yaratıcı Sandisk USB Flaş sürücü ailesini tanıttı. SanDisk Ultra Backup USB taşınabilir flaş sürücüsü, şirketin yeni SanDisk Ultra USB ürün zincirinin ilkinin oluşturuyor. Flaş sürücüsü, bilgisayar kullanıcılarının fotoğraflarını, müzik parçalarını, videolarını, kişisel ya da kurumsal belgelerini ve her türlü dijital dosyasını tek bir tuşa dokunarak korumalarını sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Yeni bir yazılım yüklenmesini gerektirmeyen sürücü, şifre-korumalı giriş kontrolü ve ultra-emniyetli AES donanım tabanlı şifreleme sistemini içeren çift emniyet katmanıyla tüm dijital içeriği koruma altına alıyor.

Fiyat: Belli değil **Bilgi için: www.sandisk.com**

Trafikte kaybolmaya son

GoPal navigasyon cihazları

Kullanım kolaylığı ve rahat taşınabilir özellikleriyle Avrupa'nın en çok tercih edilen navigasyon cihazlarından biri olan Medion GoPal serisi, Türkçe içerikle Türkiye'ye özgü karayolları ve trafik koşullarına uygun olarak en güncel harita desteği ve çoklu ortam fonksiyonlarını bünyesinde toplayan navigasyon ürünlerini Türk tüketicisine sunuyor. Çeşitli ekran boyutları, 65.000 renk, hassas dokunmatik ekran parmak izi okuyucusu, Bluetooth ile eller serbest görüşme Türkçe sesli yönlendirme ve ses ile kontrol, 2GB dâhili hafıza, kart okuyucu, MP3 çalar, video oynatıcı, audio book, fotoğraf göstericisi, gibi özelliklere sahip.

Fiyat: 249 dolar

Bilgi : www.medion.com.tr

Xerox Travel Scanner 100

Cep tarayıcısı

Xerox, geçtiğimiz haftalarda ilk duyurusunu yaptığı Xerox Travel Scanner 100 adlı ilk renkli mobil tarayıcı cihazını Türkiye'de satışa sunuyor. Sadece 5 cm

eni, 28,9 cm boyu, 3,8 cm yüksekliği ve 300 gr ağırlığı olan Xerox Travel Scanner 100, elektrik ihtiyacını bağlanacağı bilgisayarın USB girişinden karşılıyor. Xerox Travel Scanner 100, 600 dpi optik çözünürlüğünde, 24 bit derinliğinde kartvizitten A4 ebat kâğıda kadar çeşitli form ve büyüklükteki kâğıtları elektronik ortama aktarıyor. Günde 500 sayfa tarama kapasitesi olan Xerox Travel Scanner 100, "tek tuş tarama" özelliği ile tek bir tuşa basılarak, kolayca tarama yapıyor.

Fiyat: 200 dolar **Bilgi için: www.xerox.com.tr**

Sony Ericsson

Smile Shutter

Sony Ericsson Smile Shutter (Gülücük yakalama) teknolojisine sahip ilk modeli Cyber-shot C510'u tanıttı. Smile Shutter fonksiyonu aynı zamanda geçtiğimiz Kasım ayında lanse edilen 8.1 megapiksel kameralı Cyber-shot C905 modeline de entegre edilecek. Yeni şık tasarımı

Sony Ericsson Cyber-shot C510 fotoğraf konusunda en yüksek kaliteli teknolojiyle donatılmış durumda. Smile Shutter teknolojisi, fotoğrafı çekilen kişinin gülümsediği anı tespit ederek tam bu anda fotoğraf çekmeyi mümkün kılıyor.

Fiyat: Belli değil

Bilgi için:

www.sonyericsson.com.tr

i-Wallet

Cüzdanda fotoğraf taşımak

Cüzdanda fotoğraf taşıma hadisesinin psikolojik açılımı hakkında hiç kafa yordunuz mu bilemeyiz ama bu olay dünyada milyarlarca insanın alışkanlığı olmuş bir gerçek olarak karşımızda duruyor. Sanki cüzdanlarında

karınızın, kocanızın,

sevgilinizin, çocuğunuzun,

çocuğunuzun arkadaşlarınızın fotoğraflarını saklamayınca onlara ihanet etmiş, onlardan uzak kalmış gibi hisseden o romantik insanlardan biriyseniz, dijital fotoğrafçılık yüzünden büyük acı çekiyor olabilirsiniz.

Fiyat: 70 dolar **Bilgi için: www.boysstuff.co.uk**

Nevo S70 Artık Türkiye'de

Her şeyi kontrol eden kumanda

Nevo S70, geniş kapsamlı bir akıllı kumanda olması yanında, kablosuz ağ erişimi desteği sayesinde aynı zamanda işitsel, görsel ve dijital ortam kontrolü de sağlıyor. Tek elinizle rahatça kullanabileceğiniz S70, kişiye özel tasarımı yapılabilen 3,5" dokunmatik ekranı sayesinde kolay kullanım özelliği sunuyor. Mevcut akıllı kumanda üreticileri arasında en geniş ve güvenilir kızıltötesi kodlarına sahip Universal Electronics tarafından tasarlanan Nevo S70, tek yönlü RS232 haberleşme, dokunmatik ekran üzerinden internet keyfi, çok oda müzik sistemleri kontrolü v.b. özellikleri ile rakipleri arasından sıyrılıyor.

Fiyatı: 1571 Euro

Bilgi için: www.sfrkd.com

Nokia 5800

Sevgiliyle müzik dinlemenin hazzı

Yüksek bellek kapasitesi, güçlü hoparlörleri ve kolay senkronizasyon yeteneği ile müzik keyfini zirveye çıkaran Nokia 5800 XpressMusic, sevgilisine aşkını şarkılarla anlatmak isteyenlerin tercihi olabilir. Teknolojisi ve tasarımı ile tam bir müzik telefonu olan Nokia 5800 XpressMusic, grafik ekolayzır, 6.000'e yakın şarkı saklayabilen 8 GB hafıza, tüm dijital müzik formatlarını destekleme ve 3,5 mm hoparlör çıkışı gibi özellikleri ile müzik keyfini artırıyor.

Fiyatı: belli değil **Bilgi için: www.nokia.com.tr**

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz.

GİRİŞ SEVİYESİ

800 dolar

Modeli	Toshiba Satellite L300-110
İşlemci	Core 2 Duo T2370 (2 x 1,73 GHz)
RAM	1 GB (maksimum 4 GByte)
Grafik yongası	Intel GMA X3100
Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	160 GByte
Pil süresi*	1:18/2:34 saat

GENEL ÇÖZÜM

1.300 dolar

Modeli	Samsung NP-R 560AS02TR
İşlemci	Core 2 Duo P8600 (2 x 2,4 GHz)
RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GT
Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	320 GB
Pil süresi*	1:25/4:40 saat

MULTİMEDYA

2.000 dolar

Modeli	Acer Aspire Gemstone Blue AS8930G
İşlemci	Core 2 Duo P8400 (2 x 2,26 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GT
Ekran	18,4", 1.920 x 1080 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	320 GB
Pil süresi*	0:58/3:11 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

1 LENOVO 3000 N500 CORE 2 DUO T5800 2GHZ 1024MB 250GB	599 USD
2 HP PRESARIO CQ60-135 T5800 2GHz 15.6" 3072MB 160GB	999 USD
3 HP 6735s AMD X2 ZM-82 2.2GHZ 4096MB 250GB	1.061,21 USD
4 LG E500-U.AP55T CORE 2 DUO T8100 2.1Ghz 2GB 200GB 15.4"	799 USD
5 DELL STUDIO 1535 CORE 2 DUO T8100 2.1Ghz 3GB 250GB	899 USD
6 PACKARD BELL EASYNOTE MH45-P-002TK T5800 2Ghz 2GB 250GB	689 USD
7 HP PRESARIO CQ60-130 DUAL CORE T3200 2GHZ 15.6" 3072MB 160GB	699 USD

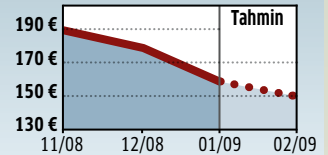
Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz satın alma kararınızda yardımcı olacak.

Dijital fotoğraf makinesi

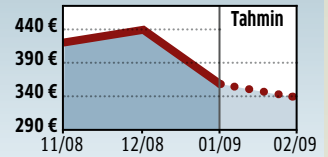
Casio Exilim EX-Z200

Dijital SLR makine

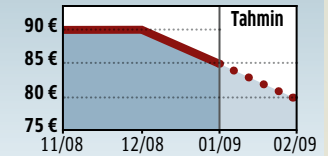
Sony Alpha 100

Harici sabit disk (2,5 inç)

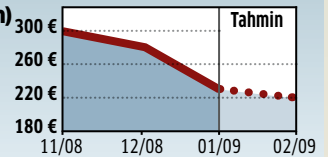
MikroBox Mascot Slim (320 GB)

LCD monitör (22 inç, geniş ekran)

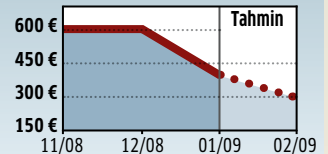
HP w2207h

Yazıcı (siyah-beyaz lazer)

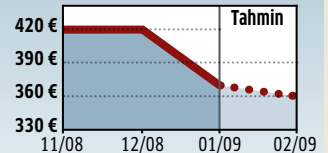
Oki B6250dn

Netbook

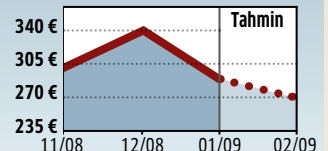
MSI Wind U100-1616XP

MP3 Player

Archos 705 WiFi (80 GB)

OFİS PC'Sİ

**Yaklaşık
350 \$**

Kasa	250 watt ATX
Anakart	nVidia Nforce 7050
İşlemci	Intel E1200
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	160 GB SATA2
Optik sürücü	22x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Basic

EKONOMİK OYUN PC'Sİ

**Yaklaşık
900 \$**

Kasa	450 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E7300
Bellek	2 x 2 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4850
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	22x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

GENEL AMAÇLI PC

**Yaklaşık
700 \$**

Kasa	350 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E5200
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4830
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	22x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Premium

ÜST SEVİYE OYUN PC'Sİ

**Yaklaşık
1.200 \$**

Kasa	550 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E8400
Bellek	2 x 2 GB DDR2-1066
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4870
Sabit disk	1 TB SATA2
Optik sürücü	22x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

EV SİNEMASI PC'Sİ

**Yaklaşık
700 \$**

Kasa	250 watt Micro ATX
Anakart	AMD 780G
İşlemci	AMD ATHLON 64 X2 5600+
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	1 TB SATA2
Optik sürücü	22x DVD yazıcı
TV kartı	Analog + Dijital melez TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

PROFESYONEL PC

**Yaklaşık
2.500 \$**

Kasa	750 watt ATX
Anakart	Intel X48
İşlemci	Intel Core i7 920
Bellek	4 x 1 GB DDR3-1333
Ekran kartı	Radeon HD 4870X2
Sabit disk	2 x 1 TB SATA2
Optik sürücü	22x DVD yazıcı-Blu-ray kombo sürücü
TV kartı	Analog + Dijital melez TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

HEPSİBURADA.COM ÇOK SATAN NETBOOKLAR

CREA MINIC J100 INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 160GB + CREA LASER MOUSE HEDİYELİ !!!	677 TL
DATRON MOBBEE N011-FFD INTEL ATOM N270 1.6GHz 2GB 160GB	524 USD
EXPER STYLE INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 8GB SSD Siyah	399 USD
ACER ASPIRE ONE A150X INTEL ATOM N270 1GB 120GB	433,36 USD
ACER ASPIRE ONE AOA150-BP INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 160GB	449 USD
PACKARD BELL NEBO DOT TK/02 INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 160GB	449 USD
DATRON MOBBEE IL1-86VS VIA MOBILE 1GB 60GB	315 USD

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN MASAÜSTÜ BİLGİSAYARLAR

TECHNOPC PROGAMER 6200 ATHLON 64 X2 5200+ 2.7GHz 4GB 500GB (X1650 VGA) 19" WIDE LCD	499 USD
AKAI FAST E2180-3304 DUAL CORE E2180 2.0GHz 2GB 250GB DVD+RW 16" WIDE LCD	379 USD
AKAI QUICK 5200-6534 AMD ATHLON 64 X2 5200+ 2.7GHz 4GB 500GB (HD2400 VGA) 19" WIDE LCD	499 USD
DENTE DM2012-2 AMD SEMPRON LE1250 2.2GHz 1GB 160GB DVD-RW	255 USD
TECHNOPC QUADRO 8000 CORE 2 QUAD 6600 2.4GHz 4GB 500GB (HD2600 PRO)	559 USD
TECHNOPC WOM 2005 AMD ATHLON 64 X2 5200+ 2.7GHz 1GB 160GB DVD-RW	263 USD
TECHNOPC ATOM 2300 1.6GHz 1GB 160GB DVD-RW 17" FLAT	299 USD

PC'niz geleceğe hazır

Mantıklı bir terfi ile hem paradan tasarruf edip, hem de emektar PC'nizi güncel oyunları ve HD filmleri oynatabilecek bir seviyeye getirebilirsiniz.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Crysis gibi 3B oyunları akıcı bir şekilde oynamak, HD videoları oynatmak, kaydetmek ve düzenlemek, 64 bit işletim sistemlerini ve sanal PC yazılımlarını kullanmak: Tüm bu uygulamalar günümüz ve gelecekteki bilgisayarlar için başarı çitası konumunda. Terfi rehberimizde bilinçli bir bileşen terfisiyle eski PC'leri bile bu işler için hazır bir hale nasıl getirebileceğinizi açıklıyoruz. Ayrıntılı bir şekilde hangi bileşenlerin, hangi kullanım amacı için uygun olduğunu, terfinin kaç liraya mal olacağını ve nelere dikkat etmeniz gerektiğini açıklıyoruz.

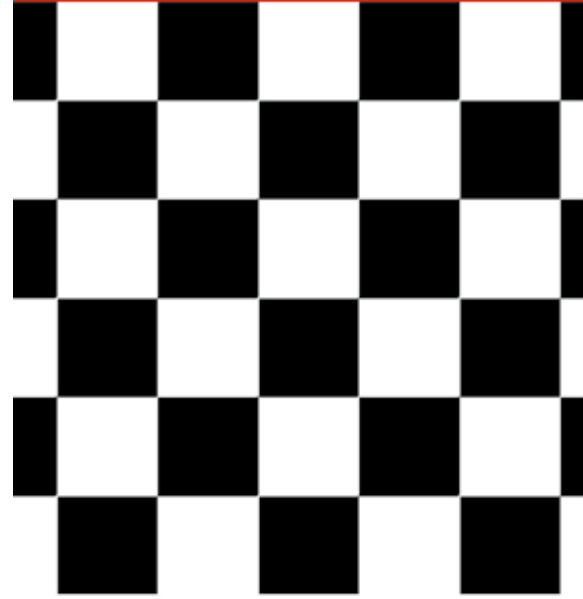
3B oyunlar için donanım ihtiyacı

PC donanımlarını en çok zorlayan uygulamaların başında şüphesiz 3B oyunlar geliyor. Crysis gibi güncel oyunları tüm ihtişamıyla oynayabilmek için, güçlü bir ekran kartının yanında hızlı bir çift çekirdekli işlemci ve bol miktarda anabellek (RAM) gerekiyor. Bu yüzden yeni oyunlara hazırlıklı olabilmek için en azından ATI Radeon HD 3870 veya Nvidia GeForce 8800 GT grafik yongalı bir ekran kartı öneriyoruz. Çift çekirdekli işlemci Athlon 64 X2 ve Intel Core 2 Duo ailesinden ve saat hızı en az 2 GHz olmalı. Anabellekte ise 2 GB olmazsa olmaz. Toplamda eski PC'lerde 500 dolar'a varan bir maliyet ortaya çıkabiliyor. Bu yüzden sizin durumunuzda eski bir PC'yi terfi etmek yerine komple yeni bir PC satın alma-

nın veya toplamının daha mantıklı olup olmayacağını iyi düşünün. Zira iyi bir oyun PC'sini 800 dolar civarında toplayabilmek mümkün.

EKRAN KARTI: Halen oldukça eski ve sadece AGP ekran kartı yuvası olan bir bilgisayarınız varsa, ekran kartınızı değiştirerek, yeni çıkan oyunları bile rahatça oynayabilirsiniz. PC'nizde AGP ekran kartı arabirimine sahip bir ekran kartı olup olmadığını öğrenmek için GPU-Z aracından faydalanabilirsiniz („Graphics Card“ bölümünde „Bus Interface“ satırında yazar).

AMD ATI, bu noktada nVidia'ya göre eski kullanıcıları daha çok düşünüyor ve daha fazla AGP ekran kartı seçeneği sunuyor. Şu anda piyasada halen AGP yuvasına takılabilen ATI HD 3850 veya 3650 gibi güçlü ekran kartları bulmak mümkün. Bu kartlar günümüz şartlarında her ne kadar orta seviye kartlar olsa da, eski bir sistemde güncel oyunları (DirectX 10 desteği de var) dü-

**“Benchmark programları
önemli bileşenleri
analiz ediyor”**

► CHIP DVD'DE: Bu araçları CHIP-Code **UPGRADE** altında bulabilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Terfide izlemeniz gereken yol

🔴 Benchmark'lar Öncelikle PC'nizi frenleyen bileşeni bulun. Bunun için Sandra Light veya Everest Ultimate benchmark yazılımlarını kullanabilirsiniz.

🔴 Bileşen adları Bir analiz aracıyla değiştireceğiniz donanımın tam model adını belirleyin.

🔴 Arabirimler Sandra Light yardımıyla, terfi için hangi arabirimin kullanıma sunulduğunu belirleyin. Anakartınızda PCI Express veya SATA gibi modern arabirimler yoksa anakartı da değiştirmenizi öneriyoruz.

🔴 Anakart CPU'yu değiştirmek istiyorsanız, anakartınızın modelini de öğrenmelisiniz. Böylece anakartınıza hangi işlemcileri takabileceğinizi ve bir BIOS güncellemesi gerekip gerekmediğini öğrenebilirsiniz.

🔴 Fiyatlar Sisteminizle uyumlu, belirli bir bileşene karar verin ve www.teknofiyat.com gibi fiyat arama motorları yardımıyla bu bileşeni en ucuza nerden alabileceğinizi öğrenin. Kargo ücretlerine de dikkat edin.

🔴 Fiyat-fayda kontrolü Terfinizin toplam maliyetini çıkarın. 500 dolar'dan fazla harcayacaksanız, yeni bir PC satın almayı ciddi ciddi düşünmelisiniz.

🔴 Terfi Fazla teknik bilginiz yoksa arkadaş çevrenizden deneyimli birinin yardımına başvurun ve terfiyi birlikte yapın.

🔴 Video Geçtiğimiz aylarda CHIP DVD'de CHIP-Çizgi e-Akademi projemizde verdiğimiz PC toplama ve montaj videolarını izleyerek dikkat etmeniz gereken noktaları öğrenin.

3 YILLIK BİR PC'DE TERFİ ÖRNEK: DELL DIMENSION E521

Terfisi zor Markalı PC'leri terfi etmek genelde çok zordur.

Komple markalı PC'lere örnek olarak Dell'in Dimension E521 modelini seçtik. Bu tip PC'lerin en kritik ve sorunlu bileşeni çoğunlukla ilgili PC üreticisi için özel olarak üretilmiş anakarttır. Bu anakartlar genelde kırılmış BIOS seçeneklerine

sahip oluyorlar. Bu tip bilgisayarlar bu yüzden ileride kolay bir şekilde terfi edilemiyor, zira anakart üreticisinin BIOS güncellemeleri bu özel modellere uygun olmuyor. Özel olarak yazılmış güncellemelere rastlamak pek mümkün olmamakla birlikte, bunlar çok nadiren terfi seçeneklerini genişletiyor. Örnek PC'miz şu konfigürasyona sahip: MSI MS-7093 OEM anakart, Socket 939 AMD Athlon 3500+ işlemci, MSI NX6600-VTD256 PCI Express ekran kartı, 1 x 512 MB DDR RAM ve 160 GB SATA sabit disk.

İşlemci: MSI'nın web sitesinde yaptığımız araştırmada güncel BIOS sürümüyle anakarta maksimum Athlon 64 3800+ işlemci takabileceğimizi öğrendik. Mevcut işlemci göz önüne alındığında bu terfi pek mantıklı değil. Daha fazla işlemci gücü için anakartı değiştirmek şart.

Ekran kartı: PCI Express yuvası sayesinde ekran kartını problemsiz bir şekilde güncel bir modelle değiştirebiliriz. Ek bir güç girişi gerektirmeyen bir ekran kartı olduğu sürece kasanın 300 watt'lık güç kaynağı yeterli olacaktır. Ek bir güç beslemesi gerekiyorsa, hızlı ekran kartları için 12 voltluk hatta 19 amper yeterli olmayacaktır. Bu durumda güç kaynağını da değiştirmek gerekecektir.

Anabellek: Anakartın kitapçığına göre 4 GB RAM destekleniyor. Bellek yuvaları boş ve problemsiz bir terfi de mümkün görünüyor.

Sabit disk: Dell'de arabirimlerin eksikliği hissedilmiyor ve üç tane SATA yuvası boşta. Ancak Midi-Tower kasada yer sorunu var ve sadece 3,5 inçlik bir sabit disk sürücüyü yer var.

şük kalite ayarlarında olsa da oynayabilmek için tek şansınız. www.teknofiyat.com fiyat arama motorunda "AGP" ifadesini aratarsanız karşınıza çok sayıda seçenek çıkacaktır. Bütçenize uygun olarak HD 3850 veya 3650 modellerinden birini seçebilirsiniz (fiyatları 90 ila 150 dolar arasında). Ekran kartının ayrıca DDR3 grafik belleğe sahip olmasına dikkat edin.

Sisteminizde PCI Express ekran kartı yuvası varsa önünüzdeki seçenekler çok daha fazla. Terfi rehberimizin sonundaki GPU rehberine bakarak bütçenize uygun bir seçim yapabilirsiniz. Bizim önerilerimiz ATi Radeon HD 4870, 4850 veya 4830 modellerinden birisi. Fiyat araştırması için yine Teknofiyat arama motorunu kullanabilirsiniz. Burada dikkat etmeniz gereken bir di-

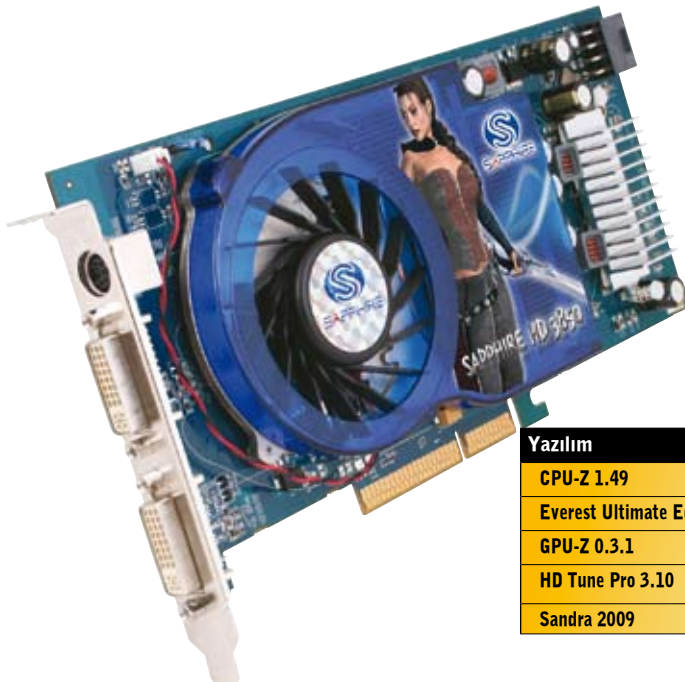
ğer nokta da bu kartların tam yük altında 150 watt'a kadar güç çekebilmesi. Bu yüzden yeni, daha güçlü bir güç kaynağına ihtiyaç duyabilirsiniz. Güç kaynağının 12 volt hattında en az 26, daha iyisi 30 amper verebilmesine dikkat edin.

İŞLEMCI VE ANAKART: Terfi seçenekleri için ölçüyü anakartınız ve BIOS'u belirler. İlk olarak Sandra 2009 veya Everest Ultimate yazılımıyla anakartınızın modelini tespit edin. Daha sonra anakart üreticisinin internet sayfasında güncel BIOS sürümünün hangi işlemcileri desteklediğini öğrenin. CPU-Z yazılımında "Name" ve "Package" satırında işlemci modelinizi ve anakartın üstündeki işlemci yuvasının tipini görebilirsiniz. "Package" alanında "Socket 478", "Socket 754" veya "Socket A" yazıyorsa, bilgis-

yarınız mantıklı bir işlemci terfisi için fazla eski demektir. Böyle bir durumda anakartla birlikte birçok bileşeni de değiştirmeniz gerekir. Buna karşın "Package" bölümünde "Socket 775 LGA", "Socket AM2" veya Socket AM2+ (940)" yazıyorsa, anakartı değiştirmeden yeni bir işlemci takma şansınız daha yüksek demektir.

Yeni işlemcinizin kaç çekirdeğe sahip olması gerektiği, günlük kullandığınız yazılımlara bağlı. Sıkça aynı anda birçok programla çalışıyorsanız, sürekli olarak çok sayıda pencere açıyorsanız ve arkaplanda bir sürü araç çalışıyorsa, dört çekirdekli bir işlemci sizin için idealdir. Buna karşın aynı anda az sayıda program kullanıyorsanız, çift çekirdekli, ancak saat hızı daha yüksek bir işlemci sizin için daha uygundur. Mesele oyun PC'leri için böyle bir işlemci daha iyi sonuç verir. Aynı şekilde müzik ve video dosyalarını başka formatlara dönüştürürken de saat hızı daha yüksek çift çekirdekli bir işlemci ile daha iyi sonuçlar alabilirsiniz. İşlemcilerin fiyat-performans grafikleri için yazının sonundaki CPU rehberimize bakabilirsiniz.

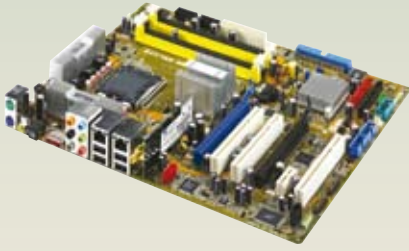
En hesaplı dört çekirdekli çözüme AMD Phenom 9550 (150 dolar civarında) ile sahip olabilirsiniz. Bu işlemciye uygun bir anakartınız yoksa (Socket AM2+), ECS →

AGP ölmedi: Sapphire'in GDDR3 512 MB bellekli bu modeli eski sistemleri adeta uçuruyor.

Yazılım	Açıklama	Windows desteği	İnternet sayfası
CPU-Z 1.49	CPU bilgi aracı	98/ME, NT 4, 2000, XP, Vista	www.cpuid.com
Everest Ultimate Edition	Sistem analizi	98/ME, NT 4, 2000, XP, Vista	www.lavalys.com
GPU-Z 0.3.1	Ekran kartları hakkında bilgi	2000, XP, Vista	www.techpowerup.com
HD Tune Pro 3.10	Sabit disk analiz aracı	2000, XP, Vista	www.hdtune.com
Sandra 2009	Sistem analizi	2000, XP, Vista	www.sisoftware.eu

1,5 YILLIK BİR PC'DE TERFİ ÖRNEK: TOPLAMA PC

Terfiye açık Markalı bir üreticinin iyi donatılmış anakartı terfiyi kolaylaştırıyor.

Toplama PC'mizde çok iyi donatılmış markalı bir anakart var. Yani zengin terfi seçenekleri için ilk işaretler iyi. 2006 yılında CHIP Test Merkezi'nde topladığımız PC şu bileşenlere sahip: Asus P5B Deluxe

anakart, Socket 775 Pentium D 915 işlemci, ATI Radeon X1600 ekran kartı, 2 x 512 MB DDR2 RAM ve 250 GB SATA sabit disk.

İşlemci: Asus'un web sitesinde, P5B Deluxe anakartın 2007 Kasım tarihli 1226 numaralı BIOS güncellemesi ile Core 2 Extreme QX9650 de dâhil olmak üzere Intel'in dört çekirdekli işlemcileriyle bile uyumlu hale geldiğini öğrendik.

Ekran kartı: Her iki 16x PCI Express yuvası her türlü kullanım amacı için uygun seçimler sunuyor. Ne var ki Nvidia SLI veya ATI Crossfire teknolojisi ile çift ekran kartı bağlamak mümkün veya mantıklı değil, zira Intel'in P965 yongaseti SLI desteğine sahip değil ve ikinci 16x PCI Express yuvasını sadece dört tane PCI Express hattıyla yönetiyor. Buna karşın yüksek performanslı

tek bir ekran kartına terfi etmek hiç problem değil, zira 500 watt'lık güç kaynağı her iki 12 volt hattında kombine 44 amper güç sağlıyor. Bu da Geforce GTX 280 ekran kartı için bile yeterli bir güç demek.

Anabellek: Dört bellek yuvasının ikisi dolu. Bu durumda birbirine uyumlu olmayan bellek modülleriyle uğraşmak istemiyoruz. İki tane 512 MB'lık modülü söküyoruz ve yerlerine kullanım amacına göre 2 x 1 GB ve 2 x 2 GB bellek takıyoruz.

Sabit disk: Beş tane boş sata SATA yuvası ve Big-Tower kasadaki dört tane boş 3,5 inçlik sürücü yuvası sabit disk terfisinde de her türlü seçeneğe imkân tanıyor: dört sürücülü RAID 10 bağlantısı bile burada mümkün.

A770M-A ile oldukça hesaplı (65 dolar) ve zengin fonksiyonlu bir anakarta sahip olabilirsiniz. Tümlleşik grafik kartlı çözüm olarak ise Biostar A740G (60 dolar) anakartı öneriliriz.

Ekonomik oyun PC'leri için hesaplı bir çözümü ise Core 2 Duo E7200 (125 dolar) veya Pentium Dual Core 5200 sunuyor. Her iki işlemci de 45 nanometre teknolojisiyle üretilmiş ve hız aşırıya (overclock) oldukça yatkınlar.

ANABELLEK: PC'nizin kasasını açın ve anakartın bellek yuvalarına bakın. Boş ve dolu yuvaların sayısını not edin. Bellek türünü (DDR, DDR2) ve boyutunu CPU-Z gibi bir yazılımla "Memory" sekmesinden öğrenin. Şimdi toplam bellek kapasitesine göre şu ana uygun olarak hareket edin:

256 VE 512 MB: Eski belleklerinizi hepsini bir arkadaşınıza hediye edin veya satın ve 2 x 1 GB veya 2 x 2 GB bellek modülleri satın alın.

1024 MB: Boşta iki tane bellek yuvası daha varsa, bunlara 2 x 1 GB RAM takarak toplamda 3 GB RAM'e sahip olabilirsiniz. Tüm bellek yuvaları doluysa, "256 ve 512 MB"taki gibi hareket edin.

SABİT DISK: Sabit disklerinizi analiz etmek için HD Tune Pro yazılımını kullanın. Program açıldıktan sonra sol üstte istediğiniz diske tıklayın. Daha sonra "Info" menüsüne geçin, HD Tune sağ altta "Standard" bölümünde seçili sabit diskin kullandığı arabirimi gösterir. Bunun altında teoride mümkün olan transfer modunu ("Supported") ve o an kullanılan modu ("Active") görebilirsiniz. İki değer arasında fark varsa, burada sistemi frenleyen bir engeli kaldırır →

Hesaplı disk: Samsung'un 1 TB'lık modelinin 1 GB'ı sadece 12 Cent'e geliyor.

BİLGİ

HD film oynatma ve işleme

HD videoların oynatılması, yani çözülmesi bile en hızlı çift çekirdekli işlemcileri zorluyor. Ancak performanslı bir dört çekirdekli işlemciye terfi etmek de sorunu çözüyor, zira oynatıcı yazılımlar çözme sırasında en fazla iki işlemci çekirdeği kullanabiliyorlar. Yüksek çözünürlüklü filmleri PC'de akıcı bir şekilde izlemek için, ekran kartının dâhili decoder yongalarıyla ana işi yüklenmesi gerekiyor. Neyse ki işlemcinin yükünü oldukça hafifleten ekran kartları var. Film materyali üç farklı formatta sıkıştırılmış olabileceği için, decoder yongası MPEG2, MPEG4 AVC (H.264) ve VC-1 çözebilmeli. AMD'nin ekran kartları bu noktada oldukça başarılı (boşuna HD etiketine sahip değiller). HD video oluşturmak veya düzenlemek istiyorsanız dört çekirdekli bir işlemci öneriyoruz. Mesela Corel Ulead Videostudio'nun H.264 kodlaması Intel'in dört çekirdekli işlemcileri için optimize edilmiş. HD işleme için ayrıca en az 2 GB RAM'e, hızlı ve büyük bir sabit diske ve oluşturduğunuz videoları kaydetmek için (bütçeniz elveriyorsa en iyisi) Blu-Ray yazıcıya ihtiyacınız olduğunu hatırlatalım.

"HD videoları akıcı bir şekilde oynatmak için çift çekirdekli işlemci şart"

Komple çözüm: Uygun adaptörle HDMI kablo ile görüntü ve sesi televizyona aktarabilirsiniz.

İPUCU

Her bütçeye uygun üç terfi paketi

Hazır terfi paketlerimiz her bütçeye hitap ediyor. Bu paketleri örnek olarak siz de kendinize uyarlayabilir ve sisteminizi ideal bir şekilde terfi edebilirsiniz.

Ekonomik terfi paketi: 100 dolar'a kadar

İşlemci: Intel Pentium E5200, yaklaşık 90 dolar

veya AMD Athlon 64 X2 5600+, yaklaşık 90 dolar

Kullanım yeri: Rendering ve raytracing için optimize edilmiş dört çekirdekli yazılımlar dışında her türlü uygulama için yeterince hızlılar

Ekran kartı: Palit HD3870, yaklaşık 105 dolar

Kullanım yeri: DirectX 10 destekli bu ekran kartı düzgün bir 3B performansa sahip, güncel tüm oyunların yanı sıra HD videoları da akıcı bir şekilde oynatabiliyor ve çift ekranlı kullanıma da uygun.

Sabit disk: Seagate 500 GB 7200.11 SATA2, yaklaşık 70 dolar

Kullanım yeri: Uygun fiyatlı ve yüksek kapasiteli bu model mükemmel bir fiyat-performans oranına sahip ve her türlü uygulama için uygun.

Orta sınıf terfi: 250 dolar'a kadar

İşlemci: Intel Core 2 Quad Q8300, yaklaşık 240 dolar,

veya AMD Phenom X4 9950 Black Edition, yaklaşık 210 dolar

Kullanım yeri: Yüksek işlem gücü her türlü program için uygun ve aynı anda birçok uygulama ile çalışanlar için ideal.

Ekran kartı: Sapphire HD4870, yaklaşık 250 dolar

Kullanım yeri: ATI Radeon HD 4870 grafik yongalı bu ekran kartı güncel tüm oyunlar için çok iyi bir 3B performansı sunuyor. Ayrıca HD videoları çözerken de işlemcinin yükünü oldukça hafifletiyor.

Sabit disk: 1 veya 2 tane Samsung Spinpoint HD103UJ (1 TB), her biri 120 dolar

Kullanım yeri: İki tane disk ile 2 TB'lık bir kapasiteye, hızlı bir RAID0 veya daha güvenli bir RAID1 bağlantısına sahip olabilirsiniz.

Üst seviye: Fiyatta sınır yok

İşlemci: Intel Core 2 Extreme QX9650, yaklaşık 1100 dolar, veya AMD Phenom X4 9950 Black Edition, yaklaşık 210 dolar

Kullanım yeri: Intel işlemci tüm uygulamalar için birinci sınıf performans sunuyor. AMD'nin dört çekirdekli ise Intel'in dörtte bir fiyatına yaklaşık %20 daha düşük bir performans sunuyor.

Ekran kartı: Sapphire HD4870 X2, yaklaşık 600 dolar

Kullanım yeri: Ekran kartı, AMD ATI'nin amiral gemisi olan 4870X2 tabanlı ve 2 GB grafik belleğine sahip. Günümüzde en yüksek 3B performansı bu kart sunuyor ve tüm oyunları en yüksek görüntü kalitesinde takılmadan oynatıyor.

Sabit disk: 2x Western Digital Velociraptor WD3000HLFS (300 GB), her biri 350 dolar

Kullanım yeri: RAID0 ile bağlandığında bu diskler çok yüksek veri transfer hızlarına ulaşıyorlar ve her işin üstesinden gelebilen üst seviye PC'ler için uygunlar.

RAID İLE HIZ VE GÜVENLİK

Sıkça video montajlıyor, düzenliyor veya oyun oynuyorsanız, yüksek veri transfer hızına ve düşük erişim süresine sahip hızlı bir sabit disk satın almanızı öneriyoruz. Burada birden fazla diski RAID ile paralel bir şekilde çalıştırabilirsiniz (RAID0). Daha hızlı bir sabit disk almak da bir seçenek olsa da, RAID0 ile bağlanmış iki tane 500 GB'lık sabit disk hem kapasite hem de fiyat olarak daha avantajlı olacaktır.

Buna karşın PC'nizle profesyonel bir şekilde çalışıyorsanız ve en küçük bir veri kaybı bile sizin için çok önemliyse, RAID1 bağlantılı iki tane disk kaçınılmazdır. Bu tip bir bağlantı tüm verileri gerçek zamanlı olarak ikinci diske kaydeder. Böylece disklerden biri bozulduğunda, veri kaybı olmadan, diğerini devreye sokabilirsiniz.

bilirsiniz. Bunun için BIOS'ta ilgili transfer modunu etkinleştirin. HD Tune Pro tüm sabit disklerde "Standard" altında „ATA/ATAPI-6“ veya sonunda daha düşük bir sayı veriyorsa sürücüleriniz çok daha yavaş bir paralel transfer modunu kullanıyor demektir. Sandra Lite yazılımıyla "Hardware" bölümünde "Storage Devices" bölümünde "Physical Disks" simgesine çift tıklayın ve PC'nizde modern SATA (Serial Advanced Technology Attachment) desteğinin olup olmadığını görün. SATA desteğiniz yoksa genişleme kartıyla SATA desteğine sahip olmanızı öneriyoruz, zira PATA arabirimli diskler piyasada tükenmek üzere ve seri modellere göre belirgin bir şekilde daha yavaş çalışıyorlar. SATA denetleyici kartların fiyatları 15 dolar'dan başlıyor. Burada SATA/300 destekli bir kart almaya dikkat edin.

Bir sabit disk terfisinin en önemli nedeni sürekli olarak artan yer ihtiyacıdır. Günümüzde, bir diskin kapasitesi arttıkça fiyat/kapasite oranı da o kadar düşük olur. Bu bağlamda 500 ve 1000 GB'lık disklerin fiyatı oldukça uygun seviyede (1 GB = 12 cent civarında). Bir diskte birden fazla işletim sistemi çalıştırıyor, müzik veya film arşivi yapıyorsanız, 500 veya 1000 GB'lık bir disk tercih edebilirsiniz.

ÖZETLE: Üç yıllık sistemimizdeki gibi terfi için anakartınızı değiştirmek zorundaysanız, terfi paketi 500 dolar'ın üzerine çıkabilir. Böyle bir durumda yeni bir sistem satın almak veya toplamak çok mantıklıdır. 1,5 yıllık toplama PC'mizde ise CPU, RAM ve ekran kartı terfisi toplamda 300 dolar tutuyor, terfi maliyeti nispeten kabul edilebilir bir düzeyde.

uyaman@chip.com.tr

Genel bakış Masaüstü işlemciler

Bu tablo en önemli 50 işlemciyi içeren tüm pazarı yansıtır. Sıralama, 45 dolar'lık ucuz ve ofis PC'lerinden, 1.300 dolar'lık oyun bilgisayarlarına ve profesyonel iş istasyonlarına kadar uzanıyor. Hangi işlemcinin sizin için uygun olduğu, kullanım amacına, performans ihtiyacına ve bütçenize bağlı. Office işlemleri

ve internet için 50'lik bir performans endeksi yeterli, ev sineması PC'lerinde ideal olarak 50 ile 70 arasında bir endekse sahip işlemciler bulunuyor. Oyun ve video fanatikleri ise tablonun üçte birlik üst kısmını tercih etmelidir. Bu işlemciler pahalı olsa da oldukça hızlılar.

BİLGİ

Fiyat/Performans endeksi

İşlemciler performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyor. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili masaüstü işlemcinin fiyat/performans oranı da o kadar iyi demektir.

														FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)						
														Performans puanı	Fiyat					
Sıra	İşlemci	Cekirdek kodu	Yakıl. fiyat (\$ + KDV)	Cekirdek sayısı	Saat frekansı (MHz)	L2 önbellek (KB)	Front Side Bus (MHz)	Transistor sayısı (Milyon)	Mimarî (nm)	POMark05 CPU (Puan)	Doom 3 1024 x 768 (Puan)	Video encode (Sanirve)	Cinebench 2003 maks. CPU (Sanirve)							
YENİ	1	Intel Core i7 965 XE	Bloomfield	1300	1.366	4	3.200	1.024	QPI6400	45	731	130	8.897	123,8	206	11,1	1300	100,0	28,1	
YENİ	2	Intel Core 2 Extreme QX9770	Yorkfield	1500	775	4	3.200	12.288	FSB1600	45	820	130	10.307	128,5	243	14,6	1500	92,3	18,9	
YENİ	3	Intel Core i7 940	Bloomfield	700	1.366	4	2.933	1.024	QPI4800	45	731	130	8.362	122,2	231	13,1	700	90,8	37,7	
YENİ	4	Intel Core 2 Extreme QX9650	Yorkfield	1100	775	4	3.000	12.288	FSB1333	45	820	130	9.699	128,1	249	15,2	1100	89,4	24,8	
	5	Intel Core 2 Quad Q9550	Yorkfield	350	775	4	2.833	12.288	FSB1333	45	820	95	9.167	123,8	269	15,1	350	86,0	65,0	
	6	Intel Core 2 Extreme QX6850	Kentsfield	1000	775	4	3.000	8.192	FSB1333	65	582	130	9.697	123,5	275	15,6	1000	85,9	22,3	
	7	Intel Core 2 Quad Q9450	Yorkfield	330	775	4	2.666	12.288	FSB1333	45	820	95	8.579	123,1	242	16,1	330	85,3	67,5	
YENİ	8	Intel Core i7 920	Bloomfield	340	1.366	4	2.666	1.024	QPI4800	45	731	130	7.614	116,2	248	14,5	340	83,9	53,8	
YENİ	9	Intel Core 2 Duo E8600	Wolfdale	280	775	2	3.333	6.144	FSB1333	45	410	65	8.538	124,0	199	22,7	280	83,7	76,1	
YENİ	10	Intel Core 2 Quad Q9400	Yorkfield	290	775	4	2.666	6.144	FSB1333	45	840	95	8.562	121,9	258	16,1	290	83,7	73,2	
	11	Intel Core 2 Quad Q9300	Yorkfield	270	775	4	2.500	6.144	FSB1333	45	820	95	8.066	120,0	301	17,3	270	77,8	66,2	
	12	Intel Core 2 Quad Q6700	Kentsfield	270	775	4	2.666	8.192	FSB1066	65	582	95	8.450	120,0	303	17,9	270	77,8	63,5	
SİVE	13	Intel Core 2 Duo E8500	Wolfdale	200	775	2	3.166	6.144	FSB1333	45	410	65	8.120	128,9	248	23,7	200	77,7	83,3	
	14	Intel Core 2 Duo E8400	Wolfdale	180	775	2	3.000	6.144	FSB1333	45	410	65	7.674	127,3	260	25,1	180	74,6	100,0	
	15	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield	190	775	4	2.400	8.192	FSB1066	65	582	95	7.727	116,8	331	19,0	190	73,0	72,9	
YENİ	16	Intel Core 2 Quad Q8200	Yorkfield	210	775	4	2.333	4.096	FSB1333	45	820	95	7.522	116,0	340	18,5	210	72,5	67,6	
	17	AMD Phenom X4 9950 BE	Agena	210	AM2+	4	2.600	2.048	HT4000	65	463	140	7.597	117,2	315	20,4	210	72,3	70,8	
	18	Intel Core 2 Duo E6850	Conroe	200	775	2	3.000	4.096	FSB1333	65	291	75	7.689	124,3	273	27,3	200	72,0	69,9	
	19	Intel Core 2 Duo E8300	Wolfdale	175	775	2	2.833	6.144	FSB1333	45	410	65	7.285	125,0	274	26,5	175	71,5	82,2	
	20	AMD Phenom X4 9850 BE	Agena	205	AM2+	4	2.500	2.048	HT4000	65	463	125	7.388	116,0	327	21,5	205	70,1	68,3	
	21	Intel Core 2 Duo E8200	Wolfdale	170	775	2	2.666	6.144	FSB1333	45	410	65	6.849	124,1	290	28,2	170	68,5	72,3	
YENİ	22	AMD Phenom X4 9750	Agena	180	AM2+	4	2.400	2.048	HT3600	65	463	95	7.096	115,2	339	22,4	180	68,1	66,6	
	23	Intel Core 2 Duo E7300	Wolfdale	130	775	2	2.666	3.072	FSB1066	45	410	65	6.770	120,7	302	28,3	130	66,9	84,1	
	24	Intel Core 2 Duo E6750	Conroe	185	775	2	2.666	4.096	FSB1333	65	291	65	6.813	120,9	302	30,7	185	66,1	57,3	
	25	AMD Athlon 64 X2 6400+	Windsor	140	AM2	2	3.200	2.048	HT2000	90	227	125	6.235	119,9	307	30,1	140	64,5	69,6	
	26	AMD Phenom X4 9550	Agena	160	AM2+	4	2.200	2.048	HT3600	65	463	95	6.519	112,1	365	24,3	160	63,8	62,6	
	27	Intel Core 2 Duo E7200	Wolfdale	120	775	2	2.533	3.072	FSB1066	45	410	65	6.175	119,5	322	30,1	120	63,5	72,0	
	28	Intel Core 2 Duo E4700	Allendale	120	775	2	2.600	2.048	FSB800	65	167	65	6.463	117,7	330	31,0	120	63,1	77,0	
SİVE	29	AMD Phenom X3 8750	Toliman	140	AM2+	3	2.400	1.536	HT3600	65	463	95	6.452	113,3	342	28,3	140	62,8	64,2	
	30	Intel Pentium E5200	Wolfdale	90	775	2	2.500	2.048	FSB800	45	410	65	6.248	113,7	341	30,6	90	61,5	98,0	
	31	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor	100	AM2	2	3.000	2.048	HT2000	90	227	89	6.146	115,2	333	33,3	100	61,0	85,0	
	32	AMD Phenom X3 8650	Toliman	120	AM2+	3	2.300	1.536	HT3600	65	463	95	6.179	111,4	356	30,0	120	60,5	67,9	
	33	Intel Core 2 Duo E6550	Conroe	160	775	2	2.333	4.096	FSB1333	65	291	65	5.987	115,8	340	35,0	160	59,9	48,3	
	34	Intel Core 2 Duo E4600	Allendale	130	775	2	2.400	2.048	FSB800	65	167	65	6.041	114,1	357	33,7	130	59,4	58,9	
	35	AMD Phenom X4 9350e	Agena	170	AM2+	4	2.000	2.048	HT3600	65	463	95	5.911	106,7	401	26,7	170	58,9	43,1	
YENİ	36	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor	90	AM2	2	2.800	2.048	HT2000	90	227	89	5.732	113,3	343	35,5	90	58,6	84,8	
	37	Intel Pentium E2220	Conroe-L	90	775	2	2.400	1.024	FSB800	65	167	65	6.123	103,7	354	34,5	90	57,6	80,6	
SİVE	38	AMD Phenom X3 8450	Toliman	100	AM2+	3	2.100	1.536	HT3600	65	463	95	5.639	108,3	385	32,3	100	56,8	65,0	
	39	AMD Athlon 64 X2 5000+	Brisbane	65	AM2	2	2.600	1.024	HT2000	65	221	65	5.480	105,2	374	37,9	65	54,7	92,0	
	40	Intel Pentium E2200	Conroe-L	75	775	2	2.200	1.024	FSB800	65	167	65	5.589	105,6	387	37,6	75	54,6	78,4	
	41	AMD Phenom X4 9150e	Agena	150	AM2+	4	1.800	2.048	HT3200	65	463	65	5.339	101,4	441	29,9	150	54,0	37,9	
YENİ	42	AMD Phenom X3 8250e	Toliman	75	AM2+	3	1.900	1.536	HT3600	65	463	65	5.097	104,5	418	35,5	75	52,8	70,9	
SİVE	43	AMD Athlon X2 4850e	Brisbane	65	AM2	2	2.500	1.024	HT2000	65	221	45	5.121	103,2	385	39,6	65	52,7	82,3	
	44	AMD Athlon 64 X2 EE 4600+	Windsor	50	AM2	2	2.400	1.024	HT2000	90	154	65	4.932	100,9	404	41,0	50	50,9	98,8	
	45	AMD Athlon X2 4450e	Brisbane	65	AM2	2	2.300	1.024	HT2000	65	221	45	4.723	99,1	423	42,8	65	49,2	66,9	
	46	Intel Celeron E1400	Conroe-L	60	775	2	2.000	512	FSB800	65	167	65	5.094	92,2	440	43,4	60	48,2	68,7	
	47	AMD Athlon 64 LE-1640	Orleans	45	AM2	1	2.600	1.024	HT2000	65	81,1	45	3.819	106,3	547	71,1	45	42,3	63,8	
	48	Intel Celeron E1200	Conroe-L	50	775	2	1.600	512	FSB800	65	167	65	4.063	83,6	540	53,2	50	40,6	50,2	
	49	AMD Sempron 64 LE-1300	Sparta	45	AM2	1	2.300	512	HT1600	65	81,1	45	3.411	96,6	660	81,2	45	37,3	43,8	
	50	AMD Sempron 64 LE-1250	Sparta	40	AM2	1	2.200	512	HT1600	65	81,1	45	3.299	92,7	697	84,8	40	35,8	51,6	

KARŞILAŞTIRMA: 2005 YILININ EN İYİ İŞLEMÇİLERİ VE TEORİK SIRALARI

39 AMD Athlon 64 FX-60	Toledo	120	939	2	2.600	2.048	HT2000	90	233	110	5.810	107,2	387	38,0	120	55,3	51,8
46 Intel Pentium EE 955	Presler	90	775	2	3.467	4.096	FSB1066	65	376	130	5.818	91,0	464	40,0	90	49,6	51,4

*Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Grafik yongaları

Sadece oyuncular bir ekran kartına ihtiyaç duymazlar. Resim düzenlemeyle fotoğraf rötuşlayanlar da, güçlü bir grafik yongasından yararlanabilirler. Ancak bunun için 80 dolar'lık bir model yeterli. Ev sinema sistemleri için GeForce 8400/8500/8600, Radeon HD 2400/2600 ve özellikle de Radeon HD

3650/3850 ekran kartlarını öneriyoruz. Tüm bu kartlar HD video hızlandırmaya sahipler (Blu-ray, HD-DVD) ve sessizler. Saf 3B güç konusu olduğunda, tablonun orta sıralarındaki kartlardan itibaren keyif almaya başlayabilirsiniz. 24 inçlik bir ekranda DirectX10 için GeForce 8800 veya Radeon HD38xx şart.

BİLGİ

Fiyat/Performans endeksi

Yeşil çubuklar bir bakışta, hangi ekran kartının en ucuz 3B performansı sunduğunu gösteriyor. Çubuk ne kadar uzunsa, fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir, yani aynı paraya daha fazla fps.

														FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)				
Sıra	Grafik işlemci (GPU)	Bellek kapasitesi ve tipi	İşlemci frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek veri yolu (Bit)	Bellek bağlantısı	United Shader	Minim. Shader	Transistor sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (Watt)	Unreal Tournament III (fps)	World in Conflict (fps)	Company of Heroes (fps)	Performans puanı	FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)			
			Fiyat (₺ - KDV)															
1	ATI Radeon HD 4870 X2	2 x 1.024/GDDR5	550	790	—	3.660	2 x 256	800	55	1.912	314	68	115	85	57	550	100,0	34,1
2	ATI Radeon HD 4870 X2	2 x 1.024/GDDR5	500	750	—	3.600	2 x 256	800	55	1.912	314	66	97	84	57	500	95,4	37,3
3	nVidia GeForce GTX 280	1.024/GDDR3	500	700	1.400	2.300	512	240	65	1.400	236	50	96	92	55	500	88,3	35,2
4	nVidia GeForce GTX 280	1.024/GDDR3	470	602	1.296	2.214	512	240	65	1.400	236	53	92	91	50	470	87,0	37,1
5	nVidia GeForce 9800 GX2	2 x 512/GDDR3	500	670	1.675	2.130	2 x 256	256	65	1.508	250	48	88	91	56	500	85,9	33,5
6	nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	340	655	1.404	2.250	448	216	65	1.400	182	52	64	86	49	340	79,8	48,2
7	ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	290	800	—	4.400	256	800	55	956	157	50	79	78	50	290	79,7	53,3
8	nVidia GeForce 9800 GX2	2 x 512/GDDR3	390	600	1.500	2.000	2 x 256	256	65	1.508	250	38	87	92	53	390	79,5	43,8
9	nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	320	575	1.242	1.998	448	216	65	1.400	182	46	57	84	45	320	73,4	57,3
10	ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	270	750	—	3.600	256	800	55	956	157	37	76	82	47	270	72,2	56,4
11	ATI Radeon HD 3870 X2	2 x 512/GDDR3	400	825	—	1.800	2 x 256	640	55	1.332	681	28	69	85	52	400	68,6	32,9
12	ATI Radeon HD 4850	512/GDDR3	220	685	—	2.200	256	800	55	956	114	38	62	77	46	220	68,5	67,5
13	nVidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	240	756	1.890	2.300	256	128	55	754	141	35	65	83	35	240	65,2	61,1
14	ATI Radeon HD 4850	1.024/GDDR3	180	625	—	1.986	256	800	55	956	114	34	62	73	43	180	64,2	66,9
15	ATI Radeon HD 4850	512/GDDR3	190	625	—	1.986	256	800	55	956	114	33	62	74	41	190	63,2	62,3
16	nVidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	220	740	1.836	2.200	256	128	55	754	141	32	62	81	34	220	62,0	64,6
17	nVidia GeForce 9800 GTX	512/GDDR3	200	755	1.840	2.350	256	128	65	754	156	32	41	82	33	200	58,2	54,5
18	nVidia GeForce 9800 GTX	512/GDDR3	200	780	1.900	2.360	256	128	65	754	156	30	40	81	36	200	58,0	37,5
19	nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	170	700	1.700	2.000	256	112	65	754	110	30	57	74	31	170	57,2	76,6
20	ATI Radeon HD 4830	512/GDDR3	140	575	—	1.800	256	640	55	956	110	31	52	67	37	140	57,1	82,3
21	nVidia GeForce 8800 GT	512/GDDR3	230	720	1.782	2.000	256	112	65	754	110	27	56	76	33	230	56,4	46,0
22	nVidia GeForce 8800 GTX	768/GDDR3	140	600	1.350	1.900	384	128	90	681	155	29	59	70	29	140	55,0	60,6
23	nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	150	660	1.625	1.900	256	112	65	754	110	27	37	74	28	150	50,7	63,4
24	nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	140	600	1.500	1.800	256	112	65	754	110	27	37	69	28	140	49,6	66,4
25	nVidia GeForce 8800 GT	512/GDDR3	140	630	1.500	1.900	256	112	65	754	110	23	47	69	28	140	49,2	65,9
26	ATI Radeon HD 3870	512/GDDR4	160	851	—	2.286	256	320	55	666	106	21	42	69	28	160	47,5	55,6
27	ATI Radeon HD 3870	1024/GDDR4	170	775	—	2.250	256	320	55	666	106	21	40	67	27	170	46,0	50,8
28	ATI Radeon HD 3870	512/GDDR3	120	775	—	1.800	256	320	55	666	106	20	39	65	28	120	45,0	84,3
29	nVidia GeForce 9600 GT	512/GDDR3	150	650	1.625	1.800	256	64	65	505	95	21	44	58	26	150	44,0	54,9
30	nVidia GeForce 9600 GT	1.024/GDDR3	140	675	1.650	1.800	256	64	65	505	95	21	43	59	23	140	42,8	57,3
31	ATI Radeon HD 3850	512/GDDR3	130	730	—	1.900	256	320	65	666	100	18	33	65	25	130	41,9	65,4
32	nVidia GeForce 9600 GSO	384/GDDR3	100	600	1.512	1.800	192	96	65	754	84	20	38	61	22	100	41,8	87,0
33	nVidia GeForce 8800 GTS	320/GDDR3	150	575	1.350	1.700	320	96	90	681	143	17	46	59	22	150	41,2	55,1
34	ATI Radeon HD 3850	512/GDDR3	110	669	—	1.658	256	320	65	666	100	18	34	60	23	110	40,1	68,3
35	ATI Radeon HD 4670	512/GDDR3	100	780	—	2.000	128	320	55	514	95	20	32	51	23	100	38,2	75,4
36	ATI Radeon HD 4670	512/GDDR3	90	750	—	2.000	128	400	55	514	95	20	32	51	22	90	38,0	89,1
37	ATI Radeon HD 3850	256/GDDR3	90	690	—	1.680	256	320	65	666	100	17	35	60	17	90	37,4	100,0
38	ATI Radeon HD 2600 XT	512/GDDR3	90	830	—	1.860	128	120	65	390	60	10	13	23	9	90	17,0	42,4
39	nVidia GeForce 9500 GT	512/GDDR3	90	550	1.375	1.600	128	32	65	314	50	8	9	27	10	90	16,8	39,5
40	nVidia GeForce 8600 GTS	256/GDDR3	75	745	1.620	2.290	128	32	80	289	71	8	15	29	4	75	16,3	47,0
41	ATI Radeon HD 3650	512/GDDR3	70	750	—	1.600	128	120	55	378	75	8	13	21	8	70	15,1	43,6
42	ATI Radeon HD 3650	256/GDDR3	60	800	—	1.800	128	120	55	378	75	6	14	22	8	60	14,4	38,5
43	nVidia GeForce 9500 GT	256/GDDR3	70	560	1.400	1.620	128	32	65	314	50	7	10	27	4	70	14,3	41,2
44	ATI Radeon HD 2600 XT	256/GDDR3	70	800	—	1.400	128	120	65	390	60	8	8	20	8	70	13,8	43,1
45	ATI Radeon HD 4550	512/GDDR3	65	600	—	1.800	64	80	55	242	25	7	11	19	8	65	13,7	39,6
46	nVidia GeForce 9400 GT	512/DDR2	75	550	1.350	800	128	16	55	314	50	4	9	13	5	75	9,2	26,5
47	nVidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	55	450	900	400	128	16	80	210	45	4	9	11	5	55	8,4	39,3
48	nVidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	50	400	800	375	128	4	90	112	40	3	3	10	5	50	6,4	30,1
49	ATI Radeon HD 2400 XT	256/DDR3	30	700	—	750	64	40	65	180	33	2	3	8	4	30	5,2	24,3
50	ATI Radeon HD 3450	256/DDR2	35	600	—	800	64	40	55	181	50	3	3	6	2	35	4,4	23,7

KARŞILAŞTIRMA: 2005 YILININ EN İYİ GRAFİK YONGALARI VE TEORİK SIRALARI

56	ATI Radeon X800 GTO	256/DDR3	60	400	—	490	256	6	110	160	160	0	0	0	0	60	0,1	0,4
57	nVidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	40	500	—	500	128	3	110	146	146	0	0	0	0	40	0,1	0,6

*Güncel eBay fiyatı

Geforce GTX 295 Nvidia'nın 2009 için ilk bombası Ocak sonunda piyasada olacak.

Günümüzde ve gelecekte GPU'lar

Neredeyse her hafta yeni bir ekran kartı yongası çıkıyor. CHIP, yakın gelecekte bizi ekran kartı dünyasında nelerin beklediğini açıklıyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Yeni yıla henüz girmişken dedikodu kazanı hemen kaynamaya başladı. Ekran kartı pazarındaki büyük oyuncuların neler planladığını ve Intel'in bu yıl içindeki önemli hamlelerini açıklıyoruz.

2009'da da grafik yongası üreticileri AMD ve Nvidia arasındaki savaş tüm hızıyla devam edecek. Nvidia Ocak ayı içinde iki yeni mega kartla pazara çıkmaya hazırlanıyor: Gforce GTX 295 iki tane GTX 260 grafik yongasını tek bir kartta birleştirecek ve her grafik yongasına 896 MB bellek kullanıma sunacak. İlk izlenimler büyük bir performans vaat ediyor, hatta kartın Radeon HD 4870 X2'den bile hızlı olduğu söyleniyor. Nvidia'nın yeni amiral gemisini test merkezimizde bu ay konuk ettik. (► S. 93) Nvidia ayrıca tek yongalı ekran kartı pazarında da üst seviye bir kartla karşımıza çıkacak. Gforce GTX 285, GTX 280'in resmi

takipçisi olacak ve söylenenlere göre yaklaşık %10 daha hızlı çalışacak. Kesin olan tek şey ise Nvidia'nın tüm önemli ekran kartları üst seviyeye hitap edecek.

AMD cephesindeki dedikodular

AMD'nin 2009 için planları hakkında ise fazla bir şey bilinmiyor. İki GPU'lu bir kart olan Radeon HD 4850 X2'nin piyasaya çıkması kesin. Kartın performansı 4870 X2'nin altında olacak. Fiyatının ise 300 ile 350 dolar arasında olması bekleniyor. Çift yongalı bir model için oldukça uygun bir fiyat bu. Yine tek yongalı çözümlerin kralı olan 4870'in yerini alacak Radeon HD 4890 hakkında da dedikodular artıyor. Şu ana kadar sadece bu kartın sadece daha yüksek bir frekansa sahip RV770XTX yongasını temel alacağı ve su soğutmayla donatılacağı biliniyor.

Kart doğrudan Nvidia Gforce GTX 280'e rakip olacak. Ancak problem şu ki, kartın pazara çıkıp çıkmayacağı bile belli değil. Zira bu fiyat sınıfında HD 4870 X2'ye bile rakip olabilir.

Larrabee'ye ne oldu?

Intel'in hakkında çok konuşulan kendi ekran kartı, 2009'da da meraklılarını beletecek. Önümüzdeki yıl gerçi dizüstü PC'ler için bir çözüm karşımıza çıkacak, ancak bunun süper performanslı bir yonga olmasını beklemiyoruz. Gerçek, ayrı bir ekran kartını muhtemelen ancak 2010'da piyasada görebileceğiz. O zamana kadar AMD ve Nvidia, performansa aç oyun fanatiklerini yeterince besleyecek. (►)

Bilgi için: www.nvidia.com
www.ati.com

uyaman@chip.com.tr

Mantıksal ağ: Google ilişkilendirmeyi öğreniyor

Arama algoritmaları web'deki veri kaosuyla başa çıkmakta güçlük çekiyor. Bununla birlikte, gelecekte işe yarar arama sonuçlarının sırrı, **YAPISAL DEPOLAMA** yöntemlerinde yatıyor.

BARIŞ EMRE ALKİM / SM

İnternet bir dönüm noktası daha yaşıyor." Web günlüklerinden makalelere, konferanslara, toplantılara kadar birçok yerde karşımıza çıkan fikir bu. "Semantik web" (Anlamsal ağ) yavaş yavaş oluyor ve belge merkezli ağ kavramından bağlam merkezli ağa doğru bir geçiş yaşanıyor. Uluslararası Semantik Ağ Konferansı (ISWC) ya da Semantik Teknoloji Konferansı (SemTech) gibi konferanslarda her sene çalışmaların sonuçlarını görebiliyoruz. Hatta World Wide Web Konsorsiyumu (W3C) standartları belirledi ve yayınladı bile.

Gerçek senaryo: Makineler web'deki bilgiyi okuyamıyor

Web bugün insanların başka insanların kullanımına sunduğu sitelerle dolup taşıyor. Bir okur, herhangi bir sitede karşılaştığı bilgiyi anlayabilir ve bunu başka bilgilerle ilişkilendirebilir. İşte, makinelerle aramızdaki temel fark da budur. Bununla birlikte, bu labirentten spesifik bir bilgiyi cımbızla çekip çıkarmak zordur. Google ya da Yahoo gibi arama motorları sadece istatistiksel yöntemlerle hazırlanmış arama terimleri için sonuç listeleri sunabilir. Peki, bunların gerçekten istediğiniz bilgiyi içerdiğini söyleyebilir misiniz? Ne yazık ki hayır.

Uygun bir yanıt bulmak için genellikle bir sürü site gezmeniz gerekir ve arama motorlarının sonuçları boş çıkar. Örneğin "Piton" (Python) diye aratacak olsanız, karşınıza yılanlarla ilgili bilgi de gelir, Python programlama diliyle de. Bu durumda, asıl aradığımız ya da istediğimiz şey terim tabanlı, daha anlamsal ya da içerik tabanlı bir arama. Web'deki bilgiler farklı şekilde formüle edildiğinden doğrudan kıyaslama

BİLGİ

W3C nedir?

1989'da CERN araştırma merkezindeki çalışması sırasında World Wide Web'i icat eden Tim Berners-Lee, 1994'teki kuruluşundan bu yana World Wide Web Konsorsiyumu'nun (W3C) başkanı. W3C, web standartları ve kılavuzları geliştiriyor ve bunları "tavsiyeler" adı altında sunuyor. ABD'deki MIT Bilgisayar Mühendisliği ve Yapay Zeka Laboratuvarı (CSAIL), Fransa merkezli Avrupa Enformatik ve Matematik Araştırma Konsorsiyumu (ERCIM) ve Japon Keio Üniversitesi'yle işbirliği içinde bu çalışmayı yürütüyor. W3C'nin ürünleri, üyelerinin katılımları, araştırma fonları ve kamu ve özel finans kaynakları şeklinde. Tim Berners-Lee, "anlamsal ağ" hayalini daha 1999'da açıklamıştı.

(Kaynak www.w3.org)

yapmak neredeyse imkânsız. Dolayısıyla internetteki bilgiyi özetlemek ve tutarlı bir şekilde sunmak da güç. Eğer "anlamsal ağ" (semantic web) terimlerini aratacak olursanız içeriği örtüşen, birbirini tamamlayan ya da birbirine ters düşen birçok siteye rastlayabilirsiniz. Bu da arama sonuçlarının kişiyi doğrudan yanıtla götürmemesi, istenilen bilgiyi farklı sitelerden toplama zorunluluğuna yol açıyor. Üstelik kastettiğimiz şey soruların yanıtları da değil. Soru cümlesi şeklinde yapılan aramalar neredeyse her zaman birden çok sorgu ve sonuçlar üzerinde zahmetli bir çalışma gerektiriyor. Bu durumda en iyi şey aranacak anahtar terimleri virgülle ayırarak yan yana yazmak olabilir.

Çözüm: Web içeriğini organize edip ilişkilendirmek

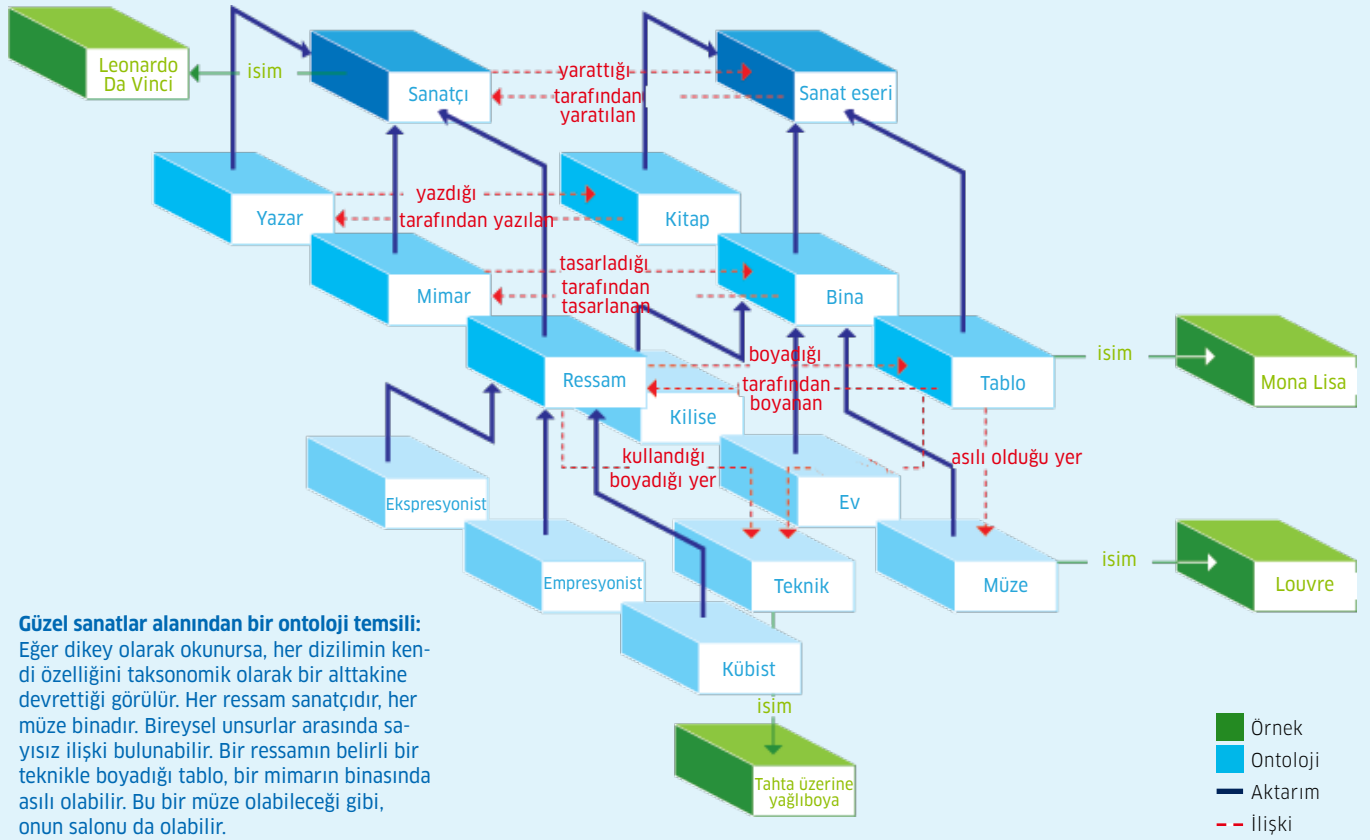
"Anlamsal ağ" terimi internetteki veriyi makinelerin mantıksal işlem yapabileceği şekle dönüştürme fikri için kullanılıyor. Anlamsal ağ siteleri saf meta bilgisinin yanı sıra, bilgiler arasındaki ilişkileri de meta metin olarak alıyorlar. Bunu mümkün kılmak için W3C bir dizi açık standart belirlemiş. XML, RDF (Schema), OWL ve SPARQL gibi bilgisayar dilleri başrol oynuyor. Bu diller ontolojiler ve taksonomiler (Standartlar - RDF kısmında ayrıntılı bilgi bulabilirsiniz) şeklinde anlamsal olarak formüle edilmiş bilgiyi kaydetmeye yarıyor. SPARQL ise RDF ontolojileri için olguluğa erişmiş bir sorgu dili.

Yöntemler: Anlamsal ağa giden üç yol

Peki, web'i nasıl belge merkezli olmaktan çıkarıp bağlam merkezli hale getireceğiz? Bunu yapmanın ilk yolu, daha önce anlamsal olarak yapılandırılmış bilgileri internete aktarmak. Bilginin başından beri bu şekilde yapılandırıldığı disiplinler mevcut. Ama ya çoğunluğu oluşturan belge tabanlı bilgi? İşte, programcılar bunun için yapay zekâdan ve bilgisayarlı dilbilimden (linguistics) yararlanmayı tasarlıyor.

Doğal Dil İşleme (Natural Language Processing) terimi, bir insan okuru taklit ederek konuşulan dili analiz etme yöntemlerini içeriyor. Bu durumda, herhangi bir metin cümlelere bölünüyor. Daha önceden bilinen bir yapının (örneğin, özne-nesne-yüklem sıralaması) yardımıyla anlamsal içeriği ayrıştırmak kolay. Bundan yola çıkarak bir arama sorgusunun kişile-

ONTOLOJİ: Karmaşık ilişkileri tanımlama

ri, mekânları, nesneleri ve olayları ayırt etmesi ve sonuçlardaki hata oranını azaltmak için bunları birbiriyle ilişkilendirmesi kolay. Bu “yukarıdan aşağıya” yaklaşımının bir örneğini yazının Uygulamalar bölümünde görebilirsiniz.

Bilinen bir diğer yöntem ise “Microformats” (Mikrobiçimler) olarak geçiyor ve Haziran 2008’de üçüncü yılını kutladı (<http://microformats.org>). Buradaki düşünce, mevcut (X)HTML sitelerini özel (X)HTML unsurlarıyla genişletmek ve makinelerin okuyabileceği hale dönüştürmek. Böylece kişi listelerini, randevuları ve yer imlerini belirtmek için özel biçimler olabilecek. MobileME, Evenful, Facebook, Flickr, Google Maps, Technorati ve Yahoo daha şimdiden bu biçimleri kullanıyor. Ayrıntısını Standartlar kısmında bulabileceğiniz RDFa ile W3C de geleneksel (X)HTML sitelerine makinelerin okuyabileceği bilgiler ekleme seçeneği sunuyor. Mikrobiçim geliştiricileri en önemli gereksinimleri en az maliyetle karşılamaya çalışıyorlar. W3C ise meta verilerini tümleştirmek için bir genel çerçeve belir-

lemenin peşinde. Ancak bu yaklaşımın uygulaması daha pahalıya çıkıyor. Yine de RDFa bir “tavsiye” olarak yayımlanmak üzere ve bu sayede gelecekte Mikrobiçimlerin yerini alma olasılığı var.

Standartlar: Web programcıları için doğru araçlar

Şu an anlamsal ağda hangi standartlar kullanılıyor? İşte size en önemli programlama ve sorgu araçlarının bir listesi.

EXTENSIBLE MARKUP LANGUAGE (XML)

Anlamsal ağın temel standartlarından biri, XML meta dili. Diğer işaretleme dillerini tanımlamakta kullanılabilecek bilgi yapılandırmasını kolaylaştıran XML’de, sözdizimi (syntax), yani belgelerin içermek zorunda olduğu karakterleri ve karakter dizelerini yapılandırma kuralları belirlenmiş. Bunun bilinen örneklerinden biri, HTML’in XML tabanlı bir sürümü olan XHTML işaretleme dili. RDF ve OWL ise yapılandırılmış belgeler yaratmak için gereken temel teknolojiyi temsil ediyor ve iki dil de XML sözdiziminden faydalaniyor.

RESOURCE DESCRIPTION FRAMEWORK (RDF)

RDF, yapılandırılmış bilginin tanımlanması için kullanılan biçimsel bir dil. HTML ile kıyaslandığında, içeriğin doğru şekilde temsilinden çok bilginin işlenmesi ya da başka bilgilerle birleştirilmesi amacını taşıyor.

Bir RDF belgesi, bir yönlü çizgeyi (oriented graph) betimler. Bu çizge de grafiksel olarak bir ok şeklinde gösterilen ve birbirine doğrularla bağlanan bir dizi düğümden (node) oluşur. Her doğru ve her düğüm, Uniform Resource Identifier (URI) adlı özel bir tanıma sahiptir. Bu karakter dizisi temelde sözdiziminden oluşur ve bir özeti ya da fiziksel kaynağı belirtir.

URI’ler web adresi (<http://chip.com.tr>) ya da e-posta adresi (<mailto:info@chip.com.tr>) olabilir. URI kavramı web’den bağımsız olarak özel tanımlar yaratmaya yönelik genel bir mekanizma biçiminde de kullanılabiliyor. Bu yüzden RDF belgelerindeki URI’ler genelde mevcut web sitelerini işaret etmiyor.

Bir RDF çizgesi (bir ontolojinin görsel hali) kenarları belirtilerek tanımlanabilir. Her bir kenar bir üçlüye (özne, nesne, yüklem)

karşılık gelir. Bu da çizgenin XML tabanlı bir betiğe dönüştürülebilmesini sağlar.

Elbette RDF'leri temsil etmenin üçlü sözdizim (turtle) gibi başka yolları da var. Ama XML yapılandırılmış bilgi hazırlamada ve yaratmada yaygın olarak kullanıldığından bu yollara nadiren başvuruluyor. RDF(S) (S, şema anlamındaki schema sözcüğünü ifade ediyor) RDF'nin bir uzantısı ve terminolojik bilginin ya da şema bilgisinin belirtilmesini sağlıyor. Burada, RDF önce nesneleri, sonra bu nesnelerin başka nesnelerle ilişkisini tanımlıyor. RDF(S) ek olarak bu nesneleri bir sınıfa da atayabiliyor. Bu sınıf bir ya da birden çok sınıfın üst ya da alt ögesi olabilir. Bunun sonucunda, sınıf hiyerarşilerini belirlemek kolaylaşıyor. Bunun bir örneği, biyolojideki taksonomiler. Önemli olan, bir nesnenin sadece kendi sınıfının bir örneği değil, sınıfındaki tüm alt sınıfların da bir üyesi olması. Aşağıdaki kutudan taksonomi örneğini görebilirsiniz (liste 1).

“Özellik” (property) ise bir başka uzantı.

Bu, bir nesnenin özelliklerini tanımlamada kullanılıyor. “MutluBirŞekildeEvlidir” gibi bir özellik, “Evlidir” gibi bir ya da birden çok özelliğin alt kümesi olabilir. Özellikler söz konusu olduğunda, tanım sahası ve değer sahası sınıflarla sınırlanabiliyor. Bu örnekte iki alanı da “kişiler” sınıfıyla sınırlandırmak yararlı olur. Bunun için kaynakların “kişiler” olarak belirtilmesi gerekir.

RDF(s), ifadelerin modellenmesinde sınıf belirteci olarak “rdf:Statement” sözcüğünü kullanıyor. Bu da nesneleri bir ifadeye atayabiliyor. Böylece “Ali tüm kuşların mavi olduğunu öne sürüyor” gibi bir cümle genel geçer bir cümle değil de bu kişinin yorumu olarak saklanabiliyor.

WEB ONTOLOGY LANGUAGE (OWL)

Ashında WOL olan kısaltma, İngilizcede baykuş anlamındaki “OWL” sözcüğüne uysun diye değiştirilmiş. OWL'un temelinde RDF(S)'teki gibi sınıflar ve özelliklerin yanı sıra RDF sınıf örnekleri olarak

belirlenen bireyler yatıyor. OWL bu sınıflar ve özellikler arasında karmaşık ilişkiler kurabiliyor. Ayrıca sınıfları aynı ya da ayrı olarak belirtebiliyor. Bunları kapayabiliyor, böylece hangi bireyin hangi sınıfa ait olduğunu saptayabiliyorsunuz. Sistemi iyileştirmek için “Birleştirme”, “kesme” ve “tamamlama” gibi yığın işlemleri yapılabiliyor. Roller kısıtlanarak bir sınıfın örneklerini de kısıtlamak ya da hariç tutmak mümkün oluyor. “En az bir”, “tümü”, “En az X” ya da “En çok Y” gibi örnek sayısı içeren ifadeler de ek bilgi sağlıyor.

OWL, her biri bir diğerine dayanan üç alt dil halinde bulunuyor. OWL Lite, OWL DL ve OWL Full. Sonuncusu, bilgi tanımlamada en yüksek özgürlüğü sunuyor, ama OWL DL ve OWL Lite'in geliştirilmesine yol açan da bu özgürlüğün getirdiği problemler. OWL DL bu sorunlar oluşmasın diye tasarlanmış. Bu yüzden mevcut uygulamalar tarafından tamamen destekleniyor (Uygulamalar kısmına bakın, Protege, Pellet, KAON2). OWL Lite ise dilin sadece temel özelliklerini içeriyor ve pratikte daha az önem taşıyor.

SIMPLE PROTOCOL AND RDF QUERY LANGUAGE (SPARQL)

Yukarıda tarif ettiğimiz ontolojilerden nasıl bilgi elde edersiniz? Bunun için RDF, SPARQL adında yeni oluşturulmuş bir RDF sorgulama ve sonuç temsil standardı kullanıyor. Bu durumda, bir sorgu üç ana kısımdan oluşuyor: “PREFIX”, bir isim alanı seçmek için, “SELECT” görüntüleme biçimini belirlemek için, “WHERE” ise asıl sorguyu formüle etmek için. “WHERE” kısmında süzgeç koşulları formüle edilebiliyor. Bunlar, özelliklerin değerlerini doğruluyor (liste 2'ye bakınız). Belirli bir özelliğe sahip nesneleri aratmak olanaklı. Sonuçları “SORT BY” komutuyla sıralamak ve “OFFSET” komutuyla da nesne sayısını sınırlamak elinizde.

W3C henüz OWL için bir sorgu diline sahip değil. Ama SPARQL'ı OWL ontolojileri için de kullanmak isteyen girişimler mevcut. RDF'nin aksine, OWL DL ifadeleri dilin bir parçası olarak sunuyor. Bu da bir sınıf tanımıyla ilgili tüm örnekleri bulmada kullanılabilir. OWL DL ile ilgili diğer sorgular içinse, sorgunun temel biçimi olarak bağlaçlı sorular kullanılıyor. Yine de, belirttiğimiz gibi, resmi bir sorgu dili bulunmuyor.

RESOURCE DESCRIPTION FRAMEWORK IN ATTRIBUTES (RDFa)

RDFa, tıpkı Mikrobiçim gibi, varolan (X)HTML sitelerini meta verileriyle güncellemek için kullanılıyor. Bunun için, RDFa →

TAKSONOMİ: Tümüyle hiyerarşik yapılanma

Bir taksonomi temsili Bu, bilinen unsurlar kümesini sistematik ve hiyerarşik şekilde düzenleme girişimidir. Bilinen örnek: Zaman boyunca büyük oranda değişmiş de olsa, hayvanlar dünyasındaki taksonomi. Brehm'in aşağıda görülen sınıflaması şempanzelere birkaç adımda ulaşsa da, modern sistemde 17. seviyeye kadar iniliyor.

Erste Ordnung:	
Allgemeines: Mensch und Affe, Leibesbau, geistig	
Erste Familie: Schmalnafen (Catarrhini).	
Menschaffen (Anthropomorpha).	
1. Gattung: Gorilla (Gorilla)	58
Gorilla (G. gina)	58
2. Gattung: Schimpanse (Simia)	75
Schimpanse (S. troglodytes)	75
3. Gattung: Orang-Utan (Pithecia)	92
Orang-Utan (P. satyrus)	92
4. Gattung: Gibbon (Hylodactylus)	103
Siamang (H. syndactylus)	103
Hulod (H. hulock)	104
Lar (H. lar)	104
Ufo (H. rafflesii)	104
Baumau (H. variegatus)	104
Makant (H. concolor)	109
Gibbonaffen (Cynopithecini).	
5. Gattung: Schmalnafen (Sennopithecus)	113
Gulman (S. entellus)	114
Budeng (S. manrus)	119
6. Gattung: Nasenaffen (Nasalis)	121

KAYNAK: WIKIPEDIA

isim alanlarını ve bilgiye işaret eden kendi sözlüğünü kullanıyor. The Dublin Core Metadata Initiative (<http://dublincore.org>) Dublin Core'u (DC) 1994'te yayımladı. Bu, belgeler hakkında yazar, başlık ya da yaratım tarihi gibi bilgileri kaydedebilen, sıkça kullanılan bir sözlük.

RDFa'da bu sözlük şu şekilde kullanılıyor: "xmlns:dc", Dublin Core ad alanını belirtiyor. "dc:title" aslında aslında <http://purl.org/dc/elements/1.1/title> yazmanın yerini tutuyor ve belgenin başlığını belirtiyor. "dc:creator" ise yazarı tanımlıyor. Bu bilgiyi bir RDF üçlüsü şeklinde (document, dc:title, title) ve (document, dc:creator, author) olarak da belirtmek mümkün. "about" ise web sitesinin bir unsuruna hitap ediyor. Örneğin sonucunda, yazar ve başlık ayrıntılarını içeren bir görüntü oluşuyor (liste 3'e bakınız).

Bir diğer ad alanı olan Friend-of-a-Friend (FOAF, www.foaf-project.com) ise temas bilgilerini tanımlayan bir sözlük sunuyor. "typeof" ile bir HTML unsurunu bir tipe atamak mümkün. "foaf.name", "foaf:mbox" ve "foaf:phone" ise kontak bilgilerini makine-lerin okuyabileceği biçimde tanımlıyor.

Uygulamalar: mevcut semantik editörler ve arama motorları

Ontolojiler nasıl yaratılıyor ve hangi araçlar ontolojilerden faydalanabiliyor? En iyi bilinen ontoloji editörü Protégé (<http://protege.stanford.edu>) Açık Kaynak Kodlu ve ücretsiz. Bu programla ontolojileri idare etmek, gör-selleştirmek, bireyleri sınıflara atamak ve dışa aktarmak mümkün. Çıkarılma motoru Pellet (<http://clarkparsia.com/pellet>) ve KAON2 (<http://kaon2.semanticweb.org>) ise OWL ontolojilerinden yeni ifadeler oluşturmaya olanak tanıyor. Pellet de Açık Kaynak kodlu ve ücretsiz. Ama KAON2 sadece ticari olmayan maksatlar için ücretsiz kullanılabilir. Editörler ve çıkarılma motorları, anlamsal ağ teknolojilerini kullanan bir dizi uygulamanın giriş düzeyini oluşturuyor.

Metaweb Technologies'in yarattığı Freebase açık veritabanı (www.freebase.com) yapılandırılmış bilgiyi hem insanların hem makinelerin kullanabileceği şekle dönüştürme hedefinde. Bu verilerin temeli, Wikipedia ya da MusicBrainz (<http://musicbrainz.org>) gibi çok bilinen açık veritabanlarının makaleleri. Bu sitelerin içeriği çözümleniyor, sonra ontolojiye ekleniyor. Böylelikle Freebase şu anda üç milyondan fazla konuyu, 750.000'den fazla kişiyi, 450.000 mekanı, 50.000 firmayı ve 40.000 filmi içeriyor. Ancak Freebase kendi ontolojisini ve SPARQL'dan farklı, özel bir sorgu dilini kullanıyor. RDF'e

LISTE 1

```
<?xml version='1.0' encoding='utf-8'?>
<rdf:RDF xmlns:rdf='http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#'
  xmlns:rdfs='http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#'
  xmlns:ns='http://example.org/'>

  <rdf:Description rdf:about='http://example.org/Printmedium'>
    <rdf:type rdf:resource='http://www.w3.org/2000/01/rdf-
      schema#Class'/>
  </rdf:Description>

  <rdf:Description rdf:about='http://example.org/Dergi'>
    <rdfs:subClassOf rdfs:resource='http://example.org/Printmedi-
      um'/>
  </rdf:Description>

  <rdf:Description rdf:about='http://example.org/Chip'>
    <rdf:type rdf:resource='http://example.org/Dergi'/>
  </rdf:Description>

  <rdf:Description rdf:about='http://example.org/SemanticWeb'>
    <ns:ArtikelIn rdf:resource='http://example.org/Chip'/>
  </rdf:Description>

</rdf:RDF>
```

LISTE 2

```
@prefix foaf: <http://xmlns.com/foaf/0.1/> .

_:a foaf:name "Johnny Lee Outlaw" .
_:a foaf:mbox <mailto:jlow@example.com> .
_:b foaf:name "Peter Goodguy" .
_:b foaf:mbox <mailto:peter@example.org> .
_:c foaf:mbox <mailto:carol@example.org> .

Anfrage:
PREFIX foaf: <http://xmlns.com/foaf/0.1/>
SELECT ?name ?mbox
WHERE
{
  ?x foaf:name ?name .
  ?x foaf:mbox ?mbox }

Sonuç:
name mbox
"Johnny Lee Outlaw" <mailto:jlow@example.com>
"Peter Goodguy" <mailto:peter@example.org>
```

LISTE 3

```
<div xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/">
  <h2 property="dc:title">Semantik Web</h2>
  <h3 property="dc:creator">Stefan Martin</h3>

  <div about="http://example.com/sw/dc.jpg">
    
    <span property="dc:title">Dublin Core</span>
    von <span property="dc:creator">Stefan Martin</span>.
  </div>

</div>
```

LISTE 4

```
<div typeof="foaf:Person" xmlns:foaf="http://xmlns.com/
foaf/0.1/">
  <p property="foaf:name">
    Alice Birpemsrick
  </p>

  <p>
    Email: <a rel="foaf:mbox" href="mailto:alice@example.
com">alice@example.com</a>
  </p>

  <p>
    Phone: <a rel="foaf:phone" href="tel:+1-617-555-7332">+1
617.555.7332</a>
  </p>

</div>
```

KAYNAK: [HTTP://WWW.W3.ORG/TR/XHTML-RDFA-PRIMER/#ID84912](http://www.w3.org/TR/XHTML-RDFA-PRIMER/#ID84912)

LİSTE 5

No

I used the following facts to provide this answer:

* thing that was created is the left class of ,is older than'
 * thing that was created is the right class of ,is older
 than'
 * the 26th of October 1947 is the birthdate of Hillary Clinton (endorse) (contradict)
 * the 4th of August 1961 is the birthdate of Barack Obama (endorse) (contradict)
 * ,is older than' is permanent (endorse) (contradict)

(KAYNAK: HTTP://BETA.TRUEKNOWLEDGE.COM/ANSWER.PHP?INPUT=IS+BARACK+OBAMA+OLDER+THAN+HILLARY+CLINTON%3F)

dayanan bir açık veritabanı da Dbpedia (<http://dbpedia.org>). Makalelerini yine Wikipedia'dan alan bu veritabanında 2,5 milyon konu (108.000 kişi, 392.000 yer, 57.000 müzik albümü ve 36.000 film) bulunuyor. Bu veriler SPARQL ile sorgulanabiliyor. Ayrıca bir dizi uygulama da arama bağlamında faydalı olabiliyor. Karmaşıklığından ötürü, genel kullanım için çok uygun değil. Powerset adlı semantik arama motoru ise (www.powerset.com) iki bilgi kaynağının içeriğini ilişkilendiriyor. Wikipedia'nın ve daha yeni tarihli olarak Freebase'in zaten makine-ler tarafından okunabilen, semantik olarak hazırlanmış makalelerini kullanıyor. Powerset doğal dilde arama sorgularına da izin veriyor. Bu durumda, sonuçlardan yola çıkarak gerçeklere ulaşılması gerçekten ilginç. Örneğin "How old is..." kalıbıyla bir politikacının yaşı sorulduğunda, gün ve tarih bilgisinin yanı sıra, bu sonucu içeren belgelerin bir listesi de dönüyor. True Knowledge anlamsal arama motoru (www.trueknowledge.com) aynı sonuçları sunuyor ve dışarıdan Powerset'e çok benziyor. Ancak diğer sorgu biçimlerini de destekliyor. Örneğin, "Is Barack Obama older than Hillary Clinton" (Barack Obama, Hillary Clinton'dan yaşça büyük müdür?) gibi sorular sorabiliyorsunuz. Üretici firma şu anda ikinci yılında. "Yukarıdan aşağı" yaklaşımını benimseyenlerden biri de Open Calais. Document Viewer adlı ürün (www.opencalais.com/DocViewer) geleneksel bir web belgesinde bilgi satırlarında geçen nesneleri, olayları ve değerleri RDF biçiminde özetliyor. Firefox eklentisi Gnosis (<http://addons.mozilla.org/firefox/3999>) uygulama alanlarının bir örneği.

Beklentiler: anlamsal ağ geleceğin teknolojisi

Anlamsal ağ (semantik web) aradığınızla gerçekten ilgili bilgiyi bulmak, farklı kaynaklardan alınan bilgiyi birleştirmek ve örtük bilgi sorunundan uzak durmak için çözüm kümeleri üretiyor. Bilgiyi tanımlama standartları mevcut ve iyice yerleşmiş

durumda. Örtülü bilgiyi erişilebilir kılacak yöntemler bulunuyor. Tüm bunların temelindeki veri hala kısıtlı. Klasik çözümleme yaklaşımları ve web sitelerini anlamsal olarak geliştirmek ya da RDFa ile meta verilerini güncellemek, içerik odaklı sitelere geçişin olanaklı olduğunu ve hatta bu geçişin başladığını gösteriyor. Wikipedia ya da MusicBrainz gibi açık veritabanlarından içerik aktarımı bunun ilk adımı.

Anlamsal ağ sadece içeriğin çeşitlenmesiyle mümkün. Bu durumda içerik daha kolay bulunacak, bilgiler arası bağlantı ve ilişkiler daha rahat tespit edilebilecek. Kontak bilgileri ya da randevular gibi unsurlar daha kolay işlenebilecek. "Terim arama"nın yerini "doğal dilde sorular"a bırakması gelecekte yayınlanacak.

balkim@chip.com.tr

BİLGİ İÇİN

STANDARTLAR

W3C: www.w3c.orgMikrobiçimler: <http://microformats.org>Dublin Core Metadata Initiative: <http://dublincore.org>Friend of a Friend (FOAF) Project: www.foaf-project.org

www.foaf-project.org

OWL EDITÖRÜ

Protégé: <http://protege.stanford.edu>

OWL ÇIKARSAMA MOTORU

Pellet: <http://clarkparslia.com/pellet>KAON2: <http://kaon2.semanticweb.org>

AÇIK VERİTABANLARI

Freebase: www.freebase.comDbpedia: <http://dbpedia.org>MusicBrainz (semantik değil): <http://musicbrainz.org><http://musicbrainz.org>

ANLAMSAL ARAMA MOTORLARI

Powerset: www.powerset.comTrue Knowledge: www.trueknowledge.com

METİN ÇÖZÜMLEME

Open Calais: www.opencalais.com

Gnosis:

<http://addons.mozilla.org/firefox/3999>

Soru 1

Ortak ilgi alanları teknoloji olan
50.000 kişiyi nerede bulabilirsiniz?

- a) konserde
- b) stadyumda
- c) mitingde
- d) CHIP Online forumlarında**
- e) diğer forumlarda

Sadece teknoloji çatısı altında bir araya gelen kullanıcıların her türlü konuyu rahatlıkla tartışabileceği Türkiye'deki en nezih forum CHIP Online'da olduğu için doğru cevap (D) şıkkı olmalıdır.

Soru 2

Adres satırındaki boşluğa **50.000**
 köşe yazarı olan bir web sitesi yazınız

www.chip.com.tr

Tamamen ücretsiz olarak sığa kayıtlı olup haber ve makalelere yorum yapan herkese özel bir web sayfası açan ve tüm yorumları tek bir sayfada görüntülemeye izin veren Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesi chip olduğu için cevap da **CHIP** olmalıdır.

HEMEN KAYIT OLUN SİZ DE CHIP AİLESİ İÇİNDE YERİNİZİ ALIN

Windows'dan Linux'a, dijital fotoğraftan, cep telefonlarına, web tasarımı, programcılığa kadar onlarca etkili forum başlığı altında çocuklarınızın bile güvenle tartışabileceği kontrollü temiz forum

Tümü Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesinde

www.chip.com.tr

Filmleri “mavi” keyfiyle izleyin

Her gün piyasaya daha fazla Blu-ray biçiminde film sürülüyor. CHIP Blu-ray testi sayesinde **RÜYANIZI SÜSLEYEN MODELE** kavuşacaksınız.

YİĞİT US

Test Merkezi’imizde son nesil sekiz aracın testini henüz bitirdik. Sony’nin PlayStation 3’ü kendi başına başka bir standart oluşturuyor. Gayet başarılı biçimde Blu-ray diskleri çalıştırabilse de, tek başına çalışan oynatıcılarla, test kriterlerimizdeki pek çok kıstasla baş edemiyor.

Özellikle de ses alanındaki gelişmeler ve

güç tüketimi kategorilerinde. Ancak biz yine de Sony’nin PlayStation 3’ü için tüm modelleriyle birlikte testimizin sonunda sağ panelde tanıtıcı değerlendirme kutularına yer verdik. (► **S. 69**) Böylelikle bu cihazları yeni Blu-ray oynatıcılarla karşılaştırabileceksiniz.

İlkin dikkat etmeniz gereken en önemli öge tüm oynatıcılardaki resim kalitesinin

Değişik Blu-Ray profilleri

INITIALPROFIL 1.0

2004 yılında ilk Blu-ray filmin tanıtımıyla hayata geçen 1.0 profili, kullanıcılar tarafından biliniyor. Günümüzde tüm Blu-ray oynatıcılar bu sürümün desteğine sahip.

PROFILE 1.1 "BONUS VIEW"

Profile 1.1 (aynı zamanda "bonus view" olarak da biliniyor) 2007 yılının sonu itibarıyla oynatıcılara yeni donanım ihtiyaçları getirdi. 1.1 desteğine sahip bir oynatıcının ek içerikleri oynatabilmesi için en azından 256 MB hafızaya ihtiyacı var. İkinci bir video ve ses çözücü, oynatıcıya yüklenerek "image-in-image" özelliğini çalıştırabiliyor. 1.1 profili Blu-Ray için önemli bir adımdı.

PROFILE 2.0 „BD-LIVE“

Profile 1.1'in hemen ardından, yeni güncelleme 2.0 Haziran 2008'de "BD-LIVE" adıyla tanıtıldı. 2.0'a güncellenmiş cihazlar daha fazla hafızaya ihtiyaç duymaktaydı. Network arayüzünü destekleyen 1 GB'lık modeller sayesinde internet erişimi sağlanıyor ve böylelikle yeni içerikler yüklenabiliyor. Yalnız şuna dikkat etmekte yarar var her Blu-ray filmi bu özellikleri desteklemiyor. Sadece "BD Live" logo'suna sahip filmlerde bu özellik bulunuyor.

PROFILE 3.0: „BD-AUDIO“

Henüz piyasalarda bulunmayan farklı bir profil olarak sunulmuş Profile 3.0, pahalı audio Blu-ray diskler için tanıtılmış bulunuyor.

modelleri ve Philips'in BDP7200 modeli dışındaki tüm katılımcıların DivX oynatma özelliği bulunuyor. 24p sunumu ve çoklu kanal ses codec'i olan DTS-HD ise standart. Diğer taraftan MP3'lerin, fotoğrafların ya da DivX filmlerin yer aldığı veri disklerinin oynatımı ise standart değil. Kafanız karıştıysa test tablomuza bir göz atmanızda yarar var.

Ergonomi: Başlatılmayı beklerken

"Ergonomi" derken, baktığımız özellikler arasında, çalışma becerisi, menü yapısı ve kontroller yer alıyor. Tabii ayrıca ses kalitesi ve noise (gürültü) giderme de kıstaslar arasında. Bu kategorilerin hiçbirinde cihazların başarısız olduğunu söyleyemeyiz. Sadece Samsung'un BD-P1500 modeli, ses açıldığında başarısızlığa uğruyor ve bir miktar noise üretiyor. Uzaktan kumanda ve menüler dahi oldukça başarılı. Bir kullanıcı hemen her oynatıcıda yabancılaşmaktan menüde yolunu kolaylıkla bulabili-

rir. Bununla birlikte, DVD oynatıcıların birkaç saniye içerisinde filmi oynatmaya hazır hale gelmesine alışmış olan kullanıcılar, Blu-ray oynatıcıların oynatmaya hazır hale gelmek için ihtiyaç duydukları birkaç dakikaya yabancı-

cılık çekebilir. Bunu tıpkı bir PC'nin önyükleme (boot) yaparken ihtiyaç duyduğu süreye benzetebiliriz. Rahatsız edici olan bu özelliğe karşın işin iyi tarafında ise hayli yüksek çözünürlük ve sinemaya gitmekten kurtulmak bulunuyor. En hızlı oynatıcı, Blu-ray filmleri açıldıktan 46 saniye sonra oynatmaya başlatan, testimizin performans ödülüne sahip Sony'nin BDP-S550 modeli.

Güç tüketimi: Stand-by

Bizi gerçekten etkileyen belki de en önemli özellik, söz konusu güç tüketimi olduğunda Blu-ray oynatıcıların, DVD oynatıcılardan geride kalmamasıydı. Stand-by modunda hiçbir oynatıcı 1 Watt eşini geçmedi. Pek çok rakip, çalışma esnasında dahi bu kriterde bir zaaf sergilemedi. Özellikle de Sony ve Panasonic güç tüketimi konusuna büyük önem vermişler ve tam yük altında cihazlarının 16 Watt'tan fazla elektrik tüketmesini engellemişler. Buna karşılık Samsung'un BD-P2500 modeli biraz zaaf gösteriyor. Menü modundayken 25 Watt elektrik harcayan cihaz tam yük altında 33 Watt güç tüketiyor.

yigitus@chip.com.tr

üst seviye olduğu. En önemli kriterlerden biri olmasına karşın dijital fotoğraf aktarımında HDMI'nin farkının ne olduğunu belirleyemedik. Ama söz konusu DVD ile karşılaştırılan diğer işlevler olduğunda durum tamamen değişiyor. Daha sonra da performanstaki farklılıklar değişik modellerde giderek farklılaşıyor.

Özellikler: Hafıza gerçekten sorun

Tıpkı diğer ev eğlence ürünlerinde olduğu gibi, Blu-ray'lerde de mümkün olduğu kadar çok arayüze ve entegre özelliğe sahip olmak daha iyi. Blu-ray ürünlerinde, pek çok özellik Blu-ray profilleri bakımından tanımlanmış olarak geliyor. Örneğin bu durum Funai B1-M110 ve Philips BDP7200 modellerinde açıkça görülebiliyor. Her iki cihaz da en son sürüm Profile 2.0 (BD-Live, bk. Yukarıdaki bilgi kutusu) desteğine sahip değil. Bundan dolayı her iki modelde test tablomuzdan da görebileceğiniz üzere, network arayüzüne sahip değil. Diğer üretici firmalar, kendi Blu-ray oynatıcılarında gayet hoş tasarımlı ve işlevsel olarak sayısız ses ve video port'una, bir network port'una, USB yuvalarına ya da SD kart okuyucularına (ki tüm bu özellikler BD-Live için zaten gerekiyor) yer veriyor.

Ama pek çok modelin Profile 2.0'ın ana standartlarına yeterince yaklaşmadığı ortada. BD-Live özelliği internetten yararlanarak güncellemeleri yapabilmemiz için 1.024 MB'lık hafızaya ihtiyaç duyuyor. Bununla birlikte sadece Sony BDP-S550, Panasonic DMP-BD55 ve Samsung'un BD-P2500 modelleri dahili hafızayla geliyor. Her üç mo-

"Fiyatlar düşüyor: 210 Euro'ya en kaliteli görüntüler"

delin de bu alandaki başarısı, gereken hafızaya ne oranda yer verdikleri bakımından birbirinden ayrılıyor. Örneğin Panasonic'in DMP-BD35 modeli sadece 256 MB hafızayla geliyor. Bu durumda kullanıcı kendisine bir USB bellek edinme durumunda ancak tüm BD-Live özelliklerinden yararlanabiliyor. BD 1.1 profiline sahip oynatıcıların puanları BD-Live özelliği olanlarla karşılaştırıldığında ister istemez listede düşük bir yere sahip oluyor. Bu oynatıcılarda ne bir USB port'u ne de bir kart okuyucu sayesinde güncellenme özellikleri bulunuyor.

Ama diğer tüm özellikler iyi. Sony'nin

SONUÇ

Tüm modelleriyle Blu-ray standardının geliştiricisi Sony, rakiplerine bir Blu-ray oynatıcının nasıl yapılacağını adeta bir ders niteliğinde gösteriyor. Ödül olarak da en iyi performans ve fiyat/performans logo'larına layık oluyor. BDP-S550'nin en iyi kuzu (300 Euro) görüntü kalitesi, ergonomik tasarımı. Kardeşi BDP-S350 (210 Euro) ise ikinciliğe yerleşiyor. Özellikler bakımından ağabeyinin kırılmış sürümü.

SIRA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	
Ürün	Sony BDP-S550	Sony BDP-S350	Panasonic DMP-BD55	Samsung BD-P2500	Panasonic DMP-BD35	Samsung BD-P1500	
Web	www.sony.com	www.sony.com	www.panasonic.com	www.samsung.com	www.panasonic.com	www.samsung.com	
Fiyatı	300 Euro	210 Euro	380 Euro	330 Euro	300 Euro	200 Euro	
Toplam puan	97 Puan ■■■■■	94 Puan ■■■■■	94 Puan ■■■■■	90 Puan ■■■■■	88 Puan ■■■■■	87 Puan ■■■■■	
Özellikler (%30)	93	81	100	85	82	74	
Resim kalitesi (%30)	100	100	93	96	93	96	
Ergonomi (%30)	100	98	91	96	88	94	
Güç tasarrufu (%5)	90	100	92	47	93	65	
Dokümantasyon / Servis (%5)	100	100	89	86	89	86	
Fiyat/Performans	iyi	çok iyi	orta	orta	orta	çok iyi	

Özellikler

Boyutlar (cm)	43 x 7 x 22 cm	43 x 6 x 22 cm	43 x 5,5 x 24,9 cm	43 x 5,9 x 27,1 cm	43 x 4,9 x 24,9 cm	43 x 5,9 x 27,1 cm	
Video-out (HDMI / DVI)	●/—	●/—	●/—	●/—	●/—	●/—	
"Analog video-out (YUV / SCART /	●/—/●/●	●/—/●/●	●/—/—/●	●/—/—/●	●/—/—/●	●/—/—/●	
Dijital ses çıkışı (optik / koaks)	●/●	●/●	●/●	●/—	●/—	●/—	
Analog ses çıkışı (Stereo / 5.1)	●/●	●/—	●/●	●/●	●/—	●/—	
Kart okuyucu	—	—	SDHC	—	SDHC	—	
USB yuvası	2.0	2.0	—	2.0	—	2.0	
MB hafıza (onboard / harici)	0/1.024 MB	0/0 MB	0/1.024 MB	1.024/0 MB	256/0 MB	0/0 MB	
Network arayüzü	●	●	●	●	●	●	
Blu-ray profili	BD 2.0	BD 2.0	BD 2.0	BD 2.0	BD 2.0	BD 2.0	
DivX desteği	—	—	●	●	●	●	
„Çoklu kanal ses desteği (DTS-HD / Dolby TrueHD)“	●/●	●/●	●/●	●/—	●/●	●/—	
Medya uyumu (BD-R/BD-RE/ DVD+/DVD-/DVD-RAM)	●/●/●/—	●/●/●/—	●/●/●/—	●/●/—/—	●/●/●/—	●/●/●/—	
MP3 (BD/DVD/CD/USB)	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	
Fotoğraf (BD/DVD/CD/USB)	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	
Video* (BD/DVD/CD/USB)	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	—/—/—/—	

Görüntü kalitesi

Gösterim kalitesi	çok iyi	çok iyi	çok iyi	çok iyi	çok iyi	çok iyi	
Renk derinliği sunumu	●	●	●	●	●	●	
DVD sunumu	çok iyi	iyi	çok iyi	çok iyi	iyi	çok iyi	

Ergonomi

Başlama süresi (oyuncak/BD film/ DVD)	20/26/22 s	20/28/26 s	24/28/27 s	36/28/24 s	28/33/28 s	35/27/23 s	
Çıkış voltajı	2951,5 Vp	2962,0 Vp	2912,5 Vp	2913,1 Vp	2951,5 Vp	2851,5 Vp	
Noise oranı	118,15 dB	103,95 dB	118,40 dB	94,20 dB	119,55 dB	93,90 dB	
Distorsiyon faktörü	% 0,0020	% 0,0020	% 0,0030	% 0,0040	% 0,0100	% 0,0030	
Frekans yanıtı	% 89,1	% 88,5	% 87,6	% 89,1	% 89,2	% 89,3	
Gürültü (uygu./DVD/ Blu-ray)	0,5/0,5/0,6 sone	0,6/0,6/0,7 sone	0,5/0,9/1 sone	0,7/0,9/0,9 sone	0,4/0,6/1,1 sone	0,4/0,5/1,3 sone	

Güç tasarrufu

Güç tüketimi (stand-by/menu)	0,2/12,9 Watt	0,1/10,7 Watt	0,1/10,4 Watt	0,2/24,9 Watt	0,1/10,3 Watt	0,1/15,4 Watt	
Güç tüketimi (Blu-ray/DVD)	14,1/15,8 Watt	13,8/12,3 Watt	15,4/13,8 Watt	33,4/26,2 Watt	14,2/14,7 Watt	22,7/20,4 Watt	
Ekonomik mod	—	—	—	—	—	—	

Dokümantasyon/Servis

Garanti	2 yıl	2 yıl	2 yıl	2 yıl	2 yıl	2 yıl	
---------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--

* MPEG4/DivX

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75)
● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0)
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

● Evet
— Hayır

7. SIRA 8. SIRA

Funai B1-M110

www.funai.com

300 Euro

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

Philips BDP7200

www.philips.com

340 Euro

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

83 Puan

KARŞILAŞTIRMA: BLU-RAY'LI OYUN KONSOLU

Sony PlayStation 3

www.sony.com

400 Euro

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

89 Puan

Rekabetçi: Aslında bir oyun konsolu olsa da, Sony Playstation 3 testimize dâhil olsaydı beşinci sırayı alabilirdi.

Çok fonksiyonlu: PS3, 400 euro'luk fiyatıyla diğer cihazlardan biraz daha pahalı olsa da, fonksiyon kapsamı olarak hepsinden çok daha iyi.

Yeterli hafıza: Hafızanızın yetersiz kalacağından korkmanıza gerek yok. Entegre 80 GB'lık sabit disk her işinizi görmeye yetiyor.

Medya dostu: Hızlı güncellemeler ve yüksek işlem performansı çok başarılı. PS3 hemen her ses, görüntü ve video biçimini destekliyor.

Enerji canavarı: Söz konusu enerji tasarrufu olduğunda PS3 sınıfta kalıyor. Sadece menü göstermek için bile 100 watt enerjiye ihtiyaç duyuyor. Bu bakımdan diğer oynatıcılarla baş etmesi çok zor.

KILAVUZ BLU-RAY OYNATICI

KAZANANLAR

SONY BDP-S550

Sony adeta rakiplerine bir Blu-ray oynatıcının nasıl yapılacağını gösteriyor. BDP-S550 modeli güncel bir Blu-ray oynatıcıda bulunması gereken her özelliğe sahip. Özellikler, görüntü kalitesi ve ergonomi sınıfının zirvesinde. Test verilerine göre bu model en hızlı yükleme süresine ve en az gürültü oranlarına sahip.

FIYAT: 300 Euro

SONY BDP-S350

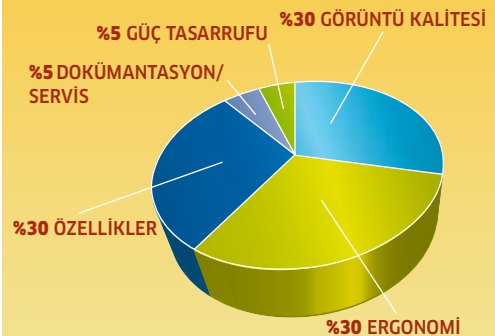
Test birincisi olmasının yanı sıra BDP-S350 modeliyle Sony, en iyi fiyat/performance ödülüne de hak kazanıyor. İkinci en iyi alınabilir fiyata sahip olan bu ürün test verilerinde birinciyle aynı görüntü kalitesine ve enerji tasarruf düzeyine sahipti. Cihazın önyüklemesi süresi üst modelinden ancak birkaç saniye geride. Ancak kabul etmek gerekiyor ki söz konusu özellikler olduğunda kimi eksilere sahip. En azından BD Live için yeterli hafızaya sahip olmadığı ortada.

FIYAT: 210 Euro

NASIL TEST ETTİK

Blu-ray oynatıcılar becerilerini aşağıdaki kategorilerde göstermek durumunda kaldılar. Özellikler kategorisi medya uyumluluğunu, işlevleri ve port'ları kapsıyordu. Görüntü kalitesi ise hem Blu-ray hem de DVD filmlerde ölçüldü. Ergonomi, cihazın kolay çalıştırılabilirliğiyle, menülerle ve uzaktan kumandasıyla olduğu kadar ses seviyesi ve gürültü düzeyiyle ilgiliydi. Güç tüketimi enerji sarfiyatını ölçmede kullanıldı.

AMD, Phenom II işlemci ailesiyle, **45 NM** teknolojisini kullanan ilk masaüstü işlemcisini nihayet piyasaya çıkardı. AMD, bir kez daha **UYGUN FİYAT AVANTAJIYLA** Intel'e meydan okuyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

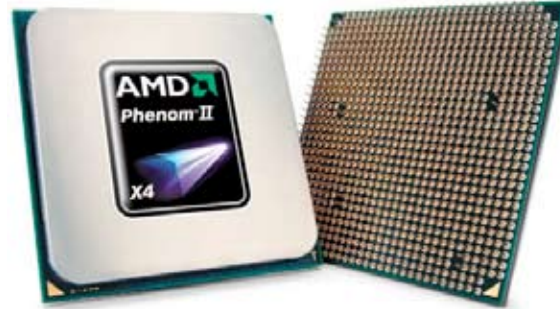
Dört çekirdekli yeni Phenom

Geçtiğimiz yılın sonlarına doğru çıkan 45 nm teknoloji sunucu işlemcisi Opteron 2384 "Shangai", çift soketli sistemlerde oldukça başarılı olmuştu. Özellikle yüksek enerji verimliliği ve bellek yoğunluklu uygulamalardaki performans Opteron işlemcileri çekici kılıyordu.

AMD'nin masaüstü segmentinde uzun süredir ancak hayalini görebileceği bir senaryoydu bu. Zira Phenom X4 ailesinin en üst modelleri Intel'in Core 2 işlemcileri ve özellikle de yeni Core i7 modeller karşısında performans olarak bariz bir yenilgiye uğruyordu. Yüksek güç tüketimi nedeniyle 65 nm'lik Phenom'lar enerji verimliliğinde bile puan almayı başaramıyordu. Eski Phenom'ları cazip kılan tek şey uygun fiyatlarıydı.

Yeni Phenom'da neler yeni?

Yeni Phenom II X4 ise ilk dört çekirdekli neslin zayıf noktalarını kapatacak gibi görünüyor. 45 nm teknolojisi sayesinde sadece enerji verimliliği artmakla kalmıyor, ancak zamanda saat hızları da nihayet artıyor. Test merkezimize gönderilen Phenom II'lerin amiral gemisi X4 940 3,0 saat frekansında çalışıyor ve toplam 8 MB önbelleğe sahip. Eski Phenom'larda ise bu değer en

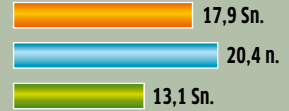

fazla 2,6 GHz'di. AMD gerçi her iki işlemci ailesinin de 125 Watt TDP'ye sahip olduğunu söylüyor, ancak yaptığımız testler de gösteriyor ki, 45 nm'lik yeni işlemci daha yüksek saat hızına rağmen belirgin bir şekilde daha az güç harcıyor.

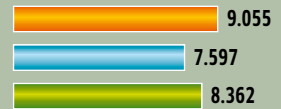
"Deneb" kod adlı Phenom II'ler bunların dışında başka geliştirmelere de sahipler. Mesela AMD tüm çekirdekler için ortak L3 önbelleği 2'den 6 MB'a yükseltmiş. Aynı şekilde her çekirdek için ayrı 512 KB L2 önbellek kullanıma sunulmaya devam ediyor. 8 MB'lık toplam önbellek uygulamaya göre belirgin bir performans sıçraması sağlayabilir. Phenom II X4'ler AM2+ yuvasıyla uyumlu olarak geliyor. Dâhili bellek denetleyicisi çift kanal yapılandırmasında DDR2-1066 RAM kullanıyor. Yakında çıkacak AM3 yuvasına takılan yeni Phenom II modelleri de Şubat ayında piyasada olacak. AMD de böylece DDR3-1333 bellekleri destekleyecek.

KARŞILAŞTIRMA

Cinebench 2003 (az olması daha iyi)

PCMark05 CPU Score (çok olması daha iyi)

AMD Phenom II X4 940 (3 GHz)
AMD Phenom X4 9950 BE (2,6 GHz)
Intel Core i7 940 (2,9 GHz)

GÜÇLÜ AMD'nin yeni Phenom II'si Intel'in Core i7'si ile boy ölçüşebiliyor.

İlk test sonuçları

CHIP Test Merkezi'nde yeni Phenom II X4 940 işlemcisini öncülü Phenom'a ve Intel'in Core 2 ve Core i7 işlemcilerine karşı yarıştırdık. AMD'nin beyanlarına göre yeni Phenom eskisine göre ortalama %20 daha hızlı. İlk benchmark sonuçları bu iddiayı doğrular nitelikte: Cinebench 2003'te Phenom II X4 940, Phenom X4 9950 BE'ye (2,6 GHz) göre %12 daha hızlı.

Benzer bir tablo PCMark05'te de karşımıza çıkıyor: Burada Phenom'un 7597 puanı Phenom II'de 9055 puana çıkıyor. Ancak her iki benchmark'ta da 940'ın daha yük-

sek saat hızı dikkate alınmalı. Ancak Intel'in Core i7'si ile kıyaslandığında da yeni Phenom aynı şekilde başarılı bir sonuç alıyor: Biraz daha düşük bir saat frekansına sahip Core i7 940 PCMark 05 testinde 8362 puanla Phenom rakibine geçiliyor. Ancak Cinebench'te Core i7 rakibinden bariz şekilde daha hızlı

Phenom II için yeni platform

AMD, Phenom II ile birlikte yeni bir mimari platforma geçiş yapacak. Yeni Phenom işlemcisinin yanında "Dragon" bilgisayar platformu AMD 700'lü yongasetine ve Radeon 4000 serisi bir ekran kartına sahip olacak. Bu platform aynı zamanda DD3-RAM desteğine ve AM3 yuvasına sahip olacak. Yine de Phenom II x4 940 ve X4 920 eski AM2+ yuvasına uyumlu olacak (en azından BIOS güncellemeleri ile). Şubat ayı için planlanan diğer Phenom II modelleri ise (üç çekirdekli Phenom II X3 gibi) AM3 tabanlı bir anakart gerektirecek.

Güç tüketimi ve tasarruf

AMD ve Intel işlemcilerinin enerji tüketimini Thermal Design Power (TDP) ile ifade ediyorlar. Bu değer teorik olarak maksimum değerdir. Pratikte ise işlemcilerin güç tüketimi değeri yüksek yükte bile bu değer altındadır. Ancak CPU fanları bu TDP değerlerine uygun olarak tasarlanmalıdır. Komple platformun (monitör hariç) gerçek güç tüketimi ise daha ilginç ve önemli bir değer. Test platformlarımızda sadece anakart ve işlemci farklı. Ekran kartı, güç kaynağı, sabit disk ve kullanılan bellekler aynı. Böylece bir işlemcinin tüm platformun enerji tüketimini nasıl etkilediğini tam olarak görmek mümkün olabiliyor.

CPU yükü olmadan sadece Windows masaüstü çalıştığında (boşayken), 45 nm'lik Phenom II, enerji ihtiyacını 2,6 GHz'lik Phenom'a göre 20 watt azaltıyor. Yük altında ise eski Phenom'a göre 40 watt'lık bir tasarruf söz konusu. Bu değerler de gösteriyor ki, AMD güç tüketiminde artık Intel platformların gölgesinde kalmıyor.

Özetle

AMD'nin yeni Phenom II X4 940 işlemcisi, 3,0 GHz saat hızı ve 8 MB'a çıkan önbelleğiyle önemli bir performans artışı yakalamış görünüyor. Eski zirve modele göre çoğu uygulamada %15 ve %30 arasında değişen bir performans artışı söz konusu. 45 nm teknolojisi sayesinde ayrıca yeni Phenom, daha yüksek saat hızına sahip olmasına rağmen 65 nm modellere göre enerjiyi daha verimli kullanıyor.

Yaklaşık 300 dolar'lık bir fiyatla satışa sunulan yeni Phenom, daha çok Intel Core 2 Quad Q9400 ve Core i7 920'ye rakip olacak gibi görünüyor. Bu işlemcilere yakından bakıldığında birbirlerine performans olarak da çok yakın olduklarını görüyoruz. Phenom II Office ve video uygulamalarında daha iyi bir performans sergiliyor. Yine Socket AM2+ ve DDR2 bellekli bir Phenom II platformu, DDR3'lü ve LGA1366'lı bir Core i7 platformuna göre daha düşük bir toplam sahip olma maliyetine sahip. Öte yandan Phenom II daha yeni pazara çıkmışken, Intel'in Q9400 işlemcisinin piyasadan kalkmak üzere olduğuna da dikkat etmek gerekiyor. 2,83 GHz'lik ve 12 MB önbellekli Q9550 işlemcisi de 300 dolar sınırına doğru düşüyor. Aynı şekilde Core i7 işlemcilerin fiyatı da gerilemeye devam ediyor. Bu yüzden AMD'nin tek şansı Phenom II'nin fiyatını düzenli bir şekilde düşürmek. En azından 2009'un ortasında çıkması beklenen Socket AM3'lü ve DDR3-1333 bellekli Phenom II modelleri çıkana kadar.

uyaman@chip.com.tr

Hedef kitle böyle yakalanmaz!

CHIP okurunu tanımiyorsanız işiniz zor tabii...

CHIP okuru sadece "CHIP Okuru" değildir. O, aynı zamanda bir girişimci ruh, bir trendsetter, bir moda takipçisi, bir maceracı, bir teknoloji avcısı, bir spor-sever, bir stil sahibi, bir iletişim kurdu ya da bir vizyonerdir... Yani CHIP okuru, Türkiye'dir; CHIP'te çıkan ilanlar Türkiye'ye ulaşır. CHIP kaliteli anlayışı ve özenli yayıncılığı ile okurları için tam bir referans kaynağıdır. O yüzden CHIP'te çıkan ilanlar tam hedefini vurur, yüksek etkilime gücüne sahiptir.

www.chip.com.tr

Windows 7 kurulumu

Microsoft Windows 7'nin ilk resmi test sürümünü download'a sundu. CHIP, yeni işletim sistemini problemsiz bir şekilde kurmanız ve **DENEMENİZ** için yol gösteriyor.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Windows 7 Beta 1'i 2009'un Ağustos ayına kadar test edebilirsiniz. Ancak dikkat etmeniz gereken noktalar var. Her beta yazılımında olduğu gibi, yeni Windows'u tedbirsiz bir şekilde bilgisayarınıza yüklemeyin. Doğru hazırlıkları yapmadan eski sisteminize geri dönmeniz pek de mümkün değildir. Ayrıca beta aşamasındaki bir yazılımla kişisel verileriniz ve önemli dokümanlarınız büyük bir risk altında olabilir. Neyse ki bu yazıda vereceğimiz ipuçlarıyla ve doğru araçlarla kendinizi güvenceye alabilirsiniz.

Kurulum: Windows 7'yi tehlikesizce test edin

Bir beta yazılımını kurmadan önce mutlaka önemli verilerinizi yedeklemelisiniz. Windows'un kendi araçları ve freeware yazılımlarla bu oldukça kolay bir iş. Daha sonra yeni Windows 7 için sisteminizde yer açın. En iyisi sisteminizi komple yedekleyin. Vista kullanıcıları bunu "Windows Yedekleme" aracıyla kolayca yapabilirler. Windows sistemleriyle aynı sabit diske verileri yedeklememeye dikkat edin. En ideal durumda Windows aracının verileri bir veya daha fazla DVD'ye yazmasını sağlayın.

XP kullanıcıları içinse sadece oldukça basit bir yedekleme aracı kullanıma sunuluyor. Bu yüzden ücretsiz DriveImage XML (www.runtime.org/driveimage-xml.htm) yazılımının kullanılmasını öneriyoruz. Program tüm bir disk bölümünü çalışırken bile yedekleyebiliyor. Ancak verileri daha sonra kendiniz DVD'ye kaydetmelisiniz.

Windows 7'ye yer açın

Windows 7'yi mevcut işletim sisteminize

paralel olarak kurmanızı öneriyoruz, güncelleme yapılmasını önermiyoruz. Bu sayede bir problem çıktığında "eski" Windows'unuza geri dönebilirsiniz. Bu tip paralel bir kurulum için Windows 7 için ayrı bir disk bölümü oluşturmanız gerekiyor. İdeal durumda en az 20 GB disk alanı olmalı, böylece sistem için 10,5 GB disk alanının dışında başka programlar için de yer kalır.

Bilgisayarınızın sabit diski sadece bir disk bölümüne sahipse veya disk bölümleri yeterince yere sahip değilse, ücretsiz Easeus Partition Manager (www.partition-tool.com) gibi bir disk bölümlendirme yazılımıyla mevcut bir disk bölümünü küçültebilir ve böylece Windows 7 için yeni bir alan oluşturabilirsiniz.

Adım adım Windows 7'ye

Tüm verileri yedeklediyseniz ve Windows 7 için yeterince yer sağladıysanız, kurulumu başlayabilirsiniz. Windows 7 kurulum DVD'sini http://download.chip.eu/en/Windows-7-Beta_4431438.html adresinden indirin. İndirdiğiniz dosyayı Nero veya CDBurnerXP gibi freeware bir yazılımla DVD'ye yazın. Daha sonra Windows 7 DVD'si takılı haldeyken sisteminizi açın. Açılışta DVD'den boot etmek için herhangi bir tuşa basın. PC'niz DVD sürücüsünden boot etmiyorsa, BIOS'ta boot sırasını uygun şekilde değiştirmeniz gerekir.

Windows şimdi sabit diskinize bazı dosyalar kopyalayacaktır. Daha sonra kurulum sihirbazı açılacaktır. İlk adımda seçili ülke ayarlarını kontrol edin ve lisans sözleşmesini onaylayın. Sonraki adımda ise özel kurulum (yeni kurulum) seçeneğini seçin. Şimdi yeni Windows'unuza bir sabit disk atayın, mesela mevcut boş bir disk bölümünü veya bir ön-

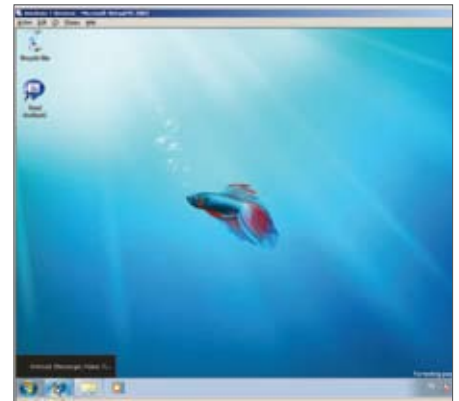
ceki adımda oluşturduğunuz sabit disk alanını.

Disk bölümünü seçtikten sonra asıl kurulum başlayacaktır. Kurulum işlemi test sisteminizde sadece 20 dakika sürdü. Kurulumu tamamlamak için bir kullanıcı hesabı ve ağ bağlantınızı oluşturun. Windows 7'yi test etmek istemiyorsanız, öncelikle standart işletim sisteminizden boot edin.

Daha sonra Easeus Partition yazılımıyla veya Windows Disk Yönetimi ile Windows 7 için oluşturduğunuz disk bölümünü silin. Daha sonra Windows Geri Yükleme veya DriveImage XML ile eski sisteminizi geri yükleyin. Boşalan sabit disk alanını artık Easeus aracıyla tekrar sistem diskinize ekleyebilirsiniz.

Sürücü ve güncellemeler

Ekran kartı üreticisi AMD/ATI Windows 7 için Catalyst Center'ın bir beta sürümünü yayınladı. Bu sürücü tüm Radeon kartlarıyla

Sanal PC'de Windows 7 Virtual PC 2007'de de Windows 7'yi kurup test edebilirsiniz.

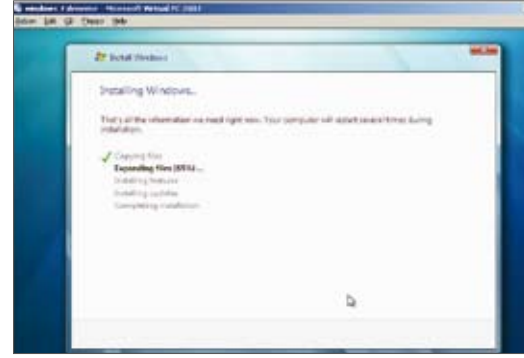

çalışıyor ve 32 ve 64 bitlik sürümleri var. Nvidia ekran kartınız varsa, Windows 7'nin Update Center'ı (güncelleme merkezi) ile en güncel sürücülerini yükleyebilirsiniz.

Sanal PC'de Windows 7

Bilgisayarlarda sanallaştırma son zamanların gözde işlemi. Sanallaştırma uygulamaları sayesinde bilgisayarınızın içinde ayrı bir bilgisayar oluşturabiliyor, küçük bir pencere (veya tam ekran) içerisinde başka bir bilgisayar kullanabiliyorsunuz. Bu sayede hâlihazırda tıkr tıkr çalışan sisteminizde herhangi bir değişiklik yapmadan istediğiniz herhangi bir işletim sistemini, bir programı kurup deneyebiliyor, istediğiniz zaman da silip ondan kurtulabiliyorsunuz. Microsoft'un geliştirmiş olduğu sanallaştırma yazılımı Virtual PC 2007'yi kullanarak bilgisayarınızda bir sanal makine oluşturabilir ve bu sanal makinenin içerisine Windows 7 kurarak hemen Windows 7'yi incele-

meye başlayabilirsiniz. Hazır Windows 7 beta ortaya çıkmışken yarım saat içerisinde bilgisayarınızın altında bir sanal bilgisayar oluşturup Windows 7'yi denemek istiyorsanız Virtual PC 2007'yi (http://download.chip.eu/tr/Microsoft-Virtual-PC-2007-32-Bit_243535.html) hemen kurmaya başlayın. Virtual PC altında bir sanal makine oluşturmak son derece kolay. Bütün yapacağınız File menüsünden New Virtual Machine Wizard komutunu çalıştırmak. Sihirbaz sizin için sanal makineyi adım adım oluşturacak. Sihirbazın adımlarından ilkinde sizden oluşturacağınız sanal makineye bir isim vermeniz istenecek. Tür olarak Windows Vista'yı seçin. Standart 512 KB bellek yeterli değildir, Windows 7'nin doğru düğürlü çalışması için en az 1000 KB RAM seçmeniz yarar var. Her sanal makinenin bir sanal diske ihtiyacı vardır. Bu diske işletim sistemi kurulacak. Bilgisayarınızın sabit diskinin kapasitesine göre burada uygun bir sayı belirleyin. Öne-

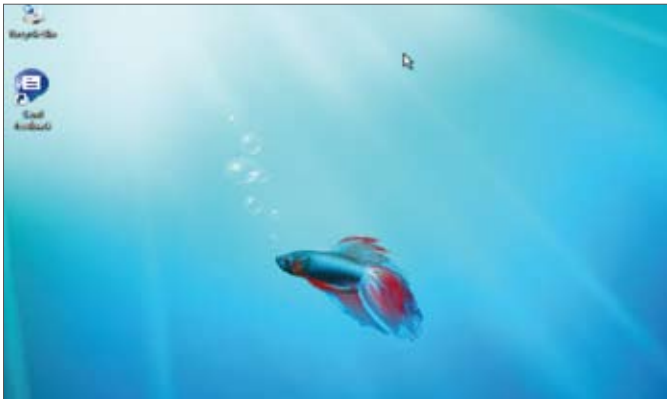
Hızlı kurulum Windows 7'nin kurulumu Vista'ya göre daha hızlı sonlanıyor.

rimiz 20 GB'dır (sadece Windows 7 kurmak için). Diskin görüntü dosyasının sabit diskinde nereye kaydedileceğini de ayarlayın. Finish düğmesine bastığınızda sanal makineniz oluşturulmuş olacak.

Sanal Windows 7 hazır

Virtual PC 2007 konsolundan yeni sanal makinenizi seçip Start düğmesine basarak çalıştırın. Normalde Virtual PC 2007 çalıştığında eğer Windows 7 beta dosyasını DVD'ye yazıp DVD sürücüyü taktıysanız açılış esnasında bu DVD kullanılarak sanal makine boot edilecek ve kurulum işlemi başlayacaktır. Eğer bu işlemi yapmadıysanız ve eğer Windows 7 beta ISO dosyası bilgisayarınızın sabit diskinde zaten varsa, hiç DVD harcamaya gerek yok. Açılış işlemini bu ISO dosyasına yönlendirerek Windows 7'yi mümkün olan en hızlı şekilde kurabilirsiniz. Virtual PC 2007 penceresinde CD menüsünü açın ve Capture ISO Image komutunu çalıştırın. Ekran gelecekte olan diyalog kutusu içerisinde Windows 7 Beta ISO dosyasını seçin ve Open düğmesine basın. ISO dosyasını bağladığınız sanal makineniz Windows 7 ile açılmaya hazır. Action menüsünden Reset komutunu çalıştırın ve arkanıza yaslanın. Windows 7 kurulumu başlayacaktır.

uyaman@chip.com.tr

Windows 7'de taze balık Yeni Windows 7'nin son sürümünün ilk açılışında karşınıza böyle bir masaüstü çıkıyor.

Vista gibi Windows 7'nin kurulum programı da görsel olarak Vista'ya oldukça benziyor.

42 inçlik TV'ler testte

Fiyatlardaki düşüşün sonu gelmiyor ve yeni yıl, yepyeni teknolojilerin çıkışına sahne oluyor. **BÜYÜK BOYUTLU LCD TELEVİZYONLARDA** büyük patlama var. CHIP, bu furyanın aslını araştırıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / GT

Daha iyi teknoloji, daha büyük ekran köşegen uzunluğu, buna karşın değişmeyen fiyatlar. Film ve televizyon tutkunlarına müjdeli haber. Peki, bu teknolojiler gerçekten üreticilerin böbürlenerek anlattığı kadar iyi mi? CHIP, 40 ve 42 inç boyutlu en son 14 inç TV modelini test laboratuvarına kapatıp ayrıntısıyla inceledi. Testin en çok parlayan ürünü hiç şüphesiz yeni LED arka aydınlatma teknolojisini kullanan Philips LED Lux

KONTRAST MUCİZESİ: LED ARKA AYDINLATMA

Test galibinin akıllı LED aydınlatma sistemi şu şekilde işliyor:

- A LED'ler:** LED'ler, her biri dokuz diyottan oluşan 128 grup halinde bulunuyor. Her bir alanın parlaklığı bağımsız olarak belirlenebiliyor.
- B Difüzör (dağıtıcı):** Dağıtıcı katman, LED gruplarının ışık yayılımını denetleyerek ekranda karelenme oluşmasını engelliyor.
- C LCD katmanı:** Tıpkı renkli bir dia gibi, bu katman da difüzörün önüne yerleştirilmiş. Görüntünün aydınlık kısımları çok, karanlık kısımları ise az aydınlatılıyor. Böylece daha yüksek, daha dinamik bir kontrast elde etmek mümkün oluyor.

Nisan 2008'de yapmış olduğumuz testi kazanan Loewe Individual 40 Selection Full HD+ DR+, (4200 Avro) piyasada olsaydı bu testi de kazanacaktı. Şimdi heyecanla onun yerini alacak olan modeli bekliyoruz. O güne kadar testlerde daha ucuz aygıtlarla karşılaşacağız ama bunların da kalitesiz olduğunu düşünmek büyük bir hata olur.

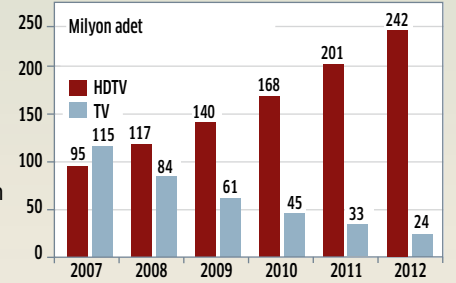

HDTV nihayet PAL'ı geçti

2008, tüketici elektroniğinde HD uyumlu aygıt satışlarının standart PAL ve NTFS televizyonları geçtiği yıl olarak anımsanacak. Sektör analiz şirketi iSuppli'den Sheri Greenspan'ın açıklaması şöyle: "HD teknolojisi her yere yayıldı. Antenle, kabloyla, uduyla ya da internetten. HD uyumlu bir alıcı ve televizyon çiftinin sunduğu görüntünün daha iyi olduğuna kimse karşı çıkmıyor. Birçok tüketici Yüksek Tanımlı (High Definition) nedir bilmesede, HD istediğini biliyor." Piyasadaki bu yükselişin önümüzdeki beş sene boyunca bir engelle karşılaşmayacağı düşünülüyor.

HD uyumlu ince ekranlar herkesi kendine çekiyor. Dijital set-top sistemleri ve oyun konsolları da bunu destekliyor.

Tahmin: TV / HDTV satışları

HDTV hepsini solladı HDTV aygıt satışları ekonomik krize bana mısın demeden yükselişini sürdürüyor.

oldu. Akıllı aydınlatma sayesinde Philips, daha önce hiçbir LCD ekranda eş benzeri görülmemiş kontrast oranları sunabiliyor. Philips'in kazandığı puanlar, ona birincilik ödülünü de getiriyor.

Görüntü: İyi TV kalitesi için harika bir panel yetmiyor

Tüm ince televizyonların kendini iki görüntü kalitesi testinde ispatlaması gerekiyor. CHIP test laboratuvarlarında TV ve video görüntülerinin yanı sıra, panel kalitesini de ölçüyoruz. Tam video (video / TV kalitesi) değerlendirmesinde de ek puan veriliyor. Eğer görüntüde takılmalar varsa, küçük bozulmalar ve görüntü hataları meydana gelirse puan düşürülüyor. İzleyicinin bir hata olarak gördüğü her şey, televizyona puan kaybettiriyor.

Bunun için kullandığımız ölçütler hiç de yabana atılır gibi değil. Test için, DVD'lerimizde sinemanın son 20 yılında çekilmiş en zorlu sahneleri kullandık. Ayrıca görüntü işlemcilerinin sınırlarını zorlamak için özel olarak hazırlanmış sekanslardan faydalandık. En iyi video gösterimi Sony'ye ait ve ürün böylece ikinci sıraya oturuyor. İlk sıradaki Philips TV ve video kategorisinde puan kaybetse de, en iyi panele sahip. Bu pratikte şu anlama geliyor: LED Lux, kalitesiz film materyallerini (örneğin 50'lerde çekilmiş, analog TV'den alınmış) görüntülerken sorun yaşasa da, yüksek çözünürlüklü HDTV içeriğini harika bir şekilde gösteriyor.

Panel kalitesini laboratuvar şartlarında test ettik. Farklı aygıtların kontrast değerlerini, en yüksek parlaklıklarını ölçmenin yanı sıra, parlaklığın ekran üzerindeki dağılımını

da araştırdık. Uzmanlarımız TV üzerinde görülebilen gri tonların sayısını ve panelin gri-den beyaza ve tekrar griye geçiş zamanını (tepki süresi) ölçtüler. Philips testin bu safhasında açık ara öndeydi ve katılımcıların hepsine büyük fark attı. Fiyat performans galibimiz Samsung LE-40A557P ya da ikinci sıradaki 40 inçlik Sony gibi harika televizyonlar bile Philips'in çok gerisinden gelebilirdiler.

Bununla birlikte, katılımcıların bir teki bile kötü TV / video kalitesi sunmuyor. Son sıraya düşen ürünler diğerlerini her iki kategoride de epey geriden takip ediyorlar, buna rağmen hiçbirinin sağladığı görüntü sinir bozacak kadar kötü değil.

İşletim: Menülerde gezinti ve uzaktan kumanda kolay olmalı

LCD televizyonlar insanların eğlenmesi, rahatı ve zevki için tasarlanmıştır. Uzun süreli kurulum ya da bağlantı yuvalarına erişim güçlüğü, bu ilkeye ters düşer. Bu işlemler sadece bir defa yapılacak bile olsa, ergonomi puanlarını olumsuz etkiliyor. Ne işe yaradığı anlaşılmayan bir uzaktan kumanda aygıtı ise her gün sinir bozar ve değerlendirmede büyük puan kaybettirir. Öyle görünüyor ki bazı ürünler, çağdaş bir aygıtın ergonomi gereksinimlerini anlamada başarılı değil. Öte yandan test birincisi Philips'in menü ve uzaktan kumanda tasarımı, yuvaların yerleşimi ve çalışma unsurları, LED Lux 42PFL9803H'nin başarısını perçinliyor.

Diğer tüm modeller ise iki uç arasında gidip geliyor. Yani her aygıtın bu ölçütlerden birinde irili ufaklı sorunu var.

balkim@chip.com.tr

KARAR

Eğer kendinize bir ince ekran TV almak istiyorsanız hiç durmayın! TFT'ler ilerde elbette daha iyi ve daha ucuz olacak, ama beklerseniz eliniz boş kalacaksınız. Testimizin galibi Philips LED Lux 2.100 Avro'luk fiyatıyla cebinizi mi yakıyor? O zaman 770 Avro'luk LE40A tam size göre. LCD TV almak için daha iyisini ve ucuzlaşmasını beklemek mantıksız. Zira bu beklemenin sonu yok. En iyisi bütçenize uygun TV'yi hemen alın.

SIRA 1-8	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	
Ürün	Philips LED Lux 42PFL9803H	Sony KDL-40W4500	Samsung LE40A659A	Samsung LE40A557P	LG 42LG7000	
Yaklaşık fiyat	2100 Euro	1.250 Euro	1.000 Euro	770 Euro	1.030 Euro	
Toplam puan	91 Puan ■■■■■	89 Puan ■■■■■	84 Puan ■■■■■	82 Puan ■■■■■	82 Puan ■■■■■	
Video / TV kalitesi (%30)	84	100	94	86	88	
Panel kalitesi (%25)	100	92	88	93	73	
Ergonomi (%20)	100	74	65	62	92	
Özellikler (%10)	83	87	81	79	79	
Ses kalitesi (%5)	91	83	66	74	83	
Enerji verimliliği (%5)	72	90	96	98	78	
Garanti / servis (%5)	89	84	84	79	68	
Fiyat / performans	kötü	iyi	iyi	çok iyi	orta	
Özellikler ve ölçümler						
Görüntü (çapraz / çözünürlük)	42 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel	40 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel	40 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel	40 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel	42 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel	
Boyutlar / ağırlık	102 x 70 x 26 cm/30,8 kg	99 x 68 x 28 cm/23,0 kg	100 x 70 x 30 cm/20,2 kg	100 x 69 x 30 cm/21,2 kg	102 x 74 x 29 cm/22,4 kg	
Bağlantılar	4 x HDMI/2 x SCART/VGA/Composite/YUV	3 x HDMI/2 x SCART/VGA/Composite/YUV	4 x HDMI/1 x SCART/VGA/Composite/YUV	4 x HDMI/1 x SCART/VGA/Composite/YUV	4 x HDMI/1 x SCART/VGA/Composite/YUV	
Alıcı	Analog/DVB-T	Analog/DVB-T/DVB-C	Analog/DVB-T	Analog/DVB-T	Analog/DVB-T	
Maks. İzleme açısı (yatay / dikey)	171°/162°	173°/170°	175°/170°	171°/166°	174°/175°	
Kontrast / parlaklık (ölçülen)	1.969:1/479 cd/m²	1.889:1/543 cd/m²	2.337:1/580 cd/m²	1.671:1/437 cd/m²	1.125:1/348 cd/m²	
Güç tüketimi (çalışırken / beklemede)	237/0,2 Watt	176/< 0,1 Watt	159/0,5 Watt	158/< 0,1 Watt	202/1,6 Watt	

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

CHIP KILAVUZ: 40 / 42 İNÇ TFT TELEVİZYONLAR

TEST GALİBİ

PHILIPS LED LUX 42PFL9803H

Philips bu modeliyle test katılımcıları arasında en üst teknolojiye sahip. Akıllı LED aydınlatma teknolojisi, şimdiye dek ölçtüğümüz en iyi panel değerlerini sağlıyor. Bu ölçümleri her LCD TV için yaptık. İyi özelliklerin yanı sıra, kullanıcı dostu menü navigasyonu, iyi düşünülmüş uzaktan kumanda (en yüksek ergonomi puanı) sayesinde en iyi performansı çok başarılı bir tarzla birleştiriyor.

FIYAT: Yaklaşık 2.100 Euro

FİYAT / PERFORMANS GALİBİ

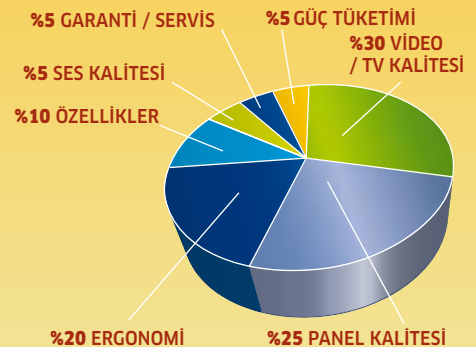
SAMSUNG LE40A557P

Samsung, panel kalitesinde test galibinin hemen arkasından geliyor. Hatta TV ve video kalitesinde birinciden daha iyi. Kore yapımı aygıt, ergonomiden kaybettiği küçük puanları fiyatıyla telafi ediyor. 780 Avroluk etiketiyle, test birincisinin neredeyse dörtte biri fiyatına satılan Samsung, güç tüketimi konusunda da iddialı. Çalışma sırasında 158 Watt'lık tüketimle testin en tutumlu ikinci aleti.

FIYAT: Yaklaşık 770 Euro

NASIL TEST ETTİK

TV ve video kalitesini, televizyonlara ter döktüren test sahneleriyle ölçtük. Panel değerlendirmesi ise parlaklık, kontrast ve tepki süresi gibi istatistiksel görüntü parametreleriyle belirlendi. Kullanıcı dostu menülere, uzaktan kumandalara ve rahatça erişilebilir portlara ekstra ergonomi puanı verdik. Bozulmayan bir ses de bu ses kalitesi kategorisinde puan kazandırdı. Özellikler kısmında portlara ve beraberinde verilen donanımına baktık. Çalışma ve bekleme sırasında düşük güç tüketimi de verimlilik açısından önemli.

7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA
Toshiba 42XV556D	Philips 42PFL7603D	Philips Aurea 42PFL9903H	Toshiba 42XV505D
750 Euro	900 Euro	3.400 Euro	750 Euro
81 Puan	81 Puan	81 Puan	79 Puan
84	84	71	84
80	92	83	85
79	84	71	70
82	74	85	75
70	87	87	83
76	63	70	84
84	92	95	89
çok iyi	iyi	kötü	iyi
42 Zoll/1.920x1.080 Piksel	42 Zoll/1.920x1.080 Piksel	42 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel	42 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel
110 x 98 x 54 cm/29,8 kg	104 x 72 x 26 cm/27,0 kg	110 x 76 x 27 cm/28,0 kg	100 x 69 x 30 cm/29,8 kg
3 x HDMI/1 x SCART/VGA / Composite/S-Video/YUV	4 x HDMI/2 x SCART/ Composite/YUV	4 x HDMI/2 x SCART/ Composite/YUV	3 x HDMI/1 x SCART
Analog/DVB-T	Analog/DVB-T	Analog/DVB-T	Analog/DVB-T
174°/175°	173°/174°	169°/174°	172°/173°
1.155:1/463 cd/m ²	1.493:1/458 cd/m ²	6.627:1/396 cd/m ²	1.012:1/441 cd/m ²
163/< 0,1 Watt	195/< 0,1 Watt	243/< 0,1 Watt	165/< 0,1 Watt

KARŞILAŞTIRMA: NİSAN 2008 TEST BİRİNCİSİ

Loewe Individual 40 Selection Full-HD+ DR+
4.200 Euro
96 Puan
98
97
100
100
100
57
100
kötü
40 Zoll/1.920 x 1.080 Piksel
102 x 75 x 39 cm/33,5 kg
2 x HDMI/2 x SCART/VGA/ Composite/S-Video/YUV
Analog/DVB-T
178°/178°
4.884:1/262 cd/m ²
241/<0,1 Watt

El yakıyor:
40/42 inç televizyonlar geçen sene çok pahalıydı. Bu yüzden Loewe ilk sıraya yerleşti.

Şaşırtıcı: Eğer Loewe şu an satışta olsaydı testi yine kazanacaktı.

İyi donanımlı:
Geçen sene lüks özelliklerden sayılan portlar, bu sene artık standart. Loewe geleceği görmüş.

İyi: Çalışırken çok elektrik harcarsa da, bekleme modunda hiç fena değil.

Bu ürün artık çok şanslı.

CHIP Test Merkezi'nde bilgisayar, donanım, yazılım, tüketici elektriği ya da teknolojileri gibi her türlü ürün / hizmet hakkında bağımsız ve güvenilir testler uygulanır. Ve CHIP okuyucularının en doğru kararı verebilmesi için hiçbir etki altında kalmadan en iyisi seçilir. Çünkü CHIP teknoloji kullanıcısının en güvendiği başvuru kaynağı. Tam 13 yıldır.

CHIP zaman tüneli: Taşınabilir veri yedekleme

Günümüzde kullanıcılar cebinde 64 GB taşıyor. Bununla birlikte USB bellekler görece yeni araçlar. Taşınabilir medya üzerinde dijital veri yedeklemede yaşanan gelişmelerin büyük bölümü **GEÇTİĞİMİZ 20 YILDA** yaşandı.

YİĞİT US

Verilerin taşınması için var olan seçenekler, uygarlığın başından beri bulunuyordu. Önemli veriler kil tabletler ya da papirüsler üzerine çiziktirilip kullanılıyor ya da saklanıyordu. Ancak ilk dijital

veri yedekleme medyası delikli kartlardı (punch card). Bir göçmenin oğlu olan ve Amerikan istatistik kurumu için çalışan Herman Hollerith (1860-1929), bu kartları geliştiren kişiydi. Kart 1890/91 yıllarında

yapılan nüfus sayım sonuçlarını saklamak için kullanıldı. 1896'da Hollerith "Tabulating Machine Company" adındaki şirketini kurdu. Şirket yaptığı başarılı satışlar sonucunda "International Business Machines" adlı

Taşınabilir medya yedeklemenin tarihi

Hollerith'in delikli kartı
Delikli kart ilk kez Birleşik Devletler'deki 1890-91 nüfus sayımında dijital veri yedekleme cihazı olarak kullanıldı.

5,25 inç disket

5,25 inçlik floppy'nin 720 KB'lık hafızası vardı ve kişisel kullanıcılar için tek taşınabilir seçenektir. Sonraları yerini 3,5 inçlik sürümü aldı.

Compact Disc

Nihayet herkes CD yakabiliyordu. Ancak maliyeti oldukça yüksekti. Fakat kısa bir süre sonra medyanın fiyatları tek haneli rakamlara inmeyi başardı.

Iomega Zip

Zip sayesinde Iomega 100 MB'lık medyayı piyasaya sürerek ilk kez 3,5 inçlik disklerle ciddi bir rakip oldu. Ancak yanlış piyasa stratejileri projeyi başarısızlığa uğrattı.

FOTO: HEINZ-NIXDORF-MUSEUM; IOMEGA; TESA GMBH; WIKIPEDIA

1890

1937

1969

1976

1983

1989

1991

1994

Delikli bant

Bilgisayar geliştiricisi Konrad Zuse, delikli bantı veri kodları sayesinde kendi Z1'ini desteklemede kullandı. Delikli bant, 80'lere kadar, idari birimlerde yedekleme medyası olarak kullanıldı.

8 inç floppy

Floppy disklerin icadı, yedekleme medyalarında bir mihenk taşıydı. 1969'da IBM'deki Alan Shigart'ın yönetimindeki bir araştırma grubu 80 KB'lık ilk 8 inçlik floppy diskleri tanıttı.

SyQuest-Drive

Taşınabilir sabit diskler pahalıdır ama daha çabuk veri aktarımı ve görece yüksek kapasite sunar. SyQuest 100 mm'lik tasarıma ve 5 MB'lık hafızaya sahip yedekleme alanını üretti.

MO Diskler

Manyetik-optik medya, CD'lerden ya da floppy disklerden çok daha güvenliydi. Bununla birlikte bu sürücü ve medyalar pahalı kaldı ve piyasada kendine çok yer edinemedi. Sony Minidiskleri piyasada tutturmaya çalışsa da başarılı olamadı.

firmayla birleşme kararı aldı (IBM). Delikli kart sonraları delikli banda doğru evrildi. Bilgisayar mucidi Konrad Zuse kendi Z1'inin veri desteği için bu kartı kullandı. Ancak veri yedeklemenin gelişimi sonraki 30 yılda hayli durgunlaştı.

Daha sonraları manyetik bantlar dünyayı istila etti. Bunlar ses kaydı için geliştirilmişti. Ne var ki, IBM araştırma grubunun başındaki Alan Shugart'ın 1969'da geliştirdiği ilk floppy diskle, sonraları bilgisayar dünyasına dâhil oldular. 8 inç'ten daha büyük olan bu aygıtların etkileyici bir görüntüleri vardı. Fakat en önemlisi müthiş yedekleme kabiliyetleriydi: Tam 1.000 delikli kartın hafızasına eşit 80 KB. İlerleyen yıllarda floppy diskler boyutlarını küçültürken, hafızalarını büyütmeyi sürdürdü.

1983 yılına gelindiğinde SyQuest ilk taşınabilir sabit diski piyasaya sundu. Cihazla

birlikte 5 MB'ı yedekleyip rafa kaldırabilmekteydiniz. 1989 yılında yaşanan büyük gelişme ise Japon Taiyo Yuden firmasının yazılabilir CD biçimi olan CD-R'ları duyurmasıydı. Diğer taraftan manyetik disklerin ve lazer teknolojisinin karışımı olan MO teknolojisi daha fazla veri güvenliği sağlamasına rağmen CD-R'a rakip olamadı.

1996'nın yedekleme devrimi: Dov Moran USB bellekleri icat ediyor

1994 yılına gelindiğinde lomega 100 MB hafızaya sahip Zip disklerin satışına başladı. 3,5 inçlik floppy disklerin 13 yıldır piyasada olmasının ardından, 100 MB'lık medyanın o sıralar satışlarda bir numaraya yerleşmesinin önu hayli açıktı ancak lomega bu büyük şansı kaybetti.

1996'da bu fırsattan bir başkası yararlandı: M-Systems'in kurucusu Dov Moran,

USB bağlantısını kullanan bir flash bileşeni fikriyle çıkageldi. Anahtarlıklara uygun bu 8 MB'lık disk ilk USB belleğin prototipiydi.

Araştırmalar hız kesmedi. 1998'de iki Alman bilim adamı verileri yapışkan bir bant üzerinde kaydetmeyi başardı. Bugün firmalar için daha fazla umut vaat eden bu gelişme, 1999'da piyasayı allak bullak edecek olan, dijital dünyanın yeni devrimi SD kartlardı. Pes etmeyen lomega 2003 yılında piyasaya başka bir yenilik olan taşınabilir sabit diskleri sunsa da yine başarılı olamadı. Günümüz tüketici dünyasında hakim olan yedekleme medyaları ekseriyetle CD-R, DVD-R (+ ya da -) ve USB belleklerden oluşuyor. Sırada ise Blu-ray diskler bekliyor. Unutmadan belirtelim, harici sabit disklerin fiyatları da bu çeşitlilik içinde her geçen gün hızla düşmeyi sürdürüyor.

yigitus@chip.com.tr

GELECEK

Bio-yedekleme olarak bakteriler

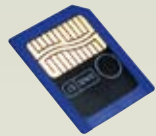
Deinococcus radiodurans bakterisi geleceğin yedekleme verilerinden biri. Veri zincirleri DNS olarak kodlanacak ve sağlam bakteriye enjekte edilecek.

Veri yüzlerce nesil sonra bile kullanılabilir olacak ve milyarlarca kez kopyalanabilecek.

SmartMedia

Toshiba, Smart Media kartları CompactFlash hafıza kartlara rakip olarak piyasaya sundu. 1999'da, gelecek yılların standardı az çok SD kartlar tarafından belirlendi.

Veri yedekleme aracı olarak yapışkan bant

1998'deki CeBIT için hazırlıklarını sürdüren fizikçi Steffen Noethe ve Matthias Gerspach yapışkan bantlara lazer sayesinde veri kodlayabildiklerini keşfettiler. Günümüzdeki tüm yedekleme cihazları bu akıllı yapışkan şeritleri kullanıyor.

DVD-R

4 GB'ın üstündeki yedekleme medyaları piyasaya sürüldü ve kısa bir süre sonra her bilgisayar kullanıcısının temin edebileceği fiyatlara çekildi.

1995

1996

1998

2001

2002

2003

2005

2008

2009

USB belleklerin mucidi ilk başta daha ziyade alayla alındı. Ancak yeni NAND Flash bellek kısa zaman sonra ideal olarak kabul edildi ve 15 sene sonra nihayet disketin yerini aldı.

Blu-ray

Mavi lazer optik medyadaki veri yapılarını oldukça genişletti. Oldukça şiddetli yaşanan biçim savaşlarından sonra, Blu-ray, HD-DVD karşısında zaferini ilan etti ve sonraki yıllarda HD videoların medyası oldu.

lomega

REV, 2,5 inçlik 35 GB kapasitede hem motorunu hem de diski bir arada sunan taşınabilir sabit disklerdi. Sürücüde sadece elektronik devreler ve okuma kafası bulunuyordu.

U3

Uygulamalar artık sunucu sisteme yüklenmeden, doğrudan USB belleklerden çalıştırılabiliyordu.

HAMR

Laboratuardan üretim bantlarına terfi eden, Lazer ve manyetik kafaların bileşimi sayesinde veri aktarımında gözle görülür büyüklükte fark yaşandı.

En iyi iz siliciler

Veri güvenliği için elinizi cebe atmaya değer mi yoksa bedava yazılımlar yeterli mi? CHIP altı **VERİ SİLME ARACINI** test etti ve kendi çözümünü sunuyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / MS

CHIP EKSPRES TEST

KISA VE ÖZ BİLGİ

Windows, bilgisayarda yaptığınız her eylemi kaydediyor. Ancak sadece işletim sistemi değil, tarayıcılar da arkalarında kullanıcıların kimliğinin tespit edilmesine yol açan izler bırakarak buna önyak oluyor. Bu yüzden, bilgisayarınızı temiz tutan ve mahremiyetinizi koruyan düzenli bir temizlik adeti edinmeniz şart. CHIP üçü ticari üçü bedava olmak üzere altı programı test etti ve lekesiz temizliği hangisinin sağladığını öğrendi. Sınamak için kendi yazdığımız bir yığın dosyasını (bilgi kutusuna bakınız) çalıştırdık ve Windows'un da ek araçlar olmadan bir çözüm sunup sunmadığına baktık.

Tarayıcılar: İzinizi kapatın

Ağa her bağlantı, ardında bariz izler bırakır. Bu izler gerek internette gerekse sizin sabit diskinizde birikir. Çerezlerin, tarihçenin ve önbellegenin sörf sırasında yararlı olduğu kuşku götürmez, ama bunlar kullanıcının kimliğini de ele verir. Bu yüzden her oturum sonrası bu bilgilerin silinmesini sağlamalısınız. TraXEx bu konuda öne çıkı-

yor. Aygıt fark edilmeksizin arka planda çalışıyor ve tarayıcıların hareketlerini kontrol ediyor.

Kullanıcı internet oturumunu sona erdirir erdirmez araç verileri hemen silme önerisi sunuyor. Bu da test katılımcıları arasında eşine rastlamadığımız bir konfor sunuyor. Sadece CCleaner bu yazılımla aşıkatabiliyor, çünkü o da aynı tür bir işlev kapsamına sahip. Dergimizin kendi çözümü de güvenli temizlik sağlarken, sadece Firefox'un tarihçesine dokunamıyor. Bu da tarayıcının verileri "places.sqlite" dosyasında yer imleriyle birlikte saklaması yüzünden. HDCleaner ise bir noktada çuvallıyor: Program Firefox'u ısrarla tanımıyor. Vista Clean ise tüm hayallerimizi suya düşürdü. 25 Euro ödeyip aldığınız yazılım, önbellegenin silmekten başka işe yaramıyor.

Bununla birlikte hiçbir katılımcının yapamadığı bir şey var. O da Opera'nın otomatik tamamlama belleğini silmek.

Yerel veriler: Pırıl pırıl bir disk

Windows her bir tıklamanızı kaydediyor, çöken uygulamalar için raporlar ve günlük dosyaları tutuyor. Programlar tüm gereksiz dosyaları silebiliyorlar. Bunlara küçük önizleme resimleri, kurtarılmış ya da geçici dosyalar dahil. Ayrıca aralarında yedekleme işlevli kayıt defteri optimizasyonu sunanlar da var. CHIP'in çözümü de bunlardan geri kalmıyor, ancak dosya ve programları güvenli şekilde silme garantisi vermiyor. Bu kategoride en sondan gelen Vista Clean, kullanıcı izlerinin çok azını ortadan kaldırıyor.

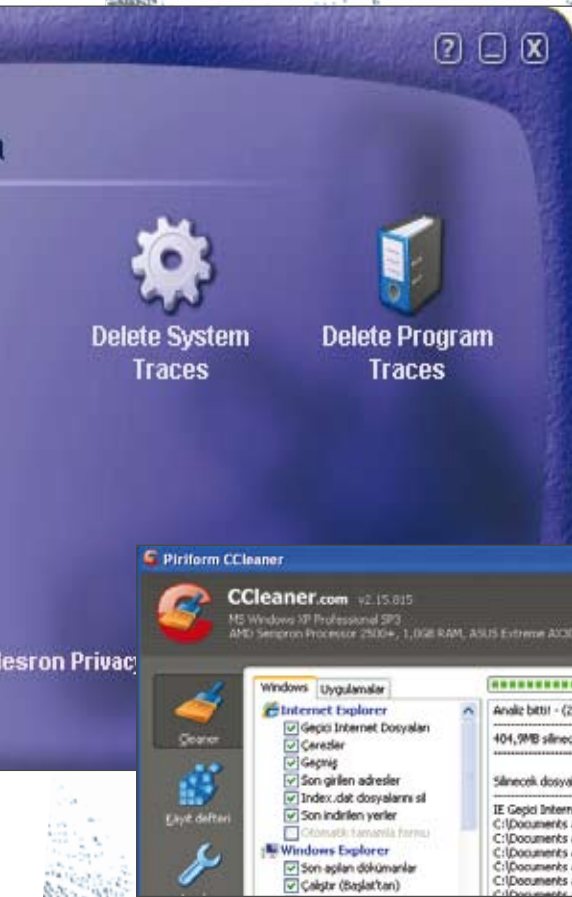

Sade Hesron Privacy Suite çok başarılı bir yapıya sahip. Ama önemli bilgileri vermiyor.

SIRA	1. SIRA	
Ürün	CCleaner	
Web sitesi	www.ccleaner.com	
Fiyatı	Ücretsiz	
Toplam puan	94	
Tarayıcı (%40)		91
Sabit disk (%40)		100
Kullanım (%20)		88
Tarayıcılar		
Internet Explorer	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbelleg	
Firefox	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbelleg	
Opera	Çerezler, tarihçe, önbelleg	
Sabit disk		
Dosyalar		●
Geçici dosyalar		●
Kayıt dosyaları		●
Programlar		●
Tarihçe (son kullanılan)		●
Kullanım		
Arabirim	Çok net ve iyi yapılandırılmış	
Dizin belirtme		●

KARAR

Para harcadığınıza değmez! CCleaner iz yok edici gerçekten güvenilir, kapsamlı ve kullanışlı. Üstelik de bedava! Eğer arabirim ve ek özellikler olmasa da olur diyorsanız o zaman CHIP'in verdiği araca bir tek tıklama, bilgisayarınızı tertemiz etmeye yetiyor.

Harika tasarım CCleaner'in arabirimi etkileyici. Tüm işlemlere bir çırpıda erişebilirsiniz. Ek özellikler de cabası.

BİLGİ

CHIP silme aracı

Eğer bilgisayarınıza program kurmak istemiyorsanız, Windows'un sistem araçlarından da faydalanabilirsiniz. Örneğin küçük bir yığın dosyası işinizi görebilir:

@echo - off

runDll32.exe • InetCpl.cpl,ClearMyTracks
ByProcess • 255

C:\Windows\system32\cleanmgr •
/sagerun:1

del • /f/s/q • C:\Users\Username\AppData-
ta\Roaming\Microsoft\Windows\Recent\

Bu betik, Internet Explorer'in izlerini siliyor ve geçici dosyaları ortadan kaldırıyor. Dergi DVD'sinde ayrıntılı talimatlara erişebilirsiniz.

CD / DVD'DE: Tüm ücretsiz araçlara CHIP-
Code **İZ SİLİCİLER** ile ulaşabilirsiniz.

biliyor.

Eğer kullanıcı ne yapacağını bilmiyorsa, en iyi iz yok edici bile hiçbir şeye yaramıyor. CCleaner rakiplerin hepsine büyük fark atıyor. Tüm önemli işlevler hemen el altında ve isimleri de akıl karıştırmıyor. Kullanıcı, analiz işlevi sayesinde, bulunan tüm verileri kolayca görebiliyor ve bir metin dosyasına kaydedebiliyor.

Çalışma: Paralı programlar sınıfta kaldı

Hesron Privacy Suite ise her seçenek için ayrı bir pencere açıyor. Bu çok sinir bozucu. Görüntülenen bilgi yetersiz, ince ayar seçeneği ise yok. Vista Clean'ın yapısını anlayana aşkolsun: Kullanıcı, bir ağaç yapısına uygun sıralanmış seçeneklerle boğuşmak zorunda. Bu seçenekler de çoğu zaman açılmıyor. Hatta o kadar gereksiz işlevler var ki, programın ne işe yaradığını unutabiliyorsunuz. Kimlik kartı kontrolü ve ASCII resim üreticisi bunlara örnek.

CHIP'in aracı ise arabirimsiz çalışıyor ve yığın dosyasına tek tıklamanız, hızlı ve kolay optimizasyon sağlıyor.

balkim@chip.com.tr

	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA	7. SIRA
	TraXEx	HDCleaner	Batch dosyası	Hesron Privacy Suite	RegSeeker	Vista Clean
	www.almisoft.de	http://kurtzimmermann.com	CHIP'in programı	www.hesron.com	www.hoverdesk.net	www.xpclean.de
	Yaklaşık 20 Euro	Ücretsiz	Ücretsiz	50 dolar	Freeware	25 Euro
	85	76	61	60	57	39
	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
	91	50	83	43	25	15
	85	100	70	85	85	65
	75	80	0	45	65	34
	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbellek	Çerezler, tarihçe, önbellek	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbellek	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbellek	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbellek	Önbellek
	Çerezler, tarihçe, formlar, otomatik tamamlama, önbellek	Saptanmıyor*	Çerezler, formlar, otomatik tamamlama, önbellek	Önbellek	-	Önbellek
	Çerezler, tarihçe, önbellek	Çerezler, tarihçe, önbellek	Çerezler, tarihçe, önbellek	Önbellek	-	Önbellek
	●	●	-	●	-	●
	●	●	●	●	●	●
	●	●	●	●	●	●
	-	●	-	-	●	-
	●	●	●	●	●	●
	Net ama her zaman anlaşılmiyor	Net ama biraz karmaşık	-	Net ama yetersiz	Net ama çok fazla alt menü var	Karmaşık ve kafa karıştırıcı
	●	●	-	-	●	●

● **Zirve sınıfı (100-90)** ● **Üst sınıf (89-75)**
● **Orta sınıf (74-45)** ○ **Tavsiye edilmez (44-0)**
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

● Evet
- Hayır

* HDCleaner desteğe rağmen testte Firefox 3'ü tanımadı

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

Bu ay Test Merkezimize yine ürün yağdı. Ürün inceleme bölümünde en çok inceleme yazısı yazan dergi olmamıza karşın bu ay iki sayfa da eklemek zorunda kaldık. Çünkü Zotac'ın ürettiği dünyanın en hızlı ekran kartını sizlere anlatmadan geçemedik. Bunun yanı sıra yine çok çeşitli ürünlerden oluşan bir ürün inceleme bölümüyle karşınızdayız. Özellikle çok merak edilen Turkcell'in USB üzerinde bağlanan Connect Card'ını test etmek çok keyifliydi. 3G ile bu kartın daha da çok satılıp kulla-

nılacağını öngörmek zor değil. SFRKD'nin amplifikatörü eminiz ki çok ilginizi çekecektir. Bunun yanı sıra MSI'nın ürünleri ve General Mobile'in cep telefonu gerçekten taktire şayan ürünler. General Mobile artık SMS'i tarihe gömmeye kararlı görünüyor. HP'nin tablet PC'si bize artık yaklaşan teknoloji hakkında bilgi veren en güzel ürünlerden birisi. Son olarak Samsung'un harici DVD yazıcısının Netbook kullanıcılarına ilaç gibi geleceğini düşünüyoruz.

akmenek@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER DONANIM

- 83 LCD monitör:** AOC 2230Fm
USB çoklayıcı: ATEN UH284
TV kartı: Avermedia AverTV Express
- 84 Dizüstü:** Asus M50VM
Netbook: Crea Minic G100 3G
MP3 Oynatıcı: Creative ZEN Mosaic
- 86 Dizüstü bilgisayar:**
Dell Precision M4400
Modem: Inca IM-204WD
Cep telefonu: GM GF2F
- 87 Tablet PC:** HP Touchsmart TX2
- 88 Klavye ve fare seti:** Inca IMK-384U
Kulaklık:
Logitech Premium Notebook Headset
TV kartı: KWorld Plus TV DVB-S 300U
- 89 NAS sunucu:** Maxtor Central Axis
Kablosuz fare: Inca IWM-700GL
GPS: Mio Moov 360
- 90 Amplifikatör:** Roth Music Cocoon MC4
Dizüstü bilgisayar: MSI PX600
Anakart: MSI Eclipse SLI
- 91 Sabit disk:**
Seagate Barracuda ST31500341AS
Kablosuz USB adaptör:
SMC SMCWUSBS-N
Harici DVD yazıcı: Samsung SE-S084
- 92 Dizüstü bilgisayar:**
Sony Vaio VGN-TT150N
Kasa:
Thermaltake Mozart Sx VC7001SNS
İnternet bağlantı çözümü:
Turkcell Connect 3G/EDGE USB Stick
- 93 Ekran kartı:** Zotac GeForce GTX 295
- 94 Dizüstü soğutucusu:**
Aero Cool MPN-1000
Harici disk: Lenovo 41N8379
Fotoğraf makinesi çantası:
Vanguard Pampas 47 Sling
- 95 Objektif:** Tamron AF18-270mm F/3.5-6.3 Di II VC LD Aspherical (IF) Macro
- 96 Akıllı telefon:** HTC Touch 3G
Cep telefonu: Nokia 5800 Expressmusic
Üçayak: Vanguard Alta 204AP
- 98 Objektif:**
Sigma 10-20mm F/4-5.6 EX DC HSM

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

Bu ürünleri
Hepsiburada.com'dan
satın alabilirsiniz

LCD MONİTÖR	USB ÇOKLAYICI	TV KARTI
AOC 2230FM	ATEN UH284	AVERMEDIA AVERTV EXPRESS
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA AOC BİLGİ İÇİN Datagate, Logosoft (212) 332 15 00 WEB www.datagate.com.tr FİYAT 333 \$ + KDV	FİRMA Bimel BİLGİ İÇİN (212) 347 75 40 WEB www.bimel.com.tr FİYAT 4 Euro + KDV	FİRMA Multimedya, Kont BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedya.com FİYAT 86 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Ekran LCD TFT Görüntü Alanı 22 inç Maksimum çözünürlük 1680 x 1050 Tepki süresi 2 ms Parlaklık 300 cd/m² Kontrast 20000:1	USB Port sayısı 4 Arabirim USB 2.0 Güç kaynağı USB 2.0 Uyarı LED Var Ara kablo Var Diğer Mıknatıslı	Arabirim Express kart yuvası Yayın standardı NTSC/PAL/ FM Video kayıt biçimi DVD, iPod, WMW, WAV, MPEG2, MPEG1, VCD, AVI, MP4 Fotoğraf kayıt biçimi JPEG, BMP, TIF Diğer Teletext

AOC FARK ATIYOR: Monitörlerimiz her zaman bilgisayarlarımıza bağımlı oldular. Onları tek başına işlevi olan bir cihaz olarak görmemiz hiç bir zaman mümkün olmadı. Fakat AOC'nin bu ürünüyle artık monitörünüzü de tek başına kullanabileceksiniz. Daha önce yurt dışındaki fuarlarda benzerlerini başka markalarda da gördüğümüz, üzerinde kendi medya çaları (DMP) bulunan monitörler piyasada görünmeye başladı. Öncelikle üzerinde bir adet HDMI, D-Sub ve DVI-D girişi bulunan ürün aynı zamanda birer kulaklık, mikrofon, çoklu kart okuyucu ve üç adet USB girişine de sahip. Şık bir tasarıma sahip olan ürünün önünde bulunan tek kontrol tuşu ile tüm menülerini kontrol edebilirsiniz. Bu tuş aracılığıyla dış girişleri veya DMP'yi seçebilirsiniz. DMP aktif olduğunda ürün uzaktan kumandayla yönetilebilen bir televizyona dönüşüyor. Böylece USB yuvası veya çoklu kart okuyucuya yerleştirdiğiniz herhangi bir belleğin içerisinde bulunan fotoğraf, müzik veya video dosyalarını monitörünüzde görüntüleyebilirsiniz. Hatta ürüne bir harici disk bağlayarak kullanabilirsiniz. Slayt özelliği ile ürünü bir dijital fotoğraf çerçevesi olarak ta kullanabilirsiniz.

SONUÇ ► Monitörünüzü aynı zamanda bir eğlence merkezi olarak kullanabileceğiniz, çok işlevli bir ürün.

- ⊕ Görüntü kalitesi
- ⊕ DMP özelliği
- ⊕ Uzaktan kumanda

KASANIZA TUTTURUN: Eğer siz de bizim gibi aklınıza gelebilecek her türlü yan ürünü bilgisayarınıza bağlıyorsanız bir USB çoklayıcı çok işinizi görecektir. Özellikle de anakartınızla beraber kartın üzerindeki USB yuvalarından faydalanabileceğiniz bir USB çoklayıcı gelmemişse ya da dizüstü bilgisayarınızdaki USB yuvalarının sayısı size yetmiyorsa, ATEN UH284, sizin bir adet USB yuvasını ödünç almasına karşın size fazladan 3 adet USB yuvası sunuyor. Üstelik uzatma kabloyla ürünü kasanızın arkasından yanına doğru getirip üzerindeki mıknatıslarla kasanıza sabitleyebilirsiniz. Tabi ki bu mıknatısların sabit disklerinizden uzak durması gerektiğini söylememize gerek yok. Ürünün üçü yanda biri ucunda olmak üzere 4 adet USB yuvası var. Böylece kalın ürünleri uçtaki yuvaya bağlayabilirsiniz. Ürün tüm gücünü USB üzerinden almasına karşın ürünün üzerinde bir alternatif güç girişi konulmuş. Çoklayıcıyı kasanızın üzerine yerleştirdiğinizde, eğer ürüne taktığınız USB kablolarının ağırlığı fazlaysa ürün yerinden kayabiliyor veya kabloya takılırsanız yerinden çıkabiliyor. Bunun için her zaman bilgisayarınızda sabit kalacak ürünleri bu çoklayıcıya bağlayarak işinizi kolaylaştırabilirsiniz.

SONUÇ ► Özellikle USB yuvalarının yetmesinden şikâyet eden kullanıcıları mutlu edecektir.

- ⊕ Harici güç kaynağı gerektirmiyor
- ⊕ Mıknatıslı sabitleniyor
- ⊕ Uzatma kablo var

YENİDEN AVERMEDİA: Test Merkezimizde daha önce 2007 yılının Nisan ayında inceleme fırsatı bulduğumuz Aver TV Express TV kartını daha da gelişen yazılımıyla yeniden inceledik. Ürünle beraber bir adet anten veriliyor. Bu anteni dilerseniz vantuzu ile masanıza tutturabilir ya da değiştirerek mandallı ayağı ile dizüstü bilgisayarınızda kullanabilirsiniz. Televizyon kanallarını ararken belki de şimdiye kadar şahit olduğumuz en hızlı taramayı gerçekleştiren yazılım kendini performansı ile kanıtıyor. Ürünle beraber bir adet S-Video kablo, bir adet kompozit video kablo ve bir radyo için bir adet anten geliyor. Ürünle hem televizyon hem de radyo programlarını çeşitli formatlara göre kaydedip kolayca kullanabilirsiniz. Ürünle beraber verilen, Avermedia'nın kendini kanıtlamış olan Aver Mediacenter yazılımı sayesinde yalnızca bu ürünle kaydedilen değil bilgisayarınızda bulunan tüm film ve video dosyalarını yönetebilirsiniz. Teletext desteği de bulunan ürünün uzaktan kumandası ile bilgisayarınız bir televizyona dönüşüyor ve 16 televizyon kanalını bir arada görmekten ürünü açıp kapatmaya kadar birçok işi rahatlıkla yapabilirsiniz.

SONUÇ ► Ürüne tamamen hâkim olan uzaktan kumandasıyla bilgisayarınızı yönetmesi son derece kolay bir televizyona çeviriyor.

- ⊕ Hızlı tarama
- ⊕ Türkçe dil desteği
- ⊕ Uzaktan kumanda

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR
ASUS M50VM

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Index, Boğaziçi
BİLGİ İÇİN (216) 521 27 25
WEB www.asus.com.tr
FİYAT 1.499 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo T9400 (2.8 GHz)
Bellek	4 GB DDR2 (667 MHz)
Sabitdisk	500 GB
Ekran	15.4 inç, GeForce 9600M GS, 1GB
Boyut	375 x 269 x 44 mm
Ağırlık	3 Kg

NETBOOK
CREA MINIC G100 3G

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Crea
BİLGİ İÇİN (216) 581 53 00
WEB www.crea.com.tr
FİYAT 799 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Atom 1.6 GHz
RAM	2048 MB DDR2, 667 MHz
Sabit disk	160 GB
Ekran	10.2 inç, Intel i945 GME
Boyut	280 x 180 x 33 mm
Ağırlık	1,434 kg (pil dâhil)

MP3 OYNATICI
CREATIVE ZEN MOSAIC

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Creative
BİLGİ İÇİN Multimedya Bilgisayar (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT 119 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	2 GB
Arabirim/Pil	USB 2.0/Li-Ion
Desteklediği formatlar	WMA, MP3, WAV, Audible
Boyutlar	79.5 x 40.0 x 12.8 mm
Ağırlık	43 g
Diğer	FM radyo, Ses kayıt, Hoparlör

GÜÇLÜ VE GÜZEL: Asus'un eğlence amaçlı tasarladığı M serisi dizüstü bilgisayarlar son derece yüksek performansları ve sunduğu konforlu özelliklerle dikkat çekiyor. M50VM ise serinin en güçlü ürünü. 15.4 inç geniş bir ekrana sahip olan ürün, ilk göze çarpan özelliği kulaklarınızı şenlendirecek Altec Lansing hoparlörleri. Bu iki adet hoparlörün yanı sıra ürünün bir diğer eğlenceli özelliği ise 180 derece dönebilen web kamerası. Bu sayede bilgisayarınızın arkasında kalan görüntüleri de görüntülü sohbetleriniz sırasında karşı tarafa iletebilirsiniz. Genişliği dolayısıyla kullanımı kolay olan touchpad, üzerinde bulunan multimedya kontrolleri sayesinde film seyrederken kolaylıkla bir kontrol mekanizması gibi kullanılabilir. Film demişken ürünün üzerinde bir adet Blu Ray sürücüsü bulunuyor. Ayrıca bir adet 1394, 4 adet USB, 1 adet eSATA ve 1 adet HDMI yuvarı ile bu dizüstü bilgisayar yapabileceği her şeyi zaten size anlatıyor. Ürünün üzerindeki 1 GB'lık GeForce 9600M GS ekran kartı, 4 GB RAM'i ve 500 GB sabit diski ile bu ürünle ister film seyredin ister oyun oynayın her zaman en yüksek performansı elde edebileceğiniz tartışılmaz.

SONUÇ ► Güçlü donanım birleşenlerine sahip olan ASUS, üstün performansı ve çoklu medya yetenekleriyle göz dolduruyor.

- ⊕ Çoklu medya yetenekleri
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Güçlü hoparlörler

DÂHİLİ 3G: 3G servislerinden yararlanma zamanımız yaklaştıkça bu teknolojiye yönelik ürünler de pazarda görünmeye devam ediyor. Crea'nın Minic G100 3G modeli, aslında 3G aktif olduğu zaman hem işimizi görebileceğimiz hem de bizi eğlendirecek bir ürün. İlk dâhili 3G/EDGE modülünü içeren Netbook unvanını taşıyan Minic, pil yuvasının içinde bulunan SIM kart yuvası ile Netbook'unuz üzerinden hem ara yapmanızı, mesaj göndermenizi ve kabul etmenizi hem de 3G bağlantı hızının keyfini çıkartabilmenizi sağlıyor. Vista'nın Business sürümüne sahip olan ürün geniş tuşlu bir Türkçe klavyeye sahip. Ürün, touchpad altına yerleştirilen tek tuş ile kolayca kontrol edilebiliyor. Ayrıca gene aynı tuşun üzerine konulan uyarı ışıkları ile bilgisayarınızın pil ve bağlantı durumunu kontrol edebiliyorsunuz. Bluetooth bağlantı özelliği de bulunan netbook, standart olarak 3 adet USB girişine ve bir adet çoklu kart yuvasıyla D-Sub girişine sahip. Pil testlerimizde ortalama 4 saatlik bir kullanım süresi tespit ettik. 1.3 megapiksel web kamerası bulunan Minic, beyaz rengi ve şık görünümü ile özellikle hanımların ve öğrencilerin de ilgisini çekecektir.

SONUÇ ► 3G özelliği ve Bluetooth bağlantısı ile bir netbook'un sunabileceği en zengin özellikleri barındıran, akıllıca tasarlanmış bir ürün.

- ⊕ Dâhili 3G
- ⊕ Geniş tuşlu klavye
- ⊕ Şık tasarım

TARZ SAHİBİ: Adını üzerindeki mozaik tuş takımından alan Creative Zen Mosaic, Creative'in başarılı Zen serisine ait. Oldukça küçük boyutuyla her yere kolayca sığan ürün aynı zamanda 43 g ağırlığıyla varlığını neredeyse hissetmeyeceğiniz kadar hafif. Ürünün üzerinde bulunan mono hoparlör ile ürünün sesini sonuna kadar açtığınızda hatırı sayır bir gürültü yaratabilirsiniz. Kullanması oldukça kolay bir menü sistemi bulunan ürün aynı zamanda tuşlarının dağılımı sayesinde size bir zorluk çıkartmıyor. Bilgisayarınıza mini USB yuvasından bağlayabileceğiniz üründe taşınabilir bellek olarak kullanabileceğiniz alanı belirlemeniz gerekiyor. Ayrıca ürüne dosya atacaksanız önce ürünle beraber gelen yazılımla bu dosyaları önce dönüştürmeniz gerekiyor. Ürünün 128 x 160 piksel çözünürlüğe sahip 1.8 inç ekranında video veya fotoğraf görüntüleyebiliyorsunuz. Tabiki çok yüksek bir ayrıntı görmeyi düşünmemelisiniz. 38 saate kadar pil ömrü sunan ürün 32 kanallı bir radyoya sahip. Son olarak üründe 8 önceden ayarlı ve 5 kullanıcı ayarlı ekolayzır bulunduğunu da belirtmeliyiz. Testlerimizde ürünün ses kalitesinden ise memnun kaldık.

SONUÇ ► Kolayca taşınabilen ve kullanılabilen bu ürün, güçlü performansı ve mozaik tuş dağılımlı tasarımıyla ilginizi çekebilir.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊕ Kolay kullanım

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR
DELL PRECISION M4400

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont
BİLGİ İÇİN (216) 528 54 11
WEB www.kont.com.tr
FİYAT 1.228 Euro + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core2 Duo T9400 2.53 GHz
RAM	2048 DDR2
Sabit Disk	150 GB
Ekran	15,4 inç, Nvidia G96-950-GL, 512 MB
Boyut	358 x 257 x 33 mm
Ağırlık	2.69 kg

MODEM
INCA IM-204WD

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Pasifik Bilg.
BİLGİ İÇİN (212) 212 12 11
WEB www.pasifikbilgisayar.com
FİYAT 53 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	4 x Ethernet
Kablosuz ağ	802.11 b/g
ADSL Standardı	ADSL2+
En yüksek veri aktarımı	54 Mbps
Splitter	Var
Diğer	Uyarı ışıkları

CEP TELEFONU
GM GF2F

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA General Mobile
BİLGİ İÇİN (212) 495 24 24
WEB www.generalmobile.com.tr
FİYAT 249 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,2 inç, QVGA
Bellek	20 MB (Micro SD kart yuvası)
Desteklediği frekanslar	900/1800/1900 MHz
Boyut	107 x 48 x 13,8 mm
Kamera	2,0 MP
Diğer	WAP, MP3, Bluetooth, FM Radyo

ÇALIŞMA ARKADAŞINIZ: Penryn işlemcili Dell Precision M4400, her ne kadar arazide çalışan mimarlar için üretilmiş gibi görünse de aslında güçlü yapısıyla tüm kullanıcılara hitap ediyor. 1440 x 900 çözünürlüğe kadar destek veren ekranı, zorlu grafik işlemlerinin altından kalkabilecek güçte. Altında bulunan yuvası sayesinde bir iş istasyonu ile de kolayca çalışabileceğiniz ürün, bluetooth özelliğine de sahip. Ayrıca 3 adet USB ve 1 adet E-SATA yuvasının yanı sıra bir adet PCMCIA, Express Card yuvaları ve çoklu kart okuyucusu da bulunuyor. Güvenliğini parmak okuyucusuyla sağlayan ürün aynı zamanda dış darbelerle karşı da dayanıklı. Bunun yanı sıra ürün veri güvenliğini parmak okuyucusu ile sağlıyor. Üzerindeki hoparlörleri sayesinde harici bir hoparlör seti bağlamaya ihtiyaç duymayacaksınız. Ürün 3D Mark 06 testimizden 3725 puan alarak gücünü kanıtladı. Ayrıca pil testimizden de yaklaşık 5,5 saatlik bir skor elde etti. Pil testinde kullandığımız yazılımın kaynakları biraz acımasızca tükettiğini hesaba kattığımızda bu sürenin ofis çalışmalarında daha da uzayabileceğini düşünebilirsiniz. Son olarak ürünün adaptörü ince yapısı sayesinde kolayca taşınabiliyor.

SONUÇ ► Uzun pil ömrü ve güçlü performansı ile göz dolduran Dell, aynı zamanda dış darbelerle dayanıklı ve şık bir tasarıma sahip.

- ➕ Dayanıklı tasarım
- ➕ Güçlü performans
- ➕ Uzun pil ömrü

HEDİYELİ: Inca'nın IM-204WD modemi 165 x 135 x 38 mm boyutlarıyla masanızın üzerinde kolayca konumlandırabileceğiniz, yer kaplamayan bir ürün. 4 adet ethernet yuvasına sahip olan modemle birlikte kolaylıkla kullanabileceğiniz bir adet kablosuz USB ağ bağdaştırıcısı da hediye olarak veriliyor. Böylece ürünün kablosuz özelliğini de kolayca kullanmaya başlayabiliyorsunuz. Web üzerinden yapılandırma için kullanıcı dostu bir web arayüzü bulunan modem, ağındaki bir DHCP sunucu gibi yapılandırılabilir. Ürün aynı zamanda adres filtreleme ve DMZ hosting gibi özelliklere de sahip. SNMP V2, RIP v1, RIP v2 ve NAT desteği bulunan modem, 2,40GHz -2,4835GHz frekans aralığında çalışıyor ve oldukça güçlü bir çekim alanına sahip. Ürün aynı zamanda birçok popüler oyun için otomatik olarak port ayarı yapıyor. Böylece Internet üzerinden oynanan oyunlar için araştırma yapıp gerekli portları elle açmanıza gerek kalmıyor. Şık bir görünüme sahip olan ürün gerek evinizde gerekse ofisinizde kuracağınız kablolu ve kablosuz ağlar için uygun bir ürün olarak ön plana çıkıyor. Ayrıca ürünle beraber temel kurulum için gerekli tüm donanımlar da veriliyor.

SONUÇ ► Evinde küçük bir kablolu veya kablosuz ağ kurmak isteyenlerden ofis içi kullanıma kadar güvenli veri aktarımı sağlayan bir modem.

- ➕ Yüksek güvenlik standartları
- ➕ Kolay kurulum
- ➕ Kutu içeriği

3G'DEN ÖNCE F2F: Özellikle Çift Sim Kartlı cep telefonları alanında sesini duyuran General Mobile bu defa da yepyeni bir teknoloji ile karşımıza çıkıyor. Teknolojiyi test edebilmemiz için Test Merkezimize iki adet GM GF2F gönderen firmanın ürünü bar tipi bir tasarıma sahip. 79 g ağırlığı ve küçük ebatlarıyla kolayca taşınabilen ürün ilk bakışta WAP, Bluetooth ve FM radyo özelliği olan üstelik müzik te dinleyebileceğiniz bir cep telefonundan farklı görünmüyor. Fakat ürünün asıl ilgi çekici yanı F2F özelliği. Yalnızca bu özelliğe sahip olan cep telefonlarıyla kullanabileceğiniz teknoloji şu anda General Mobile'ın gene bir tek bu ürünüyle kullanılabiliyor. Ürünü açtıktan sonra F2F için ayarlarınızı yapıyorsunuz. Daha sonra bu özelliği aktif hale getirip aradığınız numaraya 8 saniyelik bir sesli ve görüntülü mesaj gönderebiliyorsunuz. Paketlenerek giden bu mesaj karşı tarafın cep telefonunda açılıyor ve karşı taraftaki de aynı sistem ile size cevap verebiliyor. GPRS alt yapısını kullanan bu sistem sayesinde rahatlıkla haberleşebilirsiniz. Üstelik GRPS tarifelerini göz önüne aldığınızda bu şekilde haberleşmek, aynı mesajı SMS olarak atmaktan daha ucuza geliyor.

SONUÇ ► General Mobile'in bu cep telefonu ile birlikte artık klavye kullanarak SMS atmak tarihe gömülecek gibi görünüyor.

- ➕ F2F teknolojisi
- ➕ 360 saat konuşma süresi
- ➕ Micro SD kart adaptörü veriliyor

TABLET PC

HP TOUCHSMART TX2

CHIP PUANI

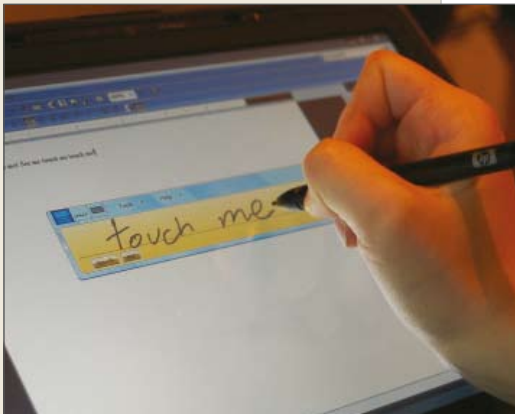
FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	HP
BİLGİ İÇİN	(212) 244 79 79
WEB	www.hp.com.tr
FİYAT	Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	AMD Turion X2 RM-74, 2.2 GHz
RAM	6144MB DDR2,
Sabit Disk	300 GB
Ekran	12.1 inç, ATI Radeon HD 3200, 320 MB
Boyut	330 x 225 x 35 mm
Ağırlık	1.9 kg

- Parmakla kullanılabilirlik
- Kullanışlı tasarım
- Yüksek taşınabilirlik

Kalemle yazı yazın Ürünün el yazınızı tanıması için biraz alıştırmaya yapmanız gerekiyor.

PC'nizi çimdikleyin

HP Touchsmart TX2 ile bilgisayarınızın yönetimi parmaklarınızın ucunda olacak.

■ Yıllar önce Star Trek filminde ufakık bir telefon aracılığıyla kaptanın ışınlanmak için köprüyle görüşmesi o yıllarda hayal ürünüyken zamanımızda ise günlük hayatın bir parçası durumuna geldi. Bugün, tabi ki ışınlanmak için değil ama konuşmak için ufakık telefonlar kullanıyoruz. Tom Cruise'un başrolünü oynadığı Minority Report filminde ise Cruise, nasıl dokunmatik bir ekran üzerinde bilgisayarı kullanıp, üstelik fotoğraflar ve belgelerin arasında geziniyorsa, yakında bu teknoloji de emrimizin altında olacak. HP, bu keyfi yaşayabilmemiz için ilk adımı atmış bile.

FARE DE NEYMİŞ?

Şu anda tüm dünyada parmaklarınızı kullanarak dilediğinizi yapabildiğiniz üç ürün bulunuyor. Bunlardan birisi iPhone, ötekisi Microsoft Surface ve üçüncüsü ise HP TX2! Öncelikle ürünün dış görünümünüyle başlayalım: Ürünün açma kapatma düğmesi sol alt ön kısmında bulunuyor. Gene SPDIF, mikrofon ve ses girişleri ile kablosuz ağ tuşu alt ön kısımda konumlandırılmış. 12.1 inç ekranıyla ve 1,9 kg ağırlığıyla kolayca taşıyabileceğiniz ürünün üzerinde 3 adet USB yuvası bulunuyor. Bunun yanı sıra bir adet genişleme yuvası, bir adet çoklu kart girişi ve D-Sub çıkışı da var. Ürünün üzerindeki Altec Lansing hoparlörler oldukça kuvvetli bir ses gücüne sahip. Bu hoparlörlerle ürüne bir harici hoparlör takmanıza kesinlikle gerek yok. Web kamerasının iki yanına konumlandırılan iki adet mikrofon sayesinde ürünün ses aktarımı üst seviyeye çıkartılmış. Tabii ki ürünün bir adet DVD yazıcısı da bulunuyor. Tablet PC'nin touchpad'ini kullanmak oldukça kolay ve pratik. Tablet PC'nin klavyesi geniş ve konforlu bir kullanım sunuyor. Ürünü kullanırken özellikle yazı yazma konusunda size yardımcı olacak olan kalemci ise ürünün sağ ön kısmına konumlandırılmış. Üç kısa yol tuşu ise sizi çeşitli programlara ulaştırıyor.

KULLANIMA GELİNCE

Ürünün dokunmatik ekranını parmak uçlarınızla kolayca kullanabiliyorsunuz.

Belgeleri açıp kapatmak, pencereleri küçültmek veya açmak, bir klasörü sürükleyip bırakmak gibi işleri yapmak son derece kolay. Hatta ekrana dokunduğunuzda beliren bir sanal fare de bu konuda size yardımcı oluyor. Fakat asıl konu ise resimlere yaklaşmak veya uzaklaşmak hatta çevirmek gibi işleri gerçekleştirmekte. Bunun için parmaklarınızı birleştiriyor veya birbirinden uzaklaştırıyorsunuz. Resimleri çevirmek için de bir parmağınızı sabit tutup ötekini çevirmeniz gerekli. Tüm bunları yapmak için biraz çalışmanız gerekiyor. Fakat en basit iş olarak bu ürünle internette gezinmek son derece kolay. Adresi yazdıktan sonra gerisini parmaklarınızla halledebiliyorsunuz.

GELELİM TABLET PC KONUMUNA

Ürünle beraber gelen yazılım sayesinde resimlerinin ya da videolarınızın arasında tek bir dokunuşla geçiş yapabilirsiniz. Konu yazı yazmaya gelince HP sizi uzun bir el yazısı dersine sokuyor. Fakat bunun sonucunda el yazınızı neredeyse sorunsuz olarak tanıyor ve çalışmanıza yardımcı oluyor. Yalnız yazılım Türkçe desteğine sahip değil. Ürünü kullanırken kalemci siz daha kalemciği ekrana 1 cm kala yaklaştırdığınızda kalemciği algılıyor ve kalemciği ekrana dokundurmadan bile kolayca kullanabiliyorsunuz. 6 GB RAM ve 320 MB'lık ATI Radeon HD 3200 ekran kartı sayesinde bu üründen iyi bir eğlence performansı elde edebilirsiniz. Ürün 3D Mark testlerimizde bizi tatmin eden sonuçlar verdi.

ARTIK FARELERİ ATALIM

HP, bol söz ve altı boş işler yerine kendini yaptığı işlerle gösteren bir firma ve bu yeni teknoloji ile bizi oldukça mutlu etmeyi başardı. Yakın zamanda bu ve benzeri ürünlerin çoğalacağı ve ellerimizin hatta gözlerimizin farenin yerini alacağı zamanlar çok uzak değil gibi görünüyor. Pil testlerimizde ortalama 2,5 saat pil ömrü tespit ettiğimiz HP mutlaka tanışmak isteyeceğiniz bir ürün.

SONUÇ ► Yüksek taşınabilirliği geleceğin teknolojisiyle birleştiren HP, uygun fiyatıyla bu teknolojiyen herkesin yararlanabilmesini sağlıyor.

KLAVYE VE FARE SETİ	KULAKLIK	TV KARTI
INCA IMK-384U	LOGITECH PREMIUM NOTEBOOK HEADSET	KWORLD PLUS TV DVB-S 300U
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Pasifik BİLGİ İÇİN (212) 212 12 11 WEB www.pasifikbilgisayar.com FİYAT 14 \$ + KDV	FİRMA Logitech BİLGİ İÇİN (212) 286 26 90 WEB www.logitech.com.tr FİYAT 59 \$ + KDV	FİRMA Kworld BİLGİ İÇİN Mersa Sistem, Sky Bilişim (212) 454 99 00 WEB www.kworld-global.com FİYAT 89 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim USB 2.0 Toplam tuş sayısı 129 adet Kısayol tuşları 21 adet Boyut 380 x 190 x 25 mm Türkçe dil desteği Var Fare 2 tuşlu optik, 800 dpi	Arabirim 3,5 mm Frekans aralığı kulaklık 20-20,000 Hz Frekans aralığı mikrofon 100-10,000 Hz Hassasiyet -62 dBV/µBar, -42 dBV/Pa+/-3dB Kablo uzunluğu 1,8 m Diğer Taşıma kabı	Arabirim USB Yayın standardı DVB-S Video kayıt biçimi MPEG2 Fotoğraf kayıt biçimi BMP Uzaktan kumanda Var Diğer USB uzatma kablosu

FONKSİYONEL: Inca'nın klavye ve mouse takımı üzerindeki 21 adet kısa yol tuşu sayesinde işinizi kolaylaştıracak bir set. Gri ve siyah tonların hâkim olduğu Inca IMK-384U kablolu bir ürün. Hem fare hem de klavye uzun kablosu sayesinde kullanıcısına hareket özgürlüğü sağlıyor. Ürünün üzerindeki kısayollar multimedya çalarınızın kontrolünden elektronik postalarınızı kolayca kontrol edebilmenize kadar birçok programa kolayca erişmenize olanak sağlıyor. Özellikle çoklu medya tuşları ürünün üst tarafında estetik bir şekilde gruplandırılmış. Nümerik klavyesi de bulunan ürün bu sayede kullanım olanağını genişletmiş. Klavyenin eğimi ürünü ideal bir açıyla kullanabilmenizi sağlıyor. Dilerseniz altında bulunan destek ayaklarını açarak eğimi daha da arttırabilirsiniz. Ürünle beraber verilen iki tuşlu fare uzun süre kullanımda dahi elinizi terletmiyor. Fare, 800 dpi çözünürlüğüyle ofis kullanımı için ideal bir çözüm sunuyor. Üstelik farenin tasarımı ürünü hem sağ hem de sol elle kolayca kullanabilmenize olanak sağlıyor. Gerek ofis kullanımında işinizi görebilecek, gerekse evinizde kısayollarından faydalanabileceğiniz, kullanımını kolay bir klavye ve fare seti.

SONUÇ ► Günlük işlerinizi kolaylaştıracak ve eğlenceye zaman bulduğunuzda size yardımcı olacak bir klavye ve fare seti.

- ⊕ Kısayol tuş sayısı
- ⊕ İki elle de kullanılabilen fare
- ⊕ Uzun kablo

ÇOK HAFİF: Eğer işlerimizi telekonferansla yürütüyorsak veya sesli sohbet programlarını kullanmayı seviyorsak kaliteli bir mikrofonlu kulaklık vazgeçilmezlerimizin arasındadır. Logitech işte tam bunun için öyle bir ürün üretmiş ki sözün durduğu ama kulaklarınızda sesin konuştuğu ana geldik diyebiliriz. Özellikle uzun süre bilgisayarın karşısında kulaklıkla oturuyorsak bir süre sonra kulak kepçelerimiz rahatsız olur ve başımızda bir ağırlık hissederiz. Oysa Logitech'in bu ürünü o kadar hafif ki neredeyse varlığını bile unutuyorsunuz. İçeri doğru dönen kulaklık aynı zamanda kolayca ayarlanabiliyor. Başınızın arkasından döndüğü için ağırlığını hissetmiyorsunuz. Sanki bir bluetooth kulaklık kullanıyormuşsunuz gibi görünen ürün üzerindeki kumandasıyla kolayca yönetilebiliyor. Kumanda ses ayarının yanı sıra mikrofonu kapatabilmenizi de sağlıyor ve kısılcıyla üstünüze tutturarak hareketli kullanabilmenize de yardımcı oluyor. Ürünle beraber verilen bir minik ara kablo sayesinde 3,5 mm'lik arabirimi USB'ye çevirebiliyorsunuz. Ürünün gerek ses aktarımı gerekse ses kalitesi gayet yüksek ve beraberinde gelen taşıma kabı da son derece şık ve kullanışlı.

SONUÇ ► Hafifliğiyle başınızda hissetmeyeceğiniz Logitech, sesli sohbet programlarıyla kullanmanız için üretilmiş harika bir kulaklık.

- ⊕ Ergonomik tasarım
- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Zengin kutu içeriği

YALNIZCA UYDU: Kendini kanıtlamış markalardan birisi olan Kworld'un yalnızca uydu yayınlarını alması için tasarlanmış olan DVB-S 300U modeli aslında küçük bir metal kutudan ibaret. 80 x 96 x 20 mm ebatlarındaki, alüminyum kaplama olan bu kutu bilgisayarınıza bir ucu mini USB olan bir kablo ile bağlanıyor. Çalışmak için ayrı bir güç kaynağına ihtiyacı olan ürün bu gücü bir harici adaptörden alıyor. Ürün ön tarafında çalıştığını gösteren bir yeşil LED ve ürünle beraber verilen uzaktan kumanda için bir alıcı bulunuyor. Donanımsal olarak kurulumu son derece kolay olan bu ürünün tabii ki en önemli kısmı, tüm TV kartlarında olduğu gibi yazılımı. Ürünle beraber gelen yazılımın kullanımı amatör kullanıcılar için biraz zor olabilir. Kurulumda gelen listede Turksat 1C/2A uydusunun yanı sıra aklınıza gelebilecek tüm uydular bulunuyor. Otomatik taramada bazı kanallar atlanabildiğinden daha sonra onları elle girmeniz gerekiyor. Ürünle MPEG2 formatında dilediğiniz kadar kayıt yapabiliyorsunuz. Uydu kanallarının yayın programını takip ederek istediğiniz yayınları buradan kaydedebilirsiniz. Tabi ki dilediğiniz yayın içerisinden ekran görüntüsü de alabiliyorsunuz.

SONUÇ ► DVB-S yayınları destekleyen TV kartı, kolay kurulumu ve dış darbelerle dayanıklı yapısıyla dikkatleri üstünde topluyor.

- ⊕ Kolay kurum
- ⊕ Uzaktan kumanda
- ⊕ Türkçe dil desteği

NAS SUNUCU	KABLOSUZ FARE	GPS CİHAZI
MAXTOR CENTRAL AXIS	INCA IWM-700GL	MIO MOOV 360
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Seagate BİLGİ İÇİN Arena, Datagate (212) 332 15 00 WEB www.maxtor.com FİYAT 249 \$ + KDV	FİRMA Inca BİLGİ İÇİN Pasifik Bilgisayar (212) 212 12 11 WEB www.pasifikbilgisayar.com FİYAT 29 \$ + KDV	FİRMA Albim BİLGİ İÇİN (216) 469 23 00 WEB www.albim.com FİYAT 518 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Kapasite 1TB RPM 7200 Uyumluluk Mac ve PC Yuvalar 1 x USB, 1 x Ethernet Boyut 172 x 63,3 x 150,3 mm Ağırlık 680 g	Arabirim Bluetooth Teknoloji Lazer Tuş Sayısı 6 Kaydırma Teker Var Çalışma Mesafesi 10 metreye kadar Diğer DPI değiştirme tuşu	İşlemci Samsung 2443-400Mhz Ekran 4,3 inç Arabirim Mini USB, SD/MMC kart Pil ömrü 2,5 saat Boyutlar ve ağırlık 130 x 77,7 x 17,7 mm, 380 g Diğer Oto sabitleme sehpa

HER YERDEN ERİŞİN: Maxtor'un NAS sunucusu görevini gören ürünü, markanın büyük harici diskleri için kullandığı tipik tasarıma sahip. Evinizde veya işyerinizde bulunan modeme bağlanan ürün, dilerse-niz yerel ağ ya da Internet üzerinden belgelerinize ulaşmanızı sağlıyor. Ürün aynı zamanda otomatik yedekleme özelliğine de sahip. Şık tasarımı ile ön plana çıkan ürünün üzerinde bulunan bir adet USB yuvası sayesinde ürüne ikinci bir harici disk ya da yazıcı vb ürün bağlayabiliyorsunuz. Teoride oldukça yararlı olan ürünün yazılımına sıradan kullanıcıların alışması ve kullanması oldukça zor. Yazılım yavaş çalışıyor. Ürünün USB yuvasına takacağınız ikinci harici disk eğer FAT32 formatında değilse ürün tarafından tanınmıyor. Ürüne Internet üzerinden erişmek için ise önce gidip Internet sitesinde bir hesap almanız gerekiyor. Daha sonra bu hesap üzerinden sunucuya ulaşabiliyor ve veri aktarımında bulunabiliyorsunuz. Ayrıca gene buradan arkadaşlarınıza link göndererek dosya indirebilmelerini sağlıyorsunuz. Böylece firewall kurmak vb güvenlik önlemleriyle uğraşmak zorunda kalmıyorsunuz. Açıkçası ürünün uzaktan erişim çözümünü beğendik.

SONUÇ ► Ağınıza bağlayarak yedekleme ve uzaktan erişim yetenekleri sayesinde birçok işinizi görebileceğiniz şık bir ürün.

- ⊕ Sessiz çalışma
- ⊕ Başarılı uzaktan erişim
- ⊖ Yavaş arayüz

KOLAY KULLANIM: Inca'nın IWM-700GL model kodlu faresi ilk bakışta üzerinde bulunan ve elinizin kaymasını önleyen kaliteli kaplamasıyla dikkatinizi çekiyor. Sağ elle kullanmaya uygun olan fare, 1600 ve 800 dpi desteği veriyor ve tek tuşla dilediğiniz dpi'da çalışmanızı sağlıyor. Böylelikle günlük uygulamalar ve hassas çalışma gerektiren uygulamalar arasında kolayca geçiş yapabiliyorsunuz. Farenin en güzel özelliklerinden birisi içerisine saklanmış olan minik USB vericisi. Açıkçası buna daha önce hiçbir üründe rastlamamıştık. Böylece USB vericiyi asla kaybetmiyorsunuz. Ürün 2 adet AAA pil ile çalışıyor. 2.4 GHz teknolojisi ile güçlü bir çekim gücüne sahip olan ürün ayrıca 256 ID özelliği sayesinde etrafındaki diğer kablosuz ürünlerle çakışmıyor. Inca IWM-700GL'nin sol tarafına, başparmağınızın altına yerleştirilen iki adet tuş sayesinde parmağınızı çok geriye çekmeden fareyi belgelerin arasında gezerken kolayca kullanabiliyorsunuz. İki adet AAA pil fareye büyük bir ağırlık katmıyor, tam tersine kullanımını daha da kolaylaştırıyor. Fare, masanın üzerinde kolayca kayıyor. Açıkçası testlerimizde ürünle ilgili hiçbir sorunla karşılaşmadık.

SONUÇ ► Şık tasarımı ve kolay kullanımıyla hem işinizi görebileceğiniz hem de seyahatlerinizde kolayca taşıyabileceğiniz bir ürün.

- ⊕ Tek tuşla DPI geçişi
- ⊕ Ergonomik tasarım
- ⊕ Bluetooth verici saklama bölümü

GENİŞ EKRAN: Bir süredir Mio'nun tüm modellerini sırasıyla inceliyoruz. Bu ay da sıra Mio Moov 360'a geldi. Mio Moov 360, C725 modeli gibi eğlence yerine tamamen yönünüzü bulmaya odaklanmış. Bluetooth özellikli bir cep telefonunuz varsa bu ürünle birlikte arama yapabilir veya gelen aramayı cevaplayabilirsiniz. Ürünün en enteresan yanı Flickr gibi Internet sitelerinden indirebileceğiniz, GPS koordinasyonu belli olan fotoğrafları bu GPS cihazına indirerek tek tıklamayla kendinize bir rota çıkartabilirsiniz. Ürünün 4,3 inç 480 x 272 piksel çözünürlüğe sahip geniş QVGA ekranı gece de gündüz de oldukça iyi görüntü veriyor. Üründe bulunan 20 kanallı SiRF Star III alıcısı sayesinde kuvvetli bir çekim gücüne sahip olan Mio C725, içerisindeki ayrıntılı Avrupa haritası ile yolunuzu kolayca bulmanıza yardımcı oluyor. Üstelik restoran, benzin istasyonu vb noktaların bilgisini gene bluetooth özellikli cep telefonunuz ile internetten indirip bu ürüne aktarabiliyorsunuz. Böylece adres yazmaya da gerek kalmıyor. Özetle baktığınızda bu GPS cihazı ve bluetooth özeliği olan ve internete bağlanabilen bir cep telefonu ile nerede olursanız olun yolunuzu kolayca bulabilirsiniz.

SONUÇ ► Temel özelliklere sahip olmasına karşın yüksek çekim gücü ve bluetooth özelliğiyle öne çıkan bir ürün.

- ⊕ Yüksek çekim gücü
- ⊕ Bluetooth özelliği
- ⊕ Geniştirilebilir bellek

AMPLİFİKATÖR
ROTH MUSIC COCOON MC4

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

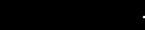

FİRMA SFRKD Elektronik A.Ş.
BİLGİ İÇİN (212) 257 75 00
WEB www.sfrkd.com
FİYAT 588 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Güç çıkışı	13W x 2
Frekans tepki aralığı	20 Hz-30 Kz
Bağlantılar	3,5mm girişi, S-Video, iPod
Güç girişi	110V adaptör
Boyutlar	187 x 174 x 108 mm
Ağırlık	1,8 kg

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR
MSI PX600

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datagate, Kont
BİLGİ İÇİN (212) 331 21 99, (216) 581 56 00
WEB www.msi.com.tr
FİYAT Belli değil

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core2 Duo P8600 2.40 GHz
RAM	4096 DDR2
Sabit Disk	220 GB
Ekran	15,4" GeForce 9300M GS, 256 MB
Boyut	360 x 295 x 37,5 mm
Ağırlık	2,773 kg (pil dâhil)

ANAKART
MSI ECLIPSE SLI

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datagate, Kont
BİLGİ İÇİN (212) 331 21 99, (216) 581 56 00
WEB www.msi.com.tr
FİYAT 407\$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	X58
İşlemci yuvası	LGA 1366
Depolama arayüzü	10 X SATA II, 2 X eSATA
Bellek yuvası	6 x DDR3 1600/1333/1066/800
Yuva sayısı	3 x PCI-E16X, 2 x PCI-E 1X 2x PCI

GÖZE VE KULAĞA: Roth Music Cocoon MC4, bizim gibi şık teknolojik ürünlere düşkün kullanıcılar için enfes bir seçenek. Küçük ve derli toplu görüntüsüne rağmen 2 adet 12AX7, 12AU7 tüpü ile yüksek kalitede ve doğal bir ses veriyor. Bunu vakum tüplü çalışma prensibi sayesinde başaran ürün aynı zamanda vakum tüplerinin estetik görünümü ile masaüstünüzde son derece şık duruyor. Vakum tüpleri dış darbelerle karşı güvenli bir şekilde korunmuş. Ürünle beraber bir hoparlör seti verilmiyor. Fakat arkasındaki geniş bağlantı seçenekleri sayesinde ürünü MP3 çalar, CD çalar vb birçok harici ses kaynağı ile kullanabilirsiniz. iPod uyumlu olan ürün aynı zamanda iPod'unuzu şarj da ediyor. Fakat birçok iPod uyumlu ürünün aksine Roth Music Cocoon MC4, iPhone ile uyumlu değil. Ürünle beraber gelen, metal kaplamalı ve kaliteli bir uzaktan kumanda sayesinde ürünü kolayca yönetebilirsiniz. Ayrıca Roth Music Cocoon MC4 ön tarafında bulunan iki adet kontrol tuşu ile ses ayarını yapabiliyor veya ses kaynağını seçebiliyorsunuz. Özellikle bu tuş sayesinde ses kaynaklarının arasında kolayca geçiş yapabilmeniz işinizi çok kolaylaştırıyor.

SONUÇ ► Eğer son derece şık ve nostaljik görünümlü, aynı zamanda güçlü ses veren ve kullanımı kolay bir amplifikatör.

- + Estetik tasarım
- + Güçlü ve berrak ses performansı
- + Geniş bağlantı seçenekleri

DERİ KAPLI: Kullandığımız donanımlar yalnızca elektronik aygıtlar değil. Aynı zamanda bizim için birer saygınlık göstergesidir. Bunun farkında olan MSI, Test Merkezimize Prestij Collection serisi altındaki PX600 ürününü gönderdi. Ürünün üstü el yapımı deri kaplaması ile son derece şık görünüyor. Aslına bakarsanız bu ürün donanım özellikleri bakımından MSI'nin oyuncular için tasarladığı GX620 modelinin tüm avantajlarına sahip. Yalnızca ekran kartı GeForce 9600M GT değil o kadar. Fakat bu fark ürünün gerek ofis uygulamalarında gerekse oyunlarda iyi bir performans göstermesine engel teşkil etmiyor. Ürünün üzerinde bir adet D-SUB ve HDMI çıkışları bulunuyor. 2 adet USB yuvası, bir adet eSATA girişi ve DVD yazıcısının yanı sıra bir adet 2Mp'lik web kamerası da var. Ürünün üzerinde bulunan Eco tuşu sayesinde bilgisayarınızın daha ekonomik güç tüketim moduna geçmesini sağlayabiliyorsunuz. Ayrıca dokunmatik kısayol tuşlarıyla medya oynatıcınızı kolayca yönetebilirsiniz. 6 hücreli pille satılan ürün bu sayede uzun bir kullanım süresi vaat ediyor. Nümerik klavyesi de bulunan ürünle beraber deri bir taşıma çantası ve 4GB'lık bir USB bellek hediye ediliyor.

SONUÇ ► Hem görüntüsünden hem de performansından memnun kalacağınız son derece şık bir dizüstü bilgisayar.

- + Şık ve dayanıklı tasarım
- + Yüksek performans
- + 7.1 ses desteği

YÜKSEK PERFORMANSLI: MSI'nin Eclipse anakartı, zengin bir kutu içeriğiyle birlikte satılıyor. Ürünün içerisinden çıkan Creative'in SB X-Fi Xtreme H/W ses kartı, tüketicileri anakarta entegre ses çözümlerinden kurtararak daha kaliteli bir performans almalarını sağlıyor. Bu yüzden anakartın üzerinde ses çıkışlarına yer verilmemiş. Arka tarafında bir adet firewire, iki adet e-SATA ve 6 adet USB çıkışı bulunan anakartın aynı zamanda BIOS reset tuşu da burada konumlandırılmış. Böylece hız aşırma denemelerinde anakartın bulunduğu kasa açılmadan BIOS sıfırlanabiliyor. Anakartın üzerinde bulunan reset ve açma kapatma tuşları ile ve hız aşırma anahtarı da bu kartın hız aşırma meraklıları için düşünüldüğünün bir başka göstergesi. Anakartın üzerinde bulunan bir LCD ekran sayesinde sistemdeki sorunlar kolayca görüntülenebiliyor. 24 GB'a kadar DDR3 RAM desteği veren anakart bu özelliğiyle de öne çıkıyor. Üç adet PCI-E 16 yuvası sayesinde birden fazla ekran kartına destek veren anakartla yaptığımız testlerde, özellikle hız aşırma denemelerinde kuzey köprüsünün fazla ısındığını tespit ettik. Ürün, greenpower teknolojisi aktifken düşükte olsa enerji tasarrufu sağlıyor.

SONUÇ ► Yüksek performans arayanların ilgisini çekebilecek olan Eclipse SLI, zengin kutu içeriğiyle yeni teknolojinin güzel bir örneği.

- + Harici ses kartı veriliyor
- + 24 GB DDR3 RAM desteği var
- + Açık sistem çalışmaya uygun

SABİT DİSK	KABLOSUZ USB ADAPTÖR	HARİCİ DVD YAZICI
SEAGATE BARRACUDA ST31500341AS 	SMC SMCWUSB5-N 	SAMSUNG SE-S084
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ FİRMA Arena, Datagate BİLGİ İÇİN (212) 332 15 00 WEB www.seagate.com FİYAT 179 \$ + KDV	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ FİRMA Çözüm BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74 WEB www.cozum.com.tr FİYAT 35 \$ + KDV	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■ FİRMA Koyuncu Elektronik, Kont BİLGİ İÇİN (212) 444 77 11 WEB www.samsung.com.tr FİYAT 77 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER Form 3,5 inç Arabirim SATAII Dönüş hızı 7200 RPM Önbellek 32 MB Kapasite 1,5 TB Garanti 5 yıl	TEKNİK ÖZELLİKLER Bağlantı tipi USB Standartlar 802.11 b/g/n Bağlantı uyarı LED Var Boyut 27 x 94 x 10mm OS Uyumluluğu Win. 2000, XP, Vista Diğer WPS tuşu	TEKNİK ÖZELLİKLER Arabirim USB 2.0 Önbellek 2 MB Yazma hızı 24 x 8 x 6 x 5x Boyut 141 x 19 x 157 mm Ağırlık 370 g Diğer USB ara kablo, Nero Yazılımı

DAHA FAZLA KAPASİTE: Seagate'in 11. yılına basan Barracuda efsanesi her geçen yıl daha büyük kapasiteli ve daha hızlı sabit disklerle kendini gösteriyor. Test Merkezi'ne gelen Seagate Barracuda ST31500341AS modeli dikey kayıt teknolojisi sayesinde hız rekorlarını kırmaya devam ediyor. 1,5 TB'lık kapasite şu anda birçok uygulama için oldukça yeterli bir alan. Bu alanı isterseniz arşivleme amacıyla kullanabilir isterseniz sunucunuzdaki ana disk olarak görevlendirilebilirsiniz. Ürünle yaptığımız testlerimizde 100 MB'ın üzerinde okuma 90 MB'ın üzerinde yazma hızı sunabildiğini saptadık. Ürünün erişim süresi ise 15 ms ki bu da daha önce incelediğimiz diğer Barracuda'lar gibi normal değerlerin biraz üzerinde. Ürün yük altında ortalama 35 derecenin üstüne çıkabiliyor. Ürün çalışırken neredeyse hiç ses çıkartmayarak gene seriden beklenen bir performans ortaya koyuyor. Darbelere karşı G-Force koruma sistemiyle verilerinizi güvence altına alan sabit disk, yer darlığı çekenler için hem hızı hem de kapasitesi ile ilaç gibi gelecektir. Eğer bugünlerde bir sabit disk alacaksanız ve uzun süre kullanacağınız bir ürün arıyorsanız Seagate'i de hesaba katmalısınız.

SONUÇ ► Seagate hızlı ve yüksek depolama kapasiteli bir sistem toplamak isteyenler için biçilmiş kaftan.

- ⊕ Yüksek kapasite
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Sessiz çalışma

KOLAY KURULUM: Artık ofis ortamında hepimiz dizüstü bilgisayarımızdan kablosuz ağlara bağlanıyoruz. Daha güçlü ve güvenli bir bağlantı için bize bir çözüm sunan SMC, yalnızca 20 gr ağırlığa sahip ürünüyle özellikle dizüstü bilgisayarlarımızda kullanımı kolay bir ürün ortaya koymuş. Kalın yapıyla dikey konumdaki USB yuvalarında bi-tiştiğindeki USB yuvasına başka bir ürün takılmasını engellese de, bir ara USB kablo ile bu problemi kolayca aşabilirsiniz. Açık mavi ve gri tonların hâkim olduğu ürün fiziksel özelliklerinin yanı sıra işlevselliğiyle de ön plana çıkıyor. Öncelikle bu adaptör MIMO teknolojisi destekliyor. Ayrıca 802.11n standardına sahip. Bu da ürünün MIMO destekli modemlerle 300 MB/s a kadar veri aktarımı gerçekleştirebileceği anlamına geliyor. Bu geniş veri aktarımının anlamı ise bizim internet üzerinden kolayca online oyunlar oynayabileceğimiz, sesli sohbet programlarını kullanabileceğimiz ve download yapabileceğimiz bir bant genişliği demek. Hatta kolaylıkla online olarak videoları izleyebilir veya internet radyolarından müzik dinleyebiliriz. Ürün, WPA ve WPA 2 güvenlik standartları ile bağlantımıza yapılacak saldırılara karşı duruyor.

SONUÇ ► Kolay kurulumu ile ön plana çıkan SMC, şık tasarımı ve yüksek veri aktarımının yanı sıra yüksek güvenlik sağlıyor.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Güçlü çekim gücü ve veri transferi
- ⊕ Kolay kurulum

YARDIMCINIZ SAMSUNG: Netbook ürün sınıfının ortaya çıkmasıyla beraber bu ürünlerde bir DVD okuyucu olmaması birçok kullanıcıyı ister istemez bir harici DVD okuyucu alma yoluna itti. Bu boşluğu iyi gören Samsung ise kaliteli bir ürünle karşımıza çıktı. Öncelikle yaklaşık büyük bir DVD kabı büyüklüğünde ve hatta daha kısa ebatlara sahip olan Samsung SE-S084, neredeyse bir kare yapısında. Bu küçük, ince yapısı ve hafifliği sayesinde bir dizüstü bilgisayar çantasına bile rahatlıkla sığabiliyor. Ürünün kullanımı en çok kolaylaştıran yanı ise güç kaynağı olarak bir harici adaptör gerektirmemesi. Bunun yerine bilgisayarınızda iki USB yuvasını işgal ederek hem veri hem de güç aktarımını gerçekleştiriyor. Ürün, küçük yapısıyla Mini ATX kasaların içerisinde bile kullanılabilir. Yalnız bunun için bir USB kablosunu kasanın içerisine geçirip arka taraftaki USB yuvalarına bağlamanız gerekiyor. Samsung SE-S084'de CD-R diskler 24 x, DVD±R diskler 8x, çift katmanlı diskler 6x ve DVD-RAM'ler 5x hızında yazılıyor. Üründe rastgele erişim süresi ise ortalama 160ms. Testlerimizde sessiz çalıştığını tespit ettiğimiz ürün aynı zamanda çok ısınmıyor.

SONUÇ ► Çantanızda kolayca taşıyabileceğiniz Samsung SE-S084, Netbook'unuzun eksikliğini tamamlayacak, kaliteli bir ürün.

- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊕ Harici güç adaptörü gerektirmiyor
- ⊕ Zengin kutu içeriği

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

SONY VAIO VGN-TT150N

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA İstanbul Bilişim
BİLGİ İÇİN (212) 444 09 12
WEB www.istanbulbilisim.com.tr
FİYAT 1.649 Euro + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core 2 Duo U9300 1.2 GHz
RAM	2048 MB DDR2,
Sabit Disk	140 GB
Ekran	11,1 inç, Mobile Intel 4500 MHD Max., 1300 MB
Boyut	279 x 199 x 23 mm
Ağırlık	1,33 kg

KASA

THERMALTAKE MOZART SX VC7001SNS

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Vega
BİLGİ İÇİN (212) 266 92 00
WEB www.thermaltake.com
FİYAT 260 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Renk	Gümüş
Tip	İnce ATX Media PC
Genişleme yuvaları	1 x 5,25, 1 X 3,5 ön kapaktan, 2 X 3,5 dahili
Dahili güç kaynağı	Yok
Anakart desteği	ATX, Micro ATX, Mini ITX
Boyut	90 x 470 x 440 mm

İNTERNET BAĞLANTI ÇÖZÜMÜ

TURKCELL CONNECT 3G/EDGE USB STICK

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Turkcell
BİLGİ İÇİN 444 0 532
WEB www.turkcell.com.tr
FİYAT 129 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Bağlantı	USB
SIM kart yuvası	Dahili
Yazılım	Var
Genişleme yuvası	MSD kart girişi
Boyutları	85 x 25 x 11 mm
Diğer	USB Uzatma kablosu

KÜÇÜK ASLAN: Taşınabilirlik söz konusu olduğunda tüm firmalar Netbooklarla piyasada yer kapmaya çalışırken Sony gene kendinden bekleneni yaparak küçük ama güçlü bir ürünle karşımıza çıkıyor. Sony Vaio VGN-TT150N yalnızca 11,1 inç büyüklüğünde ve 1,33 kg ağırlığında olmasına karşın 1080p full HD filmleri oynatabilecek kadar güçlü. Ürünün tasarımı zaten Sony'nin rakipsiz tasarımcıları tarafından yapılmış ve gene birçok hoş ayrıntıyla dolu. Ürünün DVD yazıcısı ürünün ön tarafında bulunan minik bir düğmeyle açılıyor. 2 adet USB girişi bulunan üründe bir adet D-SUB çıkışının yanı sıra sol tarafında bir kapağın altına gizlenmiş HDMI çıkışı ile bu küçük canavar size full HD eğlence keyfini sunabiliyor. Ürünün geniş ekranı 1366 x 768 piksel çözünürlüğü destekliyor. Küçük boyutundan dolayı ürünün klavyesi farklı tasarlanmış. Enter tuşu daha küçük, yön tuşları da ufalmış. Fakat klavyenin kullanımına kısa sürede alışıyorsunuz. Testlerimizde ortalama 6 saat pil ömrüne sahip olduğunu tespit ettiğimiz ürün oyun oynamak için uygun değil. Fakat hem iş hem de eğlence için kullanmayı düşündüğünüzde kendi ebatlarında rakipsiz olduğunu kolayca söyleyebiliriz.

SONUÇ ► Hem taşınabilirlik hem de performans arayan kullanıcılara yönelik olan Sony, markasına yakışır bir ürün ortaya koymuş.

- ⊕ Uzun pil ömrü
- ⊕ 1080p desteği
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik

ŞIK ÇÖZÜM: Test Merkezimizde şimdiye kadar hep dikey konumlandırılan kasalar görmeye alıştık. Oysa Thermaltake yatay ince ATX yapısındaki Media PC'si ile bize bir başka alternatif sunuyor. Kendi multimedia PC'nizi toplayabileceğiniz ürün, ATX anakartların kurulumuna da uygun olduğundan güçlü bir sistem toplayabilmenizi sağlıyor. Yatay konumu sayesinde geniş bir çalışma alanı sağladığından bu kasaya bir sistem kurmak yatay kasalara göre çok daha kolay. Tabi ki el alışkanlığınız yoksa kullanım kılavuzunu mutlaka okumanız gerekiyor. Çünkü bu kasayla birlikte PCI-E yuvalarını kasa içerisinde yatay olarak kullanabilmenizi sağlayan bir PCI kart seti geliyor. Ürünün içerisinde bulunan iki adet fandan bir tanesi kasa içerisine bir tanesi ise sabit disklere yönlendirilerek ideal bir soğutma sağlanmış. Fanlar kulakları rahatsız edecek bir gürültü yaratmıyor. Oldukça şık bir ön paneli bulunan ürün hem dijital ekranıyla size bilgi verirken hemde uzaktan kumandasıyla kolayca yönetilebiliyor. Ayrıca ön panelinde bulunan iki adet USB ve bir adet firewire girişinin yanısıra bir adet kulaklık ve mikrofon girişiyle farklı ürünleri kasaya bağlayabilmenize olanak sağlıyor.

SONUÇ ► Şık görünümü ile multimedia PC'lere farklı bir bakış açısı getiren, kurulumu ve kullanımı kolay bir multimedia PC kasası.

- ⊕ Estetik tasarım
- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Uzaktan kumandası var

HER YERDE İNTERNET: Turkcell'in Connect Card'ı kısaca bilgisayarınızın USB yuvasına bağlayarak her yerden internete erişmenizi sağlayan bir ürün. İçerisinde SIM kart yuvası bulunan ürün aynı zamanda Micro SD kart girişi ile 2GB'lık bir USB bellek gibi kullanılabilir. Ürünü bilgisayarınızın USB yuvasına taktıktan sonra yazılımı çalışıyor ve ürün kısa sürede kuruluyor. SIM kartınızın PIN numarasını girip bağlan tuşuna basarak internet erişimini 5 dakikadan kısa bir sürede sağlayabiliyorsunuz. Ürünle beraber gelen yazılım veri aktarımınızın istatistiğini tutarak size bilgi verirken bir yandan da SIM kartındaki isim listesine erişerek kolayca SMS atabilmenize olanak sağlıyor. Yaptığımız testlerde www.download.com adresinden 10 MB'lık bir dosyayı 7,13 dakikada indirebildik ve 1,76 MB'lık bir dosyayı ise Yahoo adresinden elektronik posta atmak için 3,36 dakikada gönderebildik. Ayrıca World of Warcraft oyununa girerek Almanya'da bulunan sunucumuzla aramızdaki paket alışverişini kontrol ettik ve ortalama 1000 ms'lik bir sonuçla karşılaştık. Bu arada hiçbir kesintiyle veya yavaşlamayla karşılaşmadık.

SONUÇ ► E-postalarımızı kontrol edip internetten rahatlıkla dosya indirebilmemize yardımcı olan, asıl işlevi 3G ile başlayacak bir ürün.

- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ USB bellek olarak kullanılabilir
- ⊕ Kesintisiz bağlantı

EKRAN KARTI

ZOTAC GEFORCE GTX 295

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

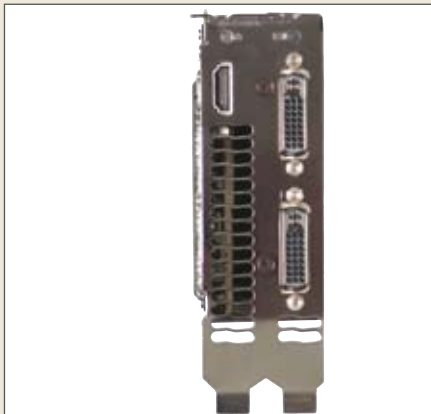

FİRMA	Penta, Mascom
BİLGİ İÇİN	(216) 528 00 00
WEB	www.zotac.com.tr
FİYAT	499 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Üretim teknolojisi	55nm
Bellek tipi	1792 MB GDDR 3
Bellek saat hızları	1998 MHz
Güç girişi	1 X 6 ve 1 X 8 Pin
Soğutma	Aktif ve Pasif
Giriş çıkışlar	2 X DVI, HDMI

- + Yüksek performans
- + PhysX desteği
- + Hız aşırıtmaya açık

Yüksek çözünürlük Zotac'ın HDMI çıkışı ile full HD filmleri seyredebilirsiniz.

Savul AMD

AMD'nin alt markası olan ATI'nin liderliğinde devam eden ekran kartı piyasasında nVidia kendini gösteriyor.

■ AMD (ATI'nin 3870X2 modeli ile başlattığı ekran kartı savaşlarında Nvidia 9800 GX2 ile cevap verdi. Daha sonra GTX 260 ve GTX 280 ile rekabeti daha da kızıştırdı. Bu hamlelere HD 4850 ve HD 4870X2 ile cevap veren AMD bu kez karşısında GTX 295 gibi dişli bir rakip buldu. Yeni rakibin performansına geçmeden önce kartı fiziksel özellikleriyle bir tanıyalım.

YENİ SAVAŞÇI

Nvidia'nın referans modelini olduğu gibi alan Zotac, karta kendinden bir şey eklememiş. İki adet 55 nanometre üretim teknolojisine sahip GTX 200 adeta bir tost mantığında kartın iki yanından ortadaki soğutma bloğuna yerleştirilmiş. Her iki kartında GPU'su soğutma bloğuyla temas halinde. Böylelikle eşit olarak soğutuluyor. Kartların arasındaki iletişim Nvidia'nın NF200 yongası sayesinde 16X hızında sağlanıyor. Böylece hem GPU'lar arasında hızlı bir veri akışı sağlanmış hem de etkili bir soğutma elde edilmesi garantilenmiş. Kartın soğutması, içindeki fanın yanı sıra, yan tarafında bulunan ve kartın yan tarafının neredeyse yarısını kaplayan kanatçıklar yardımıyla yapıyor. Böylece etkili bir hava dolaşımı sağlanmış. 280 x 93 x 35 mm ölçüleriyle oldukça büyük bir ebada sahip olan kart aynı zamanda ağır. Bu yüzden montaj sırasında geniş bir kasa kullanmanızı ya da açık sistem kurmanızı tavsiye ediyoruz. Kartın arka tarafında 2 adet DVI ve bir adet HDMI çıkışı bulunuyor. Kartın çalışması için 1 adet 6 pin ve bir adet 8 pin güç girişi konumlandırılmış.

GELELİM SAVAŞ GÜCÜNE

Öncelikle testimizi henüz beta aşamasında olan 18.2 sürücülerle yaptığımızı belirtmeliyiz. Direct X 10.1 desteği bulunan kartla yaptığımız testlerde bu kartın rakibi olan HD 4870 X2'yi temel olarak aldık. Kartın asıl gücünü yüksek çözünürlükte ve kartı en çok zorlayacak testlerde göstereceğini düşündüğümüzden biz de ayarlarımızı yüksek tuttuk. Öncelikle sentetik benchmark programları uyguladığımızda 3D Mark Vantage'da yüksek ayarlarda kart rakibine

ortalama yüzde 43 fark attı. 3D Mark 06 testimizde ise 1680 x 1050, 8X AA ve Anisotropic AF ayarlarında avantaj yüzde 16'yla HD 4870 X2'ye geçti. Sıra oyunlara gelince eskiden yeniye doğru bir sıralama yapmak istedik. Buna göre Unreal Tournament 3'te 1680 x 1050, 4XAA ayarlarında aradaki fark neredeyse yok gibiydi. Quake Wars: Enemy Territory oyununda gene aynı ayarlarda GTX 295 biraz daha önde göründü. Half Life 2: EP'de 1680 X 1050, 16X AA, 16 X AF ayarlarında HD 4870X2 rakibini %10 geçti. Call of Juarez oyununda 1680 x 1050, 4X AA ayarlarında avantaj %19 HD 4870 X2 tarafındaydı. Company of Heroes oyununda ise 1680 X 1050 Ultra DX10 sürümü denememizde avantaj %8'le GTX 295'e geçerken Crysis Warhead'de 1680 X 1050 ve çok yüksek ayarlarda ise fark GTX 295 lehinde yüzde 37'ye ve son olarak Farcry 2'de gene aynı ayarlarda yüzde 15'e çıktı. Özetle baktığımızda Zotac GeForce GTX 295 en son oyunlarda gücünü ortaya koyuyor ve genelde rakibine büyük bir performans üstünlüğü sağlıyor. Kartın hız aşırıtmaya yetenekleri ise bu konunun meraklılarını sevindecek seviyede. Kartla yaptığımız denemelerde ortalama yüzde yirmilere kadar hız aşırıtmaya yapabildik. Bu oldukça iyi bir oran.

Kartın güç tüketimine gelince: Sistem çalışırken ortalama 90 W, yük altında ise 300 W'ın biraz üzerinde bir güç tüketimi var. Açıkçası böyle yüksek performanslı bir karta sahip olacak tüketicilerin güç tüketimi konusunda bir endişeleri olmadığını tahmin ediyoruz. Fakat genel olarak baktığınızda bu tüketimin çok yüksek bir rakam olduğu da ortada. Ayrıca kart yük altında bile çok ısınmıyor. Nvidia'nın PhysX ve CUDA teknolojilerini de destekleyen kart, yakın zamanda piyasaya çıkan Mirror's Edge vb oyunlarda gücünü ortaya çıkartacak. nVidia'nın bu konuda EA gibi büyük firmalarla anlaşmış olduğunu düşündüğümüzde kartın keyfini çıkartacağımız büyük oyunlar da sırada gibi görünüyor.

SONUÇ ► Son adımıyla iyi bir çıkış yapan Nvidia, büyük savaşta bir adım öne geçerek rakibine iyi bir fark atmış gibi görünüyor. Sürücüler geliştikçe bu fark daha da açılacaktır.

DİZÜSTÜ SOĞUTUCUSU
AERO COOL MPN-1000

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Akortek Bilişim
BİLGİ İÇİN (212) 210 97 99
WEB www.akortek.com
FİYAT **39 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Desteklenen boyut 12" ve 15" arası dizüstü bilgisayarlar	
Soğutma	Aktif
Fanlar	1 x 80 mm
Güç girişi	USB veya 5V 2A adaptör
Malzeme	ABS Plastik
Giriş çıkışlar	4 adet USB

HARİCİ DİSK
LENOVO 41N8379

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Boğaziçi, Index
BİLGİ İÇİN (212) 331 10 00
WEB www.lenovo.com.tr
FİYAT **199 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kapasite	120 GB
LCD gösterge	Güç ve veri aktarımı
Arabirim	USB 2.0
Ağırlık	152 g
Boyut	122 x 75 x 13 mm
Diğer	USB kabloları, taşıma çantası

FOTOĞRAF MAKİNESİ ÇANTASI
VANGUARD PAMPAS 47 SLING

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Vanguard Türkiye Ülker İthalat Ltd.
BİLGİ İÇİN (212) 513 21 55
WEB www.vanguardtr.com
FİYAT **68 \$ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Gövde materyali	Polyester
İç kaplama	Kadife
Boyutlar	215 x 215 x 420 mm
Ağırlık	690 gr
Diğer	Su ve toz geçirmez gövde, kadife kaplı pedlerle destekli iç bölmeler (bu satır iki satır olacak)

AKILLI TASARIM: Aero Cool, bu defa dizüstü bilgisayarların en büyük sorunlarından birisi olan ısınma derdine bir çözüm sunuyor. MPN-1000 kodlu dizüstü soğutucusu taşıması son derece kolay olan plastik malzemeden yapılmış. Ürünün ayakları iki seviyeli ve bu sayede size uygun olan eğimde kullanabilmenize olanak sağlıyor. Ürünün üzerine koyduğunuz bilgisayarınızın kaymaması için alt tarafta iki adet kapatılabilir destek bulunuyor. Ürünün alt tarafındaki bir kapak içerisine bir adet iki uçlu USB kablosu gizlenmiş. Dilerseniz iki ucu da takarak hem bilgi hem de güç akışı sağlayabilirsiniz ya da bir harici adaptör satın alıp ürünü yan tarafındaki 5V 2A'lık girişe takarak bir USB girişinden tasarruf edebilirsiniz. Fakat ürün aynı zamanda 4 adetlik USB yuvası içeren bir USB hub görevi de gördüğünden buna ihtiyaç duyacağınızı sanmıyoruz. Ürünün alt tarafında bulunan fanın dönüş hızını ayarlayabilmeniz için ürünün sol tarafına bir adet tuş yerleştirilmiş. Böylelikle devir kontrolü yaparak hem ihtiyacımız olan soğutmayı kontrol edebiliyor hem de sesinden rahatsız olursak devri düşürebiliyoruz. Ürün geniş ızgaralı tasarımı sayesinde fan kapalıyken bile soğutma sağlıyor.

SONUÇ ► Dizüstü bilgisayarınızın soğutmasına katkıda bulunacak olan bu ürün aynı zamanda bir USB hub görevi görüyor.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Kolayca taşınabilir
- ⊕ Ayarlanabilir fan hızı

KOLAY TAŞINABİLİR: Hem kolay veri taşımak hem de verilerimizi yedeklemek için bir harici disk sahibi olmak artık neredeyse sıradan bir ihtiyaç haline geldi. Giderek büyüyen dosya boyutları ve bilgisayarlarımıza yapılan saldırılar söz konusu olduğunda güvenli bir depolama alanına sahip olmak ise artık bir zorunluluk. Lenovo'nun özellikle taşınabilirliğe önem verdiği görülen küçük harici disk 120 GB kapasiteye sahip. Güç ve veri aktarımı için iki ayrı USB kablosuyla beraber satılan ürün aynı zamanda oldukça hafif. Üründe iki kablo yerine iki USB uçlu bir kablo hatta tek USB kablosu kullanılması daha pratik olmuştur. Fakat ürünle verilen şık bir taşıma çantası ürünün bu ufak kusurunu kapatıyor. Sade ve şık bir tasarıma sahip olan ürünle yaptığımız testlerde ortalama 29,5 MB/s yazma ve 18,7 ms rastgele veri aktarımı sonuçlarını elde ettik. Her iki sonuç da ürünle tatmin edici hızda çalışabileceğinizi gösteriyor. Son derece sesiz çalışan ürün yük altında çok ısınmıyor. Ürünün üzerinde hem veri aktarımı hem de güç için iki adet LED gösterge bulunuyor. Dışarıdan gelebilecek darbelerle karşı dayanıklı olarak üretilen ürünle verilerinizi güvenle taşıyabilirsiniz.

SONUÇ ► Şık bir taşıma çantasıyla beraber satılan Lenovo'nun harici disk verilerinizi güvenle ve kolayca taşıyabileceğiniz bir ürün.

- ⊕ Küçük ve hafif
- ⊕ Darbelere dayanıklı
- ⊕ Zengin kutu içeriği

NASIL BİR ÇANTA?: Dijital SLR bir makine satın alıp ve ilk heyecan geçtikten sonra önemli bir eksiklik fark edeceksiniz; Çanta! Dizüstü PC'lerde olduğu gibi satın alma sırasında çoğunlukla atlanan fakat pratik kullanımda hayati öneme sahip olduğu kısa sürede fark edilen bir bileşendir DSLR'lar ya da video kameralar için çanta. Vanguard'ın Pampas 47 Sling adlı çantası, çok yönlü kullanımı ve hava şartlarına dayanıklı su geçirmez yapısıyla ilginizi kolayca çekebilecek bir ürün. Şık tasarımıyla da öne çıkan Pampas 47 içindeki ana bölüme, objektif dâhil SLR ve iki objektif koyabilirsiniz. Bunun dışında çanta içinde aksesuarlarınızı koyabileceğiniz bir dolu bölme ve göz bulunuyor. Vanguard Pampas 47 Sling kadife kaplı kalınlaştırılmış pedlerle güçlendirilmiş iç kısım, donanımınızı "el üstünde" tutarken, su ve toz geçirmez, darbelerle dayanıklı polyester dış kısım, güvenli bir kullanım sağlıyor. Çanta içinde hızlı bir şekilde ulaşmak mümkün. Öte yandan hem önden hem yandan açılan özel tasarım sayesinde hızlı ulaşım yüzünden ortaya çıkabilecek riskler azaltılmış. Çantayı elde taşıyabileceğiniz gibi omuz ve belden de bağlayabiliyorsunuz.

SONUÇ ► Avuç dolusu para ödediğiniz optik donanımınızı gönül rahatlığıyla emanet edebileceğiniz, ergonomik bir çanta.

- ⊕ Kompakt yapı
- ⊕ Su ve toz geçirmez
- ⊕ Ergonomik tasarım

OBJEKTİF

TAMRON AF18-270MM F/3.5-6.3 DI II VC LD ASPHERICAL (IF) MACRO

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Zoom İthalat
BİLGİ İÇİN	(212) 269 76 76
WEB	www.zoomithalat.com
FİYAT	550 Euro + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Uyumluluk	Canon, Nikon
Lens yapısı	13 grupta 18 element
Filtre boyutu / D. Bıçak sayısı	72 mm / 7
Maksimum büyütme	1: 3,5
Min. aralık / netlik mesafesi	F22 / 49 cm
Ağırlık ve boyutlar	550 gr, 79,6 x 101 mm

- Etkileyici fokal uzunluk
- Etkin imaj sabitleme
- Tatminkâr kalite

Şaşırtıcı zoom oranı Objektifin sağladığı 15x zoom oranı ile şaşırtıcı sonuçlar elde edebilirsiniz.

DSLR'a özgürlük

Bu objektif geniş bir aralıkta makul bir kalite ile fotoğraf çekmenizi sağlarken titreşim engelleme özelliği de sunuyor.

■ Bu ay iki objektifin birden ayın ürünü olması sizi şaşırtmasın. Zira aynı ürün grubunda olmalarına rağmen bu iki ürün arasında dağlar kadar fark var. 18-270 mm ile 15x gibi rekor bir zum oranına sahip olan Tamron'un bu objektifi, şaşırtıcı özelliklere sahip. "15x'in neresi rekor, 20x hatta üzeri zum yapabilen dijital fotoğraf makineleri var" demeyin. Kompakt sınıftaki makinelerden değil, SLR arenasından bahsediyoruz.

KİT OBJEKTİFİ KALDIRIP ATABİLİRSİNİZ

Tamron 18-270 mm ile yaptığımız ilk testlerde nirengi noktası olarak Canon 450D ile gelen kit objektifi (18-55 mm F3,5-5,6 IS) kullandık. 18-55 mm aralığında yaptığımız karşılaştırmalı testlerde Tamron 18-270 mm daha iyi bir performans ortaya koydu. Üçayak kullanarak imaj sabitleme işlevini devre dışı bırakıp yaptığımız bu testlerin ardından sıra imaj sabitleme kullanarak karşılaştırma yapmaya geldi. Kit objektifteki IS ile Tamron'un VC (Vibration Compensation) özelliği arasında Tamron'un lehine uzak ara fark olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Tamron'daki VC'nin etkisini zaten vizörden bile görebiliyorsunuz (hatta sesini de duyabiliyorsunuz). Unutulmaması gereken bir konuya, imaj sabitleme teknolojisinin elinizden makineye geçen titreşimlere karşı makine içindeki dengeleyici bir sistemi işaret ettiği. Yani makine hareketini dondurmaya amaçlayan bu mekanizma, böylece daha düşük enstantane (diyafram açık kalma süresi) değerleriyle çekim yapmanızı sağlayarak, size nispeten düşük ışık şartlarında bile flaşsız çekim imkanı sunar. Yoksa hareket eden bir objeyi IS sayesinde net çekemezsiniz. Zira bunun için tam tersi hızlı bir enstantane değerine ihtiyaç duyarsınız.

TEKNİK ÖZELLİKLER VE ERGONOMİ

Tam çerçeve (Full frame) uyumu olmayan Tamron 18-270, 30 mm'de F4, 45 mm'de F4,5, 60 mm'de F5, 100 mm'de F5,6 ve 238 mm'de F6,3'lük bir diyafram aralığı sunuyor. Böyle bir objektif için nispeten hafif sayılabilecek olan ürü-

nün kutusundan çanta çıkmıyorsa da, parasoley unutulmamış. Üründe hoşumuza gitmeyen az sayıdaki özellikten biri, netleme halkasının hareketi oldu. Netleme yaparken boyutları değişmeyen objektifte, keşke bu sırada hiç dış hareket olmasaydı. Zira yüksek zum seviyesinde objektif boyu iki katına çıkıyor ve siz de VC sistemine destek olmak adına objektifin ortasından tutmak istiyorsunuz. Fakat bu durumda netleme halkasındaki hareketi engellemiş oluyorsunuz. Uygun (daha doğrusu normal) bir tutuşla sorun olmayacak bu küçük detay dışında Tamron 18-270 mm'nin ergonomik olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca her ne kadar herhangi bir düşme / çarpma testi yapmadıysak da, objektifin malzeme kalitesi açısından rahatsız edici bir yanını göremedik.

ÇOK ÇEŞİTLİ KULLANIM ALANI

Kit objektifle yaptığımız karşılaştırmayı bir kenara bırakırsak Tamron 18-270 mm ile elinizde devasa bir fokal uzunluk olduğu için, objektifin size büyük bir özgürlük tanıdığını söyleyebiliriz. Günlük hayatta 270 mm gibi bir fokal uzunluğa sıkça başvuramazsınız. Fakat elinizin altında böyle bir imkân olduğunu bilmek, farklı kadrajlar yakalama adına size yeni fikirler sağlayacağı için performansınız bu durumdan olumlu anlamda etkilenecektir. Tamron 18-270 mm, gerçekleştirdiğimiz birebir karşılaştırma testlerinde her ne kadar ilgili fokal uzunlukta kit objektifi rahatlıkla geçiyorsa da tabii ki bu kadar geniş aralığı kapsayan bir objektifin, prime (sabit fokal uzunluklu) objektiflerle yarışmasını beklemek mantıklı olmaz. Öte yandan genelde prime objektiflerle çalışan yarı profesyonel hatta profesyonel bir kullanıcı bile zaman zaman Tamron 18-270 VC gibi bir objektife ihtiyaç duyar. Bu bağlamda kit objektiften memnun olmayan amatör bir kullanıcı da, her zaman yanında bir çanta dolusu prime lensle dolaşmak istemeyen yarı profesyonel bir kullanıcı da bu objektifi ilginç bulacaktır.

SONUÇ ► Hem geniş açı hem de tele ihtiyaçlarınızı tatminkâr (ve makul) bir kaliteyle tek objektifle çözmenizi sağlayan bu ürün, alanında gerçek bir rekortmen olarak şu sıralar oldukça popüler.

AKILLI TELEFON	CEP TELEFONU	ÜÇAYAK
HTC TOUCH 3G 	NOKIA 5800 EXPRESSMUSIC 	VANGUARD ALTA 204AP
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Brightpoint/KVK BİLGİ İÇİN (216) 578 6555 WEB www.htc.com.tr FİYAT 620 \$ + KDV	FİRMA Nokia Türkiye BİLGİ İÇİN (212) 278 98 55 WEB www.nokia.com.tr FİYAT 875 TL + KDV	FİRMA Vanguard Türkiye Ülker İthalat Ltd. BİLGİ İÇİN (212) 513 21 55 WEB www.vanguardtr.com FİYAT 135 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Ekran 2.8 inç, QVGA Bellek 256MB + (Micro SD kart yuvası) İşletim Sistemi Windows Mobile 6.1 Boyut 102 x 53.6 x 14.5 mm Kamera 3.2 megapiksel Diğer WCDMA/HSDPA/EDGE/3G/WiFi/GPS/Bluetooth	Ekran 3.2 inç, 640x360 16milyon renk (16:9) Bellek 8GB (Micro SD kart yuvası) İşletim sistemi Symbian Boyut 111 x 51.7 x 15.5 mm Kamera 3.2 megapiksel (Carl Zeiss) otofokus, led flash Diğer WCDMA/HSDPA/EDGE/WiFi/A-GPS/Bluetooth/TV Out/Radyo/Ngaga	GGövde materyali Sertleştirilmiş Magnezyum Uzayabilir ayak sayısı 3 Kapalı boyutlar 485 mm Açık boyutlar 1300 mm Ağırlık 1,35 kg Diğer Çıkarılabilir kanca, kafada su terazisi

ERGONOMİ HARİKASI: HTC Touch 3G, canlı mavi rengi, büyük ekranına rağmen küçük boyutu ve kullanıcının elinden kaymayan özel dokusu ile ilk bakışta dikkatleri üzerine çekiyor. Boyutları ile kıyaslandığında içinde barındırdığı teknik özelliklere bakınca etkilenmemek de elde değil. Sadece 98 gram olan bu telefonun üzerinde Windows Mobile 6.1 Professional var. 528MHz'lik Qualcomm MSM7225 işlemcisi ise hemen her uygulamayı çalıştırabilecek kadar hızlı. Ancak arka planda bu kadar güçlü bir sistem varken bile HTC, TouchFLO arabirimi sayesinde sadece telefon özelliklerine ihtiyaç duyan kullanıcılarına çok sade bir arabirim sunmayı da başarıyor. Küçük bir başparmak hareketi ile ihtiyaç duyulan tüm özelliklere hızlıca ulaşmak ve onları kontrol etmek mümkün. Mini USB portu USB'den bile şarj etmeyi sağlıyor ve veri iletişimini çok kolay hale getiriyor. Otomatik fokus ve flaşı olmasa da 3.2MP'lik kamerası gün ışığında yeterli görüntü ve video kalitesi sunuyor. Önde bir kamerası olmadığı için 3G'yi ancak veri iletişimi için kullanabiliyorsunuz. Turkcell, bir yıllık 3G aboneliği ile bu telefonu abonelerine ücretsiz olarak veriyor.

SONUÇ ► Bağımlılık yapacak kadar kullanışlı Hem boyutları hem de özellikleri ile tam anlamı ile mobil iletişime odaklanmış bir akıllı telefon.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Kolayca taşınabilir
- ⊕ Ayarlanabilir fan hızı

MP3 ÇALARLARA VEDA: Tüm ön yüzeyi dokunmatik ekrandan oluşan yeni nesil telefonlara Nokia'nın cevabı olan 5800 ExpressMusic, üzerinde yer alan surround ses kalitesi sunan dahili stereo hoparlörler de dahil olmak üzere içerdiği özellikler ile yüksek kalitede müzik sunabiliyor. Koruma kılıfından ek stylus kaleme ve tv çıkış kablo-suna kadar eksiksiz ve çok zengin bir kutu içeriği ile gelen telefon, fiziksel yapısı ile de hem şık hem de çok sağlam bir ilk izlenim oluşturuyor. Bu telefonun elinizden kayıp düşmesi zor gibi duruyor. Hassas dokunmatik ekranı, Symbian işletim sistemi üzerinde çalışan yeni arabirim ile birleştiğinde istediğiniz özelliğe çok hızlı bir şekilde ulaşabiliyorsunuz. Carl Zeiss destekli 3.2MP, oto fokuslu ve flaşı kamerasının sunduğu görüntü ve video kalitesi ile 5800 eksiksiz bir multimedya telefon. Ön yüzdeki kamera sadece video görüşmeler için kullanılıyor. Veri iletişimi konusunda da yeterli olsa da aslen kaliteli multimedya özellik isteyen kullanıcılara yönelik tasarlanmış ve bunu da çok iyi bir şekilde gerçekleştiriyor. Ayrıca internette Flash desteği sunması ve geniş yelpazedeki Ngaga oyunlar ile mobil eğlence arayanları tatmin edecek kadar güçlü.

SONUÇ ► 8GB'lık dahili hafızayı da sayarsak tüm multimedya ihtiyaçlarınızı tek bir telefon üzerinde cebinize sığdıracak çekici bir ürün.

- ⊕ Küçük ve hafif
- ⊕ Darbelere dayanıklı
- ⊕ Zengin kutu içeriği

ÜÇAYAK ÖNEMLİDİR: Özellikle dijital SLR bir makine kullanıyorsanız ya da nispeten ağır bir video kamerası varsa, üçayak satın alırken ucuz ürünlerden kaçınmalısınız. Zira üçayak konusuna gereken önemi vermezseniz, pahalı optik donanımınızı ciddi anlamda riske etmiş olursunuz. Ayrıca risk bir yana veriminiz de düşer. Test Merkezi'mize yollanan, üst sınıf amatör kullanım için üretilmiş, Vanguard Alta 204AP, Vanguard kalitesini başarılı bir şekilde kullanıcıya yansıtan bir ürün. Üründe sağlam fakat hafif Magnezyum alaşım gövde, güven veren bir görüntü çiziyor. Genel olarak kafayı hareket ettirirken pürüzsüz ve akıcı bir hareket sağlanması için Vanguard elinden geleni yapmış ve başarılı olmuş. 3 bölümden oluşan ayakların maksimum ne kadar açılacağını, her ayağın üst kısmındaki bir anahtarla ayrı ayrı ayarlayabiliyorsunuz. Üzerinde su terazisi bulunan kafayı aşağı çabuk indirdiğinizde oluşan titreşimi emen turuncu renkli lastik yüzük, kolay tutuş ve kavrama için, köpükten yapılmış yumuşak tutuş yerleri gibi özelliklerse, pratikte emniyetli ve ergonomik bir kullanım için anahtar role sahip.

SONUÇ ► Video kamerası ya da fotoğraf makineniz için, kaliteli ve ergonomik bir üçayak arıyorsanız bu ürün tam size göre.

- ⊕ Sağlam ve hafif gövde
- ⊕ Makro için ideal
- ⊕ Ergonomik yapı

OBJEKTİF
SIGMA 10-20MM F/4-5.6 EX DC HSM

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Reproset
BİLGİ İÇİN	(212) 335 97 00
WEB	www.reproset.com.tr
FİYAT	457 Euro + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Uyumluluk	Canon, Nikon, Sigma, Sony/ Minolta, Pentax, Four Thirds.
Lens yapısı	10 grupta 14 element
Filtre boyutu / D. Bıçak sayısı	77 mm / 6
Maksimum büyütme	1:6,7
Min. aralık / netlik mesafesi	F22 / 24 cm
Ağırlık ve boyutlar	465 gr, 74mm x 81 mm

- ⊕ Olağanüstü geniş açı
- ⊕ Tatminkâr keskinlikte sonuçlar
- ⊕ Parasoley ve taşıma çantası var

Kolayca taşınıyor Sigma 10-20mm F/4-5.6 EX DC HSM, sık bir taşıma çantasına sahip.

Daha geniş yok!

Bu objektifin sağladığı süper geniş açı sayesinde fotoğraflarınızda sınır tanımayın!

■ SLR dünyasında üreticiler belki biraz kafa kafaya gelmemek için, belki de kullanıcı ihtiyaçlarını farklı değerlendirdikleri için, bire bir aynı özelliklere sahip ürünler ortaya koymaktan kaçınıyor. Bu aslında sektöre dinamizm de getiriyor. Sigma 10-20mm de bazı eksileri olsa da toplamda çok ilginç ve dikkate değer bir objektif.

KIRPMA FAKTÖRÜ VE DSLR MAKİNELER

Tam çerçeve (full frame) algılayıcıya sahip fotoğraf makineleri için üretilen objektiflerin fokal değerleri, daha küçük bir algılayıcı kullanan DSLR gövdesine takılınca, kenarlar ve köşeler algılayıcı nispeten küçük olduğu için çekilen fotoğrafın dışında kalır. Algılayıcının tam çerçeveye kıyasla ne kadar küçük olduğu ise kırpma faktörünü belirler. Örnek vermek gerekirse, Canon EOS 5D (algılayıcı boyutu: 35,8 x 23,9mm) tam çerçeve bir makinedir. Bu makineye taktığımız bir 24-70mm'lik zum objektif, bize 24-70mm'lik bir aralık sağlar. Fakat aynı 24-70mm'lik objektifi örneğin EOS 450D'ye takarsak (algılayıcı boyutu: 22,2 x 14,8mm) algılayıcılar arasındaki boyut farkı yüzünden pratikte elimize $24 \times 1,6 = 38,4$ – $70 \times 1,6 = 112$ mm'lik bir zum aralığı geçer. Fark edeceğimiz gibi 38-112mm'lik objektifimiz, artık geniş açı olmaktan çıkmış, tele olma yolundadır. Bu itibarla satın almayı düşündüğünüz objektifin pratikteki fokal uzunluğunu iyi hesaplamamız gerekir. Sigma 10-20mm F/4-5.6 EX DC HSM, kırpma faktörüne sahip dijital makineler için üretilmiş bir objektif olduğundan (ismindeki DC yerine DG olsaydı tam çerçeve uyumu da olacaktı) belirtilen 10-20mm değerleri, (yaklaşık 5000TL'den başlayan tam çerçeve makineleri bir kenara bırakırsak) pratikte elinize geçecek fokal uzunluğunu gösteriyor.

BU OBJEKTİF KİMLERE HİTAP EDİYOR?

2006 TIPA (Technical Image Press Association) en iyi objektif ödüllü ürünün adındaki EX (Excellence) Sigma'nın üst kalite ürün grubunu simgeliyor. HSM

(Hypersonic motor) ise netleme sırasında ses çıkmasını önleyen ve hızlı netleme sağlayan özel bir motor sistemine sahip olduğunu. Başarılı netleme performansına ek olarak, sağlanan yüksek çözünürlük (keskinlik) dikkate değer. Sigma 10-20mm F/4-5.6 EX DC HSM, geniş açı değil, "süper geniş açı" sınıfında bir zum objektif. Dolayısıyla bu ürün, makinanızda sürekli takılı kalacak genel amaçlı bir objektif değil. Sağlanan süper geniş açı yüzünden özellikle 10mm'de kolayca fark edilebilecek bir geometrik bozulma (distortion) kolayca fark ediliyor (bir kısmı yazılımla düzeltilebiliyor). Bu bağlamda örneğin portre çekimleri için tasarlanmayan bu objektif, manzara fotoğraflarında ya da çeşitli iç mekân çekimlerinde coşuyor. Bazı durumlarda rahatsız edici olabilen süper geniş açı deformasyonunun kenarlarda yarattığı eğim, manzara çekimlerinde dramatik etkiyi artıracak şekilde, perspektif hissini güçlendirerek, izleyeni adeta içine çekiyor. Size de "bu fotoğrafı ben çektim" diyerek övünmek kalıyor. Yeri gelmişken sadece sahip olduğu karakteristik geniş açı deformasyonu yüzünden bu objektifi satın alan geniş bir hayran kitlesi olduğunu da belirtelim. Bu objektifle dar mekânları, başarılı bir şekilde kadraja adeta "tıktırtmak" mümkün. Büyük bile olsa oturma odanızın köşesinde durup vizörden baktığınızda tüm mekânı gani gani kadrajda görebilirsiniz.

KAVRAMA VE TUTUŞ ÖNEMLİDİR

Süper geniş açı objektifler arasında başarılı bir aralığı kapsayan Sigma 10-20mm, içsel netleme (IF) yapısına sahip olduğu için netleme sırasında uzayıp kısalıyormuş. Ayrıca filtre takılan ön kısım da hareket etmiyor. Bu çok iyi bir özellik, zira böylece polarize filtre kullanırken sıkıntı yaşamıyorsunuz. EX serisi olmasının bir sonucu olarak bu objektifin tutuş ve malzeme kalitesi açısından güven verdiğini söylemek mümkün. Deneme çekimlerimizde ergonomik açıdan bizi rahatsız etmeyen Sigma 10-20mm, oldukça rahat bir kullanıma sahip.

SONUÇ ► Doğru kullanıldığında çok etkileyici sonuçlara imza atabilen bu objektif, adeta kadrajınıza bir dünya mekân sığdırıyor.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr,

www.chip.com.tr/blog/sahin

Haydi Windows 7!

2009'a yetişip yetişemeyeceği hakkında spekülasyonlar yapılan Windows 7'nin ilk betası çıktı. Büyük ilgi gören bu beta'ya bakılırsa beklediğimize geçecek.

5 Ocak 64 bit gelemedi bir türlü

Hala çoğunlukla 32 bit mimarisi kullanıyor olmamız, çoğumuz için önemli olmayabilir. Gerçekten de "64 bit destekli bir donanım üzerinde, 64 bit işletim sisteminde çalışan 64 bit yazılımlar, 32 bit'e göre daha hızlı çalışır mı?"nın pratikteki cevabında pek çok "ama" olabilir. Yazılım geliştiricilerin 64 bit'e geçmekte bu kadar nazlanmasısya ayrı bir yazı konusu. Benim asıl canımı sıkan, 32 bit işletim sistemindeki 4 GB bellek sınırı (üstelik gerçekte 4 GB'tan bile az). Yıllarca bekledik bellek fiyatları düşsün de şöyle tüm yuvaları gani gani bellekle dolduralım diye. Fiyatlar düştü de ne oldu? Video ve ses düzenleme işleriyle uğraştığım için şahsen bana 4 GB yetmiyor. Öte yandan 32 bit'in uyumluluğundan da vazgeçemiyorum. Kısaca bu işte bir "bit yeniği" var ama neyse...

9 Ocak Dünyayı değiştirecek bir buluş!

Gazetelerde sıkça gördüğümüz fiks haberler vardır. Bunlar belirli aralıklarla tekrarlanan spekülasyonlar ve pratikte hayata geçmez. Örneğin "kansere çare bulundu", "giyeni görünmez yapan elbise neredeyse hazır", hatta "insanı çıplak gösteren kamera yapıldı" gibi. Geçenlerde okuduğum bir haber, bana biraz böyle geldi ama umarım yanılıyorumdur. Buna göre vücut hareketi, ısı ve titreşimi enerjiye çevirmede kullanılan malzemeler, saç telinden 5 bin kat ince-likte üretilmiş ve böylelikle kendi enerjisini

üreten malzemelerin yolu açılmış. 5-10 yıl sonra kullanıma hazır hale gelebilecek bu teknoloji için verilen örnekler arasında, ayak ve vücut hareketlerinden elektrik üreterek, kendini ısıtan kıyafetler ya da ısı ve titreşim olarak kaybedilen enerjinin bir bölümünü dönüştürerek kendi enerjisini üreten otomobiller de var. İşin içine fosil yakıt alternatifi bir buluş girince yapılan "kontra geyik" ise "dünyayı büyük petrol şirketleri yönetiyor buna izin vermezler" olur genelde. Ki dolaylı ya da dolaysız, bence doğru bir varsayım bu. İnsanlık, güneş ve rüzgâr gibi alternatif enerjileri, dünya tamamen geri dönülemez bir şekilde kirlenip ortalama insan ömrü ciddi anlamda kısalmadıkça, temel enerji kaynağı olarak kullanılmayacak gibime geliyor. Böyle haberleri ne zaman okusam, aklıma Matrix filminde Morpheus'u sorguya çeken ajan Smith'in insanlık için sarf ettiği, "siz bu dünyayı yiyip bitiren virüslersiniz" cümlesi geliyor.

12 Ocak Canon kullanıcıları için iyi haber

Dijital fotoğraf makinelerini, dıştaki kasa ve mekanik aksam, elektronik kısım (algılayıcı da buna dahil), makine içi yazılım (firmware) ve objektif olarak dörde ayırabiliriz. Objektiften gelen görüntü bilgisi algılayıcı tarafından elektriksel sinyallere dönüştürülerek görüntü yongasında firmware yardımıyla çeşitli işlemlerden geçer. Kenar yumuşatma ya da keskinlik gibi filtreler, işte bu elektronik bölüm tarafından

A720 IS daha da iyi
İnternette ciddi bir hayran kitlesi olan Canon PowerShot A720 IS (yaklaşık fiyatı 500 TL) CHDK yazılımıyla daha da etkileyici bir performans ortaya koyuyor.

uygulanır. Diğer taraftan hassas kullanıcılar objektiften gelen görüntü bilgisini, makine içindeki elektronığın insafına bırakmak istemezler ve uygun bir yazılımla bu işlemi PC’de yapmak isterler. Bunun için geliştirilen formatta RAW formatıdır. RAW desteği, istisnalar hariç (örneğin Canon PowerShot G10) genelde kompakt sınıftaki makinelerde bulunmaz. Diğer taraftan <http://chdk.wikia.com/wiki/CHDK> adresindeki bir yazılım daha doğrusu firmware, bazı kompakt Canon makinelerle yüklendiğinde sadece RAW desteği sağlamakla kalmıyor, orijinal firmware’de olmayan pek çok yeni özellik de ekliyor. Bu özellikler arasında, daha uzun ya da kısa pozlama süreleri, gerçek zamanlı olarak çekilen sahnedeki ışık patlamalarının ve karanlık alanların LCD’de gösterilmesi (Zebra modu), “ciddi anlamda” bir pil göstergesi, Bracketing (aynı sahnenin farklı EV değerleriyle çekilmesi) ve alan derinliği hesaplayıcı gibi gerçekten de takdire şayan beceriler bulunuyor. Aralarında Canon A, S, Ixus ve G serisinden pek çok modelin bulunduğu, desteklenen makineler listesi için siteyi ziyaret etmeniz de fayda var. Yazılımın en güzel tarafıysa SD karta yüklenmesi ve orijinal firmware’i zarar vermeden makine içinde tutması.

13 Ocak Windows 7 Beta çıktı

Windows 7 için hala kesin bir tarih açıklanmadıysa da nihayet ilk beta versiyonu çıktı. www.chip.com.tr adresinde betayı indirip kurmak için gereken bilgiler mevcut. Dahası Virtual PC sayesinde halihazırda çalışan Windows XP ya da Vista yüklü sisteminize bile kolayca yükleyebileceğiniz Windows 7 beta (versiyon 7000), ilk denemelerimizde çizdiği kararlılık performansı ile beğenimizi kazandı. Bu arada SSD’li sistemlerle yapılan bazı erken testlerde Windows 7 beta’nın Vista’ya göre %3-13 arasında daha iyi bir performans ortaya koyduğu belirlenmiş. Bu beni şaşırtmadı. Zira Ekim ayında Los Angeles’ta katıldığım PDC 2008’deki Windows 7 lansmanından aldığım bilgilerle, performans olarak Windows 7’nin Vista’ya göre daha iyi bir tablo çizeceğini sizinle paylaşmıştım.

Gerçek bir cevher
Gigabyte EX-58 Extreme, ismindeki “Extreme” ibaresini hak eden bir profil çizerken, paylaşılabılır BIOS özelliğiyle de ilgi çekiyor.

15 Ocak H.264 geldi hoş geldi

“Nasıl yani? H.264 yıllardır var zaten” demeyin. Bu harika sıkıştırma standardı, televizyon kanalları dahil pek çok yerde kullanılıyor. Hatta CHIP Online’da bulunan videolar da artık H.264 kullanmakta. Hatırlayacağınız gibi geçen yıl Adobe, Flash 9’a H.264 desteği eklemişti. Fakat yeni çıkan DivX 7’de dâhili H.264 desteği bulunması (.mkv desteği de var) kuşkusuz bu standardın yaygınlaşması konusunda ek bir hızlanma sağlayacak. Özellikle yüksek tanımlı videolar için hayati sayılabilecek bir sıkıştırma oranı ve kalite sunan H.264, nihayet artık geleceğin değil, bugünün standardı.

17 Ocak nVidia’nın intikamı

AMD’nin uzun süredir elinde tuttuğu performans tacı sonunda nVidia’ya geçti. Firmanın Las Vegas’taki CES fuarında görücüye çıkardığı GeForce GTX 295, Radeon 4870 X2’yi geçiyor. 55 nm teknolojisiyle üretilen 2 adet GPU ile donatılmış olan GTX 295, 576 MHz çekirdek, 1998 MHz de bellek hızına sahip ve 480 adet akış işlemcisi barındırıyor. 2 x 448 bitlik 1792 MB’lık GDDR3 bellek, 56 ROP ve 160 adet TMU da kartın diğer özellikleri arasında. En güzel tarafıysa kartın açıklanan fiyatının Radeon 4870 X2 ile aynı olması. Kuşkusuz bu durum, 4870 x2 fiyatlarının düşmesi anlamına gelebilir. Tabii buna bağlı olarak diğer AMD ATI işlemcili kartlar da bu indirimden nasibini alacaktır. nVidia’yı alkışlarken rekabetin ne kadar güzel bir şey olduğunu bir kere daha anlıyoruz. GeForce GTX 295 hakkında son bir küçük not olarak kartın güç tüketimi açısından kendi sınıfı içinde oldukça başarılı bir tablo çizdiğini ekleyeyim.

18 Ocak Gigabyte’ın paylaşılabılır BIOS’u

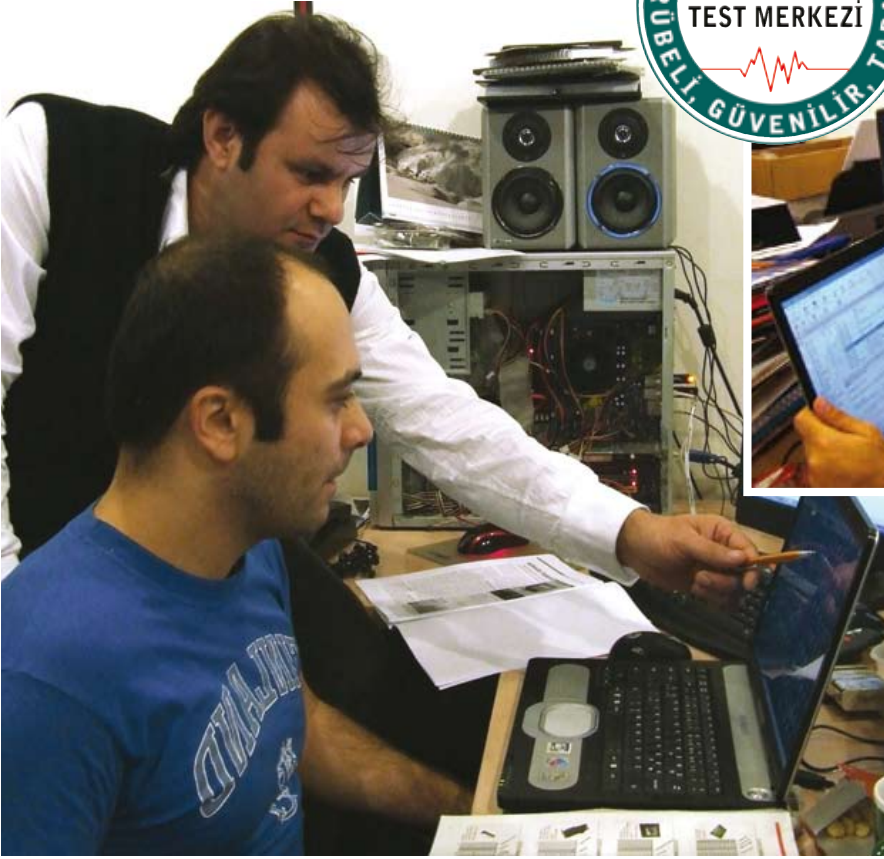
Şu anda pek çok anakartta bulunsun da çift BIOS’u ilk kullanan Gigabyte’tır. Firmanın başarısı üzerine diğer üreticiler de bu kervana katılarak BIOS’tan kaynaklanabilecek problemleri minimuma indiren çift BIOS yongalı anakartları zaman içinde piyasaya sürmüştü.

Gigabyte’ın en yeni anakartı olan EX58-Extreme (Aralık sayısında incelemiştik), pek çok etkileyici özelliklerle donatılmış fakat anakartın BIOS özellikleri tek kelimeyle “aşmış”. Bu özellikler arasındaki paylaşılabılır BIOS da tıpkı çift BIOS özelliği gibi yakında diğer üreticiler tarafından kullanılırsa hiç şaşırmam doğrusu. EZ-Share adındaki bu özellik sayesinde BIOS özelliklerinizi sabit diske, USB diske ya da diskete kaydedebiliyorsunuz.

Dahası benzer bir donanımı kullanan arkadaşlarınız da sizin BIOS ayarlarınızı yükleyebiliyor. Özellikle overclock meraklıları için biçilmiş kaftan. BIOS’a 8 ayrı profil kaydedip, istediğinizi anında yükleyebilmeniz de bir başka hoş özellik tabii.

19 Ocak Ücretsiz veri kurtarma

Sabit diskinizin bölümlene tablosu uçtugunda ya da kazayla önemli bir dosyayı sildiğinizde, ihtiyaç duyacağınız veri kurtarma yazılımları genelde kayıp dosyalarınızı bulur fakat kurtarmak için yazılımı satın almanız gerekir. <http://www.cgsecurity.org/wiki/TestDisk> adresindeki TestDisk yazılımı ise bunu ücretsiz, üstelik kolay ve başarılı bir şekilde yapıyor. Yazılımı sisteminize her şey yolundayken kurmakta fayda var.

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir katego-

ride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her TOP 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

CHIP TOP 10

Donanım listeleri

- 103** DSLR Fotoğraf makineleri
- 103** Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital makineler
- 103** 150 \$ üstü ekran kartları
- 103** 150 \$ altı ekran kartları
- 104** 19 inç LCD monitörler
- 104** 22 inç LCD monitörler
- 104** Navigasyon sistemleri
- 104** SATA II sabit diskler
- 105** Video ve resim gösteren MP3 çalarlar
- 105** 1.000 \$ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar
- 105** 12.1 inç dizüstü bilgisayarlar
- 105** 2,5 inç harici diskler

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

DSLR Fotoğraf Makineleri

Sıra	Model	Fiyat / Performans	Fiyat (Euro - KDV)	Değerlendirme / Çözünürlük / Çekim hızı	Seri çekim çözünürlüğü / RAW / JPEG	(Min. / Max. / Live View)	Tam sarıya çekim	Etkin piksel sayısı (MP)	Ekran boyutu (inç) / Live View / Açılabilir	ISO aralığı	Kayıt medyası
YENİ	1 Nikon D90	87	Orta	870	0,5 s/1 s	2,9/4,5 foto/s	1.250/1.850/440	12,2 Megapiksel	3,0 inç /I/-	100-6.400	SD kart
YENİ	2 Pentax K20D	83	Orta	700	0,3 s/0,5 s	2,2/2,7 foto/s	730/1.580/650	14,5 Megapiksel	2,7 inç /I/-	100-6.400	SD kart
YENİ	3 Samsung GX-20	83	Orta	830	0,5 s/0,9 s	2,8/2,9 foto/s	830/1.440/630	14,5 Megapiksel	2,7 inç /I/-	100-6.400	SD kart
YENİ	4 Sony Alpha 350	82	İyi	510	0,4 s/1,4 s	2,3/2,4 foto/s	570/970/560	14,0 Megapiksel	2,7 inç /I/I	100-3.200	CompactFlash I/II, MD
YENİ	5 Canon EOS 450D	81	İyi	470	0,3 s/0,7 s	3,4/3,5 foto/s	730/1.510/560	12,2 Megapiksel	3,0 inç /I/-	100-1.600	SD kart
YENİ	6 Sony Alpha 300	80	İyi	410	0,2 s/0,8 s	2,8/2,8 foto/s	720/1.180/750	10,0 Megapiksel	2,7 inç /I/I	100-3.200	CompactFlash I/II, MD
YENİ	7 Sony Alpha 200	79	Çok iyi	350	0,2 s/1,5 s	2,8/2,8 foto/s	750/1.200/-	10,0 Megapiksel	2,7 inç /I/-	750/1.200/-	CompactFlash I/II, MD
YENİ	8 Canon EOS 1000D	79	Çok iyi	380	0,3 s/0,5 s	1,5/3 foto/s	710/1.500/550	10,1 Megapiksel	2,5 inç /I/-	710/1.500/550	SD kart
YENİ	9 Olympus E-520	79	Orta	490	0,4 s/1,1 s	3,4/3,4 foto/s	580/1.290/640	10,0 Megapiksel	2,7 inç /I/-	580/1.290/640	CompactFlash I/II, MD
YENİ	10 Panasonic DMC-G1	76	-	750	0,4 s/1 s	3,0/3,0 foto/s	330/680/610	12,2 Megapiksel	3,0 inç /I/-	330/680/610	SD kart

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Nikon D90
Makul fiyatıyla artık HD videolar da çekmeyi olanaklı kılıyor.

Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital fotoğraf makineleri

Sıra	Model	Fotoğraf kalitesi, Toplam puan	Fiyat (\$ - KDV)	Donanım özellikleri	Hız	Dök./servis	Değerlendirme	Pil süresi	Görüntü sabitleme	Ekran aralığı, ekran bellek kartı, ağırlık	
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	81	94	450	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
2	Fujifilm FinePix S5700	75	73	320	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
3	Casio Exilim EX-Z1050	68	87	250	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
4	Panasonic Lumix DMC-FX100	66	90	600	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-S005E, SD-Card, 176 g
5	Samsung Digimax L77	66	83	300	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
6	Casio Exilim EX-V7	66	74	440	62	56	55	0,63 s	130 / 450	algılayıcı	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
7	Canon PowerShot A590 IS	64	80	310	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
8	Fujifilm FinePix Z5fd	64	91	290	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
9	Fujifilm FinePix F50fd	64	89	450	49	38	59	0,54 s	150 / 390	sensör	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
10	Sony Cyber-shot DSC-W55	63	75	210	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
11	Fujifilm FinePix F40fd	62	86	380	37	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sony DSC-H3
Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip.

150 \$ üstü ekran kartları

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat (\$ + KDV)	3D performansı	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar	
YENİ	1	Zotac GTX 295	95	Orta	499	97	90	85	1792 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	2 x 1000	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	2	Sapphire HD 4870 X2	93	Kötü	569	95	85	85	2 GB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	2 x 750	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
	3	Sapphire HD 4870 Toxic Vapor-X	87	İyi	309	77	85	85	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	2x6 pin	2 x DVI, 1 x Video
	4	Zotac GTX 280 AMP Edition	92	Kötü	449	94	85	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1150	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
	5	MSI N260GTX	90	İyi	346	90	83	85	896 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	575	65	2x6 pin	2 x DVI, 1 x Video
	6	Asus EN9800 GX2	88	Çok iyi	184	85	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	7	MSI N9800GX2	86	-	-	81	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	8	Point of View GF9800 GX2	80	Çok Kötü	644	76	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
	9	Gigabyte HD 4870	75	İyi	299	72	85	80	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
	10	GeCube HD 4870	70	Orta	299	70	80	100	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
TEST DEĞERLERİ TEKNİK VERİLER															

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Zotac GTX 295
Rakipsiz performansını hız aşırması ki esnekliğiyle daha da güçlendiriyor

150 \$ altı ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat (\$ - KDV)	3D performansı	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar
1	Sapphire Radeon HD 3850	97	iyi	139	100	90	86	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	829	55 nm	1 x 6 pin 2 x DVI, 1 x video
2	AMD HD 4670	82	çok iyi	90	80	87	-	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	55 nm	- 2 x DVI, 1 x video
3	Gigabyte GV-R4650C	80	iyi	105	78	85	85	1 GB	GDDR2	PCI-E 2.0x16	800	80 nm	55 nm 1 x DVI, 1 x DSub, 1 x HDMI
4	Gigabyte GV-NX865256H	78	orta	139	76	85	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1008	80 nm	- 2 x DVI, 1 x video
5	MSI NX8600 GTS T2D256EOC	78	iyi	129	76	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1050	80 nm	1 x 6 pin 2 x DVI, 1 x video
6	MSI NX8600 GT T2D256EOC	68	çok iyi	89	64	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	800	80 nm	- 2 x DVI, 1 x video
7	Gigabyte GV-NX86T256H	67	iyi	103	62	83	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	720	80 nm	- 2 x DVI, 1 x video
8	HIS HD 3650 IceQ 512 MB GDDR3	64	orta	148	58	85	80	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	890	55 nm	- 2 x DVI, 1 x video
9	PowerColor AX3650-512MD3	64	orta	105	59	85	75	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	- 2 x DVI, 1 x video
10	Sapphire HD 3650 256MB GDDR3	60	çok iyi	75	53	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	801	55 nm	- 2 x DVI, 1 x video

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sapphire Radeon HD 3850
Eğer orta seviye bir bütçeniz varsa hele hele hızlı bir işlemci ile bu kart, sizi rahatlıkla uzun süre idare edebilir.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dok.	Alan büyük. (inç)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m ²	Video girişleri	Tekni. süresi (ms)	
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0,294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis dok.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Tekni. süresi (ms)	Video girişleri	Boyutlar (mm)	Ağırlık (kg)		
1	HP W2207	86	5	450	100	82	100	100	1680 x 1050	1000	-	300	5	D-Sub/DVI	523,5 x 289 x 481,3	9
2	ASUS PG221	85	2	849	98	100	83	89	1680 x 1050	2000	-	350	2	D-Sub/DVI	527x445x244	10.7
3	Samsung T22	84	4	422	98	70	82	67	1680 x 1050	1000	-	300	2	D-Sub/DVI	520x441,5x215	5.8
4	Samsung 2232 GW	78	4	495	99	69	88	67	1680 x 1050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	518 x 419 x 210	4.94
5	Samsung 2232 BW	75	4	475	94	69	86	67	1680 x 1050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	518 x 419 x 210	4.95
6	AOC 2218 Ph	74	2	723	92	80	82	78	1680 x 1050	-	12	300	2	D-Sub/HDMI	505 X 442 X 280	7.90
7	Philips 220XW8FB/00	74	4	466	89	83	79	56	1680 x 1050	1000	3000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	518 x 368 x 64	7.29
8	LG L226WTQ-WF	74	4	475	94	69	80	56	1680 x 1050	-	3000	300	2	D-Sub/DVI	501 x 423 x 233	5.65
9	Benq FP222W H	72	4	439	84	73	73	89	1680 x 1050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	422x 518 x169	5.8
10	AOC 2217PWC	72	4	489	74	85	90	78	1680 x 1050	-	3000	300	5	D-Sub/DVI	505 X 442 X 280	5.58

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

HP W2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

Navigasyon sistemleri

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım	GPS sistem	Ekran	Dahili hafıza	Kart yuvası	Harita	Arac kiti	
1	MIO C725	98	Kötü	799	100	100	SIRFStar III, 20 kanal	7 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile detaylı Türkiye	Var
2	MIO C720	95	Kötü	795	100	92	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile detaylı Türkiye	Var
3	Tomtom XL	95	İyi	330	100	89	-	4,3 inç	1 GB	Yok	TeleAtlas	Var
4	GPSTURK 8608	94	Orta	448	100	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
5	Mio Moov 360	92	KÖTÜ	518	100	79	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	-	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile dataylı Türkiye	Var
6	GPSTURK 3503	90	Çok iyi	294	100	72	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
7	MIO Moov 200	85	Çok iyi	269	95	89	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	1 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile dataylı Türkiye	Var
8	Piranha Voyager	85	Çok iyi	310	77	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	128 MB	SD/MMC	Navturk	Var
9	Garmin Nüvi 255W	82	Kötü	688	90	72	-	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Navcity, City navigator europe nt	Var
10	Navteq Bulbul B90	80	İyi	358	80	70	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Navteq	Var

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

MIO C725
Yalnızca yönünüzü bulmaya yardımcı olmuyor. Aynı zamanda bir eğlence merkezi görevini görüyor

SATA II sabit diskler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hızı (MB/sn)	Yazma hızı (MB/sn)	Rasgele erişim süresi (ms)	Sıcaklık (derece)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (rpm)	
1	Seagate ST3320613AS	94	orta	75	0.23	320	16	7200	102.3	91.4	18.1	34
2	Seagate Barracuda ST31500341AS	93	çok iyi	179	0.11	1500	32	7200	101	91	15	34
3	Samsung HD250HJ	92	Orta	51	0.20	250	8	7200	91.9	86.6	13.5	33.0
4	Western Digital WD1001FALS-00J7B0	92	kötü	253	0.25	1000	32	7200	91.3	81.2	12.6	33
5	Seagate ST3500320AS	90	orta	100	0.20	500	32	7200	88.1	79.1	12.4	37
6	Seagate ST31000340AS	89	kötü	225	0.23	1000	32	7200	88.9	79.6	12.9	38.0
7	Western Digital WD7500AAKS	84	iyi	130	0.17	750	16	7200	81.9	75.9	13.5	43
8	Seagate ST3250410AS	83	iyi	64	0.09	750	16	7200	75.6	69.9	13.4	31
9	Samsung HD320KJ	77	orta	80	0.25	320	8	7200	67.7	65.6	14.1	33
10	Western Digital WD5000AAKS	77	çok kötü	99	0.20	500	16	7200	66.9	62.2	13.1	37

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Seagate Barracuda ST31500341AS
Yüksek kapasitesi ve veri aktarım hızıyla göz kamaştırıyor

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Ses kalitesi Tasınabilirlik	Donanım / Ergonomi Ekstra özellikler	Servis / Dokümantasyon	Kapasite / Ekran	Harici yuvas	Bluetooth / Wi-Fi	Metin / E-kitap okuma			
1	Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3.5" TFT LCD (480 x 320)	Yok	Var	Var
2	Creative Zen X-Fi	82	Vasat	260	95	72	70	70	80	8 GB/ 2.5" LCD (320 x 240)	Yok	Yok	Var
3	SamsungT10	81	Vasat	214	85	72	86	57	80	2 GB / 2.0" TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var	Yok
4	Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Var	Yok	Yok
5	Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1.5" TFT LCD (176 x 132)	Yok	Yok	Var
6	CreativeZen V	75	İyi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1.5" OLED (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
7	Piranha Signum	75	Çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2.0" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
8	Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Var
9	Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Var	Var	Var
10	Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2.8" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

iPod Touch
Ürünün üzerindeki kısa-yollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

1.000 \$ altı 15,4 inç dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Tasınabilir	Donanım özellikleri	Ergonomi	Birlikte gelenler	İşlemci	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek (MB)	Sabit disk (GB)	Ağırlık (kg)	
1	Casper Nirvana CPM-P735-9F95	82	iyi	999	97	90	77	72	25	Core 2 Duo P7350	Intel PM45	GeForce 9600M GS (512 MB)	1 x 2 GB	250	2.65
2	Crea NU5-84M	76	orta	999	93	63	70	75	50	Core 2 Duo P8600	SiS 671	Radeon Mobility HD 3400	1 x 2 GB	250	2.63
3	Medion Akoya MD 96684	76	çok iyi	699	68	74	95	74	80	Core 2 Duo T2330	Intel PM965	GeForce 9300M G (128 MB)	1 x 2 GB	160	2.99
4	Dell Inspiron 1525-C220	76	orta	999	71	82	86	87	55	Core 2 Duo T7250	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	160	2.71
5	Samsung NP-R510 XA02TR	76	orta	999	88	81	88	72	55	Core 2 Duo T5850	Intel GM965	GeForce 9200M GS (256 MB)	3 x 3 GB	220	2.7
6	Exper Karizma 510-B70	76	orta	939	84	68	82	55	85	Core Duo T5600	Intel PM965	GeForce 8600M GS (512 MB)	2 x 1 GB	160	2.79
7	Compaq Presario C799TR	75	iyi	899	85	87	69	73	25	Core 2 Duo T5750	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	200	2.6
8	Datron Aero TW7M	66	orta	899	64	75	62	61	70	Core Duo T5450	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	120	2.74
9	Crea NU5-54EH	61	orta	799	62	76	51	59	50	Core Duo T5450	SiS 672 (FX)	SiS Mirage 3 (128 MB)	1 x 2 GB	160	2.66
10	Datron Aero PL5C	52	orta	719	61	71	21	55	40	Core Duo T2130	ATI RC410M	Radeon Xpress 200M/1100M	1 GB	120	2.51

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Casper Nirvana CPM-P735-9F95
GeForce 9600M grafiklerle her oyunu zorlanmadan oynatabilirsiniz.

12,1 inç dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Toplam Puan	Fiyat/Perf	Fiyat (S + KDV)	Performans	Tasınabilirlik	Donanım	Ergonomi	Birlikte gelenler	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek	Sabit disk	Ağırlık (kg)
1	MSI PR200 MS-1221	85	Orta	1,799	99	74	79	85	90	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	250	2.07
2	Acer TravelMate 3045WTMi	82	İyi	1,199	70	82	97	72	100	Intel 945GM	Intel GMA 950	2 X 1GB DDR2 553	120	1.75
3	Acer 2920-6A2G16Mi	82	Çok iyi	1,099	87	60	100	77	100	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	2.1
4	Exper Karizma 210-B22S	75	Çok iyi	1,019	79	71	69	71	90	SiS M671	SiS 351 Mirage 3	2 X 1GB DDR2 667	250	1.98
5	Datron Aero MS12	71	Çok iyi	908	83	76	63	76	35	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	1.84

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

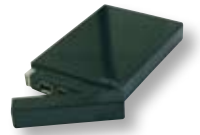
MSI PR200 MS-1221
Ürünün az sayıdaki dezavantajlarının başında kuskusuz yüksek fiyatı geliyor.

2,5 inç harici diskler

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Donanım Performans	Donanım özellikleri	Ergonomi	Kutu kereliği	Ortalama okuma hızı	Ortalama yazma hızı	Rastgele erişim süresi (ms)	Sabit disk	Disk dönüş hızı	Tampon bellek	Yedekleme tısu	
1	Lacie Little Disk 250 GB	93.3	52	159	96	100	75	100	40.8	33.8	15.7	Belirtilmemiş	-	-	var
2	Maxtor OneTouch4 Mini 120 GB	80.0	65	109	94	65	90	75	28.1	27.1	16.3	Belirtilmemiş	-	-	var
3	Maxtor OneTouch4 Mini 160 GB	79.8	62	113	92	65	90	75	28.3	27.1	16.6	Belirtilmemiş	-	-	var
4	Microbox Premium VIP 320 GB	79.7	76	92	91	75	85	83	29.2	29.3	21.3	Seagate ST9320421AS	7200 RPM	16 MB	yok
5	Microbox Premium OTC 250 GB	77.4	80	85	79	65	77	80	29.1	27.4	18.1	Toshiba MK2552GSX	5400 RPM	8 MB	var
6	Maxtor OneTouch4 Mini 320 GB	76.3	48	139	69	65	90	75	29.1	26.6	22.3	Belirtilmemiş	-	-	var
7	Stormax 320 GB	76.2	69	97	70	50	77	80	29	27.5	17.7	Fujitsu MHZ2320BHG1	5400 RPM	8 MB	yok
8	Stormax 160 GB	75.4	100	67	68	50	77	80	27.7	26.8	17.3	Fujitsu MHZ2160BHG1	5400 RPM	8 MB	yok
9	Seagate FreeAgent Go 250 GB	75.0	58	113	68	55	100	65	27.6	26.5	22.3	Belirtilmemiş	-	-	yok
10	Seagate FreeAgent Go 320 GB	74.6	47	139	66	55	100	65	27.4	26.5	23	Belirtilmemiş	-	-	yok

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Lacie Little Disk 250 GB
2,5 inç kategorisinde FireWire sayesinde gerçek bir performans şampiyonu.

PC'niz kendini tamir edebilir

Kendi bakımını ve optimizasyonu yapan ve kendi kendini koruyabilen bir sisteme ne dersiniz? **OTOMATİK OLARAK** verilerinizin güvenliğini sağlayacak ve güncellemeleri yapacak! Böyle bir sistem zaten var. Üstelik CHIP DVD'sinde yer alan araçlarla bunu kendi PC'nize de rahatlıkla uygulayabilirsiniz.

MAHMUT KARSLIOĞLU / MS

Bahar temizliği, donanım kontrolü, sistemin ve verilerin yedeklenmesi ve yazılımların güncellenmesi gibi birçok noktada bilgisayarınıza da bakım yapılmalıdır ki beklenmedik bir anda çöküp çalışmanıza sekte vurmasın. Ancak bu tür rutin bakımlar size hem zamana hem de iş gücüne mal olabilir. En iyisi bu işleri de bilgisayarınızın üzerine yıkın. Sisteminizi otomatikçe alın ve arka planda sizin yerinize tüm bakımını kendisi yapsın.

Yazının devamında Windows'unuzu mükemmel bir sistem doktoru haline getirmek için yapmanız gerekenleri adım adım anlatacağız. Böylece sisteminiz yapay zekâ için gerekli yazılımlarla donanacak ve gelecekte ne zaman ne yapması gerektiğini bilecek.

Hafıza kayıplarına karşı: Başlangıçta yedekler oluşturun

Düzenli olarak yedekleme yapmak zaman alan bir işlemdir ve hep unutulur. Bunun önemi ise ancak sabit disk çöküp önemli veriler kaybedildiğinde anlaşılır. Bir sonraki çökme ile yüzleşmeden önce yedekleme işini bilgisayarınıza devredin.

KİŞİSEL VERİLERİ ARŞİVLEYİN: Windows'un hafızasını kullanımı kolay bir araç olan ZD-Backup ile koruyabilirsiniz. Tamamen ücretsiz bir yazılım ve kullanımı çok kolay olan bu yedekleme yazılımının tek dezavantajı Almanca olması. Ancak yazının devamındaki adımları izleyerek rahatça kullanabilirsiniz. Yazılımı kurun ve bilgisayarınızı baştan başlatın. Z-Dbbackup yazılımını ça-

CHIP DVD İÇERİĞİ

Tamir Araçları

- AutoHotkey** ► Fare hareketleri kayıt ediyor
- AVG Anti-Virus Free** ► İndirilen dosyaları taramıyor
- DirMS/BuzzSaw** ► Disk bölümlerini sıkıştırıyor
- Erunt** ► Kayıt defteri yedekleri alıyor
- HDDlife** ► Hatalara karşı diski denetliyor
- Notepad++** ► Metinleri kolayca düzenleyin
- RunSaver** ► Script'leri ekran koruyucu gibi çalıştırıyor
- UpdateStar** ► Yazılımları otomatik güncelliyor
- Wise Registry Cleaner** ► Kayıt defterini optimize ediyor

liştirdikten sonra ilk güvenlik talebi için “Nr. 1”e çift tıklayarak başlayın. Burada Backup-Name için “Kişisel verilerim” gibi bir isim belirleyin ve kayıt için bir yer seçin. Bunun için bir NAS ya da harici sabit disk kullanmak en iyisi olacaktır. En iyi 10 harici disk için TOP10 sayfalarımıza bakabilirsiniz (► S. 105). Alternatif olarak verileri bir DVD’ye ya da başka bir disk bölümüne kopyalamayı da seçebilirsiniz. “Quelle/kaynak” sekmesi altında çift tıklayarak bir pop-up pencerenin açılmasını sağlayın ve buradan güvence altına almak istediğiniz verileri seçin. “Ziell/he-def” menüsünde “Ablaordner” altından yedeğin yapılacağı yeri seçin ve “Datainame format” altına da “Cron Backup”ı ekleyin. Bu şekilde araç kopyaları tarihe göre sıralayacak ve acil bir durumda verilerinizi çok daha kolay bulabileceksiniz.

İdeal koruma için einstellen sekmesinde “takliche” seçeneğini işaretlemeyi unutmayın. Verilerini hızlı geri kazanmak için kopyaları burada kendi kendine açılan EXE arşivler olarak oluşturabilirsiniz. Ancak bu durumda kaynak 2 GB’dan daha büyük olamaz. Ayarlarla işiniz bittikten sonra önce “OK” ardından da “Backup” tuşuna basın.

Bu ayarlarla da Z-DBackup, gayet iyi çalışacaktır ama ideal bir otomasyon için Z-Cron’u kontrol merkezi ile bağlamalısınız. Araçları kurduktan sonra Z-DBackup içinde yedeğiniz için “Zeitplan”ı açın. Örneğin günlük yedekleme (jeden tak) fonksiyonunu aktif hale getirin ve yine Zeitplan ile otomatik başlangıç için bir saat girin. Ek olarak “Ausführung-optionen” altından arka planda çalışacak bir yedekleme seçin böylece siz çalışırken yazılım sizi rahatsız etmeyecektir. Şimdi kontrol merkezi olarak kullanmak için Z-Cron yazılımını açın. Arabirimde task altında Z-DBackup için önceden oluşturulmuş hazır bir komut bulunmaktadır.

Z-Cron bu görevi kontrol etmeden önce birkaç ayar daha yapmanız gerekiyor. Aracı bir servis olarak tanımlayın ki otomatik

başlangıçlar hiç sorunsuz çalışsın. Bunu yapabilmek için önce “Program” simgesine tıklayın ve “Start” sekmesini açın. Ardından “Z-Cron as an NT service” ve “Start the Z-Cron service” seçeneklerini aktif hale getirin. PC’nizi yeniden başlattığınızda artık Windows ile birlikte otomatik olarak başlayacaktır. Eğer her seferinde açılan pencere sizi rahatsız ediyorsa, “Start Z-Cron minimized” seçeneğini işaretleyebilirsiniz. Bu şekilde yazılım sürekli arka planda çalışacaktır. Artık verileriniz düzenli olarak yedeklenecektir.

SİSTEM YEDEKLERİ OLUŞTURUN: Verilerini yedeklenmesi sizi rahatlatmış olabilir. Ancak ya Windows sizi yarı yolda bırakırsa - o zaman ne olacak? Bu tür bir durumda problem büyük bir ihtimalle hasar görmüş ya da eksik bir kayıt defteri anahtarından kaynaklanıyordur. Eğer elinizin altında bir yedek yoksa bilgisayarı tekrar ayağa kaldırıp eski haline getirmek gerçekten zor olacaktır. Dolayısıyla birçok kullanıcı kendilerine pahalıya patlayacak yolu seçip baştan sistem kurulumuna yönelirler. Ancak bu tamamen gereksizdir. Bilgisayarınıza doğru yazılımı vererseniz sistem verilerini kendi arşivleyebilir.

Windows’u başlatırken alınacak bir yedek idealdir. Açılış sırasında çok fazla zaman almaz ve kesin güvenlik garantisi verir. Erunt bu işlem için mükemmel bir seçim olabilir. Kurulum sırasında bir yedekleme klasörü oluşturun ve yazılımın başlangıçta otomatik olarak başlaması için sorulan soruyu onaylayın. Şimdi “Başlat/Tüm Programlar/Başlangıç” altında yer alan Erunt simgesine sağ tuş ile tıklayın ve “Özellikler” seçeneğini seçin. “Kısayol” sekmesi altında “Hedef:” bölümüne “/always create” yazın. Böylece Erunt her başlangıçta bir kayıt defteri yedeği oluşturacaktır. Bunu göz açıp kapayıncaya kadar yapacağı için PC’nizin performansı bu durumdan etkilenmeyecektir. Yine de her gün yedek almak istemiyorsanız “/days:x” parametresini de kullanabilirsiniz. Burada x kaç günde bir yeni yedek alınacağını belirtir.

Bundan sonra acil bir durum olduğunda artık panik yapmanıza gerek yok. Bilgisayarınızı güvenli moda açıp orijinal dosyayı geri yükleyebilirsiniz.

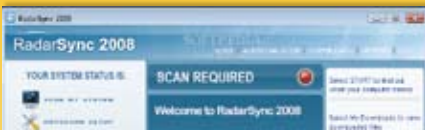
Her daim zinde: Otomatik güncellemeler ve araç kontrolü

Windows’a yedeklemeyi bağımsız olarak yapmayı öğrettikten sonra artık bir sonraki adıma geçmenin vakti geldi. Sistem artık kendini inceleyebilmeli, açıkları kapatabilmeli ve güncellenmiş yazılımları tespit ede-

Z-Cron ► Araçları otomatik olarak kontrol ediyor

Z-DBackup ► Kişisel verileri güvence altına alıyor

www.z-download.de/download/zdbbackup.zip

TAM SÜRÜM:

RadarSync 2008 ► Yazılım kurulu olan donanımları kontrol ediyor, eksik ya da güncellenmiş olan sürücülerini otomatik olarak internetten indiriyor ve sistemi güncelliyor.

► **CHIP DVD'DE:** Tüm araçları CHIP-Code **PC TAMİRİ** altında bulabilirsiniz

bilmeli. Eğer bunları profesyonel bir şekilde ayarlayabilirseniz Windows'u tehlikelerin kaynağını hemen tanıyıp otomatik olarak engelleyen bir sistem doktoruna dönüştürebilirsiniz.

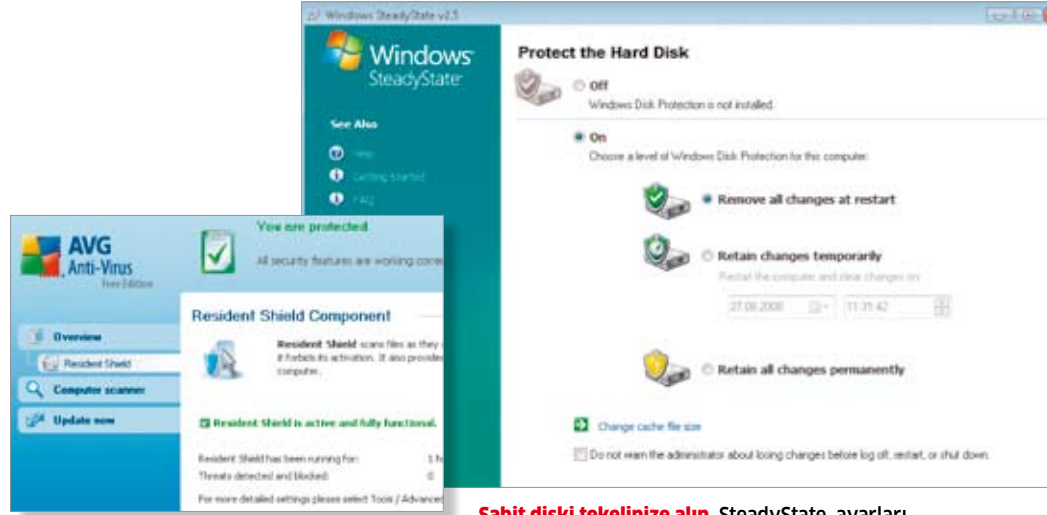
SİSTEMİ GÜNCELLEYİN: Çoğu zaman saldırıların en popüler adresi Windows'un kendisi oluyor. Bunlardan zarar görmemesi için otomatik sistem güncellemelerini açmalısınız. Ancak bu şekilde bir bilgisayara güvenlik açıklarından tam zamanında kurtulabilir. Ayarlara "Başlat/Denetim Masası/Güvenlik Merkezi" içinden ulaşabilirsiniz. Burada "Otomatik Güncelleştirmeleri" aktif hale getirin.

ANTİVİRÜS'Ü OPTİMİZE EDİN: Windows güncellemeleri güvenlik açıklarını kapayabilir. Ancak PC'nin gerçekten sağlıklı olabilmesi için bir yazılımın saat başı kontrol altında tutulması gerekir.

Öyle bir antivirüs yazılımı kurun ki hem tüm tehditleri kontrol altında tutup engellesin hem de potansiyel bir tehlike anında sizi uyarabilsin. Eksiksiz bir koruma için F-Secure Internet Security 2008'in tam sürümünü satın alıp kullanabilirsiniz. Eğer ücretsiz bir çözüm arıyorsanız AVG Anti Virus Free sisteminiz için doğru seçim olacaktır. Yazılımı açın ve "Update Manager" üzerine tıklayın. Şimdi "Start automatic updates" seçeneğini aktif hale getirin ve aracın güncellemeleri almasını istediğiniz bir saat seçin. Yazılımın daha önceki kopyaları, hafızayı ve indirilen dosyaları da kontrol altında tutması için "Resident Shield" menüsünde "Resident shield is active" ve "Scan for Tracking Cookies" seçeneklerini aktif hale getirin. Eğer belirli klasörleri bu kurallın dışında bırakmak istiyorsanız "Manage Exceptions"ı açıp buraya klasörün tam yolunu girin.

YAZILIMLARI GÜNCEL TUTUN: Windows sürekli olarak kurulu yazılımları kontrol edip eğer gerekiyorsa açıkları kapatmaya çalışır ki zararlı yazılımlar bunlardan yararlanmasın. Sisteme bu görevde yardımcı olmak için bir izleme yazılımı olan Update Star ile destek olabilirsiniz. Kurulumun ardından yazılım sistemde zaten kurulu yazılımları kontrol edecek ve sürüm numaralarını çevrimiçi veri tabanından kontrol edecektir. Bunu yaparken eğer PC'de eski bir sürüme rastlarsa bir uyarı mesajı ile birlikte ilgili araç için bir download bağlantısını da size sunacaktır.

"Settings"e tıklayın ve "Activate automatic update search" seçeneğini aktif hale getirin. Arama için bir zaman belirleyin. "Other" sekmesinde yazılımın her Windows başlangıcında başlayıp başla-

Kurnazca koruma AVG Anti Virus Free arka plan-
da indirilen tüm dosyaları otomatik olarak tarıyor.

Sabit diski tekelinize alın SteadyState, ayarları
ve yazılımları koruyor - ek değişiklikleri otoma-
tik olarak siliyor.

Zeki PC kendini korur

madığını kontrol edin.

Yeni bir yazılım sürümünü indirmek için önce bağlantıya ardından da "Download"a tıklayın. UpdateStar ardından otomatik olarak üreticinin web sitesine yönlenecektir.

SİSTEM DEĞİŞİMLERİNİ ENGELLEYİN: Eğer bir PC mükemmel bir şekilde kurulmuşsa birçok kullanıcı yazılımları sadece denemek için kurar. Yeni yazılımları bir tehlike oluşturmadan denemenin yolu sanal PC'den geçer. Ancak bu işlem çok fazla kaynak tüketir, her alanda, örneğin 3B uygulamalar ve multimedya araçları denemek için uygun değildir. Gerçek kurulumun ardında yatan problem yazılım kaldırılrsa arkasında bıraktığı artıklardır. Bunlar PC'yi yavaşlatır. Üstelik her yazılımla birlikte zararlı yazılımlar da gelebilir. Dolayısıyla Windows'u öyle bir ayarlayın ki eğer gerekirse her açılışta tüm sistem değişiklikleri ve kurulumları tamamen silsin. Bu açılışın birkaç saniye uzamasına neden olsa da PC'nizi temiz ve güvende tutacaktır. Bu fonksiyon sistem geri yüklemeye benzese de ondan çok daha hızlı çalışıyor ve daha esnek. Eğer bazı yazılımları tutmak istiyorsanız tek bir fare tıklaması ile seçeneği devre dışı bırakmak mümkün. SteadyState (www.microsoft.com) ile bu işlem birkaç adımda gerçekleştirilebilir. Kurulumun ardından "Başlat/Tüm Prog-

ramlar/Windows SteadyState"i açın. Ayarlara "Global Computer Settings" altından ulaşabilirsiniz. Burada sisteminizi steril hale getirmek için daha birçok ayar bulunuyor. Eğer başlangıçta tüm değişiklikleri silmek istiyorsanız "Protect the hard disk" seçeneğine tıklayıp "Remove all Changes at Restart" seçeneğini aktif hale getirin. Alternatif olarak "Retain Changes temporarily" seçeneğini seçerek de istediğiniz zaman tüm değişikliklerden kurtulabilirsiniz.

Dikkat: SteadyState'i sistemi değişikliklerden korumak için kullanın. Yazılım, aynı zamanda yedekleri, kişisel verilerinizi ve güncellemeleri de silecektir. Dolayısıyla kopyalarınız için mutlaka başka bir disk bölümü ya da harici bir depolama diski tercih etmelisiniz. Ya da gerekli değişiklikleri yapmadan önce programı devre dışı bırakın. Eğer bilgisayarınızı birden fazla kişiyle paylaşıyorsanız yazılım içinde erişim haklarını düzenleyebilirsiniz. "Set Computer Restrictions" menüsünden bazı kullanıcıların sistem sürücüsüne veri yazmasını engelleyebilir ya da hangi kullanıcıların yüklü yazılımları kullanıp kullanamayacağını belirleyebilirsiniz.

İPUCU: Eğer bilgisayarınızı ağırlıklı olarak internette sörf yapmak için kullanıyorsanız bunun için ayrı bir kullanıcı belirleyin ve bu kullanıcıya hiçbir yazılıma erişim ve hiçbir değişiklik yapma hakkı tanımayın. Bu şekilde internette gelebilecek tehlikelere karşı kendinizi etkili bir şekilde korumuş olursunuz.

**En doğru rejim ipucu: PC'nizi
temizleyin ve optimize edin**

Tüm günün yorgunluğu, sabit kurulumlar ve kaldırılan yazılımlar ardında bir sürü ge-

CHIA

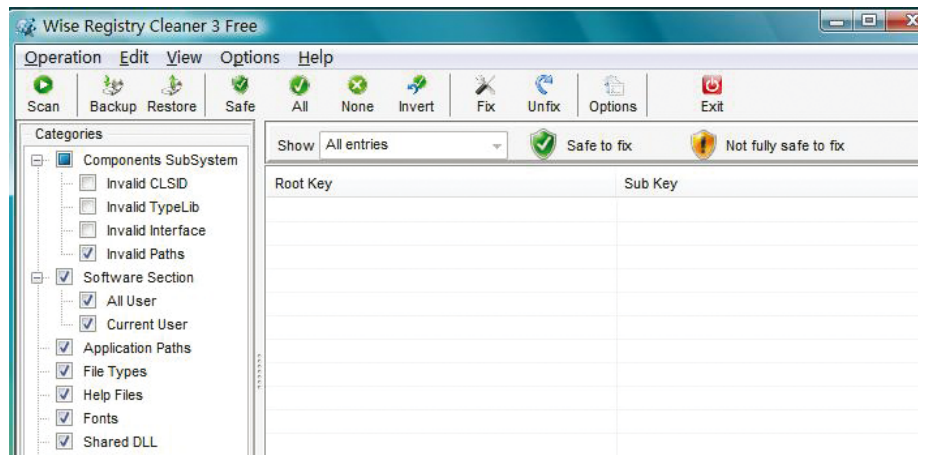
Yığın dosyası ile Windows tüm temizlenmesi gereken alanları temizleyecektir. Eğer sadece belirli bileşenleri temizlemek istiyorsanız, çok fazla uğraşmadan sisteme bunu da öğretebilirsiniz. Örneğin belirli zamanlarda sadece “Geri Dönüşüm Kutusu”nu temizlemek istiyorsanız yığın dosyasını biraz değiştirin. “Not Defteri” ile yeni bir bat dosya daha oluşturun ve bu sefer de aşağıdaki komutları içine yazın:

@echo•off

C:\Windows\system32\cleanmgr /sagerun:1

Şimdi bu dosya için Z-Cron içinde başka bir görev daha belirlemelisiniz. Bu direktiflerle tüm diğerleri için de kodlar oluşturabilirsiniz. Yani örneğin “sageset:2 ve “sagerun:2” gibi.

KAYIT DEFTERİNİ TEMİZLEMELER: Son olarak da

PC'nizi doğru şekilde temizleyin Wise Registry Cleaner kayıt defterini gereksiz yere dolduran kayıtları hızlı ve etkili bir biçimde temizliyor. Bu araç aynı zamanda kritik kayıt anahtarlarına karşı da sizi uyarabiliyor.

yazılım ve sürücü kuruluşlarında Windows'un sorun çıkarmaması için yapılması gerekenlere göz atabiliriz. Windows kayıt defterinin optimizasyonu ile başlayabiliriz.

Çünkü zamanla oldukça fazla sayıda sistem dosyası burada sıkışıp kalır ve temizlemek için müdahale şarttır. Aksi takdirde sistem çökmelerine ve düzgün çalışmayan fonksiyonlara neden olabilir. Diğer alanlardaki optimizasyonların aksine kayıt defterinde otomatik temizleme çok fazla tercih edilen bir şey değildir. Çünkü bu şekilde yaparsanız önemli verilerin yanlışlıkla silin-

mesine de neden olabilirsiniz.

Wise Registry Cleaner bu konuda gerçekten etkili bir araç. İlk açılışta yazılım size kayıt defteri yedeğinin alınıp alınmayacağını sorar.

Eğer yazının başlarına doğru anlattığımız yedekleme aracı Erunt'u kullanıyorsanız bu soruyu es geçebilirsiniz. Aksi halde bir yedeğin alınmasına izin verin ki temizlik sırasında bir hata olursa orijinal dosyası tekrar geri yükleyebilesiniz.

Arından “Scan” tuşuna tıklayın. Wise Registry Cleaner sistemi tarayıp tüm girişleri bir tablo şeklinde size sunacaktır. Herhangi bir göreve tıklayın. Bu şekilde araç bulunan kayıt anahtarı ile ilgili daha fazla bilgi görüntüleyecektir. Eğer bunun içinde kesinlikle silmek istemediğiniz değerler varsa anahtarın başındaki işareti kaldırabilirsiniz. Tüm girişleri tek tek elle kontrol etmek istemiyorsanız “Show” menüsünde “Repairing and be tried” seçeneğini seçin. Bu filtre ile sadece silindiği zaman sorun çıkarabilecek anahtarlar görüntülenecektir. Atık “Repair” tuşuna basarak temizlemeyi başlatabilir ve bilgisayarınızı rahatlatabilirsiniz.

Temizleme sırasında tüm işlemleri elle kendiniz yapmak istemiyorsanız araç aynı zamanda size çok kullanışlı bir otomasyon fonksiyonu da sunuyor. Basitçe masaüstündeki “Clear with 1 Click” tuşuna tıklayın. Araç sadece kayıt defterini temizleyecek ve sisteminiz tekrar sorunsuz bir şekilde çalışmaya başlayacak.

Windows'a bu son adımı da öğrettikten sonra, artık arkanıza yaslanıp rahatlayabilirsiniz. Sistem bundan sonra tüm verilerinizi size sormadan yedekleyecek, yazılımları kontrol edecek ve otomatik olarak hep sağlıklı olacak.

 BİLGİ

Her türlü uygulama için otomatik pilot

Bilgisayarınız küçük kod parçaları ya da tek bir fare tıklaması ile tüm rutin görevleri sizin yerinize yapabilir.

Bırakın tüm araçları PC'niz kontrol etsin. AutoHotkey ile tüm fare hareketlerinizi akılcı bir şekilde kaydedebilirsiniz. Özellikle yazılımları çalıştırmak için bu çok pratik olabilir. Sadece koordinatları kaydediyor olması ise tek dezavantajı. Yani yazılımı otomatik olarak başlatıyacak şekilde ayarlayamıyorsunuz. Ancak yine de basit kod dili bu açığı kapatıyor. Her program için bir bağlantı ya da klasör oluşturmak istemiyorsanız, bir tuş kombinasyonu tanımlayabilirsiniz. Örneğin internet ayarlarına çok sık bakıyorsunuz diyelim. Masaüstünde boş bir alana sağ fare tuşu ile tıklayın açılan menüden "Yeni/AutoHotkey Script" seçeneğini seçin isim olarak "Net check" girin ve bunu ".ahk" uzantısı ile kaydedin. Şimdi üzerine sağ tuş ile tıklayın ve "Edit script" seçeneğini seçin. İçine "`^i::Run inetctl.cpl`" yazın ve kaydedin. Artık bu kod parçası üzerine çift tıklayarak

kullanıma hazır hale getirebilirsiniz. Bundan sonra istediğiniz zaman internet ayarlarına [CTRL] +[I] tuş kombinasyonu ile ulaşabilirsiniz. Konu ile ilgili daha fazla detay ve ipucu almak istiyorsanız <http://www.automotkey.com> adresini ziyaret edebilirsiniz.

Tüm araçları kontrol ediyor Bir kere kaydedildi mi program tüm fare hareketlerini öğreniyor ve kendi başına yapıyor.

Microsoft OneNote ile fikirlerinizi biriktirin

Fikirlerini ve düşüncelerini paylaş

İnsanların kullanımı için internette çok miktarda veri mevcut. Eğer bilgiler düzenli bir şekilde bulunmuyor veya birden fazla kişi aynı veri üzerinde çalışıyorsa, araştırma yapmak çok külfetli ve karmaşık bir iş. Fakat dert etmenize gerek yok, fikirlerinizi düzenlemenizi ve düşüncelerinizi tek seferde paylaşmanızı sağlayan **MICROSOFT ONENOTE** var.

BURAK YÜCE

Çeşitli projelerde aynı anda görev almak zorunda olduğunuz bir organizasyonun parçası olduğunuzu düşünün. Çalışmak zorunda olduğunuz takımda işler haberleşme olmadan yürüyor olabilir. Araştırmalarınızı sadece kesin sonuçlarla paylaşmayı düşünmek yerine, bulgulara dair ipuçlarını ve kaynakları da eklemek istiyorsanız, Microsoft'un OneNote programından definize uygun bir şablonu seçerek kurtarmanız olmasını sağlayabilirsiniz. OneNote'un yardımıyla daha uygun maliyetli sonuçlara ulaşabilir ve de zamandan da tasarruf sağlayabilirsiniz. Office 2007 sekiz farklı versiyon ile piyasaya sürüldü, ama bazı sürüm-

ler OneNote'u içermiyor (daha fazla bilgi için makalenin ikinci sayfasındaki "Microsoft Office 2007 Farklı Sürümlerindeki Uygulamaların Listesi" adlı bölüme bakabilirsiniz).

Veri organizasyon yöntemlerinizde köklü değişimler yapın

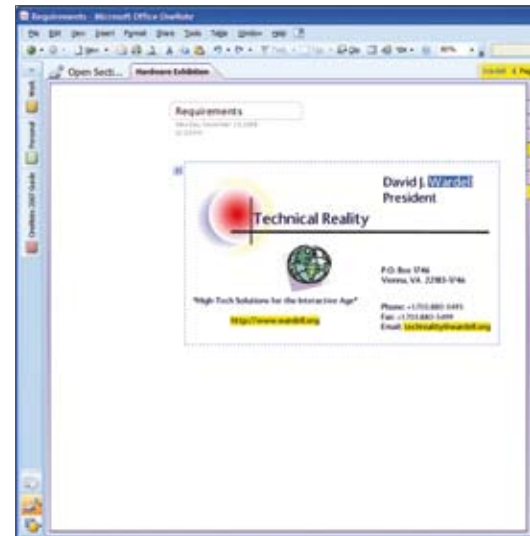
OneNote'un yeni sürümü geliştirilmiş not defteri yönetimi ile birlikte geliyor. Böylece birden fazla not defteri yaratıp, tek bir uygulama üzerinden yönetebileceksiniz. Verilerinizi daha iyi organize edebilmek için; sayfalar, bölümler, bölüm grupları ve alt bölümleri (sub-sections) not defterinizde oluşturarak kullanabilirsiniz. Taranmış dokü-

manlar, resimler, ses dosyaları, videolar, kaynak web siteleri, elle yazılmış veriler, geriye dönük ilgili linkler, aktif URL ayraçları gibi her çeşit veriyi OneNote not defterinize kaydedebiliyor olmanız da cabası. Tablet PC kullanıyorsanız çeşitli kalem, çizim ve yazım araçları ile el-yazınızı stylus pen (PDA kalem) ile oluşturmanız çok basit.

Geliştirilmiş en iyi özelliklerden birisi de OCR tabanlı arama işlevi. Bu teknoloji sayesinde içeriğe dâhil olan ve dosya formatına bakılmaksızın çeşitli bölüm ve bölüm gruplarında yani not defterinizde arama yapabilirsiniz.

OneNote dosyalarınızı takımınızla paylaşarak daha da kullanışlı hale getirebilirsiniz.

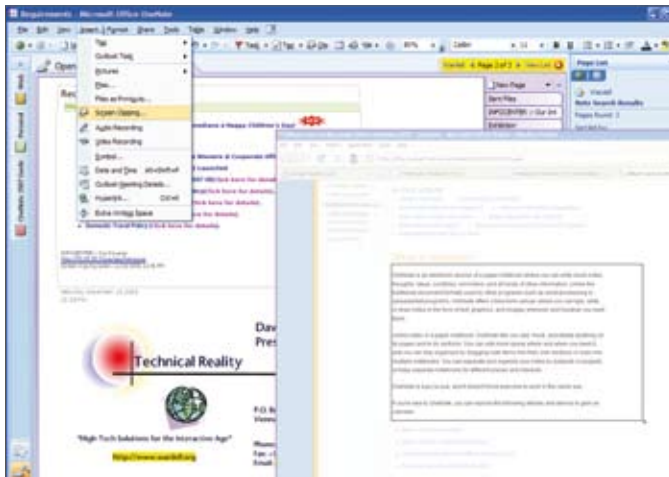

OCR Geliştirilmiş arama özelliği olan OCR teknolojisi sayesinde resim içindeki yazılarda arama yapabilirsiniz.

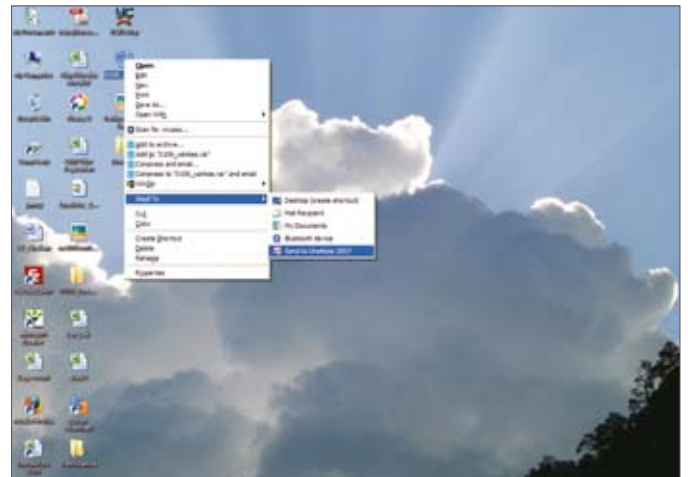
Not defterinizi paylaşmak için Microsoft SharePoint Server'ı kullanabilir veya bilgisayarınızın paylaşılan klasörlerinize dosyalarınızı kaydedebilirsiniz. Böylece OneNote'un eş zamanlı olarak birden fazla sayıda kullanıcının üzerinde çalışmasına olanak sağlayacak, acil durumlarda herhangi bir bölümde diğer kullanıcılarda değişiklik yapabileceklerdir.

OneNote'u sadece ofis planlarınız veya iş amaçlarınız için kullanmak zorunda değilsiniz, kişisel aktivitelerinizi planlamak için de rahatlıkla kullanabilirsiniz. Ayrıca dosyalarınızı bir grup ile paylaşıyorsa, kişisel bölümlere şifre koruması eklenebilir. Unutmadan, kişisel özellikleriniz gibi doktor reçeteleriniz, seyahat planlarınız, yapılacaklar listeniz ve hatta sevdiğiniz kitap, müzik ve film gibi hobilerinizi de not defterinize ekleyebilirsiniz.

Halen daha da fazlasını istiyorsanız, ev arama gibi spesifik aktivitelerinizi veya

Kayıt Web sayfasının tamamı yerine, bir bölümüne ihtiyacınız varsa, istediğiniz bölümü yakalayarak not defterinize resim olarak kaydedebilirsiniz.

Power Toy OneNote PowerToy ile dosyaları not defterinize ekleyebilirsiniz. Fakat klasör gibi çalışmayacaktır.

Kaynaklar OneNote'un yardımıyla, çeşitli veri kaynaklarından verileri toplayabilir ve karşılaştırma yapabilirsiniz. Kaynaklarınız MS-Word, MS-Excel, MS-PowerPoint, MS-Outlook, Internet Explorer, resimler, videolar ve ses dosyaları olabilir. İsterseniz sadece veriyi dipnot olarak da düşebilirsiniz.

müşterilerinizin bilgi kayıtlarına kadar verilerin izini sürme şansına sahipsiniz. Orijinal yazılımınız için <http://office.microsoft.com/tr-tr/default.aspx> sayfasındaki şablonlar sekmesinden amacınıza uygun bir tane-sini hemen kullanmaya başlayın.

OneNote ile Office uygulamalarınızı senkronize etmek

Bilgi toplama işleminiz sırasında, diğer ofis uygulamalarından da eklemek isteyeceğiniz veriler olacaktır. OneNote ile nasıl istenilen veri kaynaklarına ulaşıp, veriyi nasıl toplayıp organize edebileceğinizi anlamak çok kolay. Nitekim kimse eski ofis uygulamaları için değerli OneNote'undan vazgeçmek zorunda değil, birlikte de mükemmel çalışacaklardır.

OneNote'u sisteminize kurduğunuzda, Outlook mail istemcinize, Internet Explorer'ınıza otomatik olarak linkler yerleştirecektir. Yani araştırmanız için bilgi toplarken pencereler arasında boğuşmanıza gerek yok. Aynı zamanda herhangi bir

dosyayı yazdırırken "Send to OneNote" seçeneğini yazıcılar listesinde bulabilirsiniz. OneNote sayesinde, Outlook'unuzdaki toplantılarınızı, kişilerinizi, yapılması gereken işlerinizi ve zaman çizelgenizi de yönetebilirsiniz, işaretleyici ve hatırlatıcı ekleyebilirsiniz. Outlook'unuzla bilgileri eşitlemek de çok kolay. Fakat ya iş ortaklarınız OneNote'u sistemlerine kurmamışlarsa ne olacak? Hali hazırda OneNote dosyanızdaki fikirlerinizi, kaynak dosyalarınızı e-mailinize bir web sayfası olarak ekleyebilirsiniz.

Herhangi bir dokümandaki yazılara ihtiyacınız mı var, clipboard'u (pano) kullanarak veriyi kopyalayabilirsiniz. Ya ihtiyacınız olan dokümanın orijinal hali ise? Kolayca Word dokümanlarınızı, Excel çizelgelerinizi, PowerPoint sunumlarınızı, medya dosyalarınızı (ses veya video) not defterinizin içeriğine ister özel alanlar şeklinde ekleyin ister içeriği dipnotlar şeklinde yorumlayın, seçim tamamen size kalıyor.

Dosyalar ekli olarak kayıt edilecek ve bir tıklamayla onlara ulaşabileceksiniz.

Kullanışlı OneNote Eklentisi

OneNote'un yeterince kullanışlı olmasına rağmen, internetteki bu eklenti ile programımıza belirgin bir kullanım kolaylığı sağlayan özellik ekleyeceğiz. "http://blogs.msdn.com/descapa/archive/2007/02/15/send-to-onenote-2007-powertoy.aspx" adresinden indirebileceğiniz programın "Send to OneNote 2007 PowerToy" olarak isimlendirilmiş olması çok yerinde olmuş. ZIP'li dosyayı açtıktan sonra "SendtoOneNote.exe"yi çalıştırıp, programı kurun. İhtiyacınız olan dosyayı OneNote'a göndermek için üzerine sağ tıklayarak programı kullanabilirsiniz. Sağ tıklama menüsünden "Send to | Send to OneNote 2007" yolunu izleyin. Dosya ve klasörleriniz otomatik olarak "Unified Notes" not defteri altındaki "Sent Files" başlığının altına eklenecektir.

Eğer düşüncelerinizi ve bilgilerinizi düzenlemede sorun yaşıyorsanız OneNote'u kullanmayı deneyin. OneNote en iyi fikirle-ri aklınızdan çekip çıkartabilir.

yorum@chip.com.tr

BİLGİ

MS Office SharePoint Server Nedir?

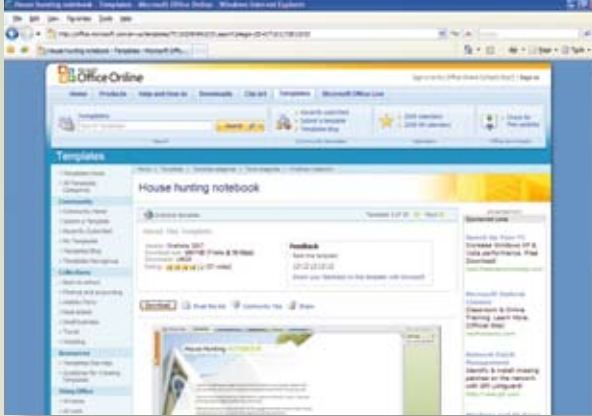
Microsoft Office SharePoint Server 2007, sunucu tabanlı Microsoft Ofis 2007 uygulamalarının bir parçasıdır. SharePoint Server size, bir organizasyonun içinde havuz görevi görerek kaynakların tek noktada toplanmasına, bir içerik yönetim sisteminin yaratılıp-yönetilmesine, fikirlerin paylaşılmasına, talimatların uygulanmasına, takımlar arasındaki olmazsa olmaz haberleşmenin gerçekleştirilmesine olanak sağlar.

Microsoft Office 2007 Farklı Sürümlerindeki Uygulamaların Listesi

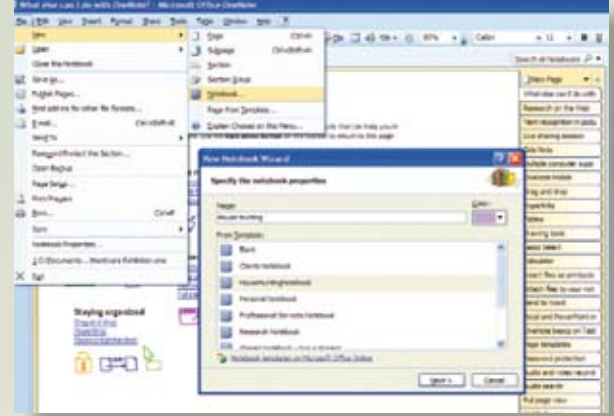
	Microsoft Office Home & Student 2007	Microsoft Office Standard 2007	Microsoft Office Small Business 2007	Microsoft Office Professional 2007	Microsoft Office Ultimate	Microsoft Office Professional Plus 2007	Microsoft Office Enterprise 2007
Word	4	4	4	4	4	4	4
Excel	4	4	4	4	4	4	4
PowerPoint	4	4	4	4	4	4	4
Outlook	7	4	With Business Contact Manager	With Business Contact Manager	With Business Contact Manager	4	4
Access	7	7	7	4	4	4	4
Publisher	7	7	4	4	4	4	4
Accounting Express	7	7	4	4	4	4	4
Groove	7	7	7	7	4	4	4
InfoPath	7	7	7	7	4	4	4
Communicator	7	7	7	7	7	4	4
OneNote	4	7	7	7	4	4	4

House Hunting'i kullanmak

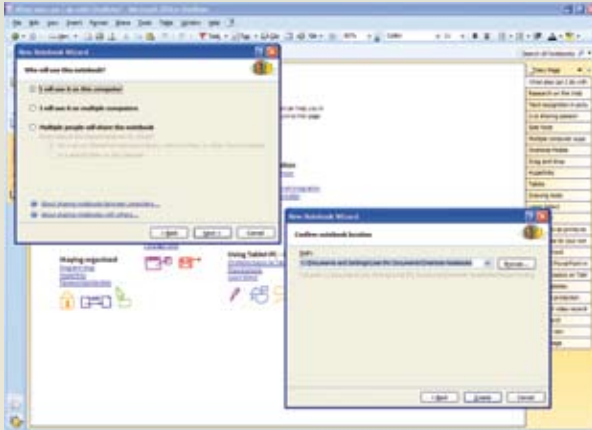
Hayatta kendi evine sahip olmak çoğu insanın hayalidir. Kendinize mükemmel bir ev almak için çok çalışır ve çok para biriktirirsiniz. OneNote hayallerinizdeki mükemmel eve sahip olma planınız üzerinde daha çok yoğunlaşmanız için zamanınızı ve çabanızı idareli bir şekilde kullanmanıza yardımcı olabilir.

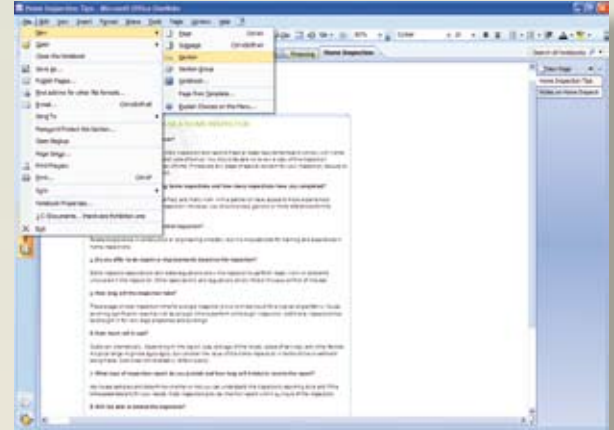
1 Şablon “<http://office.microsoft.com/en-us/templates/TC102090991033.aspx?CategoryID=CT101172611033>” adresindeki şablonu yükleyip, kurulum talimatlarını izleyin.

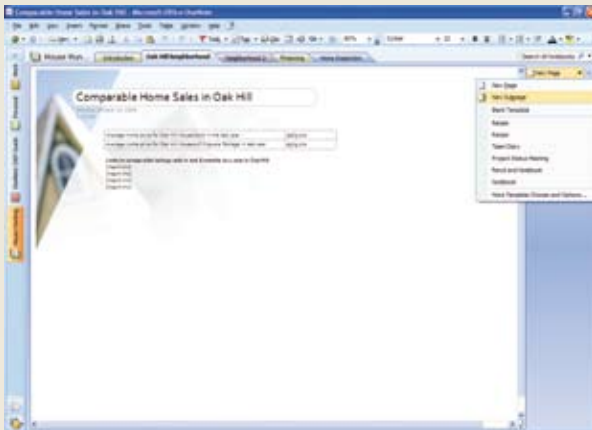
2 Renk “File | New | Notebook...” yolundan “HouseHuntingNotebook” seçin. Açılır listeden temanız için bir renk belirleyin.

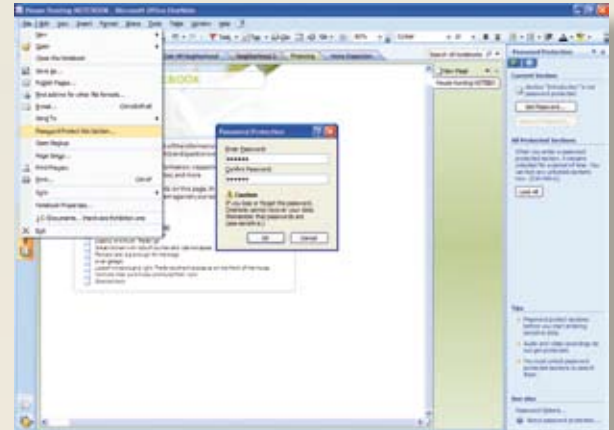
3 Kayıt “New Notebook Wizard” diyalog kutusundan “I will use it on this computer” seçeneğini seçin. “Next”e tıklayın. Not defterinin kayıt edileceği yeri belirleyip “Create”e tıklayın.

4 Bölüm İhtiyaçlarınıza göre yeni bölümler ekleyebilirsiniz. “File | New | Section” yolunu izleyip bölümünüzü isimlendirin.

5 Alt sayfa Sayfalarınıza bağlı alt sayfalar(subpage) eklemek için açılır menüden “New Subpage”i seçip bir isim girin.

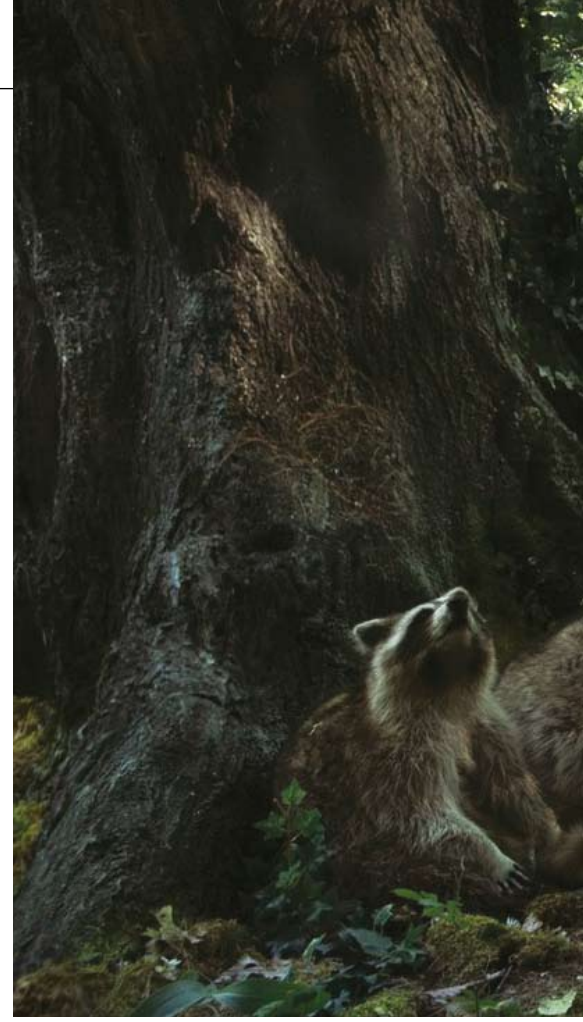

6 Şifre Şifre eklemek için “File” menüsünden “Password Protect this Section...”a tıklayıp şifrenizi girip onaylayın.

Yedi peri masalı

XP ve Vista üzerine şüpheli uyarılar da dâhil olmak üzere bir çok **SÖYLENTİ DOLANIYOR**. Eğer bunlara inanırsanız başınız kolaylıkla belaya girebilir. CHIP olarak tümünü gözler önüne seriyoruz. CHIP DVD'deki akıllı araçlar da Windows problemlerine karşı size yardımcı olacak.

MAHMUT KARSLIOĞLU / MS

Pamuk prenses ve 7 cüceler, “Rapunzel” ve “Küçük terzi”. Çocukluğumuzun bu klasik masallarını herhalde bilmeyen pek yoktur. Aslında bu masallar IT dünyasında da sürekli ortaya çıkıp duruyor ve kullanıcıların hayal dünyasını süslüyor. Özellikle de Windows bu hayal mahsulü sayısız hikâyeye konu olan yazılımların içinde başı çekiyor. Dünyada en fazla kullanılan bu işletim sistemi aynı zamanda kayıt defteri masalları, ispiyoncu hikâyeleri, hacker tehlikeleri ve kullanıcı dramları gibi satatler süren heyecanlı materyal sunacak kadar zengin. İçinde bulunduğumuz günlerde bu konuda o kadar çok hikâye var ki hepsini toplasanız rahatlıkla Grimm kardeşlerin masal koleksiyonunu yakalayabilirsiniz.

Ama acaba bunların hangisi doğru ve hangisi sadece saçmalıktan ibaret. Temizlenmiş kayıt defteri sağ olsun mükemmel çalışan Windows sistemi ile ilgili birçok hikâye eski zamanlara dayanır ve birçok ince ayar yazılımının iddiasının aksine çok daha sağlam temellere dayanır. Diğer taraftan diğer tasvirlerin tamamı kullanıcıları paniğe sürükleyen saf Windows aldatmacalarıdır.

CHIP olarak sizler için tüm bu efsaneleri açıklığa kavuşturacağız. Windows'un

arka planında yatanlar, en çarpıcı yedi IT masalı ve modern sistemlerin aslında nasıl çalıştığını bu yazıda bulabilirsiniz. Yardımcı olması açısından en son gerekli güvenlik araçları ile analiz yazılımlarını da CHIP DVD'de bulabilirsiniz.

Temiz Kayıt Defteri

Temizlemek PC'yi hızlandırıyor

Daha önce Sindirella da yapmıştı: İyiler sepete, kötüler çöpe! Eğer bilgisayarınız yavaşsa sadece başarılı bir kayıt defteri temizliği size yardımcı olabilir. Bu masal eskilere monitörlerin henüz yeni yeni renklendiği ve hafızanın çok pahalı olduğu DOS zamanlarına dayanıyor. Aslında hikâye o kadar da tuhaf değil, çünkü çok sağlam bir temel üzerine oturuyor: Her işlem örneğin, simgeleri, ekran çözünürlüğünü ya da arka plan resmini değiştirmek gibi, kayıt defteri veri tabanı üzerinde bir iz bırakır. Eğer kayıt defteri bu tür girişlerle dolmuşsa düzgün yapılacak bir temizlik, sistemi eski haline getirebilir. Ya da en azından ince ayar yazılımları öyle olduğunu iddia ediyor. Gerçi bu doğru. Ama sadece bir yere kadar: Çünkü bu

kural sadece Windows 2000'e kadar olan sistemler için işe yarıyor. XP ve Vista, emekli olmuş kardeşlerinden çok daha zekiler: Tarihi sürümlerde olduğu gibi tüm kayıt defterini hafızaya yüklemek yerine sadece o an gerekli olan bilgiyi süzüp kullanıyorlar. Bunu yaparken kullanılan veri de sınırlandırılıyor. Eğer hafızada yer alan anahtarlar çok fazla yer kaplıyorsa, Windows eskilerden kurtuluyor. Dolayısıyla temizlemenin her şeyi hızlandırmak için çok fazla bir etkisi olmuyor.

Yine de, kayıt defteri temizleyicileri tamamen işe yaramaz da değil: Bilgisayarınızda birçok araç kaldırıldıktan sonra bile arkasında birçok iz bırakır. Aslında bunlar zararsızdır, ama yüzlerce hatalı ve yetim kayıt defteri verisi birikince, hatalı sistem sürücüsü kurulumuna yol açacak çakışma gibi sıra dışı durumlara da yol açabilirler. Sonuç kararsız bir sistem ya da çalışmayan bir donanım olabilir.

Eğer bilgisayarınızı ağırlıklı olarak yazılım denemek için kullanıyorsanız, ara ara yapacağınız temizlik işe yarayabilir. Ancak tabii ki her temizlik öncesi önemli anahtarların yanlışlıkla silinmesine karşılık bir yedek almak akıllıca olacaktır.

Bu konuda test edi-

lip etkisi onaylanmış kullanımı en kolay 2 araç için Erunt ve Registry System Wizard'ı örnek verebiliriz.

Nette, Windows 5 dakikada istila edilebilir

Zehirli elmadan aldığı küçük bir ısırık Pamuk Prenses'in ölüm uykusuna yatması için yeterli olmuştu. Nete korunmasız olarak giren bir Windows'un da aynı ölçüde hassas olacağı öngörülür. Peki gerçekten herhangi bir ekstra koruma olmadan 5 dakika boyunca nette kalan bir PC ölümcül tehlike içine girebilir mi? Hayır! Bu da çeşitli zamanlarda birçok anti virüs testçisi tarafından uydurulmuş bir efsaneden başka bir şey değildir. Bu güvenlik testleri hiç gerçekçi olmayan bir senaryo oluştururlar: Birçoğu nispeten eski ve üzerinde Service Pack 2 bile yüklü olmayan korumasız XP'nin saldırıya uğradığı durumlardır. Ancak, 2004'den bu yana Microsoft'un geliştirilmiş güvelik duvarı ile birlikte güvenlik merkezinin de dâhil olduğu birçok diğer aracın yer aldığı paketin olmadığı bir sistem zaten yok. Dolayısıyla worm'ların netteki bilgisayarı bulup istila etmesi zaten mümkün değildir. Eğer en son sürüm sis-

teme sahipseniz korkacak bir şeyiniz yok; ancak bu etrafta hiç tehlikenin olmadığı anlamına da gelmiyor. Çünkü suçlular artık internet gezgini ve multimedya araçların içindeki açıklar gibi diğer alanlarda da uzmanlaşıyor. Dolayısıyla sürekli olarak yapılacak güncellemeler ve F-Secure Internet Security 2008 gibi anti virüs programları neredeyse her bilgisayarın temellerini oluşturuyor.

Kapana düşmüş kullanıcı

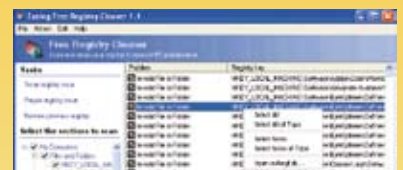
Microsoft kendi kullanıcılarını izliyor

Cadı, Rapunzel'i esir almıştı ve her hareketini dikkatlice izliyordu. Microsoft da iddialara göre cadının yolundan gidiyor. Yaygın bir inanişsa göre yazılım devi, kullanıcılarını kontrol etmek istiyor ve gizlice onları izliyor. İlk bakışta bu doğru gibi duruyor: kullanıcılar sistemlerinin orijinallliğini mecburen doğrulattırken, Windows arka planda verileri tanyor, Internet Explorer web sitelerini Microsoft sunucuları ile sıraya diziyor ve Media Payer çalan şarkıyı firmaya gönderiyor. Ancak daha dikkatli incelendiği zaman yazılım için bunun sıra dışı bir işlem olmadığı da bir gerçek. Her şeyin ötesinde neredeyse tüm ticari yazılımlarda bu tür doğrulama testleri

CHIP DVD İÇERİĞİ

En iyi sistem araçları

- Autoruns:** Tüm başlangıçta çalışan yazılımları buluyor
 - F-Secure Internet Security:** Virüs ve spyware'leri engelliyor
 - CCleaner:** Sabit diski temizliyor
 - Erunt:** Kayıt defterini güvenceye alıyor
 - HWINFO32:** Tüm donanım bilgilerini gösteriyor
 - Registry System Wizard:** Kayıt defterini temizliyor
 - Sandboxie:** Araçlar için arındırılmış bir ortam yaratıyor
 - TweakPower:** Gizli Windows ayarlarını değiştiriyor
 - Vispa:** Vistanın PhoneHome bileşenini engelliyor
 - xpy:** XP'nin PhoneHome bileşenini engelliyor
- ... MemTest ile TweakVI gibi daha birçok araç

Registry Cleaner 2.0 ► Eusing'in tam sürümü, sadece birkaç fare tıklaması ile kayıt defterini temizleyip tüm problemleri güvenli bir şekilde onarıyor. Artık sisteminiz daha kararlı ve hızlı çalışacak.

CHIP DVD'DE: Tüm yazılımlara CHIP-Code **SİSTEM ARAÇLARI** ile ulaşabilirsiniz.

zaten çok olağan şeyler. Bilgisayara toplanmış müzik albümü koleksiyonu ile ilgili geri bilgi veren sadece Windows değil: Aynısını iTunes ile Apple da yapıyor - ve Google da kullanıcıların arama satırına yazdıklarının ölesiye peşine düşmüş durumda.

En çok eleştirilen işlem hata raporu bildiri: Eğer bir yazılım çökerse, Windows kurulu yazılımların ve sürücülerin listesinin de içinde olduğu bir Çökme-Raporunu Microsoft'a gönderiyor. Bu işlem birçok farklı düşünceyi ortaya çıkarıyor. Bir yandan, kullanıcının bilgisayarı ile ne yaptığı Microsoft'u hiç ilgilendirmezken diğer yandan firmanın sistemini geliştirmesi ve daha çok kullanıcı odaklı yapabilmesi için de aslında tek yol bu. Eğer Windows'a güvenmiyorsanız Vista için Vispa, XP için XPY'ı edinebilirsiniz.

Hatta geçici veriler de bir problem teşkil etmiyor: Kullanıcıya daha fazla konfor sunuyorlar. Buna rağmen 3. parti yazılımların kişiler verilerinizi gözetlemesine karşı sabit diskinizi arada sırada temizlemeniz gerekiyor. Veri taşıyıcılarının silinmesi ile bu tehlikeyi durdurabilir ve sisteminizi güvence altına alabilirsiniz. Bu işlem için en iyi araç CCleaner olacaktır.

Mac hepsini yener

XP yavaş ve tembel

Kaplumbağa hemen her yerde her tür duruma uyum

sağlayabilir. Sürati ise ne yazık ki avantajlarından biri değildir. Buna rağmen sadece hızlı koşmaya meraklı tavşanla olan yarışında hala kazanabilir - tabi eğer Apple'ın Mac'ini birinci, Windows'u ise bitkin bırakan küçük bir detay olmasaydı. Mac'in aksine Windows sadece özel donanımlar ile çalışmak için optimize edilmediğinden piyasadaki tüm donanım kombinasyonlarını desteklemek zorundadır. Ek olarak ofis işleri, oyunlar ve multimedya uygulamalarda da uzman olmak zorundadır. İhtiyaç duyulan tüm alanlarda en iyi sonucu vermeye çalışmanın sonucunda sistemin nefesinin tükeneceği de bir gerçek.

PC'nizi başlatırken, çok tanıdık bir fenomen ile karşı karşıya gelirsiniz: Windows göz açıp kapayıncaya kadar açılırken günler geçtikçe yavaşlamaya başlar. Ancak problem sistemde değil, taşınması gereken yüküktür. Kötü programlanmış ve şişirilmiş yazılımlar sistemi yavaşlatır. Otomatik olarak başlayan uygulamalar en büyük engeli oluşturur: Posta istemcisi, internet gezgini, anında mesajlaşma yazılımı ve diğer multimedya araçlar ne kadar sorunsuz olurlarsa olsunlar PC başlarken başlatılırlarsa PC'yi inanılmaz derecede yavaşlatırlar.

Windows'un şimşek gibi çalışması ve nefesinin tükenmediğinden emin olmak için tüm hız tümseklerini bulup gerekenin yapılması şarttır. Auto-runs ile bunu yapmak hiç problem değil: Yazılım Windows açılırken başlayan tüm Windows engelleyicileri buluyor. Başlangıçtan ilk olarak resim düzenleme, Office ve multimedya araçları kaldırın. Eğer özellikle birden fazla progra-

mı aynı anda çalıştırırken Windows hala bitkin görünüyorsa, swap dosyasına bir göz atmak her zaman işe yarar.

Eğer fiziksel hafıza ağzına kadar dolduysa en iyi sistemlerden bile pek verim alamazsınız. Swap dosyasının yardımı ile fiziksel hafızayı dolduran gereksiz dosyaları sabit diske kaydırabilirsiniz. Ayarlara "Denetim Masası | Sistem | Gelişmiş" altından ulaşabilirsiniz. Burada "Performans" altında önce "Ayarlar" sonra "Gelişmiş" seçeneğine tıklayıp "Sanal Bellek" dosya boyutunu değiştirin. Bu boyut sabit disk kapasitesi ile hafızaya göre değişebilir. Burada kural fiziksel hafızanın iki katını girmektir.

Para kaynağı Vista

Vista ikinci Millenium sürümü mü?

Eğer sağlam bir para kaynağınız varsa, gelecekte çok da endişe etmenize gerek yok. Heyhat! Microsoft, bu basmakalıp sözün her zaman doğru olmadığını gerçekten acı bir şekilde öğrenmek zorunda kaldı. Çünkü sistem işin en büyük parçasını oluşturuyordu ve Windows ME'den bu yana bir satış felaketi yaşıyor. Belki de bu kadar çok Vista karşıtının sonunda ikisini kıyaslamasının sebebi de budur. Peki, gerçekten arada benzerlikler var mı? Vista ikinci bir Millenium vakası mı? Bazı benzerlikler apaçık göze batıyor: İkinin de pazara sunulduğu zaman sonradan güncellemeler ile Microsoft tarafından düzeltilse de ciddi sıkıntılar içerdiği bir gerçek. ME'nin içindeki sürücü modeli ile ilgili birçok kullanıcının rahatsız olmasındaki sebep eski donanımların çalışmaması ya da sistemi tehlikeye atmasıydı. Yetersiz sürücü desteği nedeniyle Vista da aynı sorundan muzdaripti: yavaş kopyalama işlemi ve hatalı enerji tasarruf modları ile Vista eleştirileri hak ediyordu. Microsoft tüm bu sıkıntıların üstesinden Service Pack 1 ile gelmesini bildi. Keşke bu kritik güncellenmenin çıkması bir yılı bulmasaydı. Microsoft'un hiçbir zaman gün yüzüne çıkmamış büyük yenilikler vadeden büyük sözleri, Vista ile Me arasındaki bir diğer

BİLGİ

Vista PC'nizi zararlı yazılımlara karşı koruyun

Microsoft, kullanıcıları korumak ve tüm zararlıları etkili bir şekilde engellemek için Vista'yı yeni ve güçlü teknolojilerle donatmış. Burada sizlere en önemli üç güvenlik mekanizmasından bahsedeceğiz.

SÜRÜCÜLERİN KONTROLÜ

Windows çekirdeği seviyesindeki bazı inatçı zararlıları engellemek için, Windows Kernel-mode code signing (KMCS)'e güveniyor. Bu şekilde sistem önce sürücünün, WHQL (Windows Hardware Quality Lab) onaylı geçerli bir sertifikaya sahip olup olmadığını kontrol ediyor. İmzanın olmaması ya da hatalı olması durumunda, Vista sürücüyü tehlikeli olarak sınıflandırıyor ve kullanıcıyı uyarıyor. Hatta sıra dışı vakalarda kurmayı da reddedebiliyor.

HAFIZANIN KORUNMASI

Address Space Layout Randomization (ASLR)'in altında yatan teknik tampon bellek taşmalarını engelliyor: Her sistem açılışında Windows hafızada çalıştırılabilir dosyalar ve DLL dosyalar için tesadüfi bir adres alanı atıyor ve dolayısıyla standart adreslere yapılacak saldırıları engelliyor.

PROGRAM KODUNUN ENGELLENMESİ

Data Execution Prevention (DEP) daha hafızadayken malware'leri normal veriler ve kodlardan ayırabiliyor.

Böylece bir zararlı, koda bulaşmak istediğinde, DEP bir alarm ile ortaya çıkıp erişimi engelliyor. Kod, yazma korumalı haline geldiği için saldırganların erişmesi de mümkün olmuyor.

müşterek noktayı oluşturuyor. Özellikle Vista'yı ele alırsak hayal kırıklığının boyutları büyüyor. Çünkü camia yedi yıllık bir çalışmanın ardından gelen "Wow" efektinin ardından daha çekici özellikler beklemişti.

Aslında aradaki benzerlik sadece bunlardan ibaret. ME'nin acınacak haldeki internet uyumsuzluğu ve sistemin her an çökecek olması korkusu şu anki güncel işletim isteminde söz konusu bile olamaz: Millennium sürümü hatalı kullanıcı hakları yönetiminden dolayı zararlı yazılımlara sonuna kadar açık MS-DOS tabanlı iken Vista birçok gizli güvenlik özelliği (► S. 118) ile güneş gibi parlıyor. Diğer oldukça önemli yeni özellikler arasında yer alan bir bootable DVD hazırlama seçeneği ve kullanıcı hesabı yönetimi de PC'nizin üzerindeki güvenli çalışma ortamınıza göz kulak oluyor. Kısaca: iki sistemin teknolojileri karşılaştırılmaz bile.

Her şey dahil

Windows, hacker'ların ana hedefi

Cesur küçük bir vuruşta 7 sineği birden öldürmüştü. Hacker'lar için bu pek geçerli değil: Bir kere internete girdiklerinde çok sayıdaki PC hainliklerinin kurbanı oluyor. Sıra dışı bazı durumlarda zincirleme reaksiyonu tetikleyip tüm PC'leri bir virüs dağıtıcısı olarak kullanabiliyorlar. Bu durum, Windows'un hacker saldırılarının ilk hedefi olduğu konusunu da destekliyor. Bir bakıma doğru olabilir. Saldırganlar işletim sistemlerindeki açıkları çok fazla aramazlar, ama birçok zararlı yazılım Windows'u alt etmeyi başarıyor. Tehlikenin asıl kaynağı sistemde kurulu yazılımlarda yatıyor: Saldırganlar da işte bu şekilde zararlı kodları sistemde saklamak için Flash oynatıcısının 9.0.115.0 sürümünde buldukları bir açığı kullanıyorlar. Hacker'ların zararlı kodu çalıştırabilmesi için kullanıcıların flash desteği olan bir web sayfasını açması yeterli oluyor. Hacker'ların kullandığı bir diğer popüler yöntemde ise kullanıcılar sahte sitelere yönlendiriliyorlar. Burada açılan bir pencere içeriğe düzgün ulaşmak için bir yazılımın güncellenmesi ya da bir codec'in yüklenmesi gerektiğini söylüyor, bu yazılım bir malware oluyor.

Gidişat çok belli: Güvenlik açıklarının sadece çok az bir kısmı Windows'dan kaynaklanıyor, gerisini ise internet gezgini, e-posta istemcisi ve anında mesajlaşma yazılımı gibi web uygulamaları oluşturuyor.

yor. Etkili bir koruma için, sadece ayda bir Windows güncellemesini çalıştırmak yetmez. Kurulu tüm yazılımları her zaman güncel halde tutmanız gerekir.

Sinir bozan Vista

Kullanıcı hesabı yönetimi gereğinden fazla

Alice Harikalar Diyarında'nın sadece tek bir geçerli kural vardır: Kupa kraliçesi, tebasını zapt edip çok fazla rahatsızlık verir. Microsoft o kadar haşın olmasa da Windows, Vista eleştirmenlerine göre her geçen gün biraz daha sinir bozucu oluyor. Eleştirmenlerin en çok takıldığı nokta "Kullanıcı Hesabı Yönetimi": uyarı mesajı iddialarına göre çok sık ortaya çıkıyor ve sıkıntı yaratıyor. Bu pop-up pencerenin can sıkıcı olduğu doğru – ancak bu sadece yeni bir sistemde söz konusu oluyor. Çünkü Vista, her kurulumdan önce kullanıcının bu programı çalıştırmak isteyip istemediğini soruyor.

Eğer diğer taraftan, tüm temel ayarlar tamamlanmışsa, bir Vista kullanıcısının günlük yaşamında bir daha pop-up pencere görmesi pek mümkün değil. Uyarı pencereleri artık sadece araçlar sisteme ulaşmaya çalıştığında ortaya çıkıyor. Diğer tüm durumlar için monitör arka planda gizli kalıyor. Eğer "Kullanıcı Hesabı Yönetimi" özelliğini tamamen devre dışı bırakmak istiyorsanız ayarları "Denetim Masası" altında "Kullanıcı hesapları" içinde bulabilirsiniz. Tabii ki bu şekilde önemli bir güvenlik özelliğinden de feragat ettiğinizi unutmayın – bu çok tehlikeli olabilir. Baş belası yazılımların bir izleme yazılımı olmadan bilgisayarınıza rahatlıkla sızıp cirit atacağı su götürmez bir gerçek.

En iyi korunma yöntemi bir kullanıcı ve yöneticisi ayrı ayrı tanımlamak olabilir – bu şekilde sadece yetkili kişiler sistemde değişiklik yapabilir. "Denetim Masası/Kullanıcı hesapları/Yeni bir hesap tanımla" seçeneği ile bunu yapabilirsiniz. Diğer bir seçenek ise SandBoxie kullanmak olabilir. Bu şekilde araçlar tamamen izole bir ortamda çalışacaktır. ☐

mkars@chip.com.tr

BİLGİ

Gerçek windows trajedileri

BİR SOLUCAN TÜMÜNÜ ETKİLİYOR

W.32.Sasser, Local Security Authority Subsystem Service (LSASS) içindeki bir güvenlik açığını kullanıyor ve erişim hakları ile kullanıcı hesaplarına ulaşmayı başarıyor. Bu güvenlik sorunu Windows 2000 ve XP'nin çökmesinin en büyük nedeniydi. 2004'ün Mayıs ayında, Almanya'da 17 yaşında bir öğrencinin yazdığı zararlı kod internet üzerinde PC'leri arıyordu. Uygun bir sistem bulduğu zaman ise gizlice bilgisayara sızıp ardından bir solucan daha gönderiyordu. Bu baş belası aslında zararsızdı, tek yaptığı bilgisayarı kapatıp açmak oluyordu ve hiçbir veri ve şifre çalmadı. Sasser 2 milyon PC'ye bulaştı. Microsoft güvenlik açığını Service Pack 2 ile kapadı.

ZOMBİ PC'LERİN SALDIRISI

W32.Blaster (Ilovesan/MSBlast) tüm diğer solucanların toplamından çok daha fazla bilgisayara bulaşmıştı. Microsoft'a göre dokuz milyondan daha fazla bilgisayar bu solucanın kurbanı oldu. Kod, DCOM-RPC (Distributed Component Object Model/Remote Procedure Call)'u amacı dışında kullanıyor. Windows kayıt defterine müdahale edip sistem içinde MSBLAST.exe olarak kalıyor. Etkilenen bilgisayar ise Microsoft'a karşı gerçekleştirilen DDos saldırıları gibi daha birçok şey için saldırganlara hizmet ediyor. MS03-026 yaması ile Microsoft bu güvenlik açığının da üstesinden geldi.

DA-VINCI İMAJI

Saldırganlar WMF dosyaları için kullanılan grafik modülündeki bir açığı kullanarak zararlı kodu gizlice bilgisayarlara soktular. Eski saldırılardan farklı olarak 2006 yılında popüler olan bu yapı için sadece Internet Explorer'dan bir grafik indirilmesi yeterli oluyor. Solucanlar örneğin şifreleri çalmak gibi birçok şey için yönlendirilebildiklerinden etkileri de farklı olabiliyor. Neredeyse Windows 98'den sonraki tüm sistemler bundan etkilendi. Çözüm için Microsoft, S06-001 yaması ile karşılık verdi.

TRUVA ATI GİBİ FARE

Bu yaramaz zararlı kod özellikle 2007'nin başlarında kendini göstermeye başlamıştı: e-posta eklentileri ve bazı özel web siteleri üzerinden hacker'lar .ani dosyaları içinde bir açık buldular. Buradaki gerçekten ilginç olan şey ise bu verinin fareyi kontrol etmesiydi. Kurban ne zaman etkilenmiş bir siteye girse, bu yaramaz koddan kaçacak fırsat bulamıyordu. Vista da dâhil olmak üzere 2000 ve üzeri tüm sürümler bu koddan etkilendi. MS07-017 yaması Microsoft'un buna cevabıydı.

BIOS: PC'nizin gücünü sonuna kadar kullanın

Şifreden farksız **BIOS KOMUTLARINA SON:** Artık overclock için Windows arabirimini ve DVD'de verdiğimiz anakart araçlarını kullanabileceksiniz. Maksimum performansı tüm sistemlerde garanti ediyoruz!

BARIŞ EMRE ALKIM / MH

İnanması güç, ama Intel'in çiçeği burnunda işlemcisi Core i7 bile seksenlerin başından kalma, anlaşılmaz komutlara, DOS grafiklerine ve tarihi ok tuşlarına sahip 16 bitlik bir modülün, yani BIOS'un eline bakıyor. Eğer yeni özellikleri, örneğin tam otomatik overclock'u etkinleştirmediyse, süper PC'nizin bile kağından farkı kalmıyor. İster şanslı Core i7 sahiplerinden biri olun ister hala Pentium PC'lerle çalışın, BIOS engeli hep karşınızda olacak. Ama anakart üreticilerinin sunduğu en son araçlar ve ücretsiz yazılımlar sayesinde kor-

kuç BIOS ayar menüleriyle boğuşmak zorunda değilsiniz. CHIP, bilgisayarınızın gizli gücünü nasıl açığa çıkarabileceğinizi, üstelik de bunu Windows'un konforundan vazgeçmeden nasıl yapabileceğinizi anlatıyor. Unutmayın, bilgisayarınızın gizli bir ayarı %20 performans artışı sağlayabilir!

Kendinizi güncelleyin: Anakartın dilinden anlayın

Bu işe soyunmadan önce şu anki anakart ayarlarını kesinlikle bilmeniz ve neleri değiştirebileceğinizi anlamanız şart. Normal-

de anakart üreticileri sürücü CD'lerinde BIOS, yonga seti ve daha birçok konuda bilgi sağlayan araçlar sunuyor. Eğer böyle bir CD'niz yoksa dergi DVD'sindeki CPU-Z yazılımını kullanabilirsiniz.

Bu bilgi aracını kurup çalıştırdıktan sonra hem işlemcinizi hem çalışma hızını hem de Multiplier (çarpan) ve Bus speed (veriyolu hızı) gibi ince ayar için gerekli bazı değerleri göreceksiniz. Yazılımın »Mainboard« sekmesine geçerek BIOS sürümünü ve mevcut yonga setini öğrenin. »Memory« ve »SPD« sekmeleriye ana bellek

konusunda bilmeniz gereken her şeyi size sağlayacaktır. İsterseniz bu sekmelerin ekran görüntüsünü kaydedip basabilir ve bu verilerin el altında olmasını sağlayabilirsiniz.

Hazırlık: Ölçüm ve güvenlik

Anakarta ince ayar yapmak biraz riskli olduğu için öncelikle bazı önlemlere başvurmanız şart. İnce ayar denemelerinin başarılı olup olmadığını doğrulayacak bir ölçüm aracıyla işe başlayabilirsiniz.

YEDEKLEME: Eğer hız artırdıktan sonra Windows başlamazsa, genelde BIOS'tan »Load Setup Defaults« ayarıyla varsayılan değerlere dönmek sorunu giderir. Ama bazı aşırı durumlarda veri kaybı bile oluşabilir. O yüzden iyisi mi, siz öncelikle mühim dosyalarınızı güvenceye alın. Bunun için (► S. 122) bakabilirsiniz.

DENETİM ARAÇLARINI KURUN: Doğabilecek bir başka risk ise aşırı ısınma. Eğer anakart bileşenleri aşırı ısınır, ömürleri azalır. Genellikle bilgisayarın açılışının hemen ardından [Del] tuşuyla girebileceğiniz BIOS'ta »Power / Hardware Monitor« gibi işlemci hızını ve fanın dönüş hızını gösteren bir seçenek olabilir (AMI marka için). Eğer bu işlemi bulamazsanız, www.bios-info.de adresine bakabilirsiniz.

Eğer Windows arabirimini kullanmaktan yansanız DVD'den SpeedFan'ı yükleyebilirsiniz. Programın arabirim dilini »Configure / Options / Language« kısmından belirleyin. »Read« başlığı altında hangi fanların gösterileceği, anakarta göre değişiyor. Eğer hiçbir değer görüntülenmediyse SpeedFan ne yazık ki anakartınızı desteklemiyor demektir.

Eğer görüntülendiyse, »Graphs« başlığı altından daha spesifik bilgilere ulaşabilir, ısınma problemleri içinse »Analyze / Tem-

peratures« özelliğinden faydalanabilirsiniz. Eğer her şey yolundaysa SpeedFan penceresini küçültün.

Sabit disk gözetlemek içinse yazılımın »S.M.A.R.T.« sekmesine başvurmalısınız. Ne var ki bu seçenek bizim Vista Ultimate kullanan PC'mizde çalışmadı. Sizde de bu olursa, DVD'den tamamen aynı işi yapan HDDLife'ı kurabilirsiniz. Bu araç Vista'da gadget olarak yan çubuğa etkilenebiliyor ama daha az bilgi veriyor.

ÖLÇÜM PROGRAMI: Son olarak da bilgisayarın genel performansını ölçen bir yazılıma ihtiyacınız olacak. XP için PCMark05'i, Vista içinse PCMark Vantage'ı kullanabilirsiniz. Bu programları www.futuremark.com adresinden indirebilirsiniz.

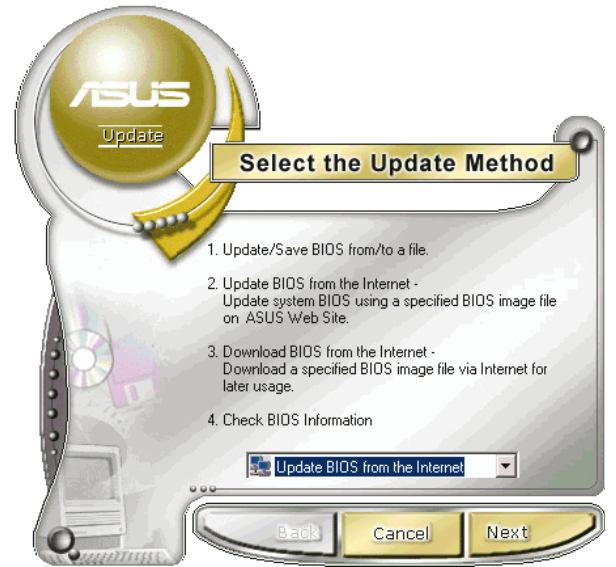
Programı çalıştırdıktan sonra e-postayla bir kereye mahsus kayıt yaptırmanız gerekiyor. Sonra »Trial« a tıklayın. Yük testi araçlarını »Run Benchmark« seçeneğiyle çalıştırın ve bilgisayarınızın performansını tespit edin. PC'de bir kullanıcının yapabileceği her şey, HD video oynatımı, sörf, fotoğraf düzenleme, oyun vb. kontrol edilecektir. Test süresince klavyeye ve fareye dokunmamanız iyi olur, çünkü bu, sonuçları olumsuz yönde etkileyebiliyor. Son olarak bir değer elde edeceksiniz. Bunu, ince ayar bittikten sonra yapacağınız ölçümle karşılaştırmak için bir yere not edin.

Güncelleme: Ne kadar yeni, o kadar hızlı

Her şey hazır olunca başlayabilirsiniz. İlk ince ayar adımlarınızın etkili olması için anakarta elinizi sürmeniz gerekmiyor. Tüm sürücülerini güncelleyip yeni bir BIOS sürümü yüklemek harikalar yaratabilir.

Birçok anakart üreticisi BIOS güncelleme aracı sunuyor. Örneğin biz Asus anakartlı test PC'mizde Asus Update Tool v.7.14.01'i kullandık. »Check BIOS information« seçeneğiyle BIOS tipinizi ve mevcut sürümü öğrenebilirsiniz. Eğer üreticinin daha güncel bir sürümü varsa, mevcut BIOS'u »Save current BIOS file« komutuyla yedekleyin, sonra güncel BIOS dosyasını indirip çalıştırın. Eğer herhangi bir aksaklık çıkarsa eski sürüme dönebilirsiniz.

Not: Eğer anakart üreticiniz böyle bir araç sunmuyorsa, UniFlash ya da Dr. DOS BIOS

Kolay güncelleme Asus Update aracıyla Windows masaüstünden BIOS'unuzu yenileyebilirsiniz.

Boot Disk çözümlerinden faydalanabilirsiniz. Her iki araç da www.wimmbios.com/biosutil.jsp adresinden indirilebiliyor.

CHIP'in dosya indirme sitesinden de bulabileceğiniz Everest Ultimate Edition'un tanıtım sürümüyle sürücülerini kolayca bulabilirsiniz. Çalıştırdıktan sonra program donanımına dair tüm bilgileri okuyor. Bu tamamlanınca »Report / Report Assistant« komutunu verin. Seçimi sadece donanım sınırlamak için »Only Hardware Report« u işaretleyin ve bir HTML dosyası oluşturun. Böylelikle donanım bileşeni üreticilerinin sitelerine bağlantı içeren bir dosya elinizde olacak. Güncel sürücü olup olmadığına bakın, varsa güncelleyin. PC'niz en güncel haline geldikten sonra PCMark'la bir ölçüm daha yapın. Test PC'mizde tüm donanım bileşenlerinin sürücülerini güncellemek 3.260 puandan 3.566 puana çıkmamızı sağladı. Bu da %9'luk bir artışa tekabül ediyor.

Hızlandırma: Otomatik overclock

Şimdi sıra anakartı biraz mahmuzlamaya geldi. Neredeyse tüm anakart üreticileri artık bilgisayarların kolayca overclock edilmesini sağlayan araçlar ve ayarlar sunuyor.

Biz bu ayarları bir Asus P5B üzerinde gösteriyoruz, ama diğer üreticiler için de aynı seçenekler geçerli.

Eğer bilgisayarınızı Windows masaüstünden overclock etmek isterseniz üreticinin sağladığı yazılımı kullanın. Abit'in OC Guru'su, Gigabyte'ın EasyTune'u ya da bizim örneğimizdeki gibi Asus'un AI Suite'i bunlardan birkaçı. Otomatik overclock'u etkinleştirmek için AI Suite'ten »AI NOS« seçeneğini işaretleyin. »NOS Mode« kısmın-

CHIP DVD İÇERİĞİ

PC'nizi hızlandırın

CPU-Z ► İnce ayar için gereken bilgileri veriyor

SpeedFan ► Fan dönüş hızını denetliyor

HDDLife ► Sabit diskin durumunu gözetliyor

AMD OverDrive ► AMD işlemcili bilgisayarlar için overclock

NiBiTor ► nVidia grafik kartlarının BIOS'unu gösteriyor

CHIP DVD'DE: Tüm overclock araçlarına CHIP-Code **BİOS ARAÇLARI** ile erişebilirsiniz

BİLGİ

Grafik kartının BIOS'unu ayarlayın

Sadece anakartın değil, grafik kartının da bir ana işlemcisi (GPU) ve BIOS'u vardır. Ama buna [Del] tuşuna basarak erişemezsiniz, özel araçlar gerekir. CHIP size bir nVidia kartın performansını nasıl %10 artırabileceğinizi gösteriyor. ATI kartlarda da işlemler benzer şekilde gerçekleştiriliyor.

ARAÇLARI HAZIRLAYIN

İnce ayar için iki şeye ihtiyacınız var: nVidia için NiBiTor ya da ATI için ATI BIOS Editor ve RaBIT. Ayrıca XP için 3DMark06 ya da Vista için 3DMark. Ölçüm aracını kurup grafik kartının şu anki hızını öğrenin. Elde ettiğiniz değer, tıpkı anakartta olduğu gibi overclock için kılavuz niteliğinde. Bizim nVidia GeForce 8800 GTS'imiz, 8.760 puanla yola çıktı.

BIOS'U YEDEKLEYİP YÜKLEMEK

ATI kullanıcıları <http://nforce2and3base-by-poli.info/atibios.com> adresinden karta uygulanacak ince ayar aşamalarını teker teker görebilir. Eğer kartınız nVidia ise CD / DVD'de verdiğimiz NiBiTor'u kurun. »Tool / Read BIOS / Select Device« ile grafik kartının BIOS'unu okutun. »Tools / Read BIOS / Read into File« seçeneğiyle de ROM'u sabit diske kaydedin. Sonra NiBiTor'da »File / Open BIOS« komutuyla kaydedilmiş dosyayı açabilir ve kartınızın verilerini görebilirsiniz.

GRAFİK KARTINI HIZLANDIRIRKEN

Grafik kartına overclock uygulamak standart anakart ince ayarından daha risklidir. Eğer bir şeyler yolunda gitmezse NiBiTor'a tekrar erişemeyeceğinizden ayarları eski haline döndüremezsiniz. Biz bu yüzden önceden denemiş ve onaylanmış bir BIOS sürümünü kurmanızı öneriyoruz. <http://mvktech.net> gibi sitelerden bunları indirebilirsiniz. Şimdi bir açılış diskine ihtiyacınız olacak. Bu diske değiştirilmiş BIOS'u ve nvflash.exe aracını kaydedin. Bilgisayarı diskle açın, grafik kartı BIOS'unun nvflash'la değiştirilmesini sağlayın.

SONUÇ

3DMark, ayardan sonra performansta %10 artış anlamına gelen 9.836 puanı doğruladı. Saat frekansı da 515 MHz'den 570 MHz'e çıktı.

NiBi Tor BIOS güncellemesi ile ekran kartınıza doping.

dan »Sensitivity«yi »Auto« yapın ki işlemci yükü artar artmaz overclock başlasın. Ayarların geçerli olması için bilgisayarın yeniden başlatılması gerekiyor. Bunu fırsat bilip BIOS'tan da »Advanced / JumperFree Configuration«a gelin. Eğer »AI NOS« ve »NOS Mode« seçeneklerini »Auto« olarak belirlemediyseniz bunu şimdi yapın. Değişiklikleri [F10] ile kaydedip Windows arbirimine dönün.

Son olarak bilgisayarın AI NOS'la overclock edilmiş halde nasıl çalıştığını denetleyin. Bunun için www.ocbase.com/perestoi-ka_en adresinden indirip OCCT'yi kurun. Programı çalıştırın, »User defined«ı ve »Mix«i seçin. Bilgisayarı on beş dakikalık bir stres testine tabi tutmak için »On«a tıklayın. Eğer bir sorunla karşılaşmazsanız her şey yolunda gidiyor demektir.

Not: Eğer overclock sonrasında Windows çalışmazsa, BIOS'tan yaptığınız ayarları tekrar AI NOS kullanarak »Advanced / JumperFree Configuration / AI Tuning« komutuyla eski haline getirebilirsiniz.

Rekabet: Hızınıza hız katan komutlar

Eğer PC'niz stres testini başarıyla atlattıysa değişimi görmek için bir kez daha ölçüm yapın. Testimizde elde ettiğimiz değer hiç fena değildi, ama 3.780 puanı yeterli bulmadık. Böyle bir durumda, bazı BIOS ayarlarını değiştirmeniz gerekebilir.

Başlangıç noktamız »Advanced / CPU configuration« menüsü. »CIE Support«u devre dışı bırakın. Bu özellik güç tüketimini azaltıyor, elbette işlemci destekliyorsa. Bu elektrik tasarrufu için iyi olsa da, Asus P5B anakartımızda çekirdek voltajı (VCore) çok düşüktü. Eğer SpeedFan yerine AI Suite'in bir parçası olan Q-Fan'ı kullanırsanız, »Power / Hardware Monitor« menüsünden BIOS ayarlarının doğru olup olmadığına bakın. Test PC'mizde Q-Fan herhangi bir ayar yapmamıza izin vermedi. »Chassis Q-Fan Control« etkinleştirilmeli, yoksa soğutmaya bir katkısı olmuyor. »Chipset / Northbridge Configuration« menüsünden de »PEG Link Mode« seçeneğini bulup »Auto«ya ayarlayın. Aksi takdirde bu özellik PCI Express veriyolunun frekansını %15'e kadar artırabiliyor ve bu da zaten overclock edilmiş PC'de kararsızlık sorunlarına yol açabiliyor.

PCMark Vantage bu çabalarımızı 3.814 puanla ödüllendirdi. AI NOS'la maksimum rakam olan %20 değerine (3.912) erişemedikse de test PC'miz kararlı şekilde çalışıyor. Böyle hafif bir overclock bileşenlerin aşırı ısınmasına da yol açmıyor. Ama maceracı ruha sahip olanlar için daha gidile-

PC, AI NOS ile kendi kendini hızlandırıyor

cek çok yol var.

Profesyonellerin harcı: Gazı kökleyin

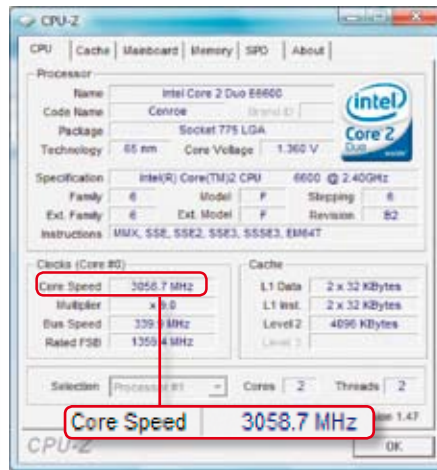
Tehlike riski arttıkça %30'lara varan, hatta bunu aşan performans artışları da söz konusu oluyor. Bu tür bir ince ayara ihtiyacınız olup olmadığını iyice düşünün. Bu eğlenceli de olsa bileşenlerin ömrünü kısaltıyor ve çoğu zaman da suyla çalışan soğutma sistemleri gerektiriyor. Ama elle overclock yapmanın paha biçilmez bir avantajı var: BIOS'un en kıyıda köşede kalmış noktalarını bile avucunuzun içi gibi öğreniyor ve PC'nizi daha iyi kullanabiliyorsunuz.

Elle overclock yapıldığında genelde yükseltilen Front Side Bus, yani FSB değeridir ve tüm bileşenlerin de performansını artırır. Biz de bu yöntemi izliyoruz. Ama başlamadan önce BIOS'tan yapmamız gereken birkaç küçük ayar var.

SİSTEMİ HAZIRLAYIN: »Advanced / JumperFree Configuration« menüsünden »AI Tuning«i »Manual«a getirin. PCI veri yolu overclock konusunda biraz hassas olduğundan sabit saat frekansı atamamız gerekli. Bunun için »PCI Express Frequency / 100« ve »PCI Clock Synchronization Mode / 33.33 MHz« değerlerini seçin. Ana bellek de aynı şekilde ayarlanmalı. »DRAM Frequency« altından en düşük değeri seçin. Asus P5B anakartımızda bu değer »DDR2 533 MHz« idi. Bu değer FSB overclock'u sırasında yine yükseliyor. »Memory Voltage« kısmından

Tam otomatik İşlemci yükü artar artmaz AI NOS bilgisayar %20 oranında overclock uygulayabiliyor.

Sonuç Dual Core işlemcimizin normalde 2,4 GHz olan saat frekansını hiç riske girmeden 3 GHz'e yükseltebildik.

bellek voltajını »1,90 V« olarak belirleyin.

»Advance / Chipset / North Bridge Configuration« menüsüne geçin. »Configure DRAM Timing by SPD« değerini »Disabled« yapın ve aşağıdaki değerleri girin: CAS Latency: 5, RAS# to CAS# Delay: 5, RAS# Precharge: 5, RAS# Activate: 15. Geri kalan değerleri değiştirmeden bırakabilir ya da »Auto«yu seçebilirsiniz.

İŞTE SIRA KORKULU SORUYA GELDİ: CPU yük altındayken daha fazla voltaj gerektirir. Ama ne kadar fazla? Eğer çekirdek voltajını gereğinden fazla yükseltirseniz CPU ısınır. Eğer soğutma iyi değilse parçanın ömrü ciddi şekilde kısılır. Eğer voltaj az gelirse de bilgisayarın çalışması kararsızlaşır. Ne yazık ki doğruyu bulmanın tek yolu deneme yanılma. Çekirdek voltajını olabildiğince küçük adımlarla yükseltin. Test merkezimizdeki deneyimlerimiz doğrultusunda, 1,4 volttan fazlasının bir Dual Core CPU (E6600) için riskli olabileceğini biliyoruz. Özellikle de sıradan bir işlemci fanı kullanı-

yorsanız.

BİLGİSAYARINIZ HIZLANIYOR: CPU kararlı bir şekilde çalışıyorsa ince ayara girişebilirsiniz. BIOS'tan »Advanced / JumperFree Configuration / CPU Frequency« kısmında görüntülenenden yaklaşık 20 MHz yüksek bir değer belirtin. Sonra da Windows'ta OCCT ile stres testi uygulayın. Bu sırada gözünüz hep CPU sıcaklığında olsun. Bunu BIOS'tan »Power / Hardware Monitor« ya da Windows'tan AI Suite ve OCCT ile öğrenebilirsiniz. Mümkünse bu sıcaklık 60 derecenin üstüne çıkmamalıdır. Tam yük altında ise 90 derece geçilmemelidir. Bu rakamın üstü doğrudan tehlike demek. Sistem stabil olduğu sürece »CPU Frequency«yi artırın ve bunun teknik bakımdan doğru »FSB Frequency« ile aynı olmasına çalışmayın. Eğer sorunla karşılaşırsanız 10 MHz'lik adımlarla yavaşlatın, ta ki Windows ve uygulamalar sorunsuzca çalışana kadar.

ANA BELLEK OPTİMİZASYONU: İdeal saat frekansını bulun, sonra da »Advanced / Chipset / North Bridge Configuration« kısmından RAM ayarını yapın. »CAS Latency« değerini 3'e düşürün, sonra Windows'u başlatmaya çalışın. İşe yaramazsa değeri 4 yapın. Aynı şekilde, »RAS# to CAS# Delay« ve »RAS# Precharge«ı da ayarlayın. Nispeten az hassas olan »RAS# Activate to Precharge«ı 10 yapın. Değer ne kadar düşükse bellek o kadar hızlı çalışır, ama tabii ki bellek modüllerinizin bunu destekliyor olması kaydıyla. İsterseniz bilgisayarınızın kasasını açıp bellek yongalarının üzerindeki değerleri de okuyabilirsiniz.

SONUÇ: Nihayetinde CPU'yu elle 2,4 GHz'den 3,058 GHz'e çıkarabildik. Bu da PCMark'ta 3.983 puana ya da %27'lik bir artışa karşılık geliyor. Daha iyi bir soğutma yöntemi kullanmadan bundan daha iyisini elde etmek mümkün değil. En önemlisi, artık oyunlar ve filmler overclock sayesinde daha akıcı bir şekilde çalışıyor. ■

balkim@chip.com.tr

BİLGİ İÇİN

www.overclock.net

Overclock araçları ve uygulamaları

www.pcguide.com/opt/oc/

Overclock'un tehlikelerine ilişkin bilgi veriyor

www.extremetech.com

Uygun donanımları bulmayı sağlıyor

Yüksüz çalışma Atıl durumdayken OCCT, AINOS'un %2,96 oranında overclock uyguladığını gösteriyor. PCMark'ın verdiği 3,544 puan %8 artış demek.

Overclock.net İnternette overclock ile ilgili çok sayıda forum mevcut.

Gerçek zamanlı, kişisel uzay turları

Parmaklarınızın ucundaki evren!

Öğrenciyken hiç planetaryuma gittiniz mi? Peki, içinde

UZAYI KEŞFETMEK için bir istek mi duyuyorsunuz?

Öyleyse, tüm kainatı bilgisayarınızın ekranına taşıyan mükemmel bir uygulama olan Celestia'nın inanılmaz dünyasıyla tanışmanızın vakti geldi.

BARIŞ EMRE ALKİM

Günümüzde, uzaya yapılan seferlerin sayısındaki artış ve uzay araştırmalarındaki gelişmeler sayesinde, turist olarak uzaya çıkmak mümkün. Eğer o kadar paranız yoksa şansınıza küsmeyin. Harika bir uzay simülasyonu olan Celestia sizi sadece dünyanın yüzeyinde değil, galakside ve ötesinde de gezdirebiliyor. Celestia ile yıldızları, takımyıldızları, galaksileri, gezegenleri, ayları, asteroitleri, bulutsuları, kuyruklu yıldızları ve uzay araçlarını görebilirsiniz. GNU lisansına sahip olan bu açık kaynak kodlu yazılımın işletim sisteminizle uyumlu sürümünü <http://shatters.net/celestia/download.html> adresinden indirebilirsiniz. Uygulamanın en son sürümü olan Celestia 1.5.1, Windows, Linux ve Mac OS için mevcut. Evrenin gerçek zamanlı bir simülasyonunu sunan uygulama, bunun için uydu görüntülerinden yararlanmıyor. Bu büyüleyici programla içli dışlı olmak için, okumayı sürdürün.

Chris Laurel'in 2001'de yarattığı Celestia, daha sonra diğer programcılar da katılımıyla 1.5.1 sürümünde 10 kişilik bir geliştirici grubuna ulaştı. Daha çok eğitim amaçlı olan yazılım, sadece bununla kısıtlı

kalmayıp uzay tutkunlarının bilgisine ve hayal gücüne de hitap ediyor ve yüzlerce eklentiyle geliştirilebiliyor.

Güneş Sistemi'ndeki yerinizi belirleyin

Celestia, bulunduğunuz konumu enlem ve boylam bilgileriyle belirlemenizi sağlıyor. Bu bilgi, görüntülemekte olduğunuz nesnenin adıyla birlikte sağ üst köşede görüntüleniyor. Seçili nesnenin üstüne farelin sağ tuşuyla tıklayarak, yörüngesindeki gök cisimlerini görebilirsiniz. Eğer gelişigüzel bir nesneye tıklayıp kaybolduysanız, klavyenizden [H] tuşuna tıklayıp Güneş'i seçebilir ve [G] tuşuna basarak oraya gidebilirsiniz. Burada verilen bilgi biraz yetersiz zira izlemekte olduğunuz nesnenin türünü ve doğasını tümüyle açıklamıyor.

Güneş Sistemi'nde gezinti

Celestia'yı kullanarak evrende geziye çıktığınızda, yanınızda bir kılavuz olması işinizi kolaylaştıracak. »Navigation / Solar System Browser« komutuyla gezegenlerin ve uyduların birçoğunu, kuyruklu yıldızları, asteroitleri ve güneş etrafındaki yapay uyduları görebilirsiniz. Tek yapmanız gereken istediğiniz gök cisminin adını seçip »Goto«

Uzay turu Güneş Sistemi'nde ve gök cisimlerinin arasında gezinebilirsiniz. İsterseniz uğrayacağınız yıldızları bir listeden de seçebilirsiniz.

düğmesine basmak.

Yine aynı şekilde, yıldızları da görebilirsiniz. Menüden »Navigation / Star Browser«ı seçin. Burada yakınlık, parlaklık ve beraberindeki gezegenler ölçütlerine göre sıralanmış 500 yıldız bulacaksınız.

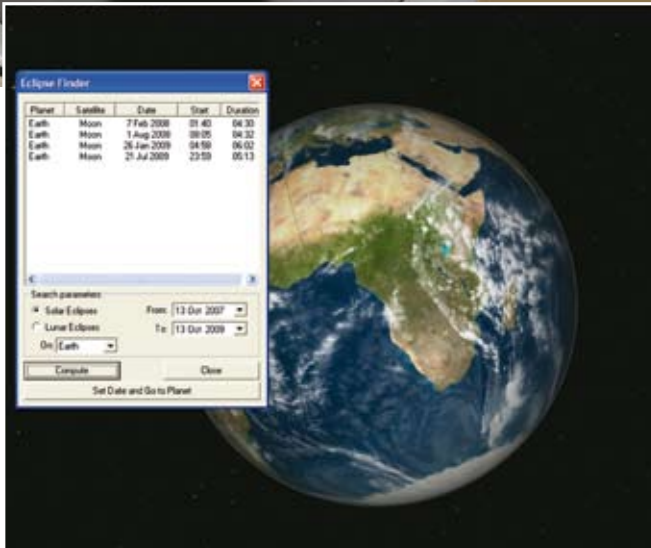
Evreni gezmek için kullanabileceğiniz bir diğer yol da »Navigation / Goto« komutu. Gereken detayları yazdıktan sonra »Goto« düğmesine basabilirsiniz. Eğer görmek istediğiniz nesnenin ayrıntılarını bilmiyorsanız »Navigation / Select Object«i seçip gök cisminin adını yazın ve »Tamam«a basarak devam edin. Eğer nesneyi görmediyseniz, klavyenizden [G]'ye basabilirsiniz.

Tam uyumlu Celestia'nın farklı işletim sistemlerine hitap eden sürümlerinin yanı sıra, kaynak kodunu da indirebilirsiniz.

3B haritası Satürn'ü daha gerçekçi bir halde görmek için »Render / View Options« menüsüne gidin.

Tutulma »Set Date and Go to Planet« ile bir tutulum hesabı yapabilirsiniz. Tutulumu çabuklaştırmak için zamanı hızlandırmak mümkün.

Bir başka yol da yine »Navigation« menüsündeki »Tour Guide« seçeneğiyle başlıca gök cisimlerine ulaşmak. Bu liste çok kapsamlı değilse bile başta işinizi görecektir.

Yazılımın bir diğer büyüleyici yanı "Eclipse Finder" (Tutulma Bulucu) adını taşıyor. »Navigation / Eclipse Finder« komutuyla erişebileceğiniz işlev, Güneş Sistemi gezisinde rastlayacağınız tüm gezegenler ve aylar için, tam ya da kısmi güneş veya ay tutulmalarını hesaplayıp listeleyebiliyor.

Önce tutulum tarzını (ay ya da güneş), istediğiniz gezegeni ve tarihi girin, sonra »Compute« düğmesine basın. Liste görüldüğünde »Set Date and Goto Planet« düğmesine basın, »Close« ile iletişim kutusunu kapatın ve sonra arkanıza yaslanıp manzaranın tadına varın.

Şimdi tüm tutulumu, isterseniz hızlandırarak izleyebilirsiniz.

Kafanız estiği gibi gezemedikten sonra, simülasyonun ne zevki kalır? Celestia, birkaç basit klavye kısa yoluyla evrende hızla

dolaşmanıza izin veriyor. Mesela dünyanın herhangi bir bölgesine züm yapıp [A] tuşuna basarak tura başlayın.

Hızı ekranın sol köşesinde göreceksiniz. Duraklatmak ya da yavaşlatmak için [Z] tuşunu kullanabilir, [Q] ile Dünya'dan uzaklaşabilir veya geri dönebilirsiniz.

Dört ok tuşunu (yukarı, aşağı, sağ, sol) kullanarak yönünüzü bulabilir, kaybolur ya da Samanyolu sınırlarının dışına çıkarsanız önce [H] sonra [G] tuşlarına basarak Güneş'e geri dönebilirsiniz.

Denetimleri ayarlayın

Uzay manzaranızı özelleştirmek elinizde. Etiketleri kullanarak uzayda daha anlamlı yolculuklara çıkabilirsiniz. Her şeyden önce, çeşitli gök cisimlerinin yörüngelerini görmek ve etiket eklemek için »Render / View Options« ve »Render / Locations« menülerini kullanabilirsiniz. Gerekli etiketleri, yörüngeleri ve konumları uygulama penceresinden kontrol etmeyi unutmayın.

Celestia'nın şaşırtıcı özelliklerinden biri de çoklu görüntüleme. Ekranı birkaç parçaya bölebilir, her birinde farklı bir uzay nesnesini görüntüleyebilirsiniz. Örneğin »View / Split Horizontally« diyerek ekranı yatay iki parçaya böldükten sonra »View /

Gök cisimleri Resimde Borrelly kuyruklu yıldızını görüyorsunuz. Bir taşı andırırsa da, ona doğru yapacağınız yolculuk sizi şaşırtabilir.

Tamamı gaz Güneş sisteminin en büyük gezegeni olan Jüpiter'i ve uydularını detaylı olarak inceleyebilirsiniz.

Vertically« ile dört farklı pencere elde edebilir. Her birinde farklı gök cisimlerini aynı anda görüp keşfedebilirsiniz.

Gökyüzüne ilişkin bilginizi genişletin

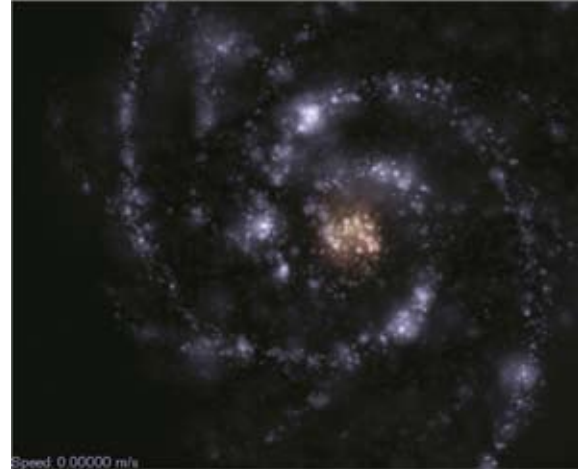
Çevrimiçi indirebileceğiniz çeşitli dosyalar sayesinde Celestia'ya açık betikler, öğretici tanıtımlar ya da eklentiler ekleyebilir, böylece yazılımı kullanma deneyiminize renk katabilirsiniz.

İnternette <http://www.celestiamotherlode.net> adresinde bulacağınız eklenti paketini C:/Program Files/Celestia/extra/Add-on/<dosya adı> konumuna yerleştirmeniz gerekiyor. Celestia'nın 500 civarı eklentisi var ve bunlar 18 GB yer kaplıyor. Bu eklentiler sayesinde mevcut Celestia evrenine yeni gök cisimleri ekleyebilir, mevcut cisimlerin daha ayrıntılı ve kaliteli görünümüne kavuşabilirsiniz.

Gerçek gök cisimlerinin dışında, Star Wars, Star Trek ve War of the Worlds filmlerindeki kurmaca gök cisimleri de bu eklen-

Bulutsular Eklenti sitesinden başka galaksiler ve bulutsular indirmek elinizde. Resimde M83 adlı bulutsuyu görüyorsunuz.

Çoklu görüntüleme Ekranı yatay ve dikey olarak böldüğünüzde, her birinde farklı bir nesneyi inceleyebilirsiniz.

tiler arasında bulunuyor.

Yazılımın sizi kısa turlara çıkarmasını sağlayacak betikleri de yükleyebilirsiniz. Celestia bu turları kaydetmenize ve dostlarınızla birlikte tekrar izlemenize olanak tanıyor. Yazılım C++ diliyle programlanmış ve bu dili biliyorsanız siz de kolayca kendi uzay gezinizi yaratabilirsiniz. Celestia'yla

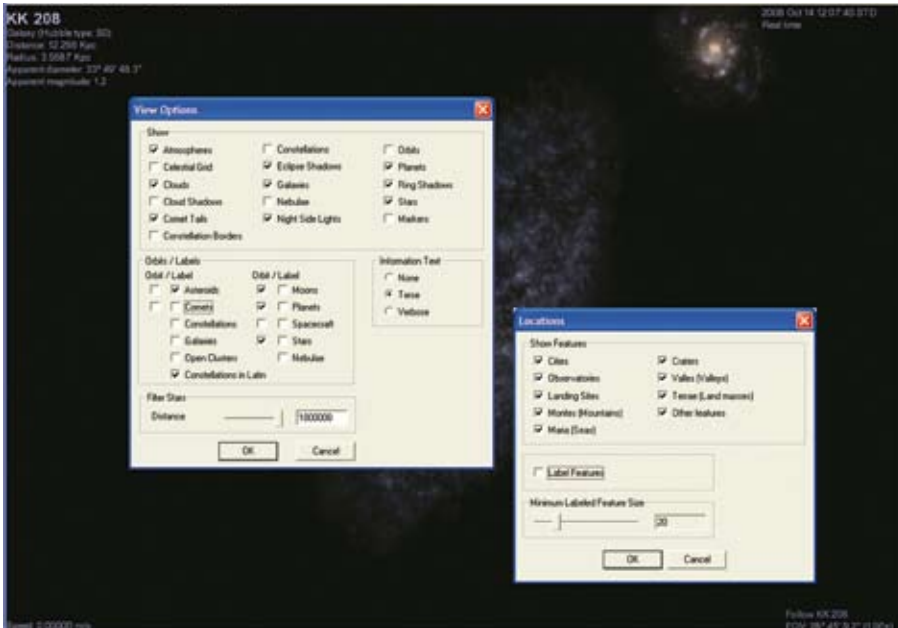
birlikte »Help / Run Demo« menü komutuyla erişebileceğiniz »Demo.cel« adında bir öntanımlı betik geliyor. Daha ayrıntılı bilgi için <http://www.celestiamotherlode.net/catalog/scripts.php> adresine başvurabilirsiniz.

Celestia'yı kullanma nedenlerinden başta geleni, programın evrende ayrıntılı ve kapsamlı sanal turları büyük bir gerçekçilikle oluşturabilmesi. Betiklerden farklı olarak, eğitici turlar etkileşimli ve sizi kendi uzay geminizin kaptanı yapıyor. Beraberinde Amerikan Ulusal Eğitim Standartları'nın onayladığı basılabilir ve dağıtılabilir broşürlerle gelen turlardan 12 tanesini ücretsiz olarak indirebilirsiniz.

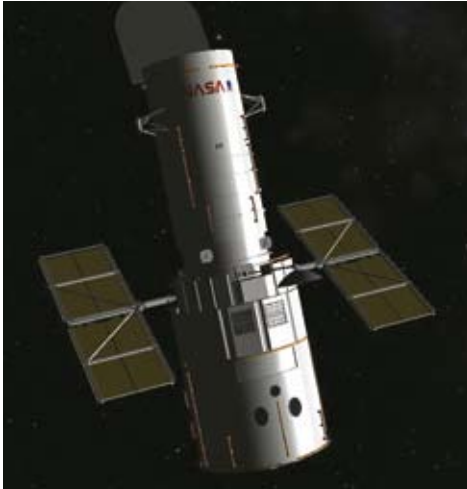
Boyutu yaklaşık 1,4 GB olan turlar <http://www.celestiamotherlode.net/catalog/educational.php> adresinde bulunuyor. Bunları, programın yazarına göndereceğiniz cüzi bir ücret karşılığında CD ya da DVD üstünde edinmeniz de mümkün. Ayrıntılı bilgiyi <http://www.gregs-educational.info> adresinde bulabilirsiniz.

Uzun lafın kısıası, Celestia çok farklı bir deneyim. Kendinizi bu simüle edilmiş dünyaya kaptıracak ve en gözde bilimkurgulardan Star Wars ya da Star Trek'in dünyasını ziyaret edebileceksiniz.

balkim@chip.com.trr

Keyifli seyrir Uzay gezinize renk katmak için gök cisimlerinin yörüngelerini, etiketlerini ve konumlarını görüntüleyebilirsiniz.

Araçlar Celestia, uzay araçlarını da gösteriyor. İşte NASA'nın Dünya yörüngesindeki Hubble uzay teleskopu.

TEKNİK SÖZLÜK

Açıklamalı uzay jargonu

Bulutsu (nebula): Bulutsu, yıldızlar arası uzaydaki devasa toz ve hidrojen gazı bulutlarına verilen isimdir.

Takımyıldızlar: Dünyadan görülen yıldızların oluşturduğu desen ya da şekiller.

Asteroit: Bunlar Güneş'in etrafında dönen, taş veya metalden oluşmuş küçük cisimlerdir.

Asteroitlerin büyük kısmı,

Jüpiter ile Mars arasındaki yörüngede yer alır.

Kuyruklu yıldız: Kuyruklu yıldızlar son derecede eliptik bir yörüngede Güneş'in etrafında dönen, büyük oranda buz içeren uzay cisimleridir.

Gökada (galaksi): Gökadalar her biri çok sayıda yıldız, bulutsu ve gezegen içeren milyonlarca yıldız sisteminin bir araya gelmiş halidir.

**Nerede
sörf yapacağınızı
bilmiyor musunuz?**

Teknoloji ve bilgisayar konusunda en doğru adres

www.chip.com.tr

E-postalarınızı Kolayca düzene sokun

Her gün yığınla e-posta mı alıyorsunuz? En çok ihtiyaç duyduğunuz anda istediğiniz e-posta'ya ulaşmak çok mu zor? Outlook 2007'yi **E-POSTALARINIZI DÜZENLEMEK** için kullanmayı deneyin, böylece sorunların da üstesinden gelmiş olacaksınız.

BURAK YÜCE

Neden e-postalarınızı organize etmek için Microsoft Outlook'u kullanmalısınız ki? Bu sorunun cevabı sizi rahatsız eden reklamların olmaması, daha iyi e-posta organizasyonu ve bunun yanı sıra Outlook'un Microsoft Office ile ücretsiz geliyor olması denebilir. Bir müşterinizden aylar önce gelen e-postayı düzenleyip geri gönderdiğinizi düşünelim. Patronunuz aynı e-postayı görmek istediği zaman gelen ve giden kutunuzun aradığınız e-postayı bulmak için fazlasıyla dağılmış olduğunu görüyorsunuz. Hâlbuki e-postalarınız renklerle kodlanmış olsaydı veya doğrudan özel klasörlere dağılsaydı, istediğiniz e-postayı bulmak daha kolay olacaktı. Son sürümü olan Microsoft Outlook 2007, postalarınızı verimli bir şekilde düzenlemek ve yönetmek için kullanımı kolay bir e-posta istemcisi.

Hesap ayarlarını yapmak

Microsoft Outlook, kişisel veya ofis e-postalarınız gibi istediğiniz kadar hesap

yönetiminin üstesinden gelebilir. Bir hesap kurarken karşılaşılabileceğiniz tek problem SMTP ve POP gibi e-posta sunucu ayarları olabilir. Bu problemin üstesinden gelmek için, Outlook 2007 artık otomatik hesap kurulumunu destekliyor.

Outlook otomatikman IMAP ve POP3 sunucu tabanlı e-posta adreslerinizin kurulumunu yapıyor. Böylece size sadece e-posta adresinizi ve şifrenizi girmek kalıyor. Bir hesap kurmak için Outlook 2007'yi açın ve "Account Settings" seçeneğinden "Tools" menüsünü seçin. "Add new E-mail Account" penceresindeki isim, e-posta ve şifre alanlarını doldurup "Next" tuşuna tıklayın. Artık e-posta hesabınızı otomatik olarak ayarlamak Outlook'un işi.

E-postalarınızı düzenleyin

Farklı e-postalar farklı önceliklere ve önem sıralarına sahiplerse, Microsoft Outlook 2007 ile e-postalarınıza renk kodu veya işaretleyici ekleyerek her biri için kurallar tanımlayabilirsiniz. Mesajlarınızı diğer

e-postalarınızdan ayırt etmek için renk kategorileri de atayabilirsiniz.

Renk kategorileri oluşturmak

Renk kategorisi atayarak çabucak bir mesajı belirleyebilirsiniz. Rengi seçip belirli bir mesajla ilişkilendirdikten sonra, kolayca belirtip onları organize edebileceksiniz. Seçilmiş renk "Categories" sütununun altında e-posta'ya ilaveten görünür.

E-postalarınıza renk kategorisi atamak için, gerekli e-posta seçiliyken "Tools" menüsünden, "Organize" seçeneğini seçin. "Using Colors" linkine tıklayın ve açılır menüden uygun rengi seçin. E-postalarınızı sınıflandırmak için, uygun bir postayı seçtikten sonra "Edit" menüsünden, "Categorize"ı seçip uygun rengi belirlediğinizde işlemi tamamlamış olacaksınız.

E-postalarınızı işaretlemek

Siz e-postalarınızı işaretlerken, Microsoft Outlook 2007 varsayılan tarihleri öneren yeni "Follow Up" menüsüyle birlikte geliyor. İşaretli e-postalarınız "To-Do" barında ve takvimdeki "Daily Task" bölümüne yerleşerek, daha iyi bir organizasyon yapmanıza yardımcı oluyor. İşaretli e-postalarınızı kategorilere ayırmak için de renk atayabiliyorsunuz. Gelen kutunuzdaki işaretlemek istediğiniz e-posta seçiliyken "Actions" menüsünden "Follow Up" seçeneğindeki istediğiniz işaretleme metodunu kullanabilirsiniz.

Özel kurallar tanımlamak

Outlook 2007 bir kural tanımlarken daha önce gelen veya giden mesajlarınıza uygulamış olduğunuz kuralları otomatikman size ön tanımlı olarak getiriyor. "Rules and Alerts Wizard"ı kullanarak birçok kural ve özel şartlar belirleyebilirsiniz. Bir kural tanımlamak için belirlediğiniz e-postaya tıklayıp "Tools" menüsünden "Rules and Alerts" seçeneğine tıklayın. Sihirbaz size yardımcı olacaktır. Belirlediğiniz e-posta adresinden gelen mesajları özel bir klasörde toplamak için "Move messages from someone to a folder"ı seçip, ileri tuşuna tıklayın. Ön tanımlı olarak "From people or distribution list" kutusu seçili gelecektir. "Edit the rule description" bölümünden "From people or distribution list"e tıklayıp, uygun bir kişi belirleyin. "OK" tuşuna tıkladıktan sonra artık "specified" linkinden hedef klasörünüzü seçebilirsiniz. İşlemleri bitirmek için "Finish" ve sonra "OK" tuşuna tıklayın. Benzer şekilde "Rules and Alerts" diyalog kutu-

Add New E-mail Account

Auto Account Setup
Clicking Next will contact your e-mail server and configure your Internet service provider or Microsoft Exchange server account settings.

Your Name: Example: Barbara Sankovic

E-mail Address: Example: barbara@contoso.com

Password:

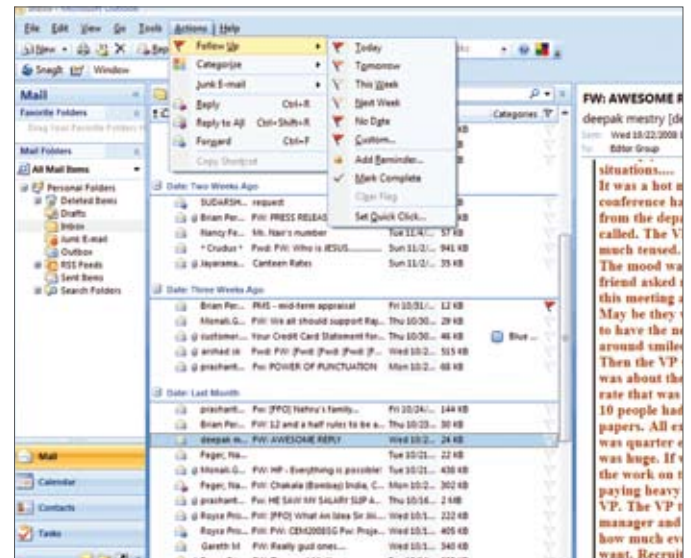
Retype Password:

Type the password your Internet service provider has given you.

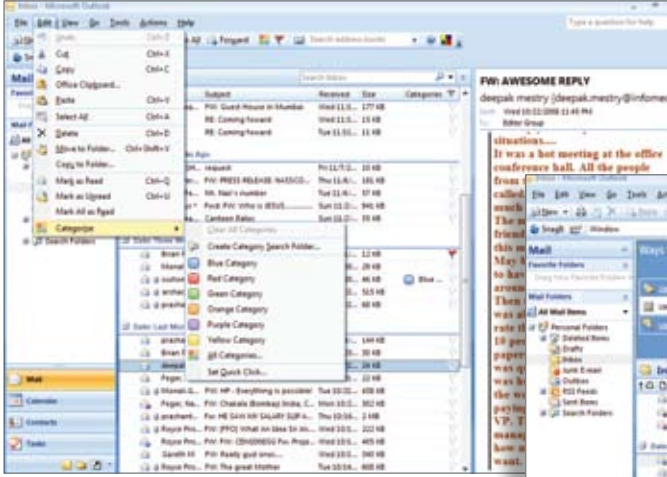
☐ Manually configure server settings or additional server types

< Back Next >

Ayarlar İsminizi, e-posta adresinizi ve şifrenizi girdiğinizde, Outlook gerekli hesap kurulum ayarlarını otomatikman yapacaktır.

İşaretleme E-postalarınızı işaretlemek için, "Action" menüsünden "Follow Up" altındaki uygun işaretleyicileri kullanabilirsiniz.

Kategoriler E-postalarınızı renkleri kullanarak kategorilere ayırmak için "Edit" menüsü altındaki "Categorize" seçeneğinden istediğiniz rengi seçiniz.

sunu da gözden geçirerek birçok düzenleyebileceğiniz kurallara ulaşabilirsiniz.

To-Do barını kullanmak

Outlook 2007 en yeni özelliklerinden olan "To-Do" barını Outlook penceresinin sağ üst köşesinde bulabilirsiniz. Görevler, zaman planlamalarınız ve daha fazla konuda size yardımcı olabilmek için birkaç araç yüklü olarak geliyor. "To-Do" barına tıklayıp genişlettiğinizde mini bir takvim göreceksiniz. Yeni bir görev eklemek için "Type a new task" kutusuna bir isim girin ve "Enter" tuşuna tıklayın. Text box'ın altında planlanmış görevleriniz listelenecektir. Görevlere çift tıklayarak yeni detaylar ekleyebilirsiniz. Sonuç penceresindeki görevlere öncelik atayabiliyorken bunun yanında bir başlangıç ve bitiş tarihi de ekleyebilirsiniz. Hatırlatıcıyı kurmak için açılır listeden checkbox ku-

tusunu işaretleyip sırasıyla bir başlangıç ve bitiş tarihi tanımlayın. "Save and Close" butonuna tıklayarak işleminizi kaydedebilirsiniz. Eğer atamış olduğunuz görevleri son tarihinin dolmasına rağmen bitiremediyseniz, ilgili işlem sonraki günlerde de otomatikman işlem tamamlanana kadar gösterilecektir. Aslında bu geç kalmış yeni bir özellik. Dahası görevlerinize önem sırasını belirten renk kodları atayabilir ve kategorilere ayırabilirsiniz. Renk kodu atamak için görevinize sağ tıklayıp "Quick Click" seçeneğinden uygun rengi belirleyin. Dikkat etmeniz gereken şey farklı önem sırasına sahip işlerinize farklı renk kodları atamak olmalı. Böylece çok daha kolay bir zaman planlaması yapmış olacaksınız.

Kolaylaştırılmış arama

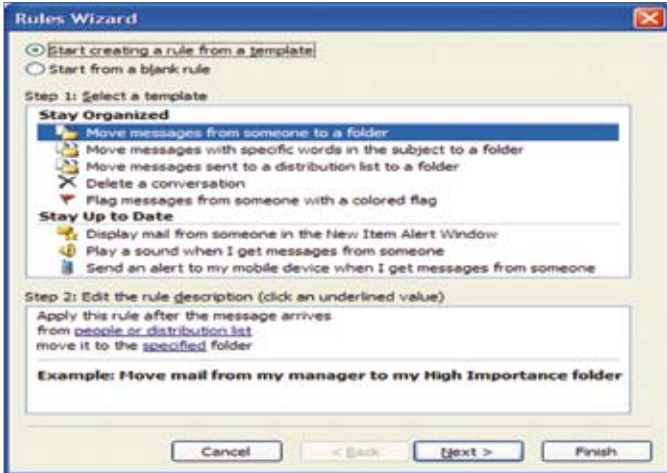
Outlook 2007'in önemli ve en çok geliştiril-

miş özelliklerinden birisi de arama işlevi. Geliştirilmiş arama aracına bir kelime yazmaya başladığınızda "Word Wheel" tekniği sayesinde arka planda arama işlevini gerçekleştirip anında sonuç verebiliyor. Sadece arama kutusuna yazdığınız anahtar kelimeyle eşleşmiş sonuçlar gösteriliyor. Geliştirilmiş arama işlevi sayesinde farklı parametreler girerek istediğiniz sonuca ulaşabilme şansınız da var.

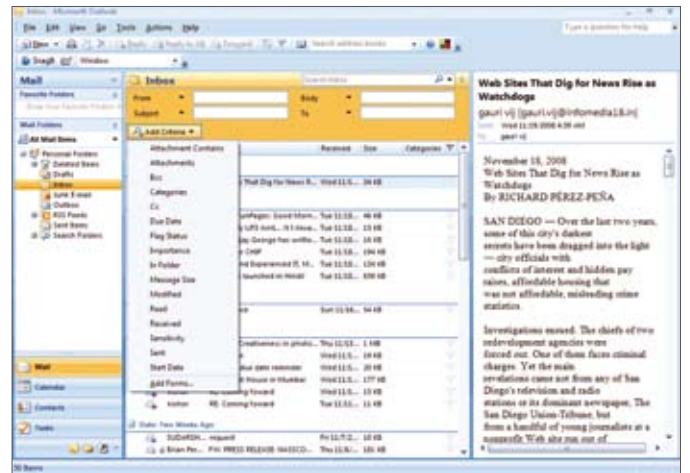
Örneğin daha önce aynı kişiden almış olduğunuz tüm mesajları tarihe göre sıralayabilirsiniz.

Gelişmiş arama özelliğini kullanmak için "Search" kutusunun yanındaki istediğiniz detayları seçebilirsiniz. Aramalarınıza daha fazla ölçüt eklemek için açılır menüden "Add Criteria" yı seçip istediğiniz ayarları yapabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Kurallar "people or distribution" linkine tıklayarak istediğiniz e-posta adresini belirledikten sonra "specified" ile hedef klasörü seçebilirsiniz.

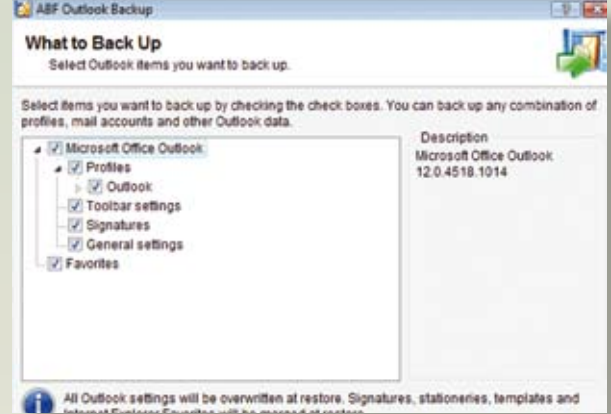
Arama "Search" kutusunu yanındaki butona tıklayarak genişletin. "Add Criteria" ya tıklayarak farklı arama kriterleri ekleyebilirsiniz.

Outlook 2007'yi yedeklemek

Kolay kullanımlı bir program olan "Outlook Backup" sayesinde Outlook e-postalarınızı, ayarlarınızı, RSS beslemelerinizi ve hatta daha fazlasını tek seferde yedekleyebilecek veya geri yükleyebileceksiniz. www.outlookbackup.com adlı web sitesinden programı indirebilirsiniz.

1 Yedekleme Outlook e-postalarınızı ve ayarlarınızı bir yedekleme dosyası olarak oluşturmak için "Backup Outlook" seçili konumdayken "Next" tuşuna tıklayın.

2 Seçim Bu ekranda hangi bileşenlerin yedeklenmesi gerektiğine karar vermelisiniz. İstediğiniz seçenekleri işaretli konuma getirip "OK" a tıklayın.

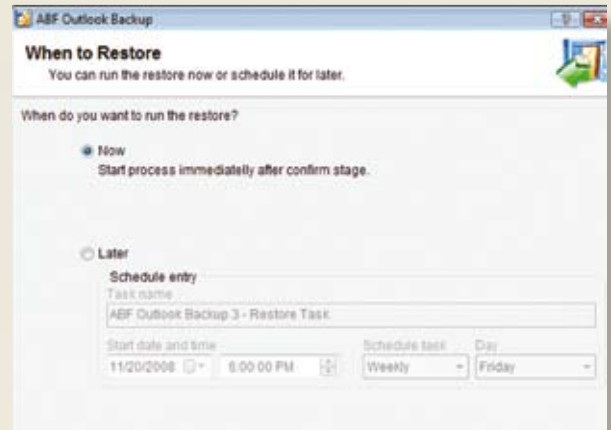
3 Şifreleme Dosyayı kaydetmek istediğiniz klasörü belirleyin. İsterseniz yedekleme dosyasına şifre koruması da ekleyebilirsiniz. "Next"e tıklayarak yedekleme işlemini başlatın.

4 Geri yükleme Daha önceden kaydetmiş olduğunuz yedek dosyanızı geri yüklemek için, "Restore Outlook" butonu seçiliyken "Next" tuşuna tıklayın.

5 Bileşenler Yedek dosyanın yerini belirtip, yüklenmesini istediğiniz bileşenleri seçili konumdayken "Next"e tıklayın. "Advanced" tuşuna tıklayıp ilerleyin.

6 Başlatmak için "Now" seçeneği aktifken "Next" tuşuna tıklayın veya başka bir tarihe programlamak istiyorsanız "Later" seçeneğindeki özel ayarları yapmalısınız.

Bir Notebook Nasıl Monte Edilir ?

Çizgi TAGEM e-Akademi dizisinde son olarak, e-Akademi içeriğinden notebook montaj ve demontaj süreçlerini anlatan kaynakları size sunuyoruz.

Masaüstü bilgisayarlar artık büyük oranda ev kullanıcıları tarafından toplanıp sökülebilmekte. Ancak bu durum notebook'lar için pek geçerli değil. Notebook bileşenlerinin "OEM" olarak adlandırılan bilgisayar parçaları pazarında kısıtlı olarak yer alması ve bileşenlerin standardizasyonunun düşük olması sebebiyle buna çok da ihtiyaç duyulmamaktadır. Ancak değişen pazar ihtiyaçları ve koşulları, notebook bileşenlerinin standardizasyonunu yakın gelecekte daha güçlü bir biçimde gündemimize taşıyabilir.

Yazımızın asıl konusu notebook bileşenlerinde standardizasyon değil elbette. Her ne kadar bileşenleri standart olmasa da, bu bileşenlerin montaj ve demontaj süreçleri hem düşünüldüğü kadar karmaşık değildir, hem de bileşenlerin kendisinden daha standart süreçlere sahiptir. Hatta birçok notebook bileşeni, bir masaüstü bilgisayara kıyasla çok daha rahat bir biçimde ve küçük müdahalelerle değiştirilebilir. Tabii ki buna karşılık olarak bir notebook'ta sökebileceğiniz; diğer bir açıdan da upgrade söz konusu olabilecek bileşen sayısı oldukça sınırlıdır.

Bu noktada sökülmeye en uzak olan parça, notebook'un anakartıdır. Neredeyse hiç bir notebook'un anakartı değiştirilemez ve diğer notebook'lara uyum sağlamaz. Bunun önündeki en önemli sebeplerden birisi de şekil faktörüdür.

Bugün piyasada çok değişik şekil ve boyutlarda kasalara sahip notebook görebilirsiniz. Bu çeşitlilik, içerisindeki bileşenlerin yerleşim alternatiflerini kısıtlamakta ve standardizasyonlarını düşürmektedir.

Notebook kasası ve anakartını, ancak arıza veya hasar durumlarında sağlam bir ikizi ile bileşen değişimi yapmak amacıyla sökmeniz gerekebilir. Bir notebook üzerinde en rahat değiştireceğiniz bileşenler ise; sabit disk, bellek, işlemci ve optik ürünlerdir. Optik ürünlerin değişimindeki kısıt, yine şekil faktöründen kaynaklanan muadil ürün bulunamamasıdır.

Şimdi standardizasyonu en yüksek üç temel bileşeni, işlemci, bellek ve sabit disklere göz atalım. Bu üç temel bileşenden işlemci montaj ve demontaj süreci en "zor-

lu" olanıdır. Çünkü bir çok bilgisayarda sadece notebook'un altındaki bir kapakçığı sökmek yeterli olmayabilir.

Ancak yine de birçok notebook da tüm kasayı sökmeden işlemci montaj bölgesine ulaşılabilir. Eğer notebook'un arkasında büyükçe (genelde arka yüzeyin 1/3 oranın-

da) bir sökülebilir kapak varsa, işlemci büyük ihtimalle bu kapakçığın altındadır.

İşlemci montaj bölgesine ulaşıldığında öncelikle fan ve altındaki soğutucunun sökülmesi gereklidir.

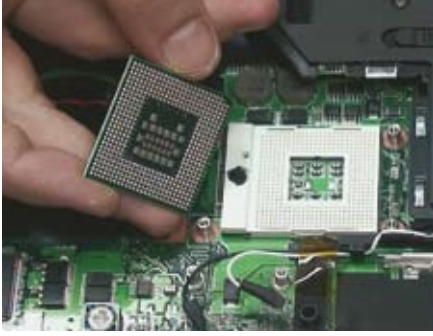
Standart bir masaüstü işlemcisinin fan ve soğutucusundan farklı olmamakla bir-

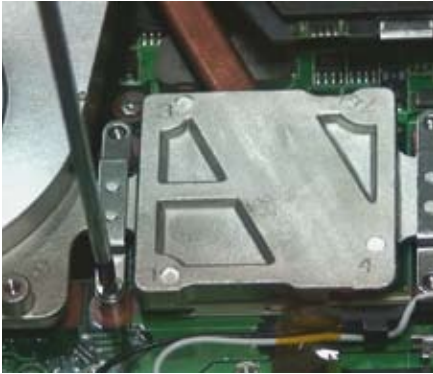
likte, soğutucu panelin vidalama sıralarına dikkat edilmesi önerilir. Ayrıca alan darlığı sebebiyle montaj hatalarının daha az tolore edileceğini unutmamak gerekir.

Notebook işlemcisinde hem PIN, hem de renkli bir köşe faktörü ile doğru yönü bulmanız hiç problem olmayacaktır; hatta kapalı gözlerle bile.

Dergi DVD'si içerisindeki kaynaklarda, bir notebook'un işlemci, bellek ve diskini kapalı gözlerle monte eden bir mühendisin videosunu da bulabilirsiniz.

Notebook arkasındaki sökülebilir kapaklar altında bulunan ve değiştirilmesi en kolay parçalardan birisi de bellektir. Belleğin sisteminizle uyumlu olması için, anakartınızın yongasetini desteklediği tür ve frekansta bir bellek olması yeterlidir.

Arka yüzey küçük özel bir kapakçığın altında bulunabileceği gibi, işlemci ve belleğin aynı büyük bir kapak altında bulunduğu ürünler de yaygındır.

Bellek montajı, PC bellek montajlarına göre biraz farklıdır. Yine aynı şekilde yön tayini için bir tırnak bulunur; ancak bellek önce 45 derecelik bir açı ile slotu yerleştirilir. Sonra yukarıda kalan kısım bastırılarak düz bir hale getirilmekte ve tutamaçlarla sabitlenmektedir.

Sabit disk uyumluluğunda ise önümüzdeki kısıt sadece anakartın desteklediği disk türü; yani SATA veya PATA arabirimine sahip olması ve tanıyabileceği maksimum disk boyutu olmaktadır.

Sabit diskler için de genelde notebookun arka panelinde özel bir kapakçık vardır. Bu kapakçık çoğunlukla bir notebook sabit disk boyutundan biraz büyüktür.

Sabit disklerin montajı için, PC sabit disklerinde olduğu gibi enerji ve veri aktarım kabloları kullanılmaz. Bunun yerine sabit diskin pinlerinin direkt takılacağı bir soket yapısı bulunur. Sabit disk önce özel bir taşıyıcı aparata; bir kızak yapısında monte edilir. Bu kızak yapılarının, zemine paralel olarak hareketi sağlayan plastik vb bir malzemeden yapılmış hareket ettirme tutacakları vardır. Bu tutacaklar sayesinde sabit diskin pinlerine yuvaya doğru güçlü bir biçimde oturabilirsiniz.

Bluetooth ve kablosuz ağ yongaları, genelde anakart üzerinde yerleşik olmayan parçalardır. Sadece bunlara ulaşabilmeniz için özel kapakçıklar mevcut değildir. İşlemci montaj bölgesine ulaştığınızda bu ağ kartlarını görme şansınız olabilir.

Bluetooth ve wireless kartları, bellek kartları ile aynı yaklaşımla sökülüp takılmaktadırlar. Farklı olarak bu kartların anten bağlantı noktaları olmaktadır. Bir akünün kutuplarına benzer şekilde olan bu bağlantılarda (+) ve (-) işaretlerine veya renklerine göre takılması gerektiği noktaları tespit edebilirsiniz.

Klavye montajı ise beklenildiği kadar basit olmayabilir. Klavyeyi sökebilmeniz için, notebook kapağı açık durumda iken klavyenin üst tarafında yer alan koruma kapakçığını, pek de tahmin etmeyeceğiniz kadar "kaba" şekilde ama dikkatlice yerinden sökmeniz gerekecektir. Bu şeridin altında sökebileceğiniz ilk vidaları göreceksiniz. Bunun dışında aynı bölgenin alt tarafında bu üst şeride kadar uzanan bir kaç vida olma ihtimalini de değerlendirmeniz lazım.

Klavyeyi sabitleyen vidaları sökmenizden sonra, klavyenin notebook gövdesine bağlanmasını sağlayan veri aktarım şeridini de dikkatlice sökmelisiniz. Notebooklarda mouse görevini üstlenen touchpad de, klavye ile aynı mantıkla anakarta bağlıdır.

Notebooklarda PC'lerden alıştığı gibi bir güç kaynağı bekleyen yoktur zaten. Pil ile anakart arasındaki güç bağlantısı, genelde klavye vidalarına ulaşmak için sökülen şeridin hemen altındadır. Bu parçayla işiniz genelde ekranı değiştirme durumunuzda olacaktır. Ekranın fiziksel bağlantılarının sökülmesinden sonra, enerji ve görüntü aktarımı kablolarının yerleştirildikleri yatak boyundan çıkartılması gerekir.

Bu aşamada notebookun arka kısmından gelen wireless anten kabloları biraz problem çıkarabilir. Kabloyu zorunlu olmadıkça tamamen çıkartmamak en iyisidir.

Ekranın ana gövdeye olan bağlantılarının yanında, ekran kasasına olan bağlantı vidaları küçük silikonlarla gizlenmiştir. Bu dış çerçevenin altından bir de sabit disk kazağına benzer mantığa sahip bir taşıyıcı metal çerçeve olduğunu göreceksiniz.

Buraya kadar çizdiğimiz genel çerçeve teknik olarak yapılabileceklerdir. Ancak hemen belirtmeliyiz ki, özellikle garanti kapsamında bulunan ürünlerinize ev ortamında bu şekilde müdahale etmenizi tavsiye etmeyiz. Çünkü bu müdahaleler sırasında oluşabilecek hasar veya sadece bu müdahalelerden birisini uygulamanızı yetkili servis garanti dışı bırakma gerekçesi sayılabileceğini unutmayınız.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
mkars@chip.com.tr

Microsoft'tan genç beyinlere destek

Fikirleri hayata geçirin sloganı ile başlayan Microsoft Research'ün ürünleri ses getirmeye başladı.
Yenilerini heyecanla bekliyoruz!

2 Ocak 2009 Blu-ray güvenliğinde son günler

Ünlü bir Rus deyimini "kırılma- mayan güvenlik sistemi yok- tur, zor kırılan sistem vardır" şeklinde yorumlarsam herhal- de hata yapmış olmam. Çünkü iki HD-disk formatı Blu-ray ve HD- DVD arasındaki savaşta Blu-ray'in galip gel- mesindeki önemli kriterlerden biri olan kopya korumasının bile ömrünün sonuna geldiği söylenebilir. Yazılım uzmanı Slysoft'un açıklamasına göre Blu-ray kopya koruması BD+'nın yenilenmiş sürümü de kırılmış durumda. Kaldı ki BD+- şifreleme- sinin değiştirilmiş sürümünün Şubat 2009'dan önce kullanılması dahi beklen- miyordu. Bu şekilde şifrelemede yapılan bu iyileştirme de etkisiz kalacak. Firma bir ba- sın toplantısında Windows yazılımı AnyDVD HD'nin 6.5.0.2 nolu sürümünden iti- baren yeni kopya korumasını devre dışı bı- rakabildiğini açıklamıştı. Slysoft kendisini "adil kullanım haklarının" koruyucusu ve şu ana kadar çıkmış Blu-ray filmlerin şifre- sini çözebilen tek ticari yazılım olarak ta- nınıyor. Daha önce de kasım ayında "Do- om9.org" forumunun üyeleri "BD+" Blu-ray kopya korumasını kırmayı başarmışlardı.

bilgisayarlar üzerinde kullanıcı dene- yimlerini iyileştirip yazılım gelişt-irme ve edinme giderlerini dü- şürmek için başlatılan bu projede kolej ve üniversitelerle de ortak çalışılıyor. Fikirleri hayata geçirin sloganı ile yola çıkan Microsoft Re- search projesi ilk meyvelerini verme- ye başladı. Bunların içinde özellikle Kodu ve SongSmith adını bundan sonra sık sık duymaya hazır olun.

Microsoft "Kodu"yu ilk olarak Las Vegas'taki CES etkinliğinde tanıttı. Xbox Live Community Games Channel için geliştirilmiş bu yazılım bir oyun gibi dursa da aslında oyun oluşturma setine benzer bir araç ve 5-45 yaş arası, ön bilgisi olma- yan ve kafasındaki oyun konseptlerini gerçeğe dönüştürüp diğer kullanıcılara sunmak isteyen kişilere hitap ediyor. Bu iş için renkli bir ara yüz aracılığıyla 200 adet "Game Creation Building Blocks" (oyun oluşturma inşa aracı) sunuluyor. Oyunlar konsolun kollarıyla geliştiriliyor ve ne kodlama bilmeye ne de bir PC'ye ihtiyaç duyuluyor. XBLCG kanalına şu an sadece ABD içinden erişim mümkün. Türkiye dâhil diğer ülkeler için ne zaman açılaca-ğını öğrenmek, daha fazla ek bilgi almak ve Community Games'i daha yakından ta- nımak için <http://creators.xna.com> adre- sini ziyaret edebilirsiniz.

5 Ocak 2009 Microsoft Research meyve vermeye başladı

Bilgisayar bilimleri ve yazılım mühendisli- ği üzerine dünya genelinde yapılan araştı- rmaları bir araya getirip destek vermek ve

Songsmith ise şarkıcının sesine uygun arka plan müziğini otomatik olarak oluş- turabilen bir Microsoft araştırması olarak yayınlanan profesyonel bir müzik yaratı-

Kendi oyununu kendin yap Üstelik klavyeye elinizi bile sürmeniz gerekmeyecek.

cısı. Müzik tarzınızı belirlemeniz ve daha sonra bilgisayarınıza bağlı olan mikrofondan şarkınızı söylemeniz Songsmith'in fon müziğini oluşturması için yeterli oluyor. Artık siz de şarkılarınızı arkadaşlarınızla ve aileniz ile daha profesyonel bir şekilde hazırlanmış olarak paylaşabilirsiniz. Basit yapısı ile her türden kullanıcının rahatlıkla kullanabileceği bu müzik yaratıcısı sade görünümü ve dizaynı ile dikkat çekiyor. Denemek isteyenler yazılıma CHIP DVD'sinden Songsmith CHIP-Code'u ile ulaşabilirler.

9 Ocak 2009 En yeni oyunları bedava oynayın

İnternet'teki iş modelleri normal yaşamdakinden bir hayli farklı. Bu yeni mecra da içeriği satmak yerine ücretsiz

Seç seç oynat 150 adet popüler oyun bu sistemde tamamen ücretsiz.

sunup gelen ziyaretçiler üzerinden reklam görüntüleyerek kazanç sağlamak oldukça sık uygulanan ve doğru bir yöntem. Her ne kadar ücretli bir online oyun platformu olsa da Gametap (www.gametap.com) da 150 adet oyunu ücretsiz olarak sunarak bu akımın bir parçası olmuş durumda. Bu oyunlar biraz önce bahsettiğim gibi reklamlar tarafından finanse ediliyor. Oyunları oynamak için Gametap Player ve bir GameTap hesabı yeterli oluyor. Sunulan oyunlar ise hiç de küçümsenecek cinsten değil: Sacred, Command, Fallout, Tomb Raider: Legend, Colin McRae Rally 2005, Myst ve Hitman gibi daha birçok oyun listeyi süslüyor. İçeriği oluşturan son 25 senenin oyun klasikleri arasında Defender, 1941 ve Ghost'n'Goblins gibi arcade

oyunların yanında Sega, Codemasters gibi üreticilerin konsol klasikleri de yer alıyor. Gametap konsolundan istediğiniz oyunu seçtiğinizde oyunun tamamı bilgisayarınıza indiriliyor. Örneğin 2 GB gibi bir büyüklüğe sahip olan Tomb Raider için bu süreç biraz zaman alabiliyor. Bu süre zarfında boyutları küçük eski oyunlarla oyalanabilirsiniz. Sistem şu an sadece Amerika içinde işliyor. Ancak bu, Proxy kullanımı ile aşılamayacak bir çözüm değil.

13 Ocak 2009 Yazılım geliştiriciler görev başına

Windows 7'nin betasının indirmeye sunulması geçtiğimiz ay içinde yazılım dünyasına damgasını vurdu. Microsoft'un koyduğu 2,5 milyonluk indirme kotası yoğun talepten hemen dolunca kaldırıldı ve süre 24 Ocak'a kadar uzatıldı. Tabii ki derginin yayına hazırlandığı tarih itibarı ile tekrar uzatılıp uzatılmayacağını bilemiyorum. Ancak indirmiş olan yazılım geliştiricileri için ayrı bir haberim daha var. Windows 7'nin halka açık beta sürecinin başlangıcından sonra bu işletim sistemine ait yazılım geliştirme kiti (SDK) de yayımlandı. Paket sayesinde yazılım geliştiricileri Windows 7 piyasaya çıkmadan önce programlama düzenine alışma ve Win32 veya .NET Framework teknolojilerini kullanan yazılım geliştirmeye imkânına sahip olacaklar. İşletim sisteminin kendisi gibi geliştirme paketi (1,3 GB) de beta seviyesinde ve DVD imajı şeklinde <http://www.microsoft.com/downloads/> adresinden "Microsoft Windows SDK for Windows 7" şeklinde aratılarak indirilebiliyor.

16 Ocak 2009 Vista ile uyumsuz mu dediniz!

Her yeni işletim sisteminin yerleşip oturması sırasında çeşitli sorunlar yaşanabiliyor. Microsoft özellikle Vista için bunları her zaman-

hızlı bir şekilde kapatıp gideriyor. Örneğin Windows Vista kullanan bazı kullanıcıların şikâyetçi olduğu konulardan biri olan eski Windows uygulamalarını çalıştırma konusundaki sıkıntı da tarihe karışmak üzere. Bunun için geliştirilen Enterprise Desktop Virtualization'un beta sürümü geçtiğimiz günlerde Microsoft'un resmi web sitesinde yayınlandı. Aralarında Windows 2000 ve XP'nin de bulunduğu önceki sürüm Windows uygulamalarını sanallaştırma teknolojisini kullanarak Vista altında çalışabilir hale getiren araç, Windows Vista'ya terfi eden ancak eski Windows uygulamalarını da yeni işletim sistemlerinde kullanmaya devam etmek isteyen kullanıcılara hitap ediyor. Yazılımın beta sürümünü sisteminize indirmek için <https://connect.microsoft.com/site/sitehome.aspx?SiteID=665> adresini ziyaret edebilirsiniz. Gerekli sayfaya ulaşmak için Live ID'nizi kullanmanız gerektiğini de unutmayın.

22 Ocak 2009 İnternette korsan avı başladı

En sonunda korsana dur demek için en somut adım atılmak üzere. Kültür ve Turizm Bakanlığı, sanal korsanlığın önüne geçecek önemli bir çalışmaya imza atmaya hazırlanıyor. Yasal eksikliklerin tamamlanmasının ardından devreye girdiğinde internet ortamındaki korsan indirmenin yüzde 70 oranında önüne geçmeyi hedefliyor. Sistem, internet ortamında MP3 ve video formatındaki dosyaların paylaşımını kontrol ediyor ve yasal olmayan indirimleri otomatik olarak seçiyor. İlkinde uyarı yapılıyor devam ederse de yasal işlem başlatılıyor. Yasada bir ceza maddesi olmadığı için bu işlemi yapanlara nasıl bir ceza verileceği henüz net değil. Ancak yapılacak yasal düzenlemeyle para cezası, işin yoğunluğuna göre de hapis cezası verilmesi hedefleniyor. Bundan sonra aman dikkat! ☑

Ücretsiz yazılımlar

Her ay
YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

Resimlerinizi görüntüleyin

XnView ile bilgisayarınızda bulunan resim dosyalarını kolaylıkla görüntüleyebilir, başka formatlara dönüştürebilir ve resimlerinin üzerinde temel işlemleri gerçekleştirebilirsiniz. GIF, JPEG, JPG, PNG, MPEG, AVI, MOV gibi popüler dosya formatları başta olmak üzere, 400'den fazla dosya formatını tanıyan XnView ile bu sayede resimlerinizi görüntülemek dışında, video dosyalarınızı da açabiliyor.

İpucu 1 ► XnView, slayt gösterisi hazırlamanıza da yardımcı oluyor. Bunun için menü çubuğunda bulunan Oluştur | Slayt Gösterisi yolunu izleyebilir, açılan pencereye slayt gösterisinde bulunmasını istediğiniz dosyaları ekleyebilir ve çeşitli efektler uygulayabilirsiniz.

İpucu 2 ► XnView ile görüntülemekte olduğunuz dosyalardan tek bir tuşa basarak görüntü de alabiliyorsunuz. Bunun için Araçlar | Görüntü Yakalama yolunu izleyin. **Bilgi için:** <http://pagesperso-orange.fr/pierre.g>

Müzik zamanı

Winamp alternatifi arayanların yardımına koşacak nitelikte bir müzik oynatıcısı olan Songbird, Mozilla Teknolojisi kullanılarak geliştirilmiş bir yazılım. Bu sayede aynı Firefox Web tarayıcısında olduğu gibi eklentilerle genişletebileceğiniz Songbird, bu sürümünde yanında iPod Device Support, Last.fm, QuickTime Playback, SHOUTcast Radio ve mashTape gibi eklentileriyle birlikte geliyor. Türkçe dil desteği sunsa da, bazı bölümler hala İngilizce.

İpucu 1 ► Songbird'e eklenti eklemek için yapmanız gereken şey, Songbird'ün sol tarafındaki menü üzerinden Songbird Add-ons yazısına tıklamak. Böylece Songbird üzerinde yeni bir sekmede görüntülenecek olan eklentileri indirebilirsiniz.

İpucu 2 ► Songbird ile kendi Çalma Listenizi oluşturabileceğiniz gibi, yanında getirdiği eklentilerden olan SHOUTcast Radio sayesinde kolay bir şekilde radyo yayınlarına da ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: <http://getsongbird.com>

CHIP DVD İÇERİĞİ

Tüm programlar ücretsiz

- 1 XnView 1.95.4 ► Resimlerinizi görüntüleyin
- 2 Songbird 1.0.0 ► Müzik zamanı
- 3 Fresh Diagnose 7.98 ► Sisteminizi yakından tanıyın
- 4 Shadow Copy 1.00 ► Dosyalarınızı kopyalayın
- 5 Norman Malware Cleaner 2009.01.09 ► Virüslere hayır
- 6 Notepad2 3.0.20 ► Metin editörü
- 7 FastStone MaxView 2.3 ► Resim aracı
- 8 StarBurn 10.5 ► Disk yazdırma aracı
- 9 **AYIN ARAÇI**
TrueCrypt 6.1a ► Ücretsiz şifreleme
- 10 Auslogics Disk Defrag 1.5.22.345 ► Verilerinizi düzenleyin
- 11 CrystalDiskInfo 2.0.4 ► Sabit disk dostu
- 12 Skype 4.0 Beta 2 ► Ücretsiz iletişim

Güncellemeler

- 1 DivX Player 7 Beta
- 2 InfraRecorder 0.46.2.0
- 3 Google Chrome 2.0.156.1

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilirsiniz.

3 FRESH DIAGNOSE 7.98

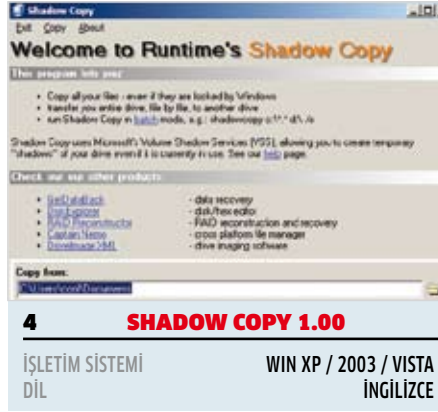
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Sisteminizi tanıyın

Sisteminiz hakkında öğrenmek istediğiniz hemen hemen her türlü bilgiyi size verebilecek türde bir yazılım olan Fresh Diagnose ile aynı zamanda çeşitli testler düzenleyerek, sisteminizde yer alan birimlerin performanslarını da öğrenebilirsiniz.

İpucu ► Fresh Diagnose'ın menü çubuğunda yer alan Benchmark menüsüne tıklayarak sisteminizde bulunan işlemcinizi, belleğinizi, ekran kartınızı, sabit diskinizi ve diğer birimlerinizi test edebilirsiniz.

Bilgi için: www.freshdevices.com

4 SHADOW COPY 1.00

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP / 2003 / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Dosyalarınızı kopyalayın

Shadow Copy'yi kullanarak, dosyalarınızı bir alandan bir başka alana kopyalayabilirsiniz. Yazılım, aynı Windows Gezgin gibi dosya yöneticilerini kullanarak yapabileceğiniz gibi, kilitli veya açık durumda olan tüm dosyalarınızı kopyalamanıza izin verir.

İpucu ► Shadow Copy'de işlem gerçekleştirilebilmeniz için, kullandığınız işletim sisteminde Volume Shadow Services hizmetinin çalışıyor olması gerekmektedir.

Bilgi için: www.runtime.org

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

DIVX PLAYER 7

Pek çok Codec desteği sunan ve arşivinizdeki filmleri rahatlıkla izleyebileceğiniz bir yazılım olan DivX Player'ın son sürümü olan DivX Player 7, DivX Player'ın yakaladığı başarıyı devam ettiriyor. Yazılım özellikle kaliteli tasarımıyla kullanıcıların beğenisini kazanacak türde.

Bilgi için: www.divx.com

INFREARECORDER 0.46.2.0

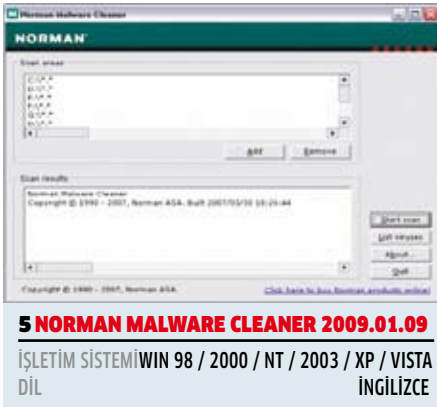
Ücretsiz bir CD/DVD yazdırma aracı olan InfraRecorder'ın son sürümü olan InfraRecorder 0.46.2.0 ile disklerinizi kolay bir biçimde yazdırabiliyorsunuz.

Bilgi için: <http://infirarecorder.org>

GOOGLE CHROME 2.0.156.1

İnternet üzerinde hızlı, güvenli ve kolay bir biçimde dolaşabilmeniz için Google tarafından geliştirilmiş olan Google Chrome'un son sürümü.

Bilgi için: www.google.com/chrome

5 NORMAN MALWARE CLEANER 2009.01.09

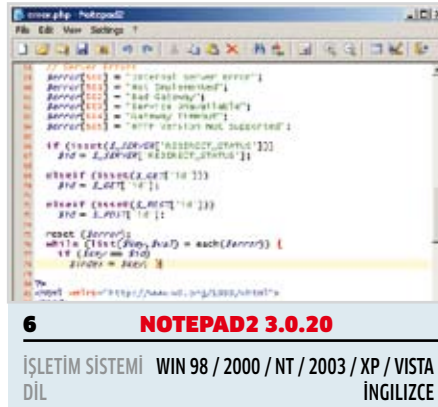
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Virüslere hayır

Bilgisayarınızda bulunan zararlı yazılımları bulup kolaylıkla yok edebileceğiniz bir yazılım olan Norman Malware Cleaner, diğer virüs yazılımları gibi sisteminizin arka planında çalışmıyor ve dolayısıyla virüs kontrolü yapmıyor. Yalnızca sistem virüs taraması yapmak istediğiniz zaman çalışıyor.

İpucu ► Kullanımı kolay bir arabirime sahip olan yazılımın üst bölümünde yer alan Add ve Remove butonlarını kullanarak taramak istediğiniz diskleri seçebilir, alt bölümde yer alan Start Scan butonu ile de taramayı başlatabilirsiniz.

Bilgi için: www.norman.com

6 NOTEPAD2 3.0.20

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Metin editörü

Notepad2, yazılım geliştirmeye ilgilenen kullanıcıların yaygın kullanılan programlama dilleri için kullanabilecekleri küçük boyutlu ve ücretsiz bir metin editörüdür. Windows'un içerdiği Not Defteri uygulamasına benzerliğiyle dikkat çeken yazılım, kullanıcılar tarafından Not Defteri olarak da kullanılabilir.

İpucu ► Menü çubuğunun altında bulunan ikonlar arasında bulunan Customize Schemes ikonunu kullanarak, Notepad2 yazılımını ihtiyacınıza uygun olarak özelleştirebilirsiniz.

Bilgi için: www.flos-freeware.ch

7 FASTSTONE MAXVIEW 2.3

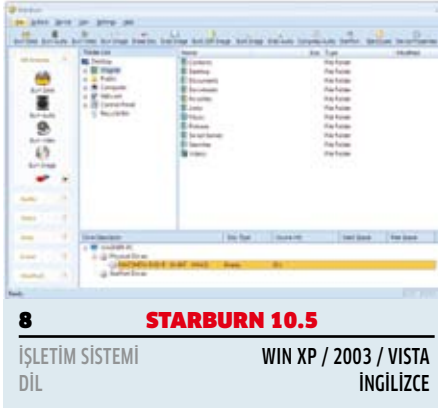
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Resim aracı

Aynı XnView uygulaması gibi resim dosyalarınızı görüntüleyebilmenizi sağlayan FastStone MaxView yazılımı, yine XnView gibi resim dosyalarınız üzerinde bazı temel işlevleri yerine getirebilmenizi de sağlıyor. Neredeyse tüm grafik dosya biçimlerine verdiği destekle göze çarpan yazılım, aynı zamanda kullanıcı dostu sade arabirimi ile de kullanışlı.

İpucu ► File | Email yolunu izleyerek, görüntülemekte olduğunuz görseli e-posta olarak gönderebilmenize imkân tanıyan yazılım, Outlook ile birlikte çalışıyor.

Bilgi için: www.faststone.org

8 STARBURN 10.5

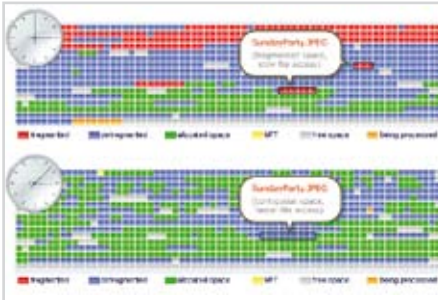
İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP / 2003 / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Disk yazdırma aracı

Ücretsiz bir disk yazdırma aracı olmasına rağmen, birçok ücretli yazılımdan daha gelişmiş özelliklere sahip olan StarBurn ile hem Blu-ray, hem de HD-DVD disklerine de veri yazdırabilirsiniz.

İpucu ▶ Disk yazdırmadaki başarısı kadar ses dosyalarını dönüştürmedeki başarısıyla da dikkatleri üzerine çeken yazılımın Compress Audio özelliğini kullanarak ses dosyalarınızı dönüştürebilirsiniz.

Bilgi için: www.rocketdivision.com

10 AUSLOGICS DISK DEFRAG 1.5.22.345

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Verilerinizi düzenleyin

Sisteminizden daha iyi performans alabilmek için, sabit diskinize rastgele şekilde yerleştirilmiş olan dosyalarınızı ara sıra düzenlemeniz gerekmektedir. Size bu imkânı en kolay haliyle sunan Auslogics Disk Defrag, dosyalarınızı düzenleyerek sisteminizi daha kararlı kılar.

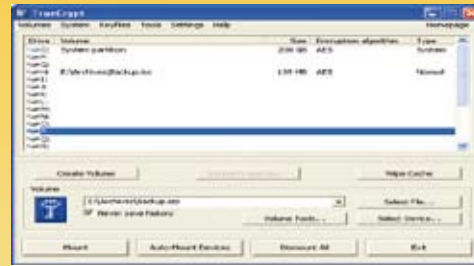
İpucu ▶ Başlattığınızda, sizi sihirbaz ekranı gibi bir ekranla karşılayan Auslogics Disk Defrag, bu ekranda size hangi alanı düzenlemesi gerektiğini soruyor. Bir sonraki adıma geçtiğinizde ise hemen işe başlayan yazılım, işlemi tamamladıktan sonra da size gerçekleştirdiği işlemle ilgili olarak bir rapor sunuyor.

Bilgi için: www.auslogics.com

AYIN ARACI

9 TRUECRYPT 6.1A: Ücretsiz şifreleme

Açık kaynak kodlu ücretsiz bir şifreleme yazılımı olan TrueCrypt ile sanal diskler oluşturabilir, bu sanal disklere şifre atayabilir ve böylece dosyalarınızın güvenliğini sağlayabilirsiniz. Blowfish, CAST5, AES-256 ve Twofish gibi şifreleme algoritmalarını kullanan TrueCrypt ile oluşturacağınız sanal disklerin NTFS ve FAT32 formatlarında olmalarını sağlayabilirsiniz.

9 TRUECRYPT 6.1A

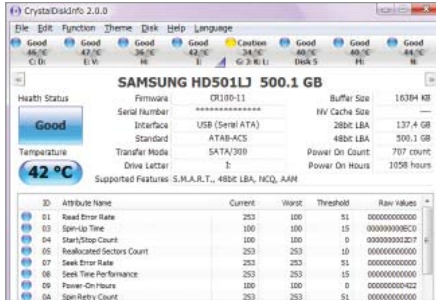
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

İpucu 1 ▶ Açılıştaki İngilizce olarak gelen TrueCrypt'ı Türkçe yapabiliyorsunuz. Ancak internetten Türkçe paketini indirmeniz gerekiyor.

Bunun için TrueCrypt'ın üst menüsünde yer alan Settings | Language yolunu takip etmeniz ve açılan pencereden Download Language Pack yazısına tıklamanız gerekli. Böylece açılacak olan internet sayfası üzerinden Türkçe dil paketini indirebiliyor ve bu paketin içinden çıkan Language.tr.xml adlı dosyayı TrueCrypt klasörüne kopyaladıktan sonra, tekrar Settings | Language yolunu takip ederek açacağınız pencerede yer alan Türkçe yazısına tıklayarak TrueCrypt'ı Türkçeye çevirebiliyorsunuz.

İpucu 2 ▶ Create Volume butonuna tıkladıktan sonra açılacak olan pencereden, oluşturmak istediğiniz birim türünü belirterek ve adımları takip ederek yeni birim oluşturabiliyorsunuz.

Bilgi için: www.truecrypt.org

11 CRYSTALDISKINFO 2.0.4

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Sabit disk dostu

CrystalDiskInfo ile sisteminizde yer alan sabit diskinize ilgili S.M.A.R.T bilgisi ve sabit diskinizin o anki sıcaklığı, seri numarası, transfer modu, Buffer genişliği gibi çeşitli bilgilerine kolaylıkla ulaşabiliyorsunuz. Bu sayede diskinizi düzenli olarak kontrol edebilirsiniz.

İpucu ▶ Sizi öncelikli olarak sabit diskinizin ısısı ile bilgilendiren yazılımın bu bilgisini, Function | Resident yolunu takip ederek System Tray'da bir ikonla sürekli olarak göstermesini sağlayabilir ve bu sayede sabit diskinizin sağlık durumu hakkında fikir sahibi olabilirsiniz.

Bilgi için: <http://crystallmark.info/?lang=en>

12 SKYPE 4.0 BETA 2

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K / XP / VISTA
DİL TÜRKÇE

Ücretsiz iletişim

P2P teknolojisini kullanan bir iletişim aracı olan Skype ile arkadaşlarınızla ücretsiz bir şekilde sesli olarak görüşebilir, hatta isterseniz birçok arkadaşınızla aynı anda konferans görüşmesi de yapabilirsiniz.

Ayrıca, sizde ve görüştüğünüz kişide bir Web kamerası varsa, böylelikle yine ücretsiz olarak görüntülü iletişim de kurabilirsiniz.

İpucu ▶ Eğer bir Skype hesabınız yoksa, yazılımın açılıştaki ekrana getirdiği sihirbazı takip ederek kendinize kolaylıkla bir Skype hesabı yaratabilirsiniz. Bundan sonra yazılımı hemen kullanabilirsiniz.

Bilgi için: www.skype.com

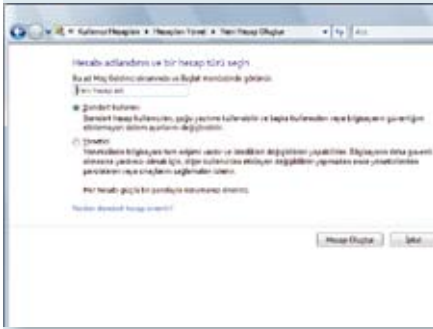
Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. Windows Vista: Kullanıcı hesapları arasında dosya erişimi

Windows Vista içerisinde iki adet kullanıcı hesabı oluşturduunuz. Fakat iki hesap sahibi de birbirlerinin dosyalarına rahatça erişebiliyor. Sorunu çözmek için iki yöntem mevcut.

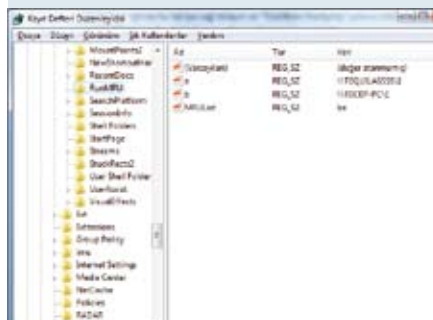
Doğru hesap türü: Oluşturduğunuz kullanıcı hesabının türünün yönetici olmamasına dikkat ediniz.

İPUÇU ► Bu tür istenmeyen erişimleri engellemek için ilk olarak oluşturduğunuz hesap türünün standart hesap olmasına dikkat etmeniz gerek. Standart hesap, kullanıcıların bilgisayarı kullanan her kişiyi etkileyen değişiklikler yapmasını engelleyerek bilgisayarınızın korunmasına yardımcı olur. Her kullanıcı için bir standart hesap oluşturmanızı öneririz. Standart hesapla Windows'ta oturum açtığınızda, yönetici hesabıyla yapabileceğiniz her şeyi yapabilirsiniz, ancak yazılım yükleme veya güvenlik ayarlarını değiştirme gibi bilgisayarın diğer kullanıcılarını etkileyen bir şeyler yapmak istediğinizde, Windows bir yönetici hesabı parolası sağlamanızı isteyebilir. Buradaki bir başka yöntem ise verilerinizi NTFS dosya sisteminin getirdiği şifreleme teknolojisi ile şifrelemektir. Verilerinize erişim için herhangi bir şifre atanmasa dahi farklı kullanıcı hesaplarına dâhil olan kullanıcıların bu verilere izinsiz erişimi engellenmiş olacaktır. İstedığınız herhangi bir veriyi şifrelemek için ise bu veriye sağ tıklaya-

yın ve "Özellikler/Gelişmiş" yolunu izledikten sonra "Veriyi korumak için içeriği şifrele" seçeneğini etkinleştirmeniz yeterlidir. Dikkat: Bu yöntem ile şifrelenen veriler, işletim sistemine format atıldıktan sonra bir daha erişilemez hale gelecektir. Bu tür veri kaybını önlemek için kullanıcı hesabınıza ait olan sertifikaları yedeklemeniz ya da format öncesinde bu dosyaların şifrelerini kaldırmanız gerekmektedir.

2. Windows XP, Vista: "Çalıştır" listesindeki girdileri temizlemek

Yazılımlara veya komutlara hızlı erişim için Başlat menüsündeki "Çalıştır" uygulamasını çok sık kullanıyorsunuz. Fakat belli bir süre sonra burada girdiğiniz bütün komutlar birikiyor ve yeni komutlar girerken kafa karıştırıcı olabiliyorlar. Tüm bu eski komutları silmek ise "Kayıt Defteri"nde kısa bir yolculuk gerektiriyor.

Girdileri elle silme: Kayıt Defteri'nde kısa bir yolculuğun ardından silinecek olan girdilere ulaşabilirsiniz.

İPUÇU ► Öncelikle Başlat menüsünü açın ve arama kutucuğuna veya "Çalıştır" aracının komut bölümüne "regedit" yazıp Enter'a basın. Karşınıza "Kayıt Defteri" çıkacaktır. Burada "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\RunMRU" yolunu izleyin. Burada daha önce girdiğiniz komutları aşağıda sıralanmış bir biçimde göreceksiniz.

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 140

1. **Windows Vista:** Kullanıcı hesapları arasında dosya erişimi
2. **Windows XP, Vista:** "Çalıştır" listesindeki girdileri temizlemek
3. **Windows XP:** Eski Media Player sürümüne geri dönmek
4. **Windows Vista:** Başlat menüsünü hızlandırmak
5. **Windows Vista:** Bozulan EXE dosya ilişkisini onarmak
6. **Pratik İpuçları:** Kısayollar, Masaüstü simgeleri, Klavye, Explorer, Sistem klasörü
7. **Windows XP, Vista:** Açılmayan sürücülere tekrar erişmek
8. **Windows Vista:** Sistem hatasında otomatik yeniden başlatmayı devre dışı bırakma
9. **Windows XP, Vista:** Aynı anda çift işletim sistemi çalıştırma
10. **Windows XP:** Küçük resimleri diğer biçimler için de etkin hale getirmek
11. **Windows XP, Vista:** Kaybolan içerik menüsünü geri getirme
12. **CHIP Online Forum'undan:** Windows 7 ve DivX Filmler

DONANIM ► SAYFA 145

13. **Vista açılış süresi:** Çift veya dört çekirdekli sistemler için %20'ye varan hızlandırma
14. **Boot sürücüsü:** Sistem'in ön yükleme yapacağı aygıt sıralamasını ayarlamak
15. **CHIP Online Forum'dan:** USB aygıtının aşırı voltaj vermesi sonucu bilgisayarın kapanması

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»«) ile belirtiliyor.

“(Varsayılan)” girdisi dışındaki bütün girdileri silerek artık eski ve boş “Çalıştır” listesine yeniden kavuşabilirsiniz.

WINDOWS VISTA KULLANICILARI: Vista’da artık “Çalıştır” uygulaması yerine Başlat menüsündeki arama kutucuğunu da kullanabilirsiniz. Buraya yazacağınız herhangi bir yazılım veya komutu doğrudan çalıştırabilirsiniz. Örneğin www.chip.com.tr sitesini ping atarak sorgulamak istediğinizde arama kutucuğuna “ping www.chip.com.tr” yazıp “Enter” a basmanız yeterli.

3. Windows XP: Eski Media Player sürümüne geri dönmek

Windows Media Player 11’i denemek için bilgisayarınıza yüklediniz fakat alıştığınız Media Player 9 arabiriminden vazgeçemediğinizi fark ettiniz. Yazılımı silmek için Denetim Masası’na girdisiyseniz de Media Player 11’i tam olarak sisteminizden kaldıramadınız.

Alışkanlık: Günümüzde Media Player’ın 11’inci sürümü çıkmış olsa da Media Player 9 alışkanlıklarından vazgeçmeyenlere hitap ediyor.

İPUÇU ► Windows Media Player işletim sisteminin bir bileşeni olduğu için sistemden tamamen kaldırılması mümkün değildir. Fakat daha önceden bilgisayarınızda yüklü olan Windows Media Player sürümüne geri dönüş yapabilirsiniz. İlk olarak herhangi bir işleme başlamadan önce sisteme “Yönetici” olarak giriş yapmanız gerekiyor. Daha sonra kaldırma işlemine başlamadan önce bilgisayarınıza takılı olan taşınabilir ses ve video cihazlarını çıkartın. Başlat menüsünü açın ve buradan “Denetim Masası/Program Ekle Kaldır” yolunu izleyin. Windows Media Player 11’e tıklayın ve “Kaldır” komutunu verin. Eğer Windows Media Player yüklü programlar listesinde gözükmüyorsa listenin en üst kısmındaki “Güncelleştirmeleri göster” seçeneğini işaretleyin. Windows XP yazılım güncelleştirmeleri kısmında Windows Media Player 11’i seçin ve “Kaldır” komutunu verin. Karşınıza çıkan her iki doğrulama kutucuğunu da “Tamam” diyerek onaylayın. Kaldırma işlemi bittiğinde bilgisayarı yeniden başlatın. Sis-

tem yeniden başlatıldığında tekrar “Denetim Masası”na girin ve bu defa “Program Ekle/Kaldır” bölümünden Media Format 11 Runtime’ı seçin ve Kaldır butonuna tıklayın. Windows Media Format 11 Runtime listede gözükmüyorsa yine listenin en üst kısmındaki “Güncelleştirmeleri göster” seçeneğini işaretleyin. Artık Windows Media Format 11 Runtime’ı kaldırabilirsiniz. İlk diyalogu “Tamam” diyerek onayladıktan sonra ikinci pencerede “Do you want to continue with the rollback?” seçeneğini işaretleyin ve “Tamam” a tıklayın. İşlem bittiğinde sistemi yeniden başlatın. Bilgisayarınız açıldıktan sonra ise yine “Program Ekle/Kaldır” a girin ve bu defa “Microsoft User-Mode Driver Framework Feature Pack 1.0.0” adlı uygulamayı kaldırın.

DİKKAT! Windows Media Player 11 ve Windows Media Format 11 Runtime’ı sildikten sonra Hata CooD271D (“Digital Rights Management bileşeninde bir hata oluştu. Microsoft ürün desteğine başvurun.”) uyarısını alıyorsanız sorunu Windows Media Format 9.5 Runtime’ı yükleyerek çözebilirsiniz. Bu uygulamayı yükleme konusunda yardım almak istiyorsanız Microsoft’un 891122 numaralı makalesine göz atabilirsiniz.

Eğer bilgisayarınızdaki gizli dosya “\$NtUninstallwmp11\$” silinmiş ise Media Player’ı eski sürümüne geri döndüremezsiniz. Microsoft’a ait olmayan bazı yazılımlar (CCleaner gibi) bu klasörü bilgisayarı- nızdan kaldırmaktadır.

4. Windows Vista: Başlat menüsünü hızlandırmak

Yeni yüklenen programların özellikle sarı renkte belirtilmesi her ne kadar kullanışlı bir özellik olsa da bu özellik Vista’da Başlat Menüsü altında yer alan “Tüm Programlar” ögesinin açılma süresini artırıyor. Bu kısa gecikmeden kurtulmak için ise “Başlat” menüsünün ayarlarında ufak bir değişiklik yeterli.

Ayarları özelleştirme: Başlat menüsünde yapacağınız bir ayar ile artık “Tüm Programlar” ögesini daha hızlı açabilirsiniz.

5. Pratik ipuçları

PROGRAMLARI KLAVYE İLE BAŞLATMAK

Masaüstü, Başlat Menüsü veya Başlat/Tüm Programlar ögesinde geziniyorsanız yazılımların başlatmak için atanmış olan klavye kısayollarını kullanabilirsiniz.

VISTA MASAÜSTÜNÜ KİŞİSELLEŞTİRME

Masaüstüne sağ tıklayın ve Özelliler menüsünü açın. Buradan da soldaki “Masaüstü simgelerini değiştir” seçeneğine tıklayın. Artık istediğiniz simgeyi değiştirebilirsiniz.

KLAVYE TUŞLARINA ÇİFT İŞLEV

Numlock devrede olduğunda dahi [Shift] tuşuna basarak buradaki tuşların diğer işlevlerini de aynı anda kullanabilirsiniz.

EXPLORER PENCERESİNİ KAPATMAK

[Alt]+[Shift]+[F4] tuş kombinasyonu ile sadece aktif olan değil diğer tüm Explorer pencerelerini de kapatabilirsiniz.

SİSTEM KLASÖRÜNÜ HIZLI AÇMA

“Başlat/Çalıştır” yolunu izledikten sonra açılan kutucuğa “shell:system” yazıp Enter’a bastığınızda doğrudan “C:\Windows\system32” klasörü açılacaktır.

İPUÇU ► Başlat menüsü, yeni programlar yüklendiğinde yüklenen bu programların simgelerini sarı renkte göstererek diğer programlardan ayırt etmemizi sağlıyor. Fakat hız kazanmak için bu özelliği kapatmak mümkün. Bunun için de Başlat menüsünün Vista logolu simgesine sağ tıklayın ve açılan içerik menüsünden “Özellikler” i seçin. Daha sonra üst kısımdaki “Kişiselleştir” seçeneğine tıklayın ve açılan pencereden de “Yeni yüklenen programlar vurgulansın” cümlesinin yanındaki onay işaretini kaldırın. “Tamam” butonuna tıklayarak işlemi onaylayın.

6. Windows Vista: Bozulan EXE dosya ilişkisini onarmak

Herhangi bir virüs veya bilgisayarınızı sizden habersiz kuralayan bir kişi EXE dosyalarının sistem ilişkilendirmesini bozdu. Artık herhangi bir programa tıkladığınızda karşınıza “Birlikte aç” menüsü çıkıyor. Bu sorunu çözmek sandığınız kadar zor olmayabilir. Kayıt Defteri’nde biraz uğraşarak artık EXE dosyalarınızı eski haline getirebilirsiniz.

ki haline getirmek için aşağıdaki adımları uygulamanız gerekiyor:

XP, Windows Vista'dan daha önce piyasaya sürüldüğü için kendinden sonra gelen işletim sistemini doğal olarak tanımıyor ve Vista'nın üzerine kurmaya çalıştığınızda herhangi bir uyarı vermeden Vista'yı siliyor. Windows üzerinden XP kurmak ise mümkün değil zira burada da XP'nin yüklemeye seçeneğinin devre dışı olduğunu göreceksiniz. Zira Vista'nın ön yükleme yapmasını sağlayan boot.ini dosyası ile XP'nin kullandığı boot.ini dosyası birbirinden farklı. Bu durumda XP kurulduğunda Vista ön yükleme yapmayacaktır. Fakat uzun da olsa bu sorunu çözmenin bir yolu mevcut. İlk olarak sabit diskinizde yeni bir bölüm oluşturun zira Windows XP'yi bu bölüme kuracağız. Bilgisayarınıza Windows XP CD'si ile ön yükleme yapın ve az önce oluşturduğunuz bölüme Windows XP'yi kurun. Bilgisayarınız yeniden başladıktan sonra doğrudan Windows XP ile açılacaktır. Fakat Vista diğer bölümde kurulu olduğu için Vista'ya herhangi bir zarar gelmeyecektir. Şimdi Windows Vista DVD'si ile bilgisayarınızı açın ve dil ayarlarınızı yaptıktan sonra "İleri" butonuna basın. Bir sonraki ekranda "Yükle" seçeneğine basmayın zira burada amaç tekrar Vista kurmak değil, Vista'nın ön yükleme kaydını yeniden yaratmasını sağlamak. Sol alttaki "Bilgisayarı onar" seçeneğine tıklayın. "Sistem Kurtarma Seçenekleri" ekranında Windows Vista'yı seçin ve "İleri" butonuna basın. Bir sonraki ekranda "Komut Satırı" seçeneğine tıklayın. Karşınıza komut penceresi gelecektir. Açılan komut satırı penceresine aşağıdaki her bir komutu girdikten sonra "Enter" a basın:

```
bootrec.exe /fixMBR
```

```
bootrec.exe /fixBoot
```

Bu komutlar yardımı ile işletim sisteminin ön yükleme sektörünü onarmış olacaksınız. Artık bilgisayarı yeniden başlatabilirsiniz. Bu aşamada Windows Vista'nın yeniden açıldığını göreceksiniz. İşletim sistemi açıldıktan sonra Başlat menüsündeki arama kutucuğuna "cmd" yazın ve "Ctrl+Shift+Enter" a basın. Buradaki amaç standart haklara sahip bir komut satırı yerine daha üst düzey yetkilere sahip bir komut satırını devreye sokmaktır. Komut satırını açtıktan sonra aşağıdaki her bir komutu tek tek komut penceresine girin. Burada dikkat edilmesi gereken bir başka nokta ise komutları işletim sisteminin kurulu olduğu dizine göre değiştirmektir. Söz gelimi Vista "C" sürücüsüne kurulu değil ise

komutlardaki sürücü harfini uygun sürücü harfi ile değiştirmek gerekiyor. Daha sonra komutları girmeye başlayabilirsiniz. Girilen her komuttan sonra "İşlem başarıyla tamamlandı." şeklinde bir doğrulama yazısı ile karşılaşacaksınız. Doğrulama yazısı gelmiyorsa komutta veya sürücü harfinde hata olabilir. Kontrol edip yeniden yazınız. Sırasıyla girmeniz gereken komutlar ise şu şekilde:

```
bcdedit -set {ntldr} device partition=C:
```

```
bcdedit -set {ntldr} path \ntldr
```

```
bcdedit -displayorder {ntldr} -addlast
```

```
bcdedit -set {ntldr} description "Microsoft Windows XP"
```

Komutların hepsini eksiksiz girdikten sonra artık açılış esnasında karşınıza Windows Vista ve Windows XP'nin yer aldığı bir menü çıkacaktır. Artık buradan istediğiniz işletim sisteminizi seçip çalıştırabilirsiniz.

10. Windows XP: Küçük resimleri diğer biçimler için de etkin hale getirmek

Windows'un Explorer'da gösterdiği küçük resim ön izleme teknolojisi sadece belirli dosya biçimleri için geçerli. TIF ve PCX gibi birçok dosya çeşitleri sadece simge olarak gözükyor. Fakat ThumbView adlı yazılım sayesinde desteklenen dosya çeşitlerinin sayısını arttırabilirsiniz.

Göz alıcı: Vista'nın birçok grafik biçiminin ön izlemesini gösterebilmesi XP'de de artık mümkün.

İPUÇU ▶ ThumbView Lite yazılımı sayesinde Explorer'ın desteklediği ön izleme biçimlerine 19 adet daha dosya biçimi ekleyebilirsiniz. Bu ücretsiz yazılımı CHIP DVD'den kurabilir veya www.seriema.net/thumbview/ adresinden de temin edebilirsiniz. Yazılım Explorer için bir genişleme paketi gibi olduğundan dolayı ayrı bir yazılım başlatmaya gerek yok. Yazılım sayesinde TIF, PCX, PSD veya PSP gibi birçok dosya biçiminin ön izlemesini görebilirsiniz. Bunun yanında söz konusu dosyalar hak-

12. CHIP ONLINE FORUMUNDAN

Windows 7 ve Filmler

LifeGame'in sorusu:

Windows 7'ye geçeli yaklaşık bir hafta oldu. Kullandıkça artı ve eksileri ile karşılaşıyoruz. Açıkçası şu ana kadar Windows 7'ye verdiğimiz not kesinlikle Vista'dan daha yüksek. Beta olmasına rağmen Vista'dan daha az sorun çıkardı bana. Ama sorun çıkardığı zaman da zor sorunlar çıkarıyor diyebilirim. Az evvel bir film izleyeyim dedim ve PC'ye sadece Crystal Player Pro 1.98 kurdum. Zira Media Player uygulaması insanı çileden çıkarabiliyor. Crystal Player Codec sorunu çıkarmadan filmi açtı ve fakat tam ekran yapınca sanki arka planda Norton Antivirus genel virüs taraması yaparken açmaya çalıştığım filmde ekranda duraklama yaşarmışçasına takılmalar yaşadım. Ayrıca görüntüler o kadar da net değil. Sonrasında denediğim programlar: Codec paketi olarak ACEMCP603PRO, oynatıcı olarak Crystal Player Pro 1.98, VLC Media Player, BSPlayer, Jetaudio ve KM Player. Fakat maalesef hepsinde sonuç aynı. Görüntüdeki netlik kayboldu ve bazen bilgisayarın kaldırmadığı bir oyundaki takılmalar misali takılma yaşandı. Böyle bir sorun yaşayan var mı acaba ya da çözüm olarak ne önerirsiniz?

DeJaVu'nun yanıtı:

Benim sistemim seninkinden daha düşük hatta yarı yarıya fakat ben filmlerde hiç tıkanma yaşamıyorum. DVD filmleri Media Player ile diğer filmleri de GOM Player ile izliyorum. Gom Player'ı kesinlikle dene türünün tek örneği diyebilirim. Windows 7'de de kullandığım uygulama sorunsuz çalışıyor ve herhangi bir takılma da yaşanmıyor.

Windows 7: GOM Player daha şimdiden Windows 7'de dahi sorunsuz çalışmasıyla dikkat çekiyor.

kinda daha birçok ayrıntı da ipucu şeklinde gözükebiliyor.

Dipnot: Windows Vista hâlihazırda Windows XP'nin desteklemediği birçok dosya biçimini destekliyor ve ön izleme şeklinde gösterebiliyor. Fakat yine de daha fazla dosya biçimini desteklemesini istiyorsanız yazılımı indirip kurabilirsiniz.

11. Windows XP, Vista: Kaybolan içerik menüsünü geri getirme

Sistem araçları ve Kayıt Defteri ayarları ile uğraşırken yanlışlıkla sağ tıklama ile beliren içerik menüsündeki herhangi bir nesneyi devre dışı bıraktınız.

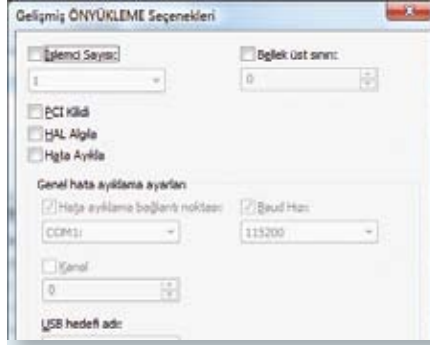
Hayat döndürme: Kaybolan içerik menüsünü geri getirmek için Kayıt Defteri'nde bir girdi silmek yeterli.

İPUCU ► Bu sorunu çözmek için yine Kayıt Defteri'nin yolunu tutmanız gerekiyor. İlk olarak [Win]+[R] tuş kombinasyonu ile Çalıştır'ı ardından da buraya "regedit" yazarak Kayıt Defteri'ni açın. Daha sonra buradan da "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarına gidin ve "NoViewContextMenu" seçeneğinin sol kısmında bulunup bulunmadığına bakın. Eğer böyle bir girdi mevcut ise "Düzen/Sil" komutunu verin ve ardından da "Evet" ile onaylayarak bu girdinin silinmesini sağlayın. Ayrıca yine "HKEY_LOCAL_MACHINE" anahtarı altında yer alan "SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarına gidin ve eğer burada da "NoViewContextMenu" girdisi var ise bu girdiyi de silin. Sistemi yeniden başlattığınızda artık içerik menüsü eskisi gibi çalışacaktır.

13. Vista açılış süresi: Çift veya dört çekirdekli sistemler için %20'ye varan hızlandırma

Çift veya dört çekirdekli bir bilgisayarınız var ve işletim sistemi olarak da Vista kullanıyorsunuz. Fakat işletim sisteminin uzun açılış süresi sinirlerinizi bozuyor ve bu süreyi azaltmanın kolay bir yolunu arıyorsunuz.

İPUCU ► Her ne kadar Vista normal uygulamalarda çok çekirdek desteği sunan bir işletim sistemi olsa da ön yükleme esnasında işletim sisteminin çoklu çekirdeğin nimetlerinden yararlanmadığını görüyoruz. Fakat Microsoft'un işletim sisteminin

Şimdiden Windows 7: Microsoft'un Windows 7 ile sunacağı hızlı açılış özelliğini daha şimdiden Vista ile deneyebilirsiniz.

derinliklerine sakladığı bir ayar sayesinde açılışta da çoklu çekirdeğin gücünden faydalanabilirsiniz.

Başlat menüsünü açın ve arama kutucuğuna "msconfig" yazıp Enter'a basın. Açılan pencereden "Önyükleme" sekmesine geçin ve buradan da "Gelişmiş Ayarlar" seçeneğine tıklayın. Burada "İşlemci Sayısı" seçeneğini göreceksiniz. Bu seçeneği etkinleştirerek Vista'nın açılış esnasında kaç çekirdeği birden kullanabileceğini ayarlayabilirsiniz. Burada işlemcinizin çekirdek sayısına göre gerekli rakamı seçin ve "Tamam" diyerek işlemi onaylayın. Ardından da "Uygula" ve tekrar "Tamam" a basın. Bilgisayarınızı başlatırken artık daha hızlı açıldığını fark edeceksiniz. Yaptığımız testlerde değişik sistemlerde bu ayarın %20'ye varan bir performans sağladığını gördük.

14. Boot sürücüsü: Sistem'in ön yükleme yapacağı aygıt sıralamasını ayarlamak

Format atmak istediğinizde veya Live Linux dağıtımlarını çalıştırmak istediğinizde bilgisayarınızın CD'den ön yükleme yapması gerekmektedir. Fakat birçok sistem sabit diskten ön yükleme yapacak şekilde ayarlanmıştır. Bu durumu değiştirmek ise BIOS'ta bir ayara bağlıdır.

Açılış sıralaması: First Boot Device ayarı sayesinde bilgisayarınızın açılacağı sürücüyü belirleyebilirsiniz.

15. CHIP ONLINE FORUMUNDAN

USB aygıtının aşırı voltaj vermesi sonucu bilgisayarın kapanması

BİLGİ İŞLEM'in sorusu:

Sistem açılışta normal POST sinyalini veriyor fakat daha sonra ekrana "USB device over current status detected! System will shut down after 15 seconds" hatası veriyor ve 15 saniye sonra kapanıyor.

Viking20'nin cevabı:

PC açılırken F9'a basın ve BIOS ayarlarını sıfırlayın. Eğer bu mümkün olmazsa DEL tuşu ile BIOS'a girin ve Load Setup Defaults yazan ayarı seçin.

Ardından da "Y" tuşuna basın ve son olarak da ayarları kaydederek çıkın. Yine kullandığınız USB portu ya da kullandığınız aygıt bozulmuş olabilir. Aygıtı farklı bir porta bağlayıp (Örneğin arkadaki portlar) BIOS'daki durumuna bakın.

Aygıt sağlam ise ön panel bağlantısını kontrol edin. Kablosunda kopma, ezilme oluşmuş olabilir. USB portlarının içinde 4 adet ince pin mevcuttur.

Kasa ön paneli dâhil olmak üzere, tüm portları kontrol edin ve kısa devre olanlar varsa, cımbız vs. yardımıyla düzeltin. Anakart üzerinde USB Jumper var ise çıkartmış veya yerini değiştirmiş olabilirsiniz. Böyle bir durumda Jumper'ı eski yerine takınız.

İPUCU ► Bilgisayarınızı yeniden başlatın ve siyah ekranlı başlangıç esnasında "Del" tuşuna basın. Bu sayede BIOS'a girmiş olacaksınız. Kimi anakartlarda bu işlem "F2" tuşu ile yapılır. BIOS'a girdikten sonra "Advanced BIOS Settings"e girin ve buradaki "First Boot Device" seçeneğine gelin. BIOS tipine bağlı olarak ya Enter'a basıp ya da + veya - tuşları ile CD-ROM'u ilk sıraya yani "First Boot Device" kısmına getirin. Second Boot Device ise HDD o olmalıdır. Gerekli ayarı yaptığınıza göre artık önce F10'a ardından da "Y"ye basarak ayarları kaydedip BIOS'tan çıkabilirsiniz. Bununla uğraşmak istemiyorsanız alternatif olarak ana menüye dönüp "Save & Exit" komutunu da kullanabilirsiniz.

Dipnot: Bazı anakartlarda PC'nin başlaması esnasında "ESC" veya "F12" tuşuna basarak bir BOOT Menüsü açabilirsiniz.

Bu şekilde BIOS ayarlarını değiştirmeye gerek kalmadan ilk olarak CD-ROM'dan ön yükleme yapılmasını kolayca sağlayabilirsiniz.

rbaltas@chip.com.tr

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini yorum@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

Sinema severlere

Sinema modern zamanların en büyük eğlencesi. Milyarlarca doların göz kırpmadan harcadığı, yüz milyonlarca doların bir çırpıda tek bir yapıma harcadığı sektör her zaman merak uyandıran ve yakından takip edilen bir alan. İşte bu anlayıştan hareket eden sinema.com, sinema severlere her alanda yardımcı olmayı amaçlamış. En son çıkan filmlerden, detaylı film tanıtımlarına, sinema salonlarından, filmlerin eleştirilerine kadar bir yapım hakkında merak edeceğiniz her şeye yanıt verme amacını güdüyor. Filmlerin fragmanlarına da yer veren sitedeki forum üzerinde diğer sinema severlerle gündemi tartışmanız da mümkün. Ayrıca sinema.com size içindeki eleştirmeni açığa çıkartmanıza olanak tanıyor. Ne diyelim, sanal dünyanın nimetleri saymakla bitecek gibi değil. Ayrıca bir koleksiyoncuysanız sitenin galeri kısmına da bir göz atmanızı tavsiye ederiz. Günlük TV programına, dizi cast'ına ve dizilerin perde arkasına yine buradan ulaşmanız mümkün.

Web'de paylaşım

Fotoğraflarınızı çektiniz ve internette yayınlamak istiyorsunuz. Üstelik fotoğraflarınıza yorum olarak eksik taraflarını görmek istiyor ve çekim teknikleri, dijital düzenlemeler hakkında bilgi almak istiyorsunuz. Öyleyse fotokritik tam aradığınız site. Ücretsiz kaydolabileceğiniz siteye yükleyeceğiniz fotoğraflar puanlanıyor ve iletişime geçtiğiniz kullanıcılarla detaylı bilgi ve profesyonel tavsiyeler edinebiliyorsunuz.

Perde arkası

Sadece haberlerin değil aynı zamanda habercilerin ve yayın kuruluşlarının da haber olduğu bu siteden medya dünyasındaki son gelişmeleri takip edebilirsiniz. Yayınların arka planında yaşanan gelişmeleri an be an duyuran bu ayaklı gazete, tartışma platformları ve iş ilanlarıyla da sektörde yer alan ve ilgi duyanları cezbediyor. Dizilerden, gazetelere, her tür satış rakamları ve izlenme oranlarını da takip edebilirsiniz.

Çizgi roman

Ülkemizde yayım hayatında hep aksiliklere uğrasa da, çizgi roman olgusu hiçbir zaman tutkunlarının vaz geçebildiği bir olgu değildir. Bu gerçekten hareket eden Ümit Kireççi ve ekibi oluşturdukları blog sayfasında ülkemizden ve tüm dünyadan çizgi roman haberleri vermeyi iş edinmişler. Üstelik sayfadaki link'ler sayesinde bu içerik daha da zenginleştirilmiş. Çizgi roman okurları platformuna mutlak bir göz atın.

Kamera dünyası

Dijital fotoğraf makineleri ve dijital video kameralar dünyasındaki rekabet kendi endüstrisini oluşturmakla kalmadı, fotoğraf tutkunlarına yüzlerce seçenek sundu. Her geçen gün modeller yenileniyor, cihazlara yeni özellikler ekleniyor. Dijital fotoğraf makineleri dünyasındaki gelişmeleri kaçırmak istemiyorsanız, sık sık ziyaret etmeniz gereken bir site. İhtiyacınız olan tüm bilgiyi bulabileceğinizden emin olabilirsiniz.

İş ararken

Malum kriz koşulları nedeniyle her gün çığ gibi büyüyen işsizlik sorunu ülkemizi kasıp kavuruyor. Bu şartlar altında belki de okulunuzdan yeni mezun oldunuz ve iş hayatına atılmanın arifesindesiniz. Çaldığınız kapılar bir bir yüzünüze kapanıyor ve ne yapacağınızı şaşırmış durumdasınız. İşte kariyer.net tam da burada imdadınıza yetişiyor. Oluşturacağınız profile, CV'nizi ilginizi çeken kuruluşlara gönderebilirsiniz.

Döviz kurları

Döviz kurlarının her an elinizin altında olmasında yarar var. Çünkü ne zaman ihtiyaç duyacağınızı belli olmaz. İşte doviz.com size bu hizmeti an be an sağlıyor. Serbest piyasada, kriz ortamında an be an değişiklik gösteren döviz oranlarına yer vermekle kalmıyor aynı zamanda bankaların da döviz fiyatlarına da yer veriyor. Sitenin sürpriz özelliği ise akaryakıt fiyatlarındaki değişimleri de yansıtması. Site çok sık güncelleniyor.

Oyunsuz olmaz

Yoğun iş temponuz arasında kafanızı dinlemek ya da öğle yemeğinden sonra mesaiye başlamadan önce biraz oyun oynayarak neşenizi bulmak istiyorsanız www.kraloyun.com tam size göre bir web sitesi. Onlarca neşeli flash tabanlı hazırlanmış oyunlardan ilginizi çeken bir taneyle oyun ihtiyacınızı gidermeniz mümkün. Sürekli güncellenen yapısıyla bu eğlencelikler kendini yenileyip geliştiriyor.

İstanbul haritaları

İstanbul'un karmakarışık yolları ve trafiği, şu sıralar GPS'li cep telefonlarını tercih nedeni kılıyor. Özellikle de yerli ve yabancı turistler için haritalı sistemler vazgeçilmez. Peki acaba bu muazzam şehir hep böyle karmakarışık mıydı? Örneğin 18. yüzyılda? Merak etmeyin internet sayesinde 15. yüzyıldan günümüze kadar tüm İstanbul haritaları artık elinizin altında. Tek yapmanız gereken yukarıdaki bağlantıya tıklamak.

Dalgalı deniz

Deniz dalgalanmadan durulmaz demişler. Demişler ama özellikle de hava lodos'a çevirdiğinde özellikle deniz yolcuları için deniz çekilmez bir hal alabiliyor. Üstelik balıkçılıkla uğraşanlar için de detaylı deniz hava tahminleri çok önemli. Meteoroloji Genel Müdürlüğü de bu ihtiyaçla yönelik hazırladığı "Piri Reis" deniz hava durumu web sayfasıyla kullanıcılara hayli detaylı hava tahminleri sunuyor. Üstelik tüm dünya denizlerinden.

Devlet kapısı

Bir buçuk milyonun üzerinde kamu kurum ve kuruluşunda çalışan devlet memurlarının vazgeçemediği bir site memurlar.net. Devlet kuruluşlarında açılan iş ilanlarını, üniversiteleri vs. tek tek gezip tüm ilanları bünyesinde derleyen site ayrıca yayınladığı haberlerle de gündem oluşturabiliyor. Üyelik sistemiyle çalışan siteye kaydolarak, forumlardan son gelişmeler ilgili kullanıcılarla ısıcağı ısıcağına tartışmanız mümkün.

İkinci el

2000 yılından bu yana yayın hayatını sürdüren sahibinden.com ikinci el alım satımın vazgeçilmez adresi haline gelmiş durumda. Özellikle de emlak ve otomobil ikinci el satışlarında sadece bir alış veriş aracı olarak değil aynı zamanda tüketiciyi bilgilendiren bir platform olarak da hizmet veriyor. Üyelik sistemi sayesinde hem sitedeki son gelişmelerden hem de ilanlarınız hakkında gelişmelerden haberdar olabiliyorsunuz.

Düşünün durun

Felsefeekibi.com, felsefeye gönül vermiş bir avuç felsefecinin oluşturduğu bir site. Sitede felsefe hakkında temel bilgilerin yanı sıra, felsefe tarihi, filozoflar ve felsefe akımları üzerine detaylı bilgiler veriliyor. forumlara katılarak felsefi tartışmalara sanal alemde gerçekleştiriyor, entelektüel ihtiyaçlarınıza bir nebze rahatlama sağlıyorsunuz. Düşünce yaşantısının temellerine inmek isteyen herkesin göz atabileceği bir site. ☑

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

REDHOUSE DICTIONARY Sözlük yazılımı

TAM SÜRÜM

Dünyaca ünlü bir sözlük olan Redhouse Dictionary'nin çevirilerde size fazlasıyla yardımcı olacağını düşündüğümüz tam sürümü. Ayrıntılı bilgi için (► S. 151) bakın.

- 80 MB
- Windows XP / Vista

BIG MUTHA TRUCKERS 2: TRUCK ME HARDER Tam sürüm oyun

TAM SÜRÜM

Durmak yok, eğlenceye devam! Geçtiğimiz ay sizlere armağan ettiğimiz Big Mutha

Truckers'ın açtığı yoldan Big Mutha Truckers 2: Truck Me Harder ile devam ediyoruz.

- 2 GB
- Windows XP / 1 GHz işlemci / 256 MB bellek

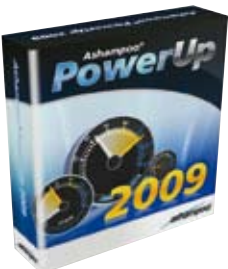

ASHAMPOO POWERUP 2009 Doping ilacı

TAM SÜRÜM

Ashampoo PowerUp 2009'u kullanarak sisteminizi optimize edebilir ve sisteminizin daha sağlıklı, süratli ve sağlam bir yapıya kavuşmasını sağlayabilirsiniz. Yazılımın en güncel sürümü CHIP DVD'de

- 4,32 MB
- Windows XP / Vista

SİSTEM ARAÇLARI

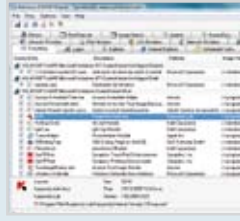
AUTORUNS 9.37

Sistem yazılımı

ÜCRETSİZ

Windows açıldığında otomatik olarak çalışmaya başlayan bu program ile bilgisayarınızda yer alan eklenti ve servisleri kapsamlı olarak görebilirsiniz.

- 627 KB
- Windows 98 / ME / 2000 / 2003 / NT / XP / Vista

SANDBOXIE 3.34

Sistem dostu

DENEME SÜRÜM

Bilgisayarınızda sanal bir bölüm oluşturan bu yazılım sayesinde internette güvenli bir şekilde sörf yapabilir ve yazılımları,

bilgisayarınıza zarar vermesine imkân tanımadan deneyebilirsiniz.

- 475 KB
- Win. 2000 / 2003 / XP / Vista

VIRTUALBOX 2.1.0

Sanal bilgisayar

ÜCRETSİZ

VirtualBox ile, var olan bilgisayar ayarlarınızı bozmadan sanal bilgisayarlar oluşturabilir ve istediğiniz işletim sistemlerini kurabilirsiniz.

- 37,3 MB
- Win. 2000 / 2003 / XP / Vista

1.ABC.NET FILE RENAMER

Dosya aracı

TAM SÜRÜM

1.abc.net File Renamer yazılımı sayesinde yığın halindeki dosyalarınızın isimlerini

kolaylıkla istediğiniz şekilde değiştirebilirsiniz. Ayrıntılı bilgi için (► S. 152) bakın.

- 273 KB
- Windows XP / Vista

CRYSTALDISKINFO 2.0.4

Disk yazılımı

ÜCRETSİZ

CrystalDiskInfo ile sisteminizde yer alan sabit diskinizle ilgili S.M.A.R.T bilgisi ve sabit diskinizin o anki sıcaklığı, seri numarası, transfer modu, Buffer genişliği gibi

çeşitli bilgilerine kolaylıkla ulaşabiliyorsunuz.

- 884 KB
- Win. 2K / XP

FLYAKITEOSX 3.0

Tema aracı

ÜCRETSİZ

Eğer siz de MacOS X'in görünümüne imreniyorsanız, bu program ile Windows işle-

tim sisteminizin görünüşünü her yönüyle kolaylıkla MacOS X'e dönüştürebilirsiniz.

- 29,4 MB
- Win. 98 / ME / 2000 / 2003 / XP

FRESH DIAGNOSE 7.98

Sistem yazılımı

ÜCRETSİZ

Sisteminiz hakkında öğrenmek istediğiniz hemen hemen her türlü bilgiyi size verebilecek türde bir yazılım olan Fresh Diagnose ile aynı zamanda çeşitli testler düzenleyerek, sisteminizde yer alan birimlerin performanslarını da öğrenebilirsiniz.

► 1,88 MB
► Win. 98 / ME / 2000 / 2003 / XP / Vista

STARBURN 10.5 BUILD 20081020

Disk aracı

ÜCRETSİZ

Ücretsiz bir disk yazdırma aracı olmasına rağmen, birçok ücretli yazılımdan daha gelişmiş özelliklere sahip olan StarBurn ile pek çok disk biçimine veri yazdırabileceğiniz gibi hem Blu-ray, hem de HD-DVD disklerine de veri yazdırabilirsiniz.

► 9,79 MB
► Windows 2003 / XP / Vista

SISOFTWARE SANDRA 2009

Analiz aracı

ÜCRETSİZ

Bir sistem, analiz ve raporlama aracı olan SiSoftware Sandra Lite, sisteminizde bulunan yazılım ve donanımları inceler ve size bunlar hakkında detaylı bir rapor sunar.

► 17,1 MB
► Windows 2003 / XP / Vista / 2008

FIREFOXPORTABLE

Web tarayıcısı

ÜCRETSİZ

Firefox'un taşınabilir bellekler için oluşturulmuş sürümü ile McAfee SiteAdvisor,

NoScript ve PhishTank SiteChecker eklentileri bir arada.
► 11,3 MB
► Windows 98 / 2000 / ME / XP / Vista

CHIP DVD'DE

TAM SÜRÜM ► CHIP CODE: TAM SURUM

Redhouse Dictionary
1.abc.net File Renamer
Ashampoo PowerUp 2009
Big Mutha Truckers 2: Truck Me Harder

SİSTEM ARAÇLARI ► CHIP CODE

AltMove Mouse Manager 2.1.6
ArchiCrypt System Doctor
AutoRuns 9.37
CCleaner 2.15.815
Erunt 1.1j
F-Secure Internet Security 2009 9.00 Build 148
HWINFO32 v2.36
MemTest 3.8
Sandboxie 3.34
TweakPower 2009 v1.602 Beta
TweakVI Basic 1.0 build 1100
UpdateStar 2.4 Build 686
VirtualBox 2.1.0
Vispa 0.2.9
xpy 0.10.9

UPGRADE ► CHIP CODE

Cpu-Z 1.49
RivaTuner 2.22
SiSoftware Sandra 2009
Cinebench 10
3DMark05 Build 1.3.0
PCMark05 Basic 1.1.0
EVEREST Ultimate Edition v4.60
GPU-Z 0.3.1
HD Tune Pro 3.10

YEDEKLEME ► CHIP CODE

Areca Backup 6.0.7
Cobian Backup 9.5.0.201
NovaBACKUP 10 Data Protect
PC Inspector File Recovery 4.0
Recuva 1.22.384
Smart Data Recovery 4.1
TestDisk & PhotoRec 6.11 Beta
TrueCrypt 6.1a
USBDM 4.2.4
Z-Backup 4.5

İZ SİLİCİLER ► CHIP CODE

CCleaner 2.15.815
HDCleaner 3.169 Beta
RegSeeker 1.55
TraXEx 3.2
Vista Clean 2.1.4
Batch Dosyaları

BIOS ARAÇLARI ► CHIP CODE

AMD Overdrive 2.1.5
Cpu-Z 1.49
HDDlife Pro 3.1.157
NVIDIA BIOS Editor (NiBiTor) 4.7
SpeedFan 4.37 Final

VISTA GÖRÜNÜMLÜ XP ► CHIP CODE

Vista Transformation Pack 9.0.1
Google Desktop SDK 1.0
Otaku TopDesk
Glass2k 0.9.2
FlyakiteOSX 3.0

KİŞİSEL VERİ GİZLEME ► CHIP CODE

7-Zip 4.60 Beta
abylon BASIC 7.30.02.1
BeCyPDFMetaEdit 2.37.0
CyberGhost VPN
Enigmail 0.95.5
Exif Tag Remover 2.0
GNU Privacy Guard (GnuPG)
Mp3tag 2.42
My Lockbox 1.2
ShadowExplorer 0.4
Steganos Safe One 10.0.2
Portable Thunderbird 2.0.0.18
Tor 0.2.0.32
TorChat 0.9.9.277

PC TAMİRİ ► CHIP CODE

AutoHotkey 1.0.47
Autolt 3.2.12.1
AVG Anti-Virus Free 8.0
DirMS-S v2.2.0
Buzzsaw-S v2.1.2
ERUNT 1.1j
HDDlife Pro 3.1.157

K-LITE CODECPACK 4.4.5 FULL

Codec yazılımı

ÜCRETSİZ

Gerekli hemen hemen tüm video Codec'leri içinde bulunduran bu paket ile tüm video formatlarını, özellikle de Divx formatındaki AVI dosyalarını hatasız olarak, izleyebilirsiniz.

► 15 MB
► Win. 2000 / 2003 / XP / Vista

SKYPE 4.0 BETA 2

Sohbet aracı

ÜCRETSİZ

P2P teknolojisini kullanan bir iletişim aracı olan Skype ile arkadaşlarınızla ücretsiz bir şekilde sesli olarak görüşebilir, hatta isterseniz birçok arkadaşınızla aynı anda konferans görüşmesi de yapabilirsiniz.

► 21,2 MB
► Win. 2K / XP / Vista

Tam sürüm

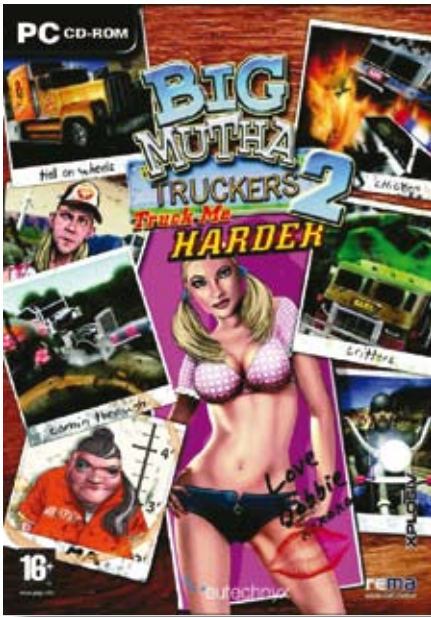
Big Mutha Truckers 2: Truck Me Harder

Big Mutha Truckers 2: Truck Me Harder daha önceki oyunda olduğu gibi ticaret ve aksiyon üzerine kurulu fakat daha heyecanlı ve dopdolu bir tır simülasyonu.

RECEP BALTAŞ

Farklı açılar: Oyunda tek bir kameraya bağlı kalmadan özgür bir görüş açısına sahipsiniz.

Kanunsuz: Oyunda yapabileceğiniz sadece taşımacılıkla sınırlı değil.

Big Mutha Truckers gerek grafikleri, gerek müzikleri, gerek oynanışı olarak kalite oyunların adresi olan Empire Interactive tarafından piyasaya sürülmüş harika bir oyun. Oyuna başlar başlamaz yapmamız gerekenler son derece basit; elimizde bulunan para ile ticaret yapacak malları alıp daha sonra harita üzerinde çeşitli şehir merkezlerine onları teslim etmek ve kâr elde etmeye çalışmak. Zamanla TIR'ınızı geliştirerek daha yüksek kapasiteli ya da daha sağlam kasaya ve daha hızlı motora sahip hale getirerek zaman sınırlaması konulan yollarda adeta tozu dumana katabilirsiniz.

Oyuna başlarken bize 4 karakter seçimi sunuluyor. Tabii ki sadece erkek karakter değil bayan karakter de mevcut. Bu karakterlerden herhangi birini seçtikten sonra ilk zorunlu görevimizi başarılı bir şekilde tamamlamamız gerekiyor. Görev yerine getirildikten sonra artık serbestçe ticaret yapmaya başlayabiliriz. Şehirlerde mola verebilir, oradaki insanlarla muhabbet edebilir hatta kumar bile oynayabilirsiniz. Her şehirde farklı bir kâğıt oyunu bulunuyor bazen hiç görmediğiniz oyun türleri bile bulunabilmekte.

Modifiye bölümünde ise tırınızın kapasitesini, arka vagonun şeklini ve modelini, motorun gücünü değiştirebiliyorsunuz. Hatta taşıdığımız malların genelini bozula-cak yiyecekler oluşturuyorsa, bunlar için tırınıza bir soğutuculu römork gelişimi bile yapabiliyorsunuz.

Bulunduğunuz şehirde menü içerisinde dolaşırken, eğer bar kelimesinin yanında bir soru işareti bulunuyorsa bu orada bir

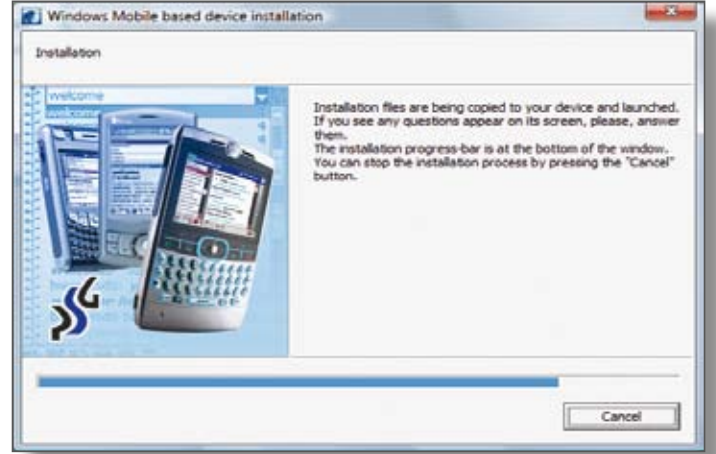
Çöllere kopun: Sadece belirli bir alanla sınırlı olmayan oyunda sürülebilir geniş bir alan mevcut.

işin olduğunu belirtiyor. Bu ek görevler genelde zamana karşı yapılan mini yarışlar oluyor ve hem kolay olduklarından hem de kısa yoldan iyi gelir sağladıklarından es geçilmemesi gerekiyor. Ek görevlerin birinde belli süre içinde arabayı alıp hızlıca kullanmamız, haritada gösterilen yerlerdeki objeleri toplamamız isteniyor. Başka bir görevde ise yine aracı hızlı kullanıp bu sefer gösterilen noktalarda hızımızı düşürüp geçmemiz isteniyor. Zamana, beceriye ve aksiyona dayalı olan bu ek görevlerin oyuna kattığı heyecan tartışılmaz.

Para kazanmanın tek yolu ticaretten ve ek görevlerden geçmiyor elbette. Tıpkı pek çok arcade oyununda olduğu gibi Big Mutha Truckers'da da yol üzerinde çeşitli ayrıntılara dikkat ederek bol para kazanmak mümkün. İlk olarak dikkat edeceğimiz unsur hiç şüphe yok ki zaman. Eğer belirtilen süreden evvel teslimat noktasına ulaşırsak yüklü bonus kazanıyoruz. Bunların haricinde bir de yol üzerinde karşılaşacağımız araçlara vurarak da para kazanıyoruz! Hatta öyle ki karşımıza çıkan araca çok sağlam vurur, bir de yol üzerinde metrelerce sürüklersek kazanacağımız puan ve para bir o kadar artıyor.

Tam sürüm Redhouse Tek Tuş

Kullanımı basit, tek tuş ile sözcüklerin manasını bulabilen ve hem İngilizce-Türkçe hem de Türkçe-İngilizce destekleyen Redhouse Tek Tuş hayatınızı kolaylaştıracak.

Sözlük yanınızda: Redhouse Mobil sayesinde sözlüğünüzü daima cebinizde taşıyabilirsiniz.

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden Redhouse Tek Tuş kurulumunu çalıştırın. "OK" diyerek bir sonraki adıma geçin ve burada sol üst kısımda bulunan bilgisayar simgesine tıklayarak kurulumu başlatın. Bir sonraki adımda "Continue" diyerek kurulumu devam edin. Eğer kurulum esnasında karşınıza sistemde var olan dosyadan daha eski bir dosyanın kopyalanmaya çalışıldığına dair bir uyarı alırsanız "Yes/Evet" tuşuna basarak var olan dosyanın sistemde kalmasını sağlayın. Kurulum işlemi bittikten sonra yazılımın başlat menüsüne yerleşen kısayolları ile Redhouse Tek Tuş'u başlatabilirsiniz. Burada CHIP DVD'nin sürücüsüne olmasına dikkat edin. Daha sonra açılışta CHIP DVD'nin yer aldığı sürücüyü seçin ve "OK"e basarak uygulamayı başlatın.

2. Kullanım

Redhouse Tek Tuş adından da anlaşılabilirceği gibi pratik kullanımı amaçlayan bir sözlük. Bu bağlamda yazılım ile sözcüklerin manasını bulmak için [Alt]+[F1] tuş kombinasyonunu kullanmanız yeterli. Bunun dışında yazılımı ilk açtığınızda yine kaynak dil ve hedef dil seçimini de yapmanız gerekli. Bunun için "Settings"e tıklayın ve ardından da sağ kısımdaki "Dictionary Target Options" bölümünden kaynak ve hedef dil seçiminizi yapın.

Artık yazılımı kullanmak için tek yapmanız gereken ilgili sözcüğü seçmek ve [Alt]+[F1] tuşlarına basmak. Bu esnada Redhouse ana penceresi gözüksün istemiyorsanız "Esc" tuşu ile yazılımı sistem tepsisine küçültebilirsiniz.

Redhouse Mobil

Redhouse Mobil, Redhouse'un cep telefonları, cep bilgisayarları ve akıllı telefonlar

için üretmiş olduğu ve içerisinde 58.115 giriş ve 20.000 seslendirme barındıran bir sözlük. Yazılımın Smartphone, Pocket PC, S60, UIQ 3.0 ve Palm OS olmak üzere beş ayrı sürümü mevcut.

1. Kurulum

DVD'de yer alan Redhouse Mobil klasöründen telefonunuza uygun olan sürümü seçin. Burada Pocket PC için yapılan yükleme örnek olarak alınacaktır. Daha sonra EXE dosyasına çift tıklayın ve telefonunuzu bilgisayara bağlayıp senkronize ettiğinizden emin olduktan sonra kurulumu başlatın. Dört aşamalı yükleme esnasında ara sıra telefonunuzun ekranını kontrol etmeyi unutmayın. Yazılımın modüllerini ayrı ayrı yükledikten sonra karşınıza PDF biçimindeki kullanma kılavuzu çıkacaktır.

2. Kullanım

Yazılım Pocket PC'ye kurulduktan sonra "Programlar" bölümüne girerek buradaki "SolVED 6.1" adlı uygulamayı çalıştırmanız yeterlidir. Daha sonra isterseniz sol kısımdan herhangi bir kelime seçebilir isterseniz de doğrudan stylus ile bulmak istediğiniz kelimeyi yazabilirsiniz. Yanlarında ses işareti bulunan kelimeleri dinleyebilirsiniz.

Ayarlar: Kaynak ve hedef dili seçmeniz için ayarlar kısmına girmeniz gerekiyor.

CHIP VE REDHOUSE İŞBİRLİĞİYLE %30 İNDİRİM FIRSATI

Redhouse Mobil'i satın almak isteyen CHIP Okurları, %30 indirimden faydalanmak için www.redhouse.com.tr adresine aşağıdaki kodu yazmaları yeterli olacaktır.

Promosyon Kodu: 25102-01CHR

Bu kod 15 Mart 2009 tarihine kadar geçerlidir

Tam sürüm

1-abc.net File Renamer

Tatilde çektiğiniz fotoğraflar ya da arşivinizdeki onlarca video; hepsini tek tek isimlendirmek hafta sonunuza mal olabilir. 1-abc.net File Renamer ile bu işi jet hızında gerçekleştirebilirsiniz.

Gerek internet sitelerinden indirdiğiniz dosyalar gerek bilgisayarda bulunan bazı dosya/klasörleri tekrar adlandırabilmek için çeşitli uğraşlara girmeniz gerekebilir. Bu dosyaların sayısı zamanla artar ve artık tüm bu isimleri akılda tutmak çok zor bir hal alabilir. Fakat tüm bu dosyaları 1-abc.net File Renamer ile yeniden adlandırarak hayatınızı kolaylaştırabilirsiniz.

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden yazılımı çalıştırın. Sırasıyla "I agree" ve "Install" diyerek kurulumu tamamlayın. Son ekranda "Finish"e tıklamadan önce "Get free full version key online" seçeneğinin aktif olduğundan emin olun. Daha sonra "Finish"e tıkladığınızda internet tarayıcınızda http://1-abc.net/0028/ed/ccc_tr/m1.htm

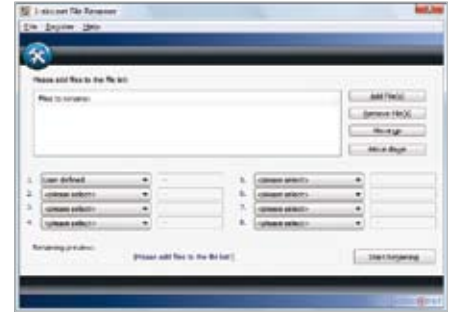
adresini açılacaktır. Buradaki forma e-posta adresinizi yazın ve "Submit Query" butonuna tıklayın. Daha sonra yazdığınız e-posta adresine gelen bağlantıya tıklayın. Gelen ikinci maille birlikte yazılımın kullanımı anahtarı da beraberinde gelecektir. "Register" menüsünden "Enter Key" seçeneği ile bu anahtarı girin ve yazılımı tam sürüm haline getirin.

2. Özellikler

Yazılımın en büyük özelliği birden fazla dosyayı aynı anda yeniden adlandırabilmesi. Bu alanda yazılımın sunduğu birçok isimlendirme yöntemi mevcut. İlk olarak isimlendirme yapacağınız dosyaları "Add Files" seçeneği ile listeye ekliyorsunuz. "Move up" ve "Move down" tuşları ile dosyaları sıraya yerleştiriyorsunuz. Daha

sonra alt kısımdaki sekiz adet isimlendirme seçeneği ile istediğiniz takılara sahip ve istediğiniz uzunlukta bir isim oluşturup "Start Renaming" tuşu ile isimlendirmeye başlıyorsunuz. "Renaming Preview" kısmında ise verilecek ismin bir ön izlemesini görebilirsiniz.

Ayrıntılı isimlendirme: Yazılım sekiz takılı isimlendirme seçeneği ile esnek bir kullanım sağlıyor.

Tam sürüm

Ashampoo PowerUp 2009

Windows'un ilk günkü performansından eser kalmadıysa Ashampoo imdadınıza yetişiyor. Yazılım zengin özellikleriyle göz dolduruyor.

Windows iyice hantallaştı ve ilk günkü performansından çok uzak. Sorun değil! Ashampoo'nun Windows için ürettiği PowerUp 2009 yazılımı sayesinde sisteminizi ilk aldığınız zamanki performansına kavuşturabilirsiniz. PowerUp 2009, normalde sistemin derinlerine inmenizi gerektiren ayarları birkaç tık ile yapmanıza olanak tanıyor. Öncelikle yazılımın kurulumunu açıklayalım

1. Kurulum

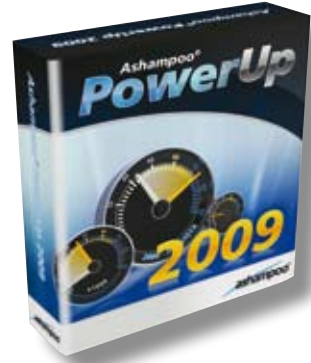
CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın ve yönergeleri izleyerek kurulumu tamamlayın. İşlem bitince Ashampoo web sayfası açılacaktır. Burada e-posta adresinizi girdikten sonra yazılımın seri numarası

e-posta adresinize gönderilecektir.

Daha sonra yazılımı ilk defa çalıştırdığınızda »Enter Code« dedikten sonra size gelen seri numarasını girmeniz yeterli.

2. Kullanım

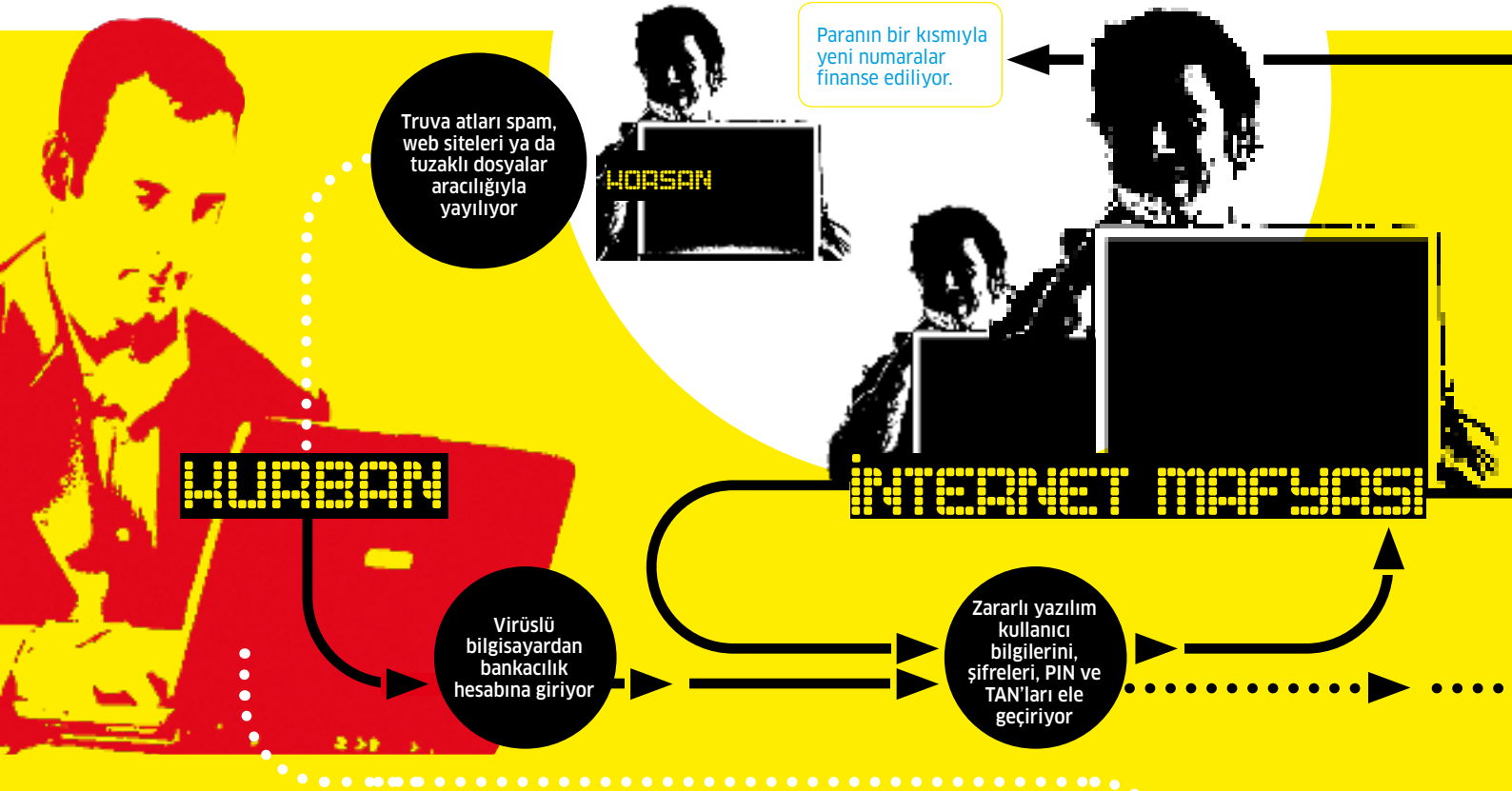
Tüm Ashampoo uygulamalarında olduğu gibi PowerUp 2009'un kullanımı da son derece basit. İlk sekmede genel olarak sistemin hızı ve temizliği konusunda bilgi veriliyor. İkinci sekmede ise bilgisayarınızı hızlandırabilmeniz için bazı seçenekler mevcut. "Clean Up" sekmesinde ise bilgisayarınızda yer alan gereksiz dosyaları temizleyebiliyorsunuz. Yazılımın sunduğu bir başka özellik ise bilgisayarınızı görsel olarak kişiselleştirebilmesi. Bu sayede pencere-

ler ve menüler ile ilgili görsel ayarları kendi kullanım alışkanlıklarınıza göre kişiselleştirebiliyorsunuz. rbaltas@chip.com.tr

Kolay: Sisteminizi hızlandırmakla kalmayacak, aynı zamanda yeni özellikler de katabileceksiniz.

İnternette bankacı hırsızlığı

Yemleme yoluyla yapılan dolandırıcılıklar gün geçtikçe daha da karmaşılaşıyor. Düzenbazlar artık e-posta yerine, çevrimiçi **BANKA HESAPLARINI** dolandırmak için Truva atlarından medet umuyor. İşte, böyle bir saldırıdan ağzı yanan bir okurumuzun öyküsü.

BARIŞ EMRE ALKIM / AH

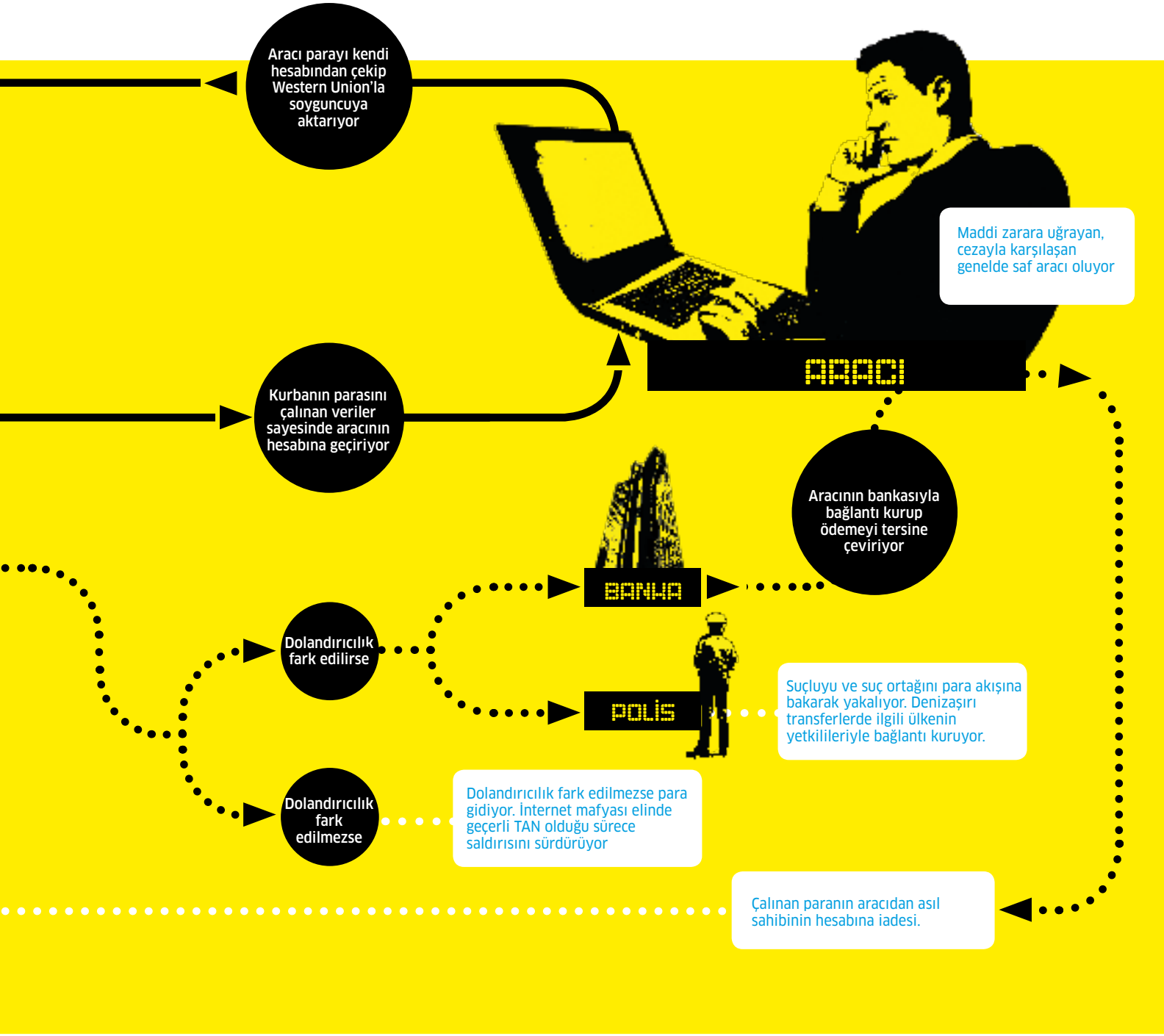
Münih'ten Dominik Kroll, 19 Mayıs 2007'de banka hesap özetlerini şöyle bir karıştırdı. Bunlar kendisine önceki gün bankadan gelmişti. Genç adam kağıtları şöyle bir göz ucuyla inceledi, üstünkörü baktı. Eline bankadan hesap özetleri gelen herhangi birinin yapacağını yaptı. Ancak bir banka havalesi gözüne takıldı: Yurtdışında bir bankaya Maksim B. adlı birinin hesabına IBAN numarasıyla (internet üzerinden) 2.117,5 Avro para yollanmıştı.

Dominik ne bu adda birini tanıyordu ne de yurtdışında birine 2.117,5 Avro yollamıştı. "Olmaz böyle şey," diye düşündü. Olayın üs-

tünden bir buçuk sene geçtikten sonra da aynı şeyi söylüyor. Kroll bunun bir yemleme (phishing) saldırısı olduğunu anında anlamış. "Her gün böyle en az yirmi e-posta geliyor," diyor Dominik bu postaların hiçbirine yanıt vermemiş; yine de kurban olmuş.

E-posta yerine Truva atı: Dolandırıcıların yeni gözdesi

Federal Suç Araştırma Bürosu, Almanya'da 2007 yılında 4.200 adet yemleme vakası kaydetmiş. Bitkom ileri teknoloji şirketi bu yıl Alman banka hesaplarından yaklaşık 19 milyon, yani vaka başına 4.500 Avro para kaçırıldığını söylüyor. 2007 bu saldırıların

tavan noktası olmuş. 2006'da sadece 3.500 vaka ve çalınan 13 milyon Avro varmış.

Ancak bunlar sadece resmi rakamlardan ibaret. Banka hesaplarından çekilen asıl para bir soru işareti olarak kalıyor.

Diğer yandan, çok açık ve net bir şey var: Yemleme saldırıları bankaların güvenlik sistemlerine ayak uyduruyor. Federal Suç Soruşturma Bürosu'ndan Mirko Manske şöyle diyor: "Kullanıcıların internet bankacılığı bilgilerinin sahte siteler ve e-postalarla ele geçirildiği devirler sona erdi artık." Gerçekten de, Bochum'dan Çevrimiçi Kimlik Koruma çalışma grubunun da ortaya koyduğu gibi, 2007'de yemleme amaçlı e-postaları önceki yıllara göre büyük oranda azaldı ve

2008 yılında ortadan kalktı. Hatta bu tür bilgileri e-postayla ele geçirmeye yönelik son girişim Şubat ayında kaydedilmiş. 2008'de Almanya'da son finansal kurumlar da indeksli TAN (Transaction Number, yani işlem numarası) kullanımına geçti. Seri numaralı iTan'lar sayesinde eski yemleme yöntemleri geçersizleşti. iTan kullanılan çevrimiçi bankacılık işlemlerinde özel bir işlem numarası isteniyor. Yetkililer bu uygulamadan sonra Ekim sonuna kadar yemleme saldırılarının sayısında %50'lik bir düşüş kaydettiler.

Ama bu yemleme saldırılarının sonunu geldiği şeklinde yorumlanmamalı. Suçlular şimdi başka yöntemler peşinde. BKA uzma-

nı Manske, "Artık sihirli sözcük kötü niyetli yazılım (malware) ya da yaygın adıyla Truva atı. Bu hasaratlar bilgisayarınıza e-posta, indirilen dosya ya da internetten enfeksiyon yollarıyla bulaşıyor ve yuvalanıyor," diye açıklıyor. "O andan itibaren tüm çevrimiçi etkinlikleri gözlemlemeye başlayan yazılım, kullanıcıların kişisel ayrıntılarını çalışıyor. Kullanıcı genelde bu enfeksiyonun farkına varmadan bilgisayarını kullanmaya devam ediyor."

Mükemmel zamanlama: Hafta sonu tatiline denk gelen hırsızlık

Dominik Kroll gerçekten de bilgisayarında bir Truva atı bulmuş. Avira AntiVir bu zarar-

BİLGİ

Yemlemeye karşı beş ipucu

YAZILIM GÜNCELLEME

Ne kadar söylesek azdır: İmzaları güncellenmiş en son anti virüsleri kullanın, bir güvenlik duvarı kurun, işletim sisteminizi ve tarayıcınızı güncel tutun. Güncellemeler bir gün bile gecikse sisteminiz tehde maruz kalır.

GÜVENLİ TAN PROSEDÜRLERİNİ UYGULAYIN

Kimi bankalar klasik TAN sistemine de izin veriyor. Siz güvenli olanı seçin. İndeksli işlem numaraları (iTAN) bile yeterince güvenli değil. Elektronik TAN (eTAN) ya da cep telefonlarına yollanan mTAN en iyisi. Bazı bankalar bu hizmeti ücretsiz sunuyor. Bankanızın hangi tanımlama rutinlerini kullandığına bakın ve mümkünse daha güvenli olan seçeneği talep edin.

GÜNLÜK HESAP KONTROLÜ

Hesaplarınızı düzenli olarak denetleyin. Hatta her gün. O zaman illegal bir işlemle karşılaştığınız anda bankayı haberdar edebilir ve işlemin tersine döndürülmesini isteyebilirsiniz. Özellikle denizaşırı para transferlerinde aynı gün haber vermenin önemi büyük. Çünkü işlem bir kez gerçekleşikten sonra yabancı bankadan parayı almak çok zor.

HATA MESAJLARINA DİKKAT

Eğer internet bankacılığı sırasında geçersiz işlem numarası tarzı bir hatayla karşılaşırsanız tetikte olun, saldırı altında olabilirsiniz. Mümkünse işlem numarasını iptal ettirin, hatta şüpheniz büyükse çevrimiçi hesabınızı kapattırın.

ERİŞİM BİLGİLERİNİ SAKLAMAYIN

Asla ama asla banka hesaplarınıza erişim bilgilerinizi bir yere yazmayın. PIN'ler, TAN'lar, kredi kartı numaraları ya da PayPal, eBay gibi servislere erişim bilgilerinizi bilgisayarınızın sabit diskinde tutmayın. Zararlı yazılımların beklediği de bu.

Yemleme İpuçlarınızla güvenli online bankacılık mümkün.

lı yazılımın sistem klasörlerinden birinde bir DLL dosyası kılığında gizlendiğini ortaya çıkarmış. Truva atının adı "Spy.Banker.CKW" ve Spy.Banker çok bilinen bir isim.

Kaspersky'nin virüs veritabanına göre, Rusya kaynaklı bir Truva atı bu. F-Secure veritabanı, Truva atının izini 2005'te Uzakdoğu'da Japon kullanıcıların banka hesaplarını gözetlerken keşfedilişine kadar sürüyor. Zararlı yazılım o kadar tutulmuş ki, modifiye edilerek Avrupa'ya da yayılmış. Mirko Manske, Spy.Banker'ın günümüzün tipik yemleme araçlarından biri olduğunu söylüyor: "Suçlular giderek daha etkili araçlar kullanıyor. Bunlar iTan kullanılan çevrimiçi bankacılık işlemlerine gerçek zamanlı olarak müdahale edebiliyor ve Man-in-the-Middle ya da Man-in-the-Browser denilen saldırıları gerçekleştirebiliyor."

İş bununla da bitmiyor. Domik Kroll suçluların sistematik çalıştığına inanıyor. Para havalesinin gerçekleştiği tarih 16 Mayıs 2007. Hırsızlar Perşembe ve Cuma'nın da tatil edilmesini fırsat bilmişler. 23 yaşındaki okurumuz gerek zaman seçiminin gerekse miktarın tamamen planlanmış olduğu görüşünde. Belli ki dolandırıcılar Kroll'un hesap hareketlerini incelemişler. Kroll bu hesabı, gitaristi olduğu müzik grubunun harcamalarını yapmak için de kullanıyormuş. Enstrüman ve ekipman harcamalarının yanı sıra, çalarak kazandıkları para ve ajans ücreti de bu hesaptan ödendiği için binlerce Avroluk harcamalar dikkat çekmemiş. İşte Maksim B'ye yapılan 2.117,5 Avroluk havaile de bu yüzden ikinci kontrolde fark edilmiş.

Yetersiz: Bankaların tutumu olumsuz

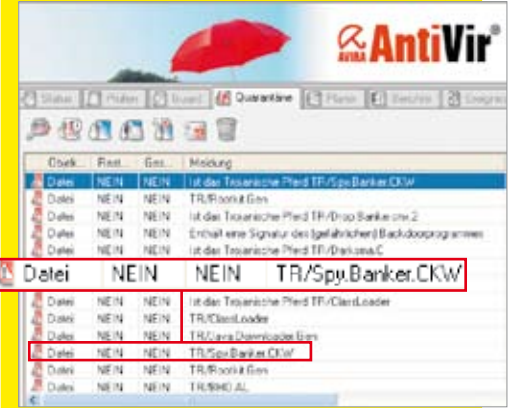
Dominik Kroll, parasının çalındığını anlar anlamaz sonu gelmeyecek bir maratona başlamış. Banka şubesi cumartesi kapalı olduğundan telefonla aramış. Telefonda ki kişi ona çevrimiçi bankacılık hesabını bloke ettirmek için şifreyi kasten birkaç kez yanlış girmesini önermiş.

Ardından Dominik banka yetkililerine bir faks çekmiş. "Onları dolandırıcılıktan haberdar etmek ve durumu telafi etmelerini sağlamak için," diyor. Son olarak da polisi aramış, ama telefonu açan memur Pazartesi sabahı banka şubesine gitmesini ve sadece bankanın bir şeyler yapabileceğini söylemiş.

Dominik, pazartesi banka açılır açılmaz şubeye gitmiş, ama hiç kimse sorumluluğu üstüne almak istememiş. Kroll, "Sanki böyle bir şeyi ilk defa duymuş gibi davranıyorlardı," diye ekliyor.

Elektronik bankacılık yetkilisi de müsa-

E-postalar ve tuzaklı web siteleri sayesinde yemleme saldırısı yapmanın modası geçti. Saldırganlar artık özel olarak programlanmış yazılımlar kullanıyor.

“Banka böyle bir şey ilk kez oluyormuş gibi davrandı.”

it değilmiş. Kroll'u resmi şikayette bulunması ve tutanak tutulması için polise yollanmış. Bunu yapıp şubeye döndüğünde, bankanın uzmanı çalınan parayı geri almanın 14 günü bulabileceğini söylemiş. Bu olaylar olduğunda tarih 21 Mayıs'ı gösteriyormuş.

Bu olaydan sonra bankadan tam dokuz gün boyunca ses çıkmamış. Dominik Kroll

durumu öğrenmek için aradığında, parayı Estonya'dan almanın mümkün olmadığı ve vakanın sigorta şirketine devredildiği bildirilmiş.

Dominik Kroll bu haberleri aldığı sırada, dosyalar da Alman polisinde "luK" diye bilinen İnternet ve İletişim suçlarıyla ilgilenen 35 yaşındaki İnternet ve bilgisayar suçları uzmanı Guntram Schmidt'in eline geçti. Uzman, yemleme vakalarının sayısındaki düşüşün de farkında. Şimdilerde haftada bir şikayetle uğraşan Schmidt, iki yıl önce bunun üç katı davayla uğraşıyormuş. Bütün bu davalar birbirine benziyor. Çalınan para 500 ile 7000 Avro arasında değişiyor, ama çoğu zaman 2.000 ya da 3.000 Avro çalınıyor. Para da hemen her zaman (bazen farklı yollardan da olsa) Doğu Avrupa'ya gidiyor.

Polis memuru Schmidt için paranın izlediği rota en büyük ipucu. "Suçluyu, PC'deki zararlıdan yola çıkarak yakalamak neredeyse imkansızdır," diye açıklama yapıyor uzman. İlk sorduğu soru hiç değişmiyor: "Para nereye havale edilmiş ve geri alınabilir mi?" Genelde bu para transferleri geriye döndürülebiliyor. Bankaların birincil önceliği bu. Ama Schmidt, "Biz polislerin de buna katkısı olabilir," diyor.

"Sözgelimi, polisten yasal yardım istendiğinde yabancı otoritelerle işbirliği içinde çalışabiliyoruz. Hatta Western Union'daki parayı bile dondurabiliriz."

Bu finansal servis sağlayıcılar, yemleme senaryolarının kilit unsuru. Çoğu vakada para ülke içinde kalıyor ve maddi aracılık yapan birine gidiyor. Bu kişiler genelde durumdan habersiz olan, kredi transferini alan, parayı nakde dönüştürüp Western Union gibi servislerle yurt dışına yollayan kişiler. Bu işlem karşılığında ise %10 civarı bir komisyon alıyorlar.

Çelişen yasalar: Yemleyicilere yardım edenler para aklama suçuna karışıyor

Kulağa tatlı para gibi gelse de, bu kişiler genelde dağ gibi bir borçla mahkemeyi boyluyor. Eğer kurban sahte bir para transferi tespit ederse, banka ilk olarak aracıyla iletişim kuruyor. Para çekilmiş ve transfer edilmiş olsa bile çalınan para iade ediliyor. Schmidt, birkaç gün içinde 35.000 Avro aktaran genç bir kadını örnek gösteriyor. Bir çırpıda 3.500 Avro kazandığını düşünen kadının hevesi kursağında kalmış, zira kendini bir anda bankaya 30.000 Avro borçlu halde bulmuş. Üstelik banka tarafından polise de şikayet edilmiş ve para aklamaya yardım suçundan birkaç ay gözetim cezasına çarptırılmış. Cehalet gerekçe kabul edilmiyor. "Eğer para birden çok elden geçtiyse, bu kötü niyet olarak kabul ediliyor ve bazen cezai müeyyide uygulanabiliyor.

Schmidt nihayet Dominik Kroll'un hesabına dadanan suçluyu da enselemiş. 2008 Mayıs'ında Schmidt, Maksim B'nin Estonya'da yakalandığını Kroll'a bildirmiş. Bu kişinin aracı mı yoksa parayı cebe indiren kişi mi olduğunu tespit etmek mümkün değil.

Bankası da Kroll'a parasını nihayet geri ödemiş, ama bunun "bir iyi niyet gösterisi olduğunu, yasal bir zorunluluktan kaynaklanmadığını" belirten bir notla. Dominik Kroll parasını kurtarana kadar çok ter dökmüş ama bu onun için bir ders olmuş. Bundan sonra çevrimiçi bankacılıktan yararlanmama karar vermiş. Okurumuz, "Bir daha kesinlikle yapmam," diyor.

balkim@chip.com.tr

**Bu kapıdan
her şey girer.**

Bu kapı CHIP TEST MERKEZİ'nin kapısı...

CHIP Test merkezi'nde teknolojiler yarışır. Bilgisayar, donanım, yazılım, tüketici elektroniği ya da iletişim gibi her türlü ürün / hizmet hakkında güvenilir testler gerçekleştirilir. Ve hiçbir etki altında kalmadan en iyisi seçilir. CHIP okuyucularının doğru karar vermeye için en bağımsız, en güvenilir testler CHIP Test Merkezi'nde uygulanır. Çünkü CHIP, teknoloji kullanıcısının en güvendiği başvuru kaynağı.

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
 Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
 Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Ercan Uğurlu,
 Nazan Öztaykutlu, Recep Baltaş, Burak Yüce,
 Yiğit Uş, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell
 (FVK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger
 (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL),
 Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93
 Şahika Şahinkaya, ssahinkaya@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 14, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
 Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
 Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
 Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından
 Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak
 yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve
 konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

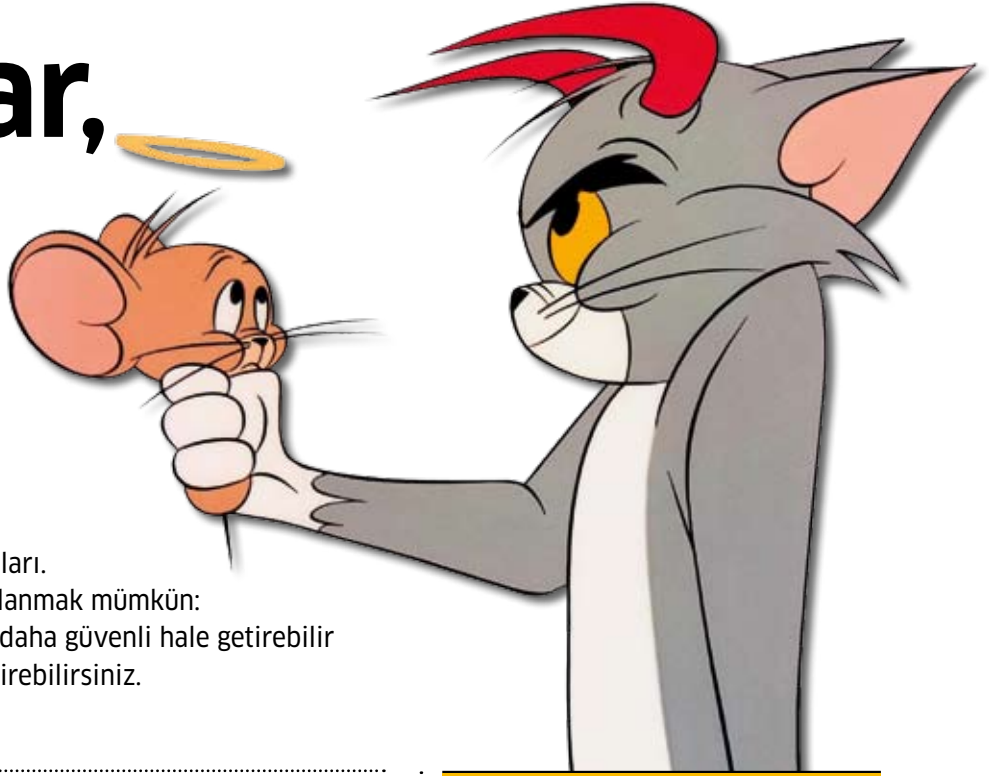
DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
 okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
 Faks: 0 212 410 35 12 - 13
 abone@doganburda.com
 www.doganburda.com
 Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında
 hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

ASUS	49
BIOXIN	25
BİLGE ADAM	59
BİMEL	35
ÇÖZÜM	55
DORUKNET	39
GIGABYTE	37
LG	11
LYDIA DENTEK	17
MEDIAMARKT	ARKA KAPAK
MEDYASOFT	29
MICROSOFT	23-31
MSI	33
ÖZEL BİLGİ İŞLEM	ÖN KAP.İÇİ-21
PASİFİK	ARKA KAP.İÇİ
PHILIPS	15
SEGMENT	57
SNC	51
TOSHIBA	19
TT NET WIRO	5
ÜLKER DİDO	7
YEŞİL EFE	13
ZYXEL	53
MARKET	
İSTANBUL BİLİŞİM	154-155

İyi araçlar, kötü araçlar

YAZILIM

Onlar aslında kötü niyetli korsan programları. Ancak bu kötü araçları iyi işler için de kullanmak mümkün: kaybolan şifrelerinizi kurtarabilir, ağınıza daha güvenli hale getirebilir ve internetten yasal bir şekilde müzik indirebilirsiniz.

Yeni Windows

PRATİK

Kullandığınız işletim sisteminden memnun değil misiniz? O zaman esaslı bir güncellemenin zamanı gelmiştir: CHIP, süper bir işletim sistemi için en yeni araçları sunuyor. Yeni sisteminiz Windows 7'den bile iyi olacak.

Diğerleri

► WINDOWS 7

Yeni işletim sistemi tüm özellikleriyle mercek altında

► MOBİL CİHAZLARDA SAĞLAMLIK

Aşırı şartlar altında acımasız dayanıklılık testleri

► TARAYICI TEHLİKELERİ

Güvenli, hızlı ve konforlu bir sörf için bilmeniz gerekenler

► KENDİNİ BLOKLAYAN ARAÇLAR

Birbiriyle çakışan yazılımlar ve çözüm için ipuçları

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

0,8 saniyede açılan PC

İPUÇU

PC'de bir müzik CD'si dinlemek için üç dakika bekleyenlerden misiniz? CHIP, Windows'u yıldırım hızıyla nasıl açabileceğinizi ve ayrıca bu sırada elektrikten nasıl tasarruf edebileceğinizi açıklıyor.